

Službeni list Europske unije

Hrvatsko izdanje

Posebno izdanje 2013.

19. Područje slobode, sigurnosti i pravde

Cijena: 8 EUR

HR

Svezak 15

Sadržaj

Uvodna napomena	1
-----------------------	---

Referenca

Godina	SL	Stranica
--------	----	----------

1972.	L 299	32	(72/454/EEZ)	41968A0927(01)	
			Konvencija o nadležnosti i izvršenju sudskeih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (potpisana 27. rujna 1968.)		3
1996.	C 299	1	(96/C 299/01)	31996F1009(01)	
			Akt Vijeća od 23. srpnja 1996. o sastavljanju, na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji, Protokola o tumačenju Konvencije o osnivanju Europskog policijskog ureda u skladu s prethodnim odlukama Suda Europskih zajednica		14
	L 322	3	(96/698/PUP)	31996F0698	
			Zajednička akcija od 29. studenoga 1996. o suradnji između carinskih tijela i poslovnih organizacija u borbi protiv trgovine drogom, koju je Vijeće donijelo na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji		15
	L 322	5	(96/699/PUP)	31996F0699	
			Zajednička akcija od 29. studenoga 1996. koju je Vijeće donijelo na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji, a koja se odnosi na razmjenu informacija o određivanju kemijskih karakteristika droga radi olakšavanja poboljšane suradnje između država članica u borbi protiv nezakonite trgovine drogom		17
1997.	C 261	2		41997A0827(01)	
			Konvencija sastavljena na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji o dostavi sudskeih i izvansudskeih pismena u državama članicama Europske unije u građanskim ili trgovackim stvarima		19
2004.	C 134	6	(2004/C 134/06)	32004X0512(01)	
			Sporazum o suradnji između Europske središnje banke – ESB – i Međunarodne organizacije kriminalističke policije – INTERPOL		34
2007.	L 79	29	(2007/171/EZ)	32007D0171	
			Odluka Komisije od 16. ožujka 2007. o utvrđivanju karakteristika mreže za Schengenski informacijski sustav II. (3. stup)		39
2012.	L 142	1		32012L0013	
			Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku		48
	L 315	57		32012L0029	
			Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP		58
2013.	L 86	21	(2013/153/EU)	32013D0153	
			Odluka Vijeća od 21. ožujka 2013. o pokretanju automatizirane razmjene daktiologskih podataka u Malti		75

<i>Referenca</i>			
Godina	SL	Stranica	
2013.	L 87	10	(2013/158/EU) 32013D0158 Odluka Vijeća od 7. ožujka 2013. o utvrđivanju datuma početka primjene Uredbe (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) 76
	L 180	1	32013R0603 Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodac-a od strane tijela kaznenog progona država članica i Europol-a u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka) 78
	L 180	31	32013R0604 Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka) 108
	L 180	96	32013L0033 Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka) 137
	L 181	4	32013R0606 Uredba (EU) br. 606/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima 158

Uvodna napomena

U skladu s člankom 52. Akta o uvjetima pristupanja Republike Hrvatske i prilagodbama Ugovora o Europskoj uniji, Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, potписанog 9. prosinca 2011., tekstovi akata institucija donesenih prije pristupanja koje su te institucije sastavile na hrvatskom jeziku od dana pristupanja vjerodostojni su pod istim uvjetima kao i tekstovi sastavljeni na sadašnjim službenim jezicima. Tim se člankom također predviđa da se tekstovi objavljaju u *Službenom listu Europske unije* ako su tekstovi na sadašnjim jezicima tako objavljeni.

U skladu s tim člankom objavljuje se posebno izdanje *Službenog lista Europske unije* na hrvatskom jeziku, koje sadržava tekstove obvezujućih općih akata. To izdanje obuhvaća akte usvojene u razdoblju od 1952. godine do dana pristupanja.

Objavljeni tekstovi podijeljeni su na 20 poglavlja koja slijede raspored iz Registra važećeg zakonodavstva Europske unije, i to:

- 01 Opća, finansijska i institucionalna pitanja
- 02 Carinska unija i slobodno kretanje robe
- 03 Poljoprivreda
- 04 Ribarstvo
- 05 Sloboda kretanja radnika i socijalna politika
- 06 Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga
- 07 Prometna politika
- 08 Politika tržišnog natjecanja
- 09 Porezi
- 10 Ekonomска i monetarna politika i slobodno kretanje kapitala
- 11 Vanjski odnosi
- 12 Energetika
- 13 Industrijska politika i unutarnje tržište
- 14 Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata
- 15 Okoliš, potrošači i zaštita zdravlja
- 16 Znanost, informiranje, obrazovanje i kultura
- 17 Pravo poduzećâ
- 18 Zajednička vanjska i sigurnosna politika
- 19 Područje slobode, sigurnosti i pravde
- 20 Europa građana

Spomenuti registar, koji vodi Ured za publikacije, dostupan je na internetu (eur-lex.europa.eu) na službenim jezicima Europske unije. Bibliografskoj bilješci svakog akta može se pristupiti putem registra, gdje se mogu pronaći upućivanja na posebno izdanje i na ostale analitičke metapodatke.

Akti objavljeni u posebnom izdanju, uz određene iznimke, objavljaju se u obliku u kojem su bili objavljeni u Službenom listu na izvornim službenim jezicima. Stoga pri uporabi posebnog izdanja treba uzeti u obzir naknadne izmjene, prilagodbe ili odstupanja koje su usvojile institucije, Europska središnja banka ili su predviđene u Aktu o pristupanju.

Iznimno, kad se opsežni tehnički prilozi poslige zamijene novim prilozima, navodi se samo upućivanje na posljednji akt koji zamjenjuje prilog. Takav je slučaj u pojedinim aktima koji sadržavaju popise carinskih oznaka (poglavlje 02), aktima o prijevozu opasnih tvari, aktima o pakiranju i označivanju tih tvari (poglavlja 07 i 13) te nekima od protokola i priloga Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru.

Također, Pravilnik o osoblju objavljuje se kao pročišćeni tekst koji obuhvaća sve izmjene do kraja 2012. godine. Daljnje izmjene objavljaju se u izvornom obliku.

Posebno izdanje sadržava dva sustava numeracije stranica:

- i. izvorna numeracija stranica, zajedno s datumom objave francuskog, talijanskog, njemačkog i nizozemskog izdanja Službenog lista, engleskog i danskog izdanja od 1. siječnja 1973., grčkog izdanja od 1. siječnja 1981., španjolskog i portugalskog izdanja od 1. siječnja 1986., finskog i švedskog izdanja od 1. siječnja 1995., češkog, estonskog, latvijskog, litavskog, mađarskog, malteškog, poljskog, slovačkog i slovenskog izdanja od 1. svibnja 2004. te bugarskog i rumunjskog izdanja od 1. siječnja 2007.

U numeraciji stranica postoje praznine jer svi akti objavljeni u to vrijeme nisu objavljeni u posebnom izdanju. Kada se prilikom citiranja akata upućuje na Službeni list, potrebno je navesti stranicu sukladno izvornoj numeraciji;

- ii. numeracija stranica posebnog izdanja neprekinuta je i ne smije se navoditi prilikom citiranja akata.

Do lipnja 1967. numeracija stranica u Službenom listu počinjala je iznova svake godine. Od tada nadalje svaki broj Službenog lista počinje na prvoj stranici.

Od 1. siječnja 1968. Službeni list podijeljen je na dva dijela:

- Zakonodavstvo („L”),
- Informacije i objave („C”).

Od 1. veljače 2003. prijašnje ime „Službeni list Europskih zajednica” promijenjeno je, na temelju Ugovora iz Nice, u „Službeni list Europske unije”.

41968A0927(01)

L 299/32

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

31.12.1972.

KONVENCIJA

o nadležnosti i izvršenju sudskeih odluka u građanskim i trgovackim stvarima

(potpisana 27. rujna 1968.)⁽¹⁾

(72/454/EEZ)

PREAMBULA

VISOKE UGOVORNE STRANKE UGOVORA O OSNIVANJU EUROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE,

žečeći provesti odredbe članka 220. tog Ugovora u skladu s kojim su se obvezale osigurati pojednostavljanje formalnosti koje se odnose na uzajamno priznanje i izvršenje sudskeih odluka,

u velikoj želji da u Zajednici osnaže pravnu zaštitu osoba koje ondje imaju poslovni nastan,

smatrajući da je potrebno u tu svrhu odrediti međunarodnu nadležnost njihovih sudova, olakšati priznavanje i uvesti brz postupak za osiguranje izvršenja sudskeih odluka, javnih isprava i sudskeih nagodbi, odlučile su sklopiti ovu Konvenciju te su u tu svrhu kao svoje opunomoćenike odredile:

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ BELGIJANACA:

g. Pierrea HARMELA, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK SAVEZNE REPUBLIKE NJEMAČKE:

g. Willyja BRANDTA, vicekancelara, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK FRANCUSKE REPUBLIKE:

g. Michela DEBRÉA, ministra vanjskih poslova;

PREDSJEDNIK TALIJANSKE REPUBLIKE:

g. Giuseppea MEDICIJA, ministra vanjskih poslova;

NJEGOVA KRALJEVSKA VISOST VELIKI VOJVODA OD LUKSEMBURGA:

g. Pierrea GRÉGOIREA, ministra vanjskih poslova;

NJEZINO VELIČANSTVO KRALJICA NIZOZEMSKE:

g. J.M.A.H LUNSA, ministra vanjskih poslova;

KOJI SU SE,
sastavši se u okviru Vijeća i razmijenivši svoje punomoći za koje je utvrđeno da su u valjanom i propisanom obliku,

SPORAZUMJELI KAKO SLIJEDI:

⁽¹⁾ Slijedom njezine ratifikacije od strane svih država članica i u skladu s njezinim člankom 62., Konvencija o nadležnosti i izvršenju sudskeih odluka u građanskim i trgovackim stvarima zajedno s Protokolom i Zajedničkom izjavom, koji su potpisani u Bruxellesu 27. rujna 1968., stupa na snagu 1. veljače 1973.

GLAVA I.
PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Ova se Konvencija primjenjuje u građanskim i trgovačkim predmetima, bez obzira na vrstu suda.

Ova se Konvencija ne primjenjuje na:

1. status ili pravnu sposobnost fizičkih osoba, imovinska prava proizašla iz bračnog odnosa, oporuka i nasljeđivanja;
2. stečaj, postupke u vezi s likvidacijom nesolventnih poduzeća ili drugih pravnih osoba, sudske nagodbe, stečajne nagodbe i slične postupke;
3. socijalnu sigurnost;
4. arbitražu.

GLAVA II.
NADLEŽNOST

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 2.

Podložno odredbama ove Konvencije, osobe s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na državljanstvo, tuže se pred sudovima te države.

Na osobe koje nisu državljeni države u kojoj imaju domicil primjenjuju se pravila o sudskej nadležnosti koja se primjenjuju i na državljanje te države.

Članak 3.

Osobe s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti pred sudovima druge države ugovornice samo na temelju pravila određenih u odjeljcima od 2. do 6. ove glave.

Sljedeće odredbe se posebno ne primjenjuju na njih:

- u Belgiji: članak 15. Građanskog zakonika (Code civil) ili odredbe članaka 52., 52. bis i 53. zakona od 25. ožujka 1976. o sudskej nadležnosti (loi sur la compétence),

— u Saveznoj Republici Njemačkoj: članak 23. Zakonik o građanskem postupku (Zivilprozeßordnung),

— u Francuskoj: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Italiji: članak 2. i članak 4. brojevi 1. i 2. Zakonika o građanskem postupku (Codice di procedura civile),

— u Luksemburgu: članci 14. i 15. Građanskog zakonika (Code civil),

— u Nizozemskoj: članak 126. stavak 3. i članak 127. Zakonika o građanskem postupku (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering).

Članak 4.

Ako tuženik nema domicil u državi ugovornici, nadležnost sudova svake države ugovornice određuje se, podložno odredbama članka 16., pravom te države.

Protiv takvog tuženika svaka osoba s domicilom u državi ugovornici, bez obzira na njezino državljanstvo, može u toj državi koristiti pravila o sudskej nadležnosti koja su na snazi u toj državi, a posebno ona navedena u drugom stavku članka 3., na isti način kao i državljeni te države.

Odjeljak 2.

Posebna nadležnost

Članak 5.

Osobu s domicilom u državi ugovornici moguće je tužiti u drugoj državi ugovornici:

1. u predmetima koji se odnose na ugovor, pred sudovima nadležnim za mjesto izvršenja dotične obvezе;

2. u predmetima koji se odnose na uzdržavanje, pred sudovima nadležnim za mjesto gdje uzdržavana osoba ima domicil ili uobičajeno boravište;

3. u predmetima koji se odnose na delikt, prijestup ili nedopušteni postupak, pred sudovima nadležnim za mjesto gdje je štetna radnja počinjena;

4. u pogledu tužbenog zahtjeva za naknadu štete ili povrat u prijašnje stanje koja se temelji na radnji koja dovodi do

kaznenog postupka, pred sudom pred kojim su pokrenuti ti postupci, u mjeri u kojoj je taj sud nadležan prema vlastitom nacionalnom pravu provoditi građanski postupak;

5. u pogledu spora koji proizlazi iz poslovanja podružnice, predstavnštva ili drugog poslovnog nastana, pred sudovima koji imaju nadležnost u mjestu gdje se nalazi ta podružnica, predstavnštvo ili drugi poslovni nastan.

Članak 6.

Osoba s domicilom u državi ugovornici također može biti tužena:

1. u slučaju kada je ta osoba jedan od tuženika, pred sudovima nadležnim za mjesto u kojem jedan od njih ima domicil;
2. kao treća strana u tužbi za izvršenje jamstva ili garancije, odnosno u bilo kojem predmetu treće strane, pred sudom pred kojim je pokrenut prvobitni postupak, osim ako je taj postupak pokrenut s isključivom namjerom da se osoba udalji s prostora nadležnosti suda koji bi bio nadležan u njegovom slučaju;
3. kada se radi o protutužbi proizašloj iz istog ugovora ili iz činjenica na kojima se temelji prvobitna tužba, pred sudom na kojem se vodi i prvobitna tužba.

Odjeljak 3.

Nadležnost u predmetima vezanim uz osiguranje

Članak 7.

U ovom odjeljku određuje se sudska nadležnost u predmetima vezanim uz osiguranje, ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. stavka 5.

Članak 8.

Protiv osiguravatelja s domicilom u državi ugovornici tužba može biti podnesena pred sudovima te države, odnosno u drugoj državi ugovornici pred sudovima nadležnim za mjesto gdje domicil ima nositelj police osiguranja, odnosno ako su tužena dva ili više osiguravatelja, sudovima države ugovornice u kojoj bilo koji od njih ima domicil.

Ako zakon sadrži takvu odredbu u odnosu na takvu nadležnost suda pred kojim se je pokrenut predmet, osiguravatelja se također može tužiti u državi ugovornici koja nije država u kojoj ima domicil pred sudovima nadležnim za mjesto u kojem ima domicil agent osiguranja koji je posredovao kod sklapanja ugovora o osiguranju pod uvjetom da je taj domicil naveden u polici osiguranja ili ponudi za osiguranje.

U odnosu na osiguravatelja koji nema domicil u državi ugovornici, ali ima podružnicu ili predstavnštvo u jednoj od država

ugovornica, u sporovima proizašlim iz poslovanja te podružnice ili tog predstavnštva smatra se da ima domicil u toj državi.

Članak 9.

U pogledu osiguranja od odgovornosti ili osiguranja nekretnina, osiguravatelja se također može tužiti i pred sudovima nadležnim za mjesto gdje je štetna radnja počinjena. Ista se odredba primjenjuje i u slučaju kad su pokretna i nepokretna imovina pokrivena istom policom osiguranja, a obje su pogodene istim štetnim događajem.

Članak 10.

U pogledu osiguranja od odgovornosti, osiguravatelj također može biti pozvan kao stranka u sporu pred sud na kojem je oštećena stranka pokrenula postupak protiv osiguranika, ako pravo suda to dopušta.

Odredbe članaka 7., 8. i 9. primjenjuju se na postupke koje je oštećena stranka pokrenula neposredno protiv osiguravatelja ako su takvi izravni postupci dozvoljeni.

Ako pravo koje se odnosi na takve neposredne postupke omogućuje da nositelj police osiguranja ili osiguranik mogu biti povezani kao stranka u postupku, za njih je nadležan isti sud.

Članak 11.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 10. trećeg stavka, osiguravatelj može pokrenuti postupak samo pred sudovima u državi ugovornici u kojoj tužnik ima domicil, bez obzira na to radi li se o nositelju police osiguranja, osiguraniku ili korisniku osiguranja.

Odredbe ovog odjeljka ne utječu na pravo podizanja protutužbe pred sudom pred kojim se, sukladno ovom odjeljku, vodi prvobitna tužba.

Članak 12.

Odstupanje od odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju sporazuma:

1. koji je sklopljen nakon što je izbio spor; ili
2. koji nositelju police osiguranja, osiguraniku ili korisniku osiguranja omogućuje pokretanje postupka pred sudovima osim onih koji su navedeni u ovom odjeljku; ili

3. koji je sklopljen između nositelja police osiguranja i osiguravatelja koji imaju domicil u istoj državi ugovornici i kojim se nadležnost prenosi na sudove te države čak i u slučajevima gdje se štetni događaj dogodio u inozemstvu, pod uvjetom da takav sporazum nije u suprotnosti s pravom te države.

Odjeljak 4.

Nadležnost u predmetima koji se odnose na obročnu prodaju i zajmove

Članak 13.

Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 4. i članka 5. stavka 5., ovim se odjeljkom određuje nadležnost u predmetima koji se odnose na prodaju robe uz obročnu otplatu ili zajmove koji su odobreni izričito s ciljem financiranja prodaje roba i koji se otplaćuju obročno.

Članak 14.

Protiv prodavatelja ili zajmodavca koji ima domicil u državi ugovornici može biti podnesena tužba ili sudu te države ili sudovima države ugovornice u kojoj ima domicil kupac ili zajmoprimec.

Prodavatelj može pokrenuti postupak protiv kupca odnosno zajmodavac protiv zajmoprimeca samo pred sudovima države u kojoj tuženik ima domicil.

Ove odredbe ne utječu na pravo podizanja protutužbe pred sudom pred kojim se, sukladno odredbama ovog odjeljka, rješava prvobitna tužba.

Članak 15.

Odstupanje od odredaba ovog odjeljka moguće je samo na temelju sporazuma:

1. koji je sklopljen nakon što je izbio spor; ili
2. koji omogućuje kupcu ili zajmoprimecu pokretanje postupka pred sudovima osim onih koji su navedeni u ovom odjeljku; ili
3. koji je sklopljen između kupca i prodavatelja, odnosno zajmoprimeca i zajmodavca, koji imaju domicil ili uobičajeno boravište u istoj državi ugovornici i kojim se prenosi

nadležnost na sudove te države, pod uvjetom da takav sporazum nije u suprotnosti s pravom te države.

Odjeljak 5.

Isključiva nadležnost

Članak 16.

Bez obzira na domicil, isključivu nadležnost imaju sljedeći sudovi:

1. u postupcima čiji su predmet stvarna prava ili stanarsko pravo na nekretninama, sudovi države ugovornice u kojoj se nekretnina nalazi;
2. u postupcima čiji je predmet valjanost osnivanja, ništavost ili prestanak trgovačkih društava ili drugih pravnih osoba ili udruženja fizičkih ili pravnih osoba, odnosno odluka njihovih njihova tijela, sudovi države ugovornice u kojoj dotično društvo, pravna osoba ili udruženje ima sjedište;
3. u postupcima čiji je predmet valjanost unosa u javne registre, sudovi države ugovornice u kojoj se vodi dotični register;
4. u postupcima koji se odnose na registraciju ili valjanost patenata, žigova, dizajna ili drugih sličnih prava koja je potrebno položiti ili registrirati, sudovi države ugovornice u kojoj je podnesen zahtjev za polaganje ili registraciju, odnosno u kojoj su oni provedeni ili se smatraju provedenim na temelju odredaba određene međunarodne konvencije;
5. u postupcima koji se odnose na izvršenje sudskeih odluka, sudovi države ugovornice u kojoj je sudska odluka izvršena ili se tek treba izvršiti.

Odjeljak 6.

Prorogacija nadležnosti

Članak 17.

Ako su se stranke, od kojih jedna ili više njih imaju domicil u državi ugovornici, pismenim sporazumom ili usmenim sporazumom o kojem postoji pismena potvrda dogovorile da će sud ili sudovi države ugovornice imati nadležnost u rješavanju svih sporova koji su proizašli ili bi mogli proizaći u vezi s određenim pravnim odnosom, taj sud ili ti sudovi imaju isključivu nadležnost.

Sporazumi kojima se dodjeljuje nadležnost nemaju pravni učinak ako su u suprotnosti s odredbama članka 12. ili

članka 15., ili ako sudovi čija se nadležnost tom sporazumima isključuje imaju isključivu nadležnost na temelju članka 16.

Ako je sporazum kojim se dodjeljuje nadležnost sklopljen u korist samo jedne od stranaka, ta stranka zadržava pravo pokretanja postupka pred bilo kojim drugim sudom koji ima nadležnost na temelju ove Konvencije.

Članak 18.

Osim nadležnosti koja proizlazi iz drugih odredaba ove Konvencije, nadležnost ima sud države ugovornice pred kojim se pojavljuje tuženik. Ovo se pravilo ne primjenjuje u slučaju kada se tuženik u sudskom pojavljuje postupku samo kako bi osporio nadležnost ili u slučaju kada drugi sud ima isključivu nadležnost na temelju članka 16.

Odjeljak 7.

Preispitivanje nadležnosti i dopuštenosti

Članak 19.

U slučaju kada je sud države ugovornice pokrenuo tužbu koja se prvenstveno odnosi na predmet nad kojim sudovi druge države ugovornice imaju isključivu nadležnost na temelju članka 16., taj sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost.

Članak 20.

U slučaju kada se protiv tuženika s domicilom u državi ugovornici podnosi tužba sudu druge države ugovornice, a on ne uloži dokument za obranu, sud po službenoj dužnosti proglašava da nema nadležnost, osim ako njegova nadležnost proizlazi iz odredaba ove Konvencije.

Sud zastaje s postupkom tako dugo dok se ne utvrdi da je tuženik bio u mogućnosti primiti ispravu o pokretanju postupka dovoljno rano kako bi mu se omogućilo da organizira svoju obranu ili da su poduzeti svi potrebnii koraci u tu svrhu.

Odredbe prethodnog stavka zamjenjuju se odredbama članka 15. Haške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovackim stvarima ako dokument o pokretanju postupka ili obavijest o tome nije dostavljena u inozemstvo u skladu s tom konvencijom.

Odjeljak 8.

Litispendencijski – povezani postupci

Članak 21.

U slučaju kada su pred sudovima različitim država ugovornica pokrenuti postupci koji uključuju istu osnovu za pokretanje postupka i između istih stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak po službenoj dužnosti proglašava se nenađežnim u korist tog suda.

Sud koji bi se morao proglašiti nenađežnim može zastati s postupkom koji se vodi pred tim sudom ako se osporava nadležnost drugog suda.

Članak 22.

U slučaju kada su pred sudovima različitim država ugovornica vode povezani postupci, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može zastati s postupkom dok traje prvo-stupanjski postupak.

Na zahtjev jedne od stranaka, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak može se također proglašiti nenađežnim ako pravo tog suda dopušta objedinjavanje povezanih postupaka, a sud koji je prvi pokrenuo postupak nadležan je za oba predmeta.

Za potrebe ovog članka, postupci se smatraju povezanimi ako među njima postoji tako bliska veza da bi bilo lakše zajednički provoditi postupak i o njima odlučivati kako bi se izbjegao rizik donošenja proturječnih sudskih odluka koje proizlaze iz zasebnih postupaka.

Članak 23.

U slučaju kada predmeti spadaju u isključivu nadležnost nekoliko sudova, svaki sud osim suda koji je prvi pokrenuo postupak proglašava se nenađežnim u korist tog suda.

Odjeljak 9.

Privremene i zaštitne mjere

Članak 24.

Sudovima države ugovornice moguće je podnijeti zahtjev za uvođenje privremenih i zaštitnih mjeri kako je predviđeno zakonom te države čak i ako su, na temelju ove Konvencije, sudovi druge države ugovornice nadležni u pogledu predmeta spora.

GLAVA III.

PRIZNANJE I IZVRŠENJE

Članak 25.

Za potrebe ove Konvencije „sudska odluka” znači svaka odluka koju doneše sud države ugovornice, neovisno o obliku sudske odluke, kao što su presuda, nalog, rješenje ili nalog o izvršenju, kao i određenje troškova ili izdataka od strane službenika suda.

Odjeljak 1.

Priznanje

Članak 26.

Sudska odluka donesena u državi ugovornici priznaje se u drugim državama ugovornicama, za što nije potreban nikakav poseban postupak.

Svaka zainteresirana strana koja ističe priznanje sudske odluke kao glavni predmet spora može, u skladu s postupcima predviđenim u odjeljcima 2. i 3. ove glave, podnijeti zahtjev za priznanje sudske odluke.

Ako ishod postupka pred sudom u državi ugovornici ovisi o utvrđivanju prethodnog pitanja o priznanju, taj sud je nadležan odlučivati o tom pitanju.

Članak 27.

Sudska odluka ne priznaje se:

1. ako je takvo priznanje odluke u suprotnosti s javnim poretkom u državi u kojoj se zahtjeva priznanje;
2. u slučaju kada je donesena zbog nesudjelovanja tuženika u postupku, ako dokument o pokretanju postupka nije tuženiku dostavljen pravodobno da mu se omogući organiziranje svoje obrane;
3. ako je odluka nespojiva sa sudscom odlukom donesenom u drugom sporu među istim strankama u državi u kojoj se zahtjeva priznanje;
4. ako je sud države u kojoj je odluka donesena, kako bi donio svoju odluku, odlučio o prethodnom pitanju u vezi sa statusom ili pravnom sposobnosti fizičkih osoba, te u vezi s imovinskim pravima proizašlim iz bračnog odnosa, oporuka ili nasljeđivanja na način koji je suprotan pravilima

međunarodnog privatnog prava države u kojoj se zahtjeva priznanje, osim ako bi isti rezultat bio postignut primjenom pravila međunarodnog privatnog prava te države.

Članak 28.

Nadalje, sudska odluka se ne priznaje ako je u suprotnosti s odredbama odjeljaka 3., 4. ili 5. glave II., odnosno u slučaju predviđenom u članku 59.

Preispitujući razloge sudske nadležnosti iz prethodnog stavka, za sud ili tijelo kojem je upućen zahtjev obvezujuće je činjenično stanje na kojem je sud države u kojoj je sudska odluka donesena temeljio svoju nadležnost.

Podložno odredbama prvog stavka, nadležnost suda države u kojoj je sudska odluka donesena ne smije se preispitivati; ispit uskladenosti s javnim poretkom iz članka 27. stavka 1. ne smije se primjenjivati na pravila koja se odnose na nadležnost.

Članak 29.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezina merituma.

Članak 30.

Sud države ugovornice u kojoj se zahtjeva priznanje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici može zastati s postupkom ako je podnesen redovni pravni lijek protiv te sudske odluke.

Odjeljak 2.

Izvršenje

Članak 31.

Sudska odluka koja je donesena u državi ugovornici i koja se izvršava u toj državi, izvršava se u drugoj državi ugovornici u slučaju kada je, na zahtjev bilo koje zainteresirane strane, u toj državi izdan nalog za njezino izvršenje.

Članak 32.

Zahtjev se podnosi:

- u Belgiji, „tribunal de premiere instance” ili „rechtsbank van eerste aanleg”,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, predsjedniku sudskega vijeća „Landgericht”,

- u Francuskoj, predsjedniku „tribunal de grande instance”,
- u Italiji, „corte d'appello”,
- u Luksemburgu, predsjedniku „tribunal d'arrondissement”,
- u Nizozemskoj, predsjedniku „arrondissementsrechtbank”.

Nadležnost mjesnih sudova utvrđuje se s obzirom na domicil stranke protiv koje se zahtjeva izvršenje. Ako ta stranka nema domicil u državi u kojoj se zahtjeva izvršenje, utvrđuje se s obzirom na mjesto izvršenja.

Članak 33.

Postupak podnošenja zahtjeva uređen je pravom države u kojoj se zahtjeva izvršenje.

Podnositelj zahtjeva mora dostaviti adresu za dostavljanje sudskih pismena na području nadležnosti suda kojem se podnosi zahtjev. Međutim, ako zakon države u kojoj se zahtjeva izvršenje ne predviđa dostavljanje te adrese, podnositelj zahtjeva mora imenovati predstavnika radi spora.

Zahtjevu se prilaže dokumenti navedeni u članku 46. i 47.

Članak 34.

Sud kojem se podnosi zahtjev svoju odluku donosi bez odlaganja; u ovoj fazi postupka, stranka protiv koje se zahtjeva izvršenje nema pravo dostavljati nikakve podneske u vezi sa zahtjevom.

Zahtjev može biti odbijen samo zbog razloga navedenih u člancima 27. i 28.

Strana sudska odluka ne smije se ni u kojem slučaju preispitivati u pogledu njezina merituma.

Članak 35.

Nadležni sudski službenik obavješćuje podnositelja zahtjeva bez odlaganja o odluci donesenoj u vezi s njegovim zahtjevom, u skladu s postupkom utvrđenom zakonom države u kojoj se zahtjeva izvršenje.

Članak 36.

Ako je odobreno izvršenje, stranka protiv koje se zahtjeva izvršenje može podnijeti pravni lik protiv takve odluke u roku od mjesec dana od dostavljanja odluke.

Ako stranka ima domicil u državi ugovornici koja nije država u kojoj je donesena odluka kojom se odobrava izvršenje, rok za podnošenje pravnog lika je dva mjeseca, a teče od datuma

dostavljanja obavijesti stranci osobno ili na adresu njezinog boravišta. Produljenje roka zbog udaljenosti nije moguće.

Članak 37.

Pravni lik protiv odluke kojom se odobrava izvršenje podnosi se u skladu s propisima koji uređuju postupak u spornim pitanjima:

- u Belgiji, „tribunal de première instance“ ili „rechtbank van eerste annleg“,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, „Oberlandesgericht“,
- u Francuskoj, „cour d'appel“,
- u Italiji, „corte d'appello“,
- u Luksemburgu, „Cour supérieure de Justice“ koji ima funkciju prizvnog suda u građanskim pitanjima,
- u Nizozemskoj, „arrondissementsrechtbank“.

Sudska odluka donesena u vezi s pravnim likom može se osporavati samo kasacijskim pravnim likom ili „Rechtsbeschwerde“ u Saveznoj Republici Njemačkoj.

Članak 38.

Sud kojem se podnosi pravni lik u skladu s člankom 37. prvim stavkom može, na zahtjev podnositelja zahtjeva, zastati s postupkom ako je protiv sudske odluke podnesen redovni pravni lik u državi koja je donijela tu odluku ili ako rok za podnošenje takvog pravnog lika još nije istekao; u potonjem slučaju sud može odrediti rok u kojem je moguće podnijeti takav pravni lik.

Također, sud može uvjetovati izvršenje polaganjem osiguranja kako on odredi.

Članak 39.

Tijekom roka navedenog za podnošenje pravnog lika u skladu s člankom 36. te dok se ne odluči o tom pravnom liku, ne smiju se poduzimati nikakve mjere provedbe osim zaštitnih mera u odnosu na imovinu stranke protiv koje se zahtjeva izvršenje.

Odluka kojom se odobrava izvršenje obuhvaća u sebi i ovlaštenje za poduzimanje svih takvih zaštitnih mera.

Članak 40.

Ako je zahtjev za izvršenje odbijen, podnositelj zahtjeva može podnijeti pravni lik:

- u Belgiji, „Cour d'appel“ ili „hof van beroep“,
- u Saveznoj Republici Njemačkoj, sudu „Oberlandesgericht“,
- u Francuskoj, sudu „cour d'appel“,

- u Italiji, sudu „corte d'appello”,
- u Luksemburgu, sudu „Cour supérieure de Justice” koji ima funkciju prizivnog suda u građanskim pitanjima,
- u Nizozemskoj, sudu „gerechtshof”.

Žalbeni sud upućuje stranci protiv koje se zahtijeva izvršenje poziv za saslušanje. Ako se stranka ne odazove sudskom pozivu, primjenjuju se odredbe članka 20. drugog i trećeg stavka, čak i onda ako stranka protiv koje se zahtijeva izvršenje nema domicil u državi ugovornici.

Članak 41.

Odluka stranog suda donesena u vezi s pravnim lijekom iz članka 40. može se osporavati samo kasacijskim pravnim lijekom ili „Rechtsbeschwerde” u Saveznoj Republici Njemačkoj.

Članak 42.

U slučaju kada je odluka stranog suda donesena u vezi s nekoliko predmeta, a nije moguće odobriti izvršenje u svim predmetima, sud odobrava izvršenje u jednom ili nekoliko predmeta.

Podnositelj zahtjeva može zahtijevati djelomično izvršenje sudske odluke.

Članak 43.

Odluka stranog suda kojom se nalaze periodične novčane kazne izvršiva je u državi u kojoj se zahtijeva izvršenje samo ako su konačan iznos plaćanja utvrdili sudovi države u kojoj je donesena sudska odluka.

Članak 44.

Podnositelj zahtjeva kojemu je dodijeljena pravna pomoć u državi u kojoj je donesena sudska odluka automatski ima pravo na pravnu pomoć u postupcima predviđenim u člancima od 32. do 35.

Članak 45.

Od stranke koja u državi ugovornici zahtijeva izvršenje sudske odluke donesene u drugoj državi ugovornici ne zahtijeva se nikakvo osiguranje, jamstvo ili polog, bez obzira na njihov opis, samo zato što je ta stranka strani državljanin ili nema domicil ili boravište u državu u kojoj se zahtijeva izvršenje.

Odjeljak 3.

Zajedničke odredbe

Članak 46.

Stranka koja zahtijeva priznanje ili podnosi zahtjev za izvršenje sudske odluke dostavlja:

1. presliku sudske odluke koja zadovoljava potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost;
2. u slučaju odluke koja je donesena u odsutnosti stranke, izvornik ili ovjereni prijepis dokumenta kojim se utvrđuje da je odsutnoj stranci dostavljen dokument o pokretanju postupka.

Članak 47.

Stranka koja podnosi zahtjev za izvršenje također dostavlja:

1. dokumente kojima se utvrđuje da je, sukladno pravu države u kojoj je sudska odluka donesena, odluka postala izvršiva i da je valjano dostavljena;
2. prema potrebi, dokument koji potvrđuje da podnositelj zahtjeva prima pravnu pomoć u državi u kojoj je odluka donesena.

Članak 48.

Ako dokumenti navedeni u članku 46. stavku 2. i članku 47. stavku 2. nisu predočeni, sud može odrediti rok za njihovo dostavljanje, prihvati jednakovrijedne dokumente ili, ako smatra da raspolaže dostatnim informacijama, odustati od zahtjeva za njihovo dostavljanje.

Ako sud tako zatraži, dostavlja se prijevod dokumenata; prijevod ovjerava osoba koja je za to ovlaštena u jednoj od država ugovornica.

Članak 49.

Za dokumente iz članka 46. ili članka 47. ili članka 48. drugog stavka odnosno dokument kojim se imenuje predstavnik u sporu, nije potrebna ovjera ili slične formalnosti.

GLAVA IV.

JAVNE ISPRAVE I SUDSKE NAGODBE

Članak 50.

Dokument koji je službeno sastavljen ili upisan kao javna isprava te je izvršiv u jednoj državi ugovornici dobiva potvrdu o ovršnosti u drugoj državi ugovornici na temelju zahtjeva

podnesenog prema postupcima predviđenim u članku 31. et seq. Zahtjev može biti odbijen sam ako je izvršenje isprave u suprotnosti s javnim poretkom u državi u kojoj se podnosi zahtjev za izvršenje.

Isprava koja se podnosi mora zadovoljavati potrebne uvjete kako bi se utvrdila njezina vjerodostojnost u državi podrijetla.

Odredbe odjeljka 3. glave III. primjenjuju se prema potrebi.

Članak 51.

Nagodbu koju je odobrio sud tijekom postupka i koja je izvršiva u državi u kojoj je sklopljena izvršiva je u državi u kojoj je podnesen zahtjev za izvršenje pod istim uvjetima kao i javne isprave.

GLAVA V.

OPĆE ODREDBE

Članak 52.

Da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u državi ugovornici na čijim je sudovima pokrenut predmet, sud primjenjuje svoje nacionalno pravo.

Ako stranka nema domicil u državi čiji sudovi rješavaju predmet, u tom slučaju, da bi se utvrdilo ima li stranka domicil u drugoj državi ugovornici, sud primjenjuje pravo te države.

Međutim, domicil stranke određuje se u skladu s njezinim nacionalnim pravom ako, prema tim pravom, domicil stranke ovisi o domicilu druge osobe ili sjedištu određenog tijela.

Članak 53.

Za potrebe ove Konvencije sjedište društva ili druge pravne osobe, odnosno udruženja fizičkih ili pravnih osoba, smatra se domicilom stranke. Međutim, kako bi se odredilo to sjedište, sud primjenjuje pravila međunarodnog privatnog prava svoje zemlje.

GLAVA VI.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 54.

Odredbe ove Konvencije primjenjuju se samo na pravne postupke koji su pokrenuti i na dokumente koji su službeno sastavljeni ili upisani kao javne isprave nakon njezinog stupanja na snagu.

Međutim, sudske odluke donesene nakon dana stupanja na snagu ove Konvencije u postupcima koji su pokrenuti prije tog datuma priznaju se i izvršavaju u skladu s odredbama glave III. ako je sudska nadležnost utvrđena na temelju pravila koja su skladu s pravilima predviđenima u glavi II. ove Konvencije ili u konvenciji koja je sklopljena između države podrijetla i države u kojoj se treba izvršiti odluka, a koja je bila na snazi u trenutku pokretanja postupka.

GLAVA VII.

ODNOS PREMA DRUGIM KONVENCIJAMA

Članak 55.

Podložno odredbama članka 54. drugog stavka i članka 56., ova Konvencija zamjenjuje, u državama koje su njezine stranke, sljedeće konvencije sklopljene između dviju ili više tih država:

- Konvenciju između Belgije i Francuske o nadležnosti, valjanosti i izvršenju sudske odluke, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisano u Parizu 8. srpnja 1899.,
- Konvenciju između Belgije i Nizozemske o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudske odluke, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisano u Bruxellesu 28. ožujka 1925.,
- Konvenciju između Francuske i Italije o izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovackim stvarima, potpisano u Rimu 3. lipnja 1930.,
- Konvenciju između Njemačke i Italije o priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovackim stvarima, potpisano u Rimu 9. ožujka 1936.,
- Konvenciju između Savezne Republike Njemačke i Kraljevine Belgije o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudske odluke, arbitražnih odluka i javnih isprava u građanskim i trgovackim stvarima, potpisano u Bonnu 30. lipnja 1958.,
- Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovackim stvarima, potpisano u Rimu 17. travnja 1959.,
- Konvenciju između Kraljevine Belgije i Talijanske Republike o priznavanju i izvršenju sudske odluke i drugih izvršnih

instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisana u Rimu 6. travnja 1962.,

- Konvenciju između Kraljevine Nizozemske i Savezne Republike Njemačke o uzajamnom priznavanju i izvršenju sudskih odluka i drugih izvršnih instrumenata u građanskim i trgovačkim stvarima, potpisana u Haagu 30. kolovoza 1962.,

te, sve dok je na snazi:

- Ugovor između Belgije, Nizozemske i Luksemburga o nadležnosti, stečaju, valjanosti i izvršenju sudskih odluka, arbitražnih odluka i javnih isprava, potpisana u Bruxellesu 24. studenoga 1961.

Članak 56.

Ugovor i konvencije iz članka 55. i dalje ostaju na snazi za one predmete na koje se ne primjenjuje ova Konvencija.

Oni i dalje ostaju na snazi za sudske odluke donesene i dokumente službeno sastavljene ili upisane kao javne isprave prije stupanja na snagu ove Konvencije.

Članak 57.

Ova Konvencija ne utječe ni na koju drugu konvenciju čije države ugovornice jesu ili će postati stranke i koje, u određenim predmetima, uređuju nadležnost, priznavanje i izvršenje sudskih odluka.

Članak 58.

Ova Konvencija ne utječe na prava dodijeljena švicarskim državljanim na temelju Konvencije sklopljene 15. lipnja 1869. između Francuske i Švicarske Konfederacije o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim predmetima.

Članak 59.

Ova Konvencija ne sprečava ni jednu državu ugovornicu da preuzme, na temelju konvencije o priznavanju i izvršenju sudskih odluka, obvezu prema nekoj trećoj državi o nepriznanju sudskih odluka donesenih u drugim državama ugovornicama protiv tuženika s domicilom ili uobičajenim boravištem u dotičnoj trećoj državi ako se, u slučajevima predviđenim u članku 4., takva odluka može zasnivati samo na temelju nadležnosti navedene u drugom stavku članka 3.

GLAVA VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Ova se Konvencija primjenjuje na europska državna područja država ugovornica, na francuske prekomorske departmane i francuska prekomorska područja.

U trenutku potpisivanja ili ratificiranja ove Konvencije, odnosno u bilo kojem trenutku nakon toga, Kraljevina Nizozemska može putem obavijesti glavnom tajniku Vijeća Europskih zajednica dati izjavu da se ova Konvencija primjenjuje i na Surinam i Nizozemske Antile. U nedostatku ovakve izjave u odnosu na Nizozemske Antile, postupak koji se odvija na europskom državnom području Kraljevine kao rezultat kasacijskog pravnog lijeka protiv odluke suda u Nizozemskim Antilima smatra se postupkom koji se vodi pred sudom na Nizozemskim Antilima.

Članak 61.

Države potpisnice ratificiraju ovu Konvenciju. Isprave o ratifikaciji polazu se kod glavnog tajnika Vijeća Europskih zajednica.

Članak 62.

Ova Konvencija stupa na snagu prvog dana trećeg mjeseca nakon polaganja isprave o ratifikaciji posljednje države potpisnice koja poduzima ovaj korak.

Članak 63.

Države ugovornice potvrđuju da je svaka država koja postane članicom Europske ekonomske zajednice obvezna prihvatići ovu Konvenciju kao temelj za pregovore između država ugovornica i te države koji su potrebni kako bi se osigurala provedba posljednjeg stavka članka 220. Ugovora o osnivanju Europske ekonomske zajednice.

Neophodne prilagodbe mogu biti predmetom posebne konvencije između država ugovornica, s jedne strane, i nove države članice, s druge strane.

Članak 64.

Glavni tajnik Vijeća Europskih zajednica obavješćuje države potpisnice o:

(a) polaganju svake isprave o ratifikaciji;

- (b) datumu stupanja na snagu ove Konvencije;
- (c) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku 60. drugom stavku;
- (d) svim izjavama koje zaprimi sukladno članku IV. Protokola;
- (e) svim priopćenjima koja su dana sukladno članku VI. Protokola.

Članak 65.

Protokol priložen ovoj Konvenciji zajedničkom suglasnošću država ugovornica čini sastavni dio ove Konvencije.

Članak 66.

Ova se Konvencija sklapa na neograničeno vrijeme.

Članak 67.

Svaka država ugovornica može zatražiti reviziju ove Konvencije. U tom slučaju predsjednik Vijeća Europskih zajednica saziva revizijsku konferenciju.

Članak 68.

Ova Konvencija, koja je sastavljena u jednom izvorniku na francuskom, nizozemskom, njemačkom i talijanskom jeziku, pri čemu su sva četiri teksta jednako vjerodostojna, polaže se u arhivu Tajništva Vijeća Europskih zajednica. Glavni tajnik dostavlja ovjerenu presliku vladama svih država potpisnica.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschrift unter dieses
Übereinkommen gesetzt.

En foi de quoi les plénipotentiaires soussignés ont apposé leur signature en bas de la présente
Convention.

In fede di che i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce alla presente
Convenzione.

Ten blyke waarvan de onderscheiden gevoldachtigden hun handtekening onder dit Verdrag
hebben gesteld.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten September neunzehnhundertachtundsechzig.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept septembre mil neuf cent soixante-huit.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette settembre millenovecentosessantotto.

Gedaan te Brussel, op zevententwintig september negentienhonderd acht en zestig.

Pour Sa Majesté le Roi des Belges,

Voor Zijne Majesteit de Koning der Belgen,

Pierre HARMEL

Für den Präsidenten der Bundesrepublik Deutschland,

Willy BRANDT

Pour le président de la République française,

Michel DEBRÉ

Per il Presidente della Repubblica italiana,

Giuseppe MEDICI

Pour Son Altesse Royale le Grand-Duc de Luxembourg,

Pierre GRÉGOIRE

Voor Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

J.M.A.H. LUNS

31996F1009(01)

9.10.1996.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

C 299/1

AKT VIJEĆA**od 23. srpnja 1996.**

**o sastavljanju, na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji, Protokola o tumačenju Konvencije
o osnivanju Europskog policijskog ureda u skladu s prethodnim odlukama Suda Europskih zajednica**

(96/C 299/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak K.3. stavak 2. točku (c),

budući da je člankom K.3. stavkom 2. točkom (c) predviđeno da konvencije sastavljene na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji mogu propisati da je Sud nadležan za tumačenje njihovih odredaba i za odlučivanje u svakom sporu koji se odnosi na njihovu primjenu u skladu s pojedinostima koji su u njima utvrđeni,

ODLUČILO JE sastaviti Protokol čiji je tekst priložen ovom Aktu i koji će 24. srpnja 1996. potpisati predstavnici vlada država članica Europske unije;

PREPORUČUJE da ga države članice donesu u skladu sa svojim odgovarajućim ustavnim zahtjevima.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. srpnja 1996.

Za Vijeće
Predsjednik
I. YATES

31996F0698

12.12.1996.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 322/3

ZAJEDNIČKA AKCIJA**od 29. studenoga 1996.**

**o suradnji između carinskih tijela i poslovnih organizacija u borbi protiv trgovine drogom, koju je
Vijeće donijelo na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji**

(96/698/PUP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

primjećujući da je program memorandum o razumijevanju koji je inicirao WCO uspješan širom svijeta u učvršćivanju suradnje između carinskih tijela i poslovnih organizacija;

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak K.3. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir inicijativu Irske,

primjećujući nadalje da su se neke države članice Europske unije već upustile u nacionalne programe memorandum o razumijevanju s poslovnim organizacijama vezano i za trgovinu drogom i za druga carinska kažnjiva djela;

uzimajući u obzir izvješće Stručne skupine o drogama, koje je Europsko vijeće odobrilo u Madridu 1995. godine,

svjesno da proširenje ovih programa na sve države članice i na veći broj poslovnih organizacija može donijeti daljnje provedene prednosti,

prepoznajući činjenicu da nezakoniti trgovci drogom mogu potajno koristiti sadržaje i usluge legitimnih poslovnih organizacija,

DONIJELO JE OVU ZAJEDNIČKU AKCIJU:

budući da je nužan najviši stupanj suradnje između carinskih tijela i poslovnih organizacija u borbi protiv trgovine drogom;

budući da je potporu jačanju suradnje između carinskih tijela i poslovnih organizacija u borbi protiv trgovine drogom izrazila Skupina sedmorice (G7) na sastancima na vrhu u Londonu (1991.) i Münchenu (1992.);

budući da rezolucije 1993/41 od 27. srpnja 1993. i 1995/18 od 24. srpnja 1995. Gospodarskog i socijalnog vijeća UN-a podržavaju korištenje memorandum o razumijevanju kao praktičnog sredstva za postizanje opipljivih rezultata u suzbijanju droge, održavajući poticaj olakšavanja trgovine;

budući da je Vijeće Svjetske carinske organizacije (WCO) usvojilo akcijski plan za sustavni razvoj memorandum o razumijevanju u području carine;

Članak 1.

Kako bi učvrstile već postojeću suradnju između carinskih tijela država članica i poslovnih organizacija koje djeluju u Europskoj uniji u borbi protiv trgovine drogom, države članice osnivaju ili dodatno razvijaju programe memorandum o razumijevanju na nacionalnoj razini prema smjernicama utvrđenima u ovoj Zajedničkoj akciji i pozivaju na sudjelovanje u takvim programima.

Članak 2.

Memorandumi o razumijevanju između carinskih tijela i poslovnih organizacija mogu sadržavati odredbe vezane za sljedeće, ali ne moraju biti na njih ograničeni:

— razmjenu imena osoba za kontakt u carinskim i potpisnicim organizacijama,

- pribavljanje carinskim tijelima, od strane potpisnika, podataka o teretu ili putnicima prema potrebi,
- pristup carinskih tijela informacijskom sustavu potpisnika,
- procjenu carinskih tijela o sigurnosnim postupcima potpisnika,
- razvoj i provedbu planova za poboljšanje takve sigurnosti,
- provjeru novih članova osoblja od strane potpisnika,
- usavršavanje osoblja potpisnika od strane carinskih tijela.

Članak 3.

Carinska tijela povremeno preispituju djelovanje nacionalnih programa memorandumâ o razumijevanju, kao i provedbu pojedinih memorandumâ o razumijevanju i u dogovoru s potpisnicima prema potrebi ih prilagođavaju kako bi se osigurala maksimalna djelotvornost.

Članak 4.

Države članice obavješćuju Tajništvo Vijeća o mjerama poduzetim za provedbu odredaba ove Zajedničke akcije jednu godinu

nakon njenog stupanja na snagu, a nakon toga na zahtjev Predsjedništva.

Članak 5.

Države članice mogu prema svom diskrecijskom pravu proširiti područje primjene memorandum o razumijevanju utvrđenih na temelju programâ iz članka 1. kako bi osim trgovine drogom obuhvatili i druga kažnjiva djela za koje carinska tijela imaju nadležnost.

Članak 6.

Ova Zajednička akcija objavljuje se u Službenom listu.

Ona stupa na snagu na dan objave.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. studenoga 1996.

Za Vijeće

Predsjednik

N. OWEN

31996F0699

12.12.1996.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 322/5

ZAJEDNIČKA AKCIJA**od 29. studenoga 1996.**

koju je Vijeće donijelo na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji, a koja se odnosi na razmjenu informacija o određivanju kemijskih karakteristika droga radi olakšavanja poboljšane suradnje između država članica u borbi protiv nezakonite trgovine drogom

(96/699/PUP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak K.3. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir inicijativu Irske,

podsjećajući na izvješće stručnjaka za droge koje je odobrilo Europsko vijeće u Madridu 15. i 16. prosinca 1995., a poglavito na prijedlog djelovanja koji se odnosi na određivanje kemijskih karakteristika droga;

imajući na umu zaklučke seminara u Dublinu od 30. srpnja 1996. o određivanju kemijskih karakteristika droga što obuhvaća kvalitativno i količinsko utvrđivanje većine sastojaka u uzorku zaplijenjene droge;

budući da je u zajedničkom interesu država članica da se utvrde trendovi nezakonite proizvodnje i izrade droga i da se izrade zemljovidovi putova dobave droga koje su pod nadzorom;

budući da je u zajedničkom interesu poboljšati informacije i saznanja o izvorima i rutama nezakonite trgovine drogom, a za potrebe kaznenog progona;

budući da je u zajedničkom interesu da pravosudnim tijelima država članica bude na raspolaganju što više dokaznog materijala u vezi sa zapljenama droge;

s obzirom na to da su forenzički laboratorijski udržavama članicama razvili posebne sposobnosti, vještine i znanja za određivanje kemijskih karakteristika droga, a što je od znatne koristi za tijela kaznenog progona u pojedinim državama članicama u borbi protiv nezakonite proizvodnje i trgovine drogom;

uzimajući u obzir da bi razmjena ovih informacija mogla predstavljati značajan doprinos nastojanjima Europske unije u borbi protiv nezakonite proizvodnje droge i protuzakonite trgovine drogom;

uzimajući u obzir da je Odjel za droge Europol razvio posebne sposobnosti u izradi balističkih profila zaplijenjenih droga;

budući da namjera razmjene informacija koja se predviđa ovom Zajedničkom akcijom nije zamjeniti bilateralne ili multilateralne sporazume o određivanju kemijskih karakteristika droga niti na njih utjecati, a niti zahtijevati uspostavljanje novih struktura u okviru Vijeća;

prepoznajući koristi pojačane suradnje između forenzičkih laboratorijskih država članica,

DONIJELO JE OVU ZAJEDNIČKU AKCIJU:

Članak 1.

Namjera je ove Zajedničke akcije uspostaviti koherentniji mehanizam za prijenos i distribuciju rezultata određivanja kemijskih karakteristika droga u državama članicama. Ovom se akcijom predviđa razmjena informacija koje se odnose na određivanje kemijskih karakteristika kokaina, heroina, LSD-a, amfetamina i njihovih derivata tipa ecstasy kao što su MDS, MDMA i MDEA te ostalih droga ili psihotropnih tvari u pogledu kojih države članice to smatraju primjerenim.

Članak 2.

Odjel za droge Europol određuje se kao tijelo kojem se trebaju dostavljati informacije država članica o određivanju kemijskih karakteristika droga.

Članak 3.

Informacije se Odjelu za droge Europolu dostavljaju u sljedećem obliku:

i. analiza droge u obliku tablete:

- (a) fizička svojstva uzorka – veličina, težina, boja;
- (b) obličja i oznake – vrsta i položaj logotipa;
- (c) vrsta i količina osnovne droge pronađene u uzorku;
- (d) vrsta i količina svih drugih tvari koje se nalaze među sastojcima otkrivenima tijekom analize;
- (e) slika uzorka;
- (f) kataloški (identifikacijski) broj uzorka;

ii. analiza droge koja nije u obliku tablete:

- (a) vrsta i količina osnovne droge pronađene u uzorku;
- (b) vrsta i količina svih drugih tvari koje se nalaze među sastojcima otkrivenima tijekom analize;
- (c) kataloški (identifikacijski) broj uzorka.

Članak 4.

Odjel za droge Europol informacije dostavljene u skladu s člankom 3. šalje svim državama članicama.

Članak 5.

Ova Zajednička akcija stupa na snagu na dan donošenja.

Članak 6.

Ova se Zajednička akcija objavljuje u Službenom listu.

Sastavljen u Bruxellesu 29. studenoga 1996.

Za Vijeće
Predsjednik
N. OWEN

41997A0827(01)

C 261/2

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

27.8.1997.

KONVENCIJA

sastavljena na temelju članka K.3. Ugovora o Europskoj uniji o dostavi sudskeih i izvansudskeih pismena u državama članicama Europske unije u građanskim ili trgovackim stvarima

VISOKE UGOVORNE STRANKE ove Konvencije, države članice Europske unije,

POZIVAJUĆI SE na Akt Vijeća Europske unije od 26. svibnja 1997.,

ŽELEĆI poboljšati i ubrzati prijenos sudskeih i izvansudskeih pismena u građanskim ili trgovackim stvarima za dostavu između država članica,

BUDUĆI da se, u tu svrhu, prijenos navedenih dokumenata izvršava izravno i brzim sredstvima između tijela koje određe države članice;

BUDUĆI da se člankom K.3. stavkom 2. točkom (c) Ugovora o Europskoj uniji predviđa da se konvencijama sastavljenim na temelju njezinog članka K.3. može odrediti da je Sud Europskih zajednica nadležan za tumačenje njihovih odredaba, u skladu s dogovorima koji su njima utvrđeni;

IMAJUĆI U VIDU Hašku konvenciju od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvo sudskeih i izvansudskeih pismena u građanskim ili trgovackim stvarima te, posebno, odredbe njezinog članka 25. kojima je određeno da navedena konvencija ne odstupa od konvencija koje sadrže odredbe o predmetima koji su njome uređeni i čije su stranke države ugovornice ili će strankama postati,

SPORAZUMJELE SU SE:

GLAVA I.

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova Konvencija primjenjuje se u građanskim i trgovackim stvarima u kojima se sudske ili izvansudske pismene mora poslati iz jedne države članice u drugu zbog dostave u njoj.

2. Ova Konvencija ne primjenjuje se u slučajevima kada adresa osobe kojoj se dostavlja pismo nije poznata.

Članak 2.

Otpremna tijela i prijamna tijela

1. Svaka država članica određuje javne službenike, tijela ili druge osobe, dalje u tekstu „otpremna tijela”, nadležne za slanje sudskeih ili izvansudskeih pismena koja se dostavljaju u drugoj državi članici.

2. Svaka država članica određuje javne službenike, tijela ili druge osobe, dalje u tekstu „prijamna tijela”, nadležne za

primitak sudskeih ili izvansudskeih pismena iz druge države članice.

3. Država članica može izjaviti prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. da određuje jedno otpremno tijelo i/ili jedno prijemno tijelo. Savezna država, država u kojoj se primjenjuje više pravnih sustava ili država s autonomnim prostornim jedinicama može odrediti više od jednog takvog tijela. Određivanje proizvodi pravne učinke u razdoblju od pet godina te se može obnoviti u petogodišnjim vremenskim razmacima.

4. Svaka država članica prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. dostavlja sljedeće podatke:

(a) nazive i adrese prijemnih tijela iz stavaka 2. i 3.;

(b) zemljopisna područja za koja su iste nadležne;

(c) načini primanja dokumenata koja su im na raspolaganju; te

(d) jezike koji se mogu koristiti za popunjavanje standardnog obrasca iz Priloga.

Države članice obavješćuju depozitara o svim naknadnim izmjenama takvih podataka.

Članak 3.

Središnje tijelo

Svaka država članica prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. određuje središnje tijelo odgovorno za:

(a) dostavu podataka otpremnim tijelima;

(b) traženje rješenja za sve poteškoće koje mogu nastati tijekom slanja dokumenata za dostavu;

(c) proslijedivanje, u iznimnim slučajevima, na zahtjev otpremnog tijela, zahtjeva za dostavu nadležnom prijamnom tijelu.

Savezna država, država u kojoj se primjenjuje više pravnih sustava ili država s autonomnim prostornim jedinicama može odrediti više od jednog središnjeg tijela.

GLAVA II.

SUDSKA PISMENA

Odjeljak 1.

Slanje i dostava sudskih pismena

Članak 4.

Slanje pismena

1. Sudska pismena šalju se izravno i što je prije moguće između tijela koja su određena na temelju članka 2.

2. Slanje dokumenata, zahtjeva, potvrda, priznanica, certifikata i svih drugih isprava između otpremnih tijela i prijamnih tijela može se provoditi pomoću svih odgovarajućih sredstava, pod uvjetom da je sadržaj primljenih pismena istinit i vjeran onome iz pismena koja se prosljeđuju te da su svi podaci u njemu lako čitljivi.

3. Pismo koje se šalje popraćeno je zahtjevom sastavljenim primjenom standardnog obrasca iz Priloga. Obrazac se ispušnjava na službenom jeziku države članice kojoj je upućen ili,

ako u toj državi članici postoji više službenih jezika, na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika mesta u kojem se vrši dostava, ili na drugom jeziku za koji je ta država članica naznačila da ga može prihvati. Prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2., svaka država članica navodi službeni jezik ili jezike Europske unije različite od njegovog vlastitog koji joj je ili su joj prihvatljivi za popunjavanje obrasca.

4. Pismena i sve isprave koji se šalju izuzeti su od legalizacije ili bilo koje druge istovjetne formalnosti.

5. U slučaju kada otpremno tijelo želi da se preslika pismena vrati zajedno s potvrdom iz članka 10., pismeno šalje u dva primjerka.

Članak 5.

Prijevod pismena

1. Otpremno tijelo savjetuje podnositelja zahtjeva kojоj on ili ona proslijedi pismena za slanje da adresat može odbiti njegov primitak ako nije na jednom od jezika predviđenih u članku 8.

2. Podnositelj zahtjeva snosi sve troškove prijevoda prije slanja dokumenta, ne dovodeći u pitanje sve moguće naknadne odluke suda ili nadležnog tijela o odgovornosti za takve troškove.

Članak 6.

Primitak pismena od strane prijamnog tijela

1. Prijamno tijelo po primitu pismena u najkraćem mogućem roku, a u svakome slučaju u roku od sedam dana od dana njegovog primitka, šalje potvrdu otpremnom tijelu najbržim mogućim načinom za prijenos, koristeći standardni obrazac iz Priloga.

2. U slučaju kada zahtjevu za dostavu nije moguće udovoljiti na temelju primljenih podataka ili dokumenata, prijamno tijelo kontaktira otpremno tijelo pomoću najbržeg mogućeg načina kako bi osigurala podatke i dokumente koji nedostaju.

3. Ako je zahtjev za dostavu očito izvan područja primjene ove Konvencije ili ako dostava nije moguća zbog nepoštovanja potrebnih formalnih uvjeta, zahtjev i prenesena pismena vraćaju se po primitu otpremnom tijelu zajedno s obaviješću o povratu u standardnom obrascu iz Priloga.

4. Prijamno tijelo koje primi pismeno za dostavu, no nema mjesnu nadležnost za dostavu, prosljeđuje ga, zajedno sa zahtjecom, nadležnom prijamnom tijelu u istoj državi članici, ako zahtjev udovoljava uvjetima utvrđenim u članku 4. stavku 3. te obavešćuje o tome otpremno tijelo koristeći standardni obrazac iz Priloga. Navedeno prijemo tijelo obavešćuje otpremno tijelo kada primi pismeno, na način predviđen u stavku 1.

Članak 7.

Dostava pismena

1. Prijamno tijelo samo dostavlja pismeno ili organizira njegovo dostavljanje, bilo u skladu s pravom države članice kojoj je upućeno ili u posebnom obliku kako je to zatražilo otpremno tijelo, osim ako je takav način u suprotnosti s pravom te države članice.

2. Svi koraci potreбни za dostavu pismena poduzimaju se u što najkraćem mogućem roku. U svakom slučaju, ako nije moguće izvršiti dostavu u roku od jednog mjeseca od primitka, prijamno tijelo obavešćuje otpremno tijelo putem potvrde u standardnom obrascu iz Priloga, koja se sastavlja pod uvjetima iz članka 10. stavka 2. Rok se računa u skladu s pravom države članice kojoj je pismeno upućeno.

Članak 8.

Odbijanje prihvatanja pismena

1. Prijamno tijelo obavešćuje adresata da može odbiti prihvati pismeno koje mu se dostavlja ako je na jeziku koji nije niti jedan od sljedećih jezika:

(a) službeni jezik države članice kojoj je pismeno upućeno ili, ako u toj državi članici postoji više službenih jezika, službeni jezik ili jedan od službenih jezika mjesta gdje se dostava treba izvršiti;

ili

(b) jezik države članice koja šalje pismeno, a koji adresat razumije.

2. U slučaju kada je prijamno tijelo obavešteno da adresat odbija prihvati pismeno u skladu sa stavkom 1., o tome

odmah obavešćuje otpremno tijelo pomoću potvrde predviđene u članku 10. i vraća zahtjev i pismena za koje je zatražen prijevod.

Članak 9.

Datum dostave

1. Datum dostave pismena u skladu s člankom 7. je datum kada je isto dostavljeno u skladu s pravom države članice kojoj je upućeno, ne dovodeći u pitanje članak 8.

2. Međutim, u slučaju kada se pismeno mora dostaviti u određenom roku u kontekstu sudskog postupka koji se treba pokrenuti ili već je već u tijeku u državi članici podrijetla, datum koji se uzima u obzir u odnosu na podnositelja zahtjeva je dan koji je utvrđen pravom te države članice.

3. Prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2., svaka država članica može izjaviti da neće primjenjivati stavke 1. i 2. ovog članka.

Članak 10.

Potvrda o dostavi i presliku dostavljenog pismena

1. Kada su dovršene formalnosti koje se odnose na dostavu pismena, potvrda o dovršenju tih formalnosti sastavlja se u standardnom obrascu iz Priloga i naslovljava na otpremno tijelo, zajedno s preslikom dostavljenog pismena, u slučaju kada se primjenjuje članak 4. stavak 5.

2. Potvrda se popunjava na službenom jeziku ili jednom od službenih jezika države članice podrijetla ili na drugom jeziku za koji je država članica odredila da ga može prihvati. Svaka država članica prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. navodi službeni jezik ili jezike Europske unije različite od njezinog vlastitog koji je ili su joj prihvatljivi za popunjavanje obrasca.

Članak 11.

Troškovi dostave

1. Dostava sudskih pismena koji dolaze iz države članice nema za posljedicu nikakvo plaćanje ili naknadu poreza ili troškova za usluge pružene u državi članici kojoj je pismeno upućeno.

2. Podnositelj plaća ili nadoknađuje troškove uzrokovane:

Članak 15.

Osobna dostava

- (a) zapošljavanjem sudskog službenika ili osobe nadležne u skladu s pravom države članice kojoj je pismeno upućeno;
- (b) korištenje posebnog načina dostave.

Odjeljak 2.

Ostali načini slanja i dostave sudskih pismena

Članak 12.

Slanje putem konzularnih ili diplomatskih kanala

Svaka država članica može, osim u iznimnim okolnostima, koristiti konzularne ili diplomatske kanale za proslijedivanje sudskih pismena u smislu dostave onim tijelima druge države članice kako su određeni sukladno člancima 2. ili 3.

GLAVA III.

IZVANSUDSKA PISMENA

Članak 16.

Izvansudska pisma za dostavu u drugoj državi članici mogu biti dostavljena u skladu s odredbama ove Konvencije.

Članak 13.

Dostava putem diplomatskih ili konzularnih predstavnika

1. Svaka država članica može izvršiti dostavu sudskih dokumenata osobama koje imaju prebivalište u drugoj državi članici, bez primjene bilo kakve vrste prisile, izravno putem svojih diplomatskih ili konzularnih predstavnika.

GLAVA IV.

TUMAČENJE SUDA

Članak 17.

Sud Europskih zajednica nadležan je za donošenje odluka o tumačenju ove Konvencije u skladu s odredbama Protokola sastavljenog Aktom Vijeća Europske unije od 26. svibnja 1997.

2. Svaka država članica može, prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2., izjaviti da se protivi takvoj dostavi unutar svog državnog područja, osim ako pisma ne treba dostaviti državljanima države članice iz koje pisma potječu.

GLAVA V.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Izvršni odbor

1. Osniva se Odbor odgovoran za razmatranje svih općih pitanja u vezi s primjenom ove Konvencije.

2. Odbor se sastaje najmanje jednom godišnje. Prvi put zasjeda čim se ova Konvencija primjeni, kako je predviđeno u članku 24. stavku 4., između tri države članice. On nadzire djelovanje ove Konvencije, a posebno učinkovitost tijela određenih u skladu s člankom 2. te praktičnu primjenu članka

2. Svaka država članica može, prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2., ili u svakom drugom trenutku, odrediti uvjete pod kojima prihvata dostavu sudskih dokumenata poštom.

Članak 14.

Dostava poštom

1. Svaka država članica može izvršiti dostavu sudskih pismena izravno poštom osobama koje imaju prebivalište u drugoj državi članici.

3. točke (c) i članka 9. O istome obavješćuje Vijeće u roku od tri godine od svog prvog zasjedanja te nakon toga svakih pet godina.

3. Zadaci Odbora također uključuju:

- (a) sastavljanje i godišnje ažuriranje priručnika koji sadrži podatke koje države članice dostavljaju u skladu s člankom 2. stavkom 4.;
- (b) sastavljanje glosara na službenom jeziku Europske unije pismena koja se u skladu s ovom Konvencijom mogu dostavljati.

4. Odbor također može davati prijedloge kojima je cilj:

- (a) ubrzavanje slanja i dostave pismena;
- (b) izmjene obrasca iz Priloga;
- (c) pokretanje pregovora za reviziju ove Konvencije.

Članak 19.

Primjena članaka 15. i 16. Haške konvencije iz 1965.

Članci 15. i 16. Haške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi u inozemstvu sudskih i izvansudskih dokumenata u građanskim ili trgovачkim stvarima, primjenjuju se u vezi sa sudskim pozivima ili jednakovrijednim dokumentima iz ove Konvencije kako se primjenjuju na takva pismena koja se dostavljaju u skladu s Haškom konvencijom, te u skladu s tim:

1. (a) U slučaju kada se sudski poziv ili jednakovrijedni dokument trebao dostaviti drugoj državi članici u smislu dostave, u skladu s odredbama ove Konvencije, a tuženik se ne pojavi, sudska odluka se ne donosi dok se ne utvrdi da:

i. pismeno je dostavljeno na način propisan unutarnjim pravom države članice kojoj je pismeno upućeno u pogledu dostave pismena u domaćim tužbama protiv osoba koje su na njezinom državnom području;

ili

ii. dokument je stvarno isporučen tuženiku ili u njegovom prebivalištu na drugi način predviđen ovom Konvencijom;

te da je u bilo kojem od ovih slučajeva dostava ili isporuka izvršena pravodobno kako bi se tuženiku omogućila obrana.

(b) Svaka država članica može prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. izjaviti da sudac, neovisno o odredbama podstavka (a), može donijeti odluku čak i ako nije primljena potvrda o dostavi ili isporuci ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

i. pismeno je poslano na jedan od načina predviđenih u ovoj Konvenciji:

ii. prošlo je vremensko razdoblje ne kraće od šest mjeseci, koje sudac u određenom predmetu smatra odgovarajućim, od dana slanja pismena;

iii. nije primljena potvrda bilo koje vrste, iako je uložen svaki razumni trud da se ista pribavi putem nadležnih tijela države kojoj je pismo upućeno.

(c) Neovisno o odredbama podstavaka (a) i (b), sudac može naložiti u hitnim slučajevima bilo koje privremene ili zaštitne mјere.

2. (a) U slučaju kada se sudski poziv ili jednakovrijedni dokument treba poslati drugoj državi članici u smislu dostave, u skladu s odredbama ove Konvencije, a sudska odluka je donesena protiv tuženika koji se nije pojavio, sudac ima ovlast oslobođiti tuženika učinaka isteka žalbenog roka protiv sudske odluke ako je udovoljeno sljedećim uvjetima:

i. tuženik, bez ikakve krivnje sa svoje strane, nije imao saznanja o pismenu u dovoljno vremena da se obrani, ili saznanja o sudske odluci u dovoljno vremena da podnese žalbu; te

ii. tuženik je dostavio uvjerljiv dokaz u svoju obranu o osnovanosti tužbe.

(b) Zahtjev za oslobođenje može se podnijeti isključivo u razumnom roku nakon što je tuženik stekao saznanje o sudske odluci.

(c) Svaka država članica može izjaviti, prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2., da neće podržavati zahtjev ako se isti podnese nakon isteka roka navedenog u izjavi, ali koji ni u kojem slučaju nije kraći od jedne godine od dana donošenja odluke.

(d) Ovaj stavak ne primjenjuje se na sudske odluke koje se odnose na status ili sposobnost osoba.

Članak 20.

Odnos s drugim sporazumima ili dogovorima

1. Ova Konvencija ne utječe na postojeće ili buduće sporazume koji udovoljavaju uvjetima utvrđenim u članku K.7 Ugovora o Europskoj uniji između dvije ili više država članica i koji sadrže odredbe o pitanjima uređenim ovom Konvencijom.

2. Država članica dužna je poslati depozitariju ove Konvencije:

(a) presliku sporazuma ili dogovora iz stavka 1.;

(b) bilo kakve otkaze navedenih sporazuma ili dogovora.

Članak 21.

Pravna pomoć

Ova Konvencija ne utječe na primjenu članka 23. Konvencije o građanskom postupku od 17. srpnja 1905., članka 24. Konvencije o građanskom postupku od 1. ožujka 1954. ili članka 13. Konvencije o međunarodnom pristupu pravnoj zaštiti od 25. listopada 1980. između država članica koje su stranke ove Konvencije.

Članak 22.

Zaštita podataka koji se šalju

1. Podaci, uključujući posebno osobne podatke, koji se šalju u skladu s ovom Konvencijom, otpremno tijelo koristi samo u svrhe u koje se isti šalju.

2. Prijamna tijela osiguravaju tajnost navedenih podataka, u skladu s njihovim nacionalnim pravom.

3. Stavci 1. i 2. ne utječu na nacionalna prava koja omogućuju da osobe čiji se podaci koriste budu obaviještene o uporabi podataka poslanih u skladu s ovom Konvencijom.

Članak 23.

Rezerve

1. Svaka država članica prilikom davanja obavijesti iz članka 24. stavka 2. izjavljuje da koristi jednu ili više rezervi predviđenih u:

(a) članku 2. stavku 3.;

(b) članku 9. stavku 3.;

(c) članku 13. stavku 2.;

(d) članku 15. stavku 2.

2. Nisu dozvoljena nikakve rezerve, osim onih izričito predviđenih.

3. Svaka država članica može u bilo koje doba povući rezerve koje je donijela. Rezerva prestaje proizvoditi pravne učinke 90 dana nakon obavijesti o povlačenju.

Članak 24.

Usvajanje i stupanje na snagu

1. Ova Konvencija podliježe usvajanju od strane država članica u skladu s njihovim odgovarajućim ustavnim odredbama.

2. Države članice obavješćuju depozitara o okončanju ustanovnih postupaka za usvajanje ove Konvencije.

3. Ova Konvencija stupa na snagu 90 dana nakon obavijesti iz stavka 2. posljednje države članice koja je dovršila ovu formalnost.

4. Dok ova Konvencija ne stupa na snagu, svaka država članica može prilikom davanja obavijesti iz stavka 2. ili bilo kada kasnije, izjaviti da u mjeri u kojoj se nas nju odnosi Konvencija, s iznimkom članka 17., primjenjuje istu na svoje odnose s državama članicama koje su dale istu izjavu. Takve izjave primjenjuju se 90 dana nakon polaganja.

Članak 25.**Pristupanje**

1. Ova Konvencija otvorena je za pristupanje svakoj državi koja postane članica Europske unije.
2. Tekst ove Konvencije na jeziku države članice koja pristupa kojeg sastavlja Vijeće Europske unije je vjerodostojan.
3. Isprave o pristupanju polažu se kod depozitara.
4. Ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na bilo koju državu koja joj pristupi 90 dana nakon polaganja isprave o pristupanju ili na dan stupanja na snagu ove Konvencije, ako već nije stupila na snagu u vrijeme isteka navedenog roka od 90 dana.
5. U slučaju kada ova Konvencija nije na snazi u vrijeme polaganja isprave o pristupanju, na državu članicu koja joj pristupa primjenjuje se članak 24. stavak 2.

Članak 26.**Izmjene**

1. Izmjene ove Konvencije može predložiti svaka država članica koja je stranka ove Konvencije ili Komisija. Svaki prijedlog izmjene šalje se depozitaru, koji ga prosledjuje Vijeću.

2. Izmjene usvaja Vijeće, koje preporučuje da iste usvoje države članice u skladu s njihovim odgovarajućim ustavnim odredbama.

3. Izmjene usvojene na taj način stupaju na snagu u skladu s odredbama članka 24. stavka 3.

4. Bez obzira na stavke 1., 2. i 3., obrasci iz Priloga mogu se izmijeniti odlukama Vijeća, koje djeluje na prijedlog Izvršnog odbora u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (b), bilo koje države članice koja je stranka ove Konvencije, ili Komisije.

Članak 27.**Depozitar i objave**

1. Glavni tajnik Vijeća Europske unije djeluje kao depozitar ove Konvencije.
2. Depozitar objavljuje u *Službenom listu Europskih zajednica*:
 - (a) usvajanje i pristupanja;
 - (b) dan stupanja na snagu ove Konvencije;
 - (c) dan primjene ove Konvencije između tri države članice;
 - (d) izjave iz članka 2. stavaka 1. i 2., članka 3., članka 4. stavka 3., članka 10. stavka 2., članka 14. stavka 2., članka 19. stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (c) te članka 24. stavka 4.;
 - (e) rezerve i povlačenja rezervi iz članka 23. stavka 1.

En fe de lo cual los plenipotenciarios abajo firmantes suscriben el presente Protocolo.

Tilbekræftelse heraf har undertegnede befuldmægtigede underskrevet denne protokol.

Zu Urkund dessen haben die unterzeichneten Bevollmächtigten ihre Unterschriften unter dieses Protokoll gesetzt.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες πληρεξούσιοι έθεσαν την υπογραφή τους κάτω από το παρόν πρωτόκολλο.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have signed this Protocol.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés ont apposé leurs signatures au bas du présent protocole.

Dá fhianú sin, chuir na Lánchumhachtaigh thíos-sínithe a lámh leis an bPrótacal seo.

In fede di che, i plenipotenziari sottoscritti hanno apposto le loro firme in calce al presente protocollo.

Ten blijke waarvan de ondergetekende gevoldmachtigden hun handtekening onder dit Protocol hebben gesteld.

Em fé do que, os plenipotenciários abaixo assinados apuseram as suas assinaturas no presente protocolo.

Tämän vakuudeksi alla mainitut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän pöytäkirjan.

Till bevis här på har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.

Hecho en Bruselas, el veintiséis de mayo de mil novecientos noventa y siete, en un ejemplar único, en lenguas alemana, inglesa, danesa, española, finesa, francesa, griega, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, cuyos textos son igualmente auténticos y que será depositado en los archivos de la Secretaría General del Consejo de la Unión Europea.

Udfærdiget i Bruxelles, den seksogtyvende maj nitten hundrede og syvoghalvfems, i ét eksemplar på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, irsk, italiensk, nederlandske, portugisisk, spansk, svensk og tysk, hvilke tekster alle har samme gyldighed og er deponeret i arkiverne i Generalsekretariatet for Rådet for Den Europæiske Union.

Geschehen zu Brüssel am sechsundzwanzigsten Mai neunzehnhundertsiebenundneunzig in einer Urschrift in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, irischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, schwedischer und spanischer Sprache, wobei jeder Wortlaut gleichermaßen verbindlich ist; die Urschrift wird im Archiv des Generalsekretariats des Rates der Europäischen Union hinterlegt.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι έξι Μάιου χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά, σε ένα μόνο αντίτυπο, στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα, όλα δε τα κείμενα είναι έξισου αυθεντικά και κατατίθενται στα αρχεία της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Done at Brussels, on the twenty-sixth day of May in the year one thousand nine hundred and ninety-seven, in a single original, in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, such original remaining deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union.

Fait à Bruxelles, le vingt-six mai mil neuf cent quatre-vingt-dix-sept, en un exemplaire unique, en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, irlandaise, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, tous ces textes faisant également foi, exemplaire qui est déposé dans les archives du Secrétariat général du Conseil de l'Union européenne.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an séú lá is fiche de Bhealtaine sa bhliain míle naoi gcéad nócha a seacht, i scríbhinn bhunaidh amháin sa Bhéarla, sa Damhaigis, san Fhionlainnis, sa Fhraincis, sa Ghaeilge, sa Ghearmáinis, sa Ghréigis, san Iodáilis, san Ollainnis, sa Phortaingéilis, sa Spáinnis agus sa tSualainnis agus comhúdarás ag na téacsanna i ngach ceann de na teangacha sin; déanfar an scríbhinn bhunaidh sin a thaisceadh i gcartlann Ardrúnaíocht Chomhairle an Aontais Eorpachaigh.

Fatto a Bruxelles, addì ventisei maggio mille novecentonovantasette, in unico esemplare in lingua danese, finlandese, francese, greca, inglese, irlandese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, i testi di ciascuna di queste lingue facenti ugualmente fede, esemplare depositato negli archivi del Segretariato generale del Consiglio dell'Unione europea.

Gedaan te Brussel, de zesentwintigste mei negentienhonderd zevenennegentig, in één exemplaar in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Ierse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Tweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek, dat wordt neergelegd in het archief van het Secretariaat-generaal van de Raad van de Europese Unie.

Feito em Bruxelas, em vinte e seis de Maio de mil novecentos e noventa e sete, em exemplar único, nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, irlandesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé todos os textos, depositado nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho da União Europeia.

Tehyt Brysselissä kahdentenenakymmenenentenäkuudentena päivänä toukokuuta vuonna tuhatyh-deksänsataayhdeksänkymmentäseitsemän yhtenä ainoana kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä kaikkien näiden tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoona.

Utfärdat i Bryssel den tjugo sju maj nittonhundranittiosju i ett enda exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska, varvid alla texter är lika giltiga, och deponerat i arkiven vid generalsekretariatet för Europeiska unionens råd.

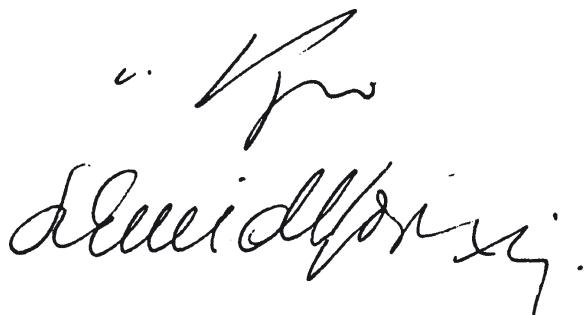
Pour le gouvernement du royaume de Belgique
Voor de regering van het Koninkrijk België
Für die Regierung des Königreichs Belgien

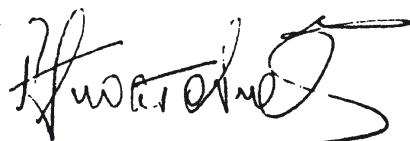
For regeringen for Kongeriget Danmark

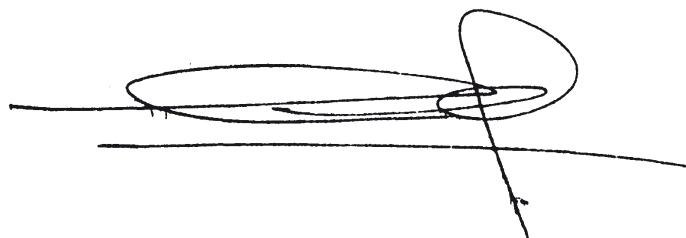
Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

Για την κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

Por el Gobierno del Reino de España

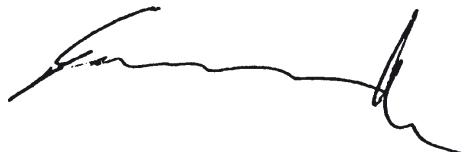
Pour le gouvernement de la République française

Thar ceann Rialtas na hÉireann
For the Government of Ireland

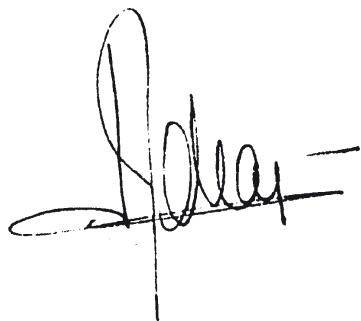
Per il governo della Repubblica italiana

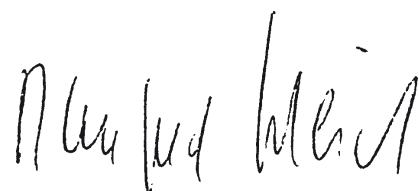
Pour le gouvernement du grand-duché de Luxembourg

Voor de regering van het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Regierung der Republik Österreich

Pelo Governo da República Portuguesa

Suomen hallituksen puolesta
På finska regeringens vägnar

På Konungariket Sverige vägnar

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

PRILOG

Konvencija o dostavi sudskih i izvansudskih pismena u državama članicama Europske unije u građanskim ili
trgovačkim stvarima

(hrvatski, kroatisk, Croatian, kroatian, croate, Kroatukà, Cróitis, kroatisch, Kroatisch, croata, kroatska, croato)

ZAHTJEV ZA DOSTAVU PISMENA (članak 4. stavak 3. Konvencije)

Referentni broj:

(*) ovi podaci nisu obvezni

1. OTPREMNO TIJELO

1.1. Naziv:
1.2. Adresa: 1.2.1. Ulica i kućni broj/Poštanski pretinac br.:
 1.2.2. Mjesto i poštanski broj: 1.2.3. Država:
1.3. Telefon: 1.4. Faks: (*) 1.5. E-mail (*):

2. PRIJAMNO TJELO

2.1. Naziv:
2.2. Adresa: 2.2.1. Ulica i kućni broj/Poštanski pretinac br.:
2.2.2. Mjesto i poštanski broj: 2.2.3. Država:
2.3. Telefon: 2.4. Faks: (*) 2.5. E-mail (*):

3. PODNOSITELJ ZAHTJEVA

3.1. Naziv:
3.2. Adresa: 3.2.1. Ulica i kućni broj/Poštanski pretinac br.:
3.2.2. Mjesto i poštanski broj: 3.2.3. Država:
3.3. Telefon: (*) 3.4. Faks: (*) 3.5. E-mail (*):

4 ADRESAT

4.1. Naziv:
4.2. Adresa: 4.2.1. Ulica i kućni broj/Poštanski pretinac br.:
4.2.2. Mjesto i poštanski broj: 4.2.3. Država:
4.3. Telefon: (*) 4.4. Faks: (*) 4.5. E-mail (*):
4.6. Identifikacijski broj/br. socijalnog osiguranja/matični broj tvrtke/ili jednakovrijedno (*):

5. NAČIN DOSTAVE

- NAČIN DOGLAŠAVANJA**

 - 5.1. U skladu s pravom države članice kojoj je pismeno upućeno
 - 5.2. Putem sljedećeg posebnog načina:

.....

 - 5.2.1. Ako ovaj način nije kompatibilan s pravom države članice kojoj je pismeno upućeno, pismeno ili pismena koja se dostavljaju u skladu s pravom:
 - 5.2.1.1. da
 - 5.2.1.2. ne

6. PISMENO KOJE SE DOSTAVLJA

- (a) 6.1. Prijroda pismena

 - 6.1.1. Sudski
 - 6.1.1.1. Sudski poziv
 - 6.1.1.2. Sudska odluka
 - 6.1.2. Izvansudski

(b) 6.2. Datum ili vremenski rok naveden u pismenu (*):

(c) 6.3. Jezik dokumenta:

 - 6.3.1. pismena D EN DK ES FIN FR GR IT NL P S
 - drugo:
 - 6.3.2. prijevod (*) D EN DK ES FIN FR GR IT NL P S
 - drugo:

(d) 6.4. Broj priloja:

7. PRESLICKA PISMENA TREBA SE VRATITI ZAJEDNO S POTVRDOM O DOSTAVI (članak 4. stavak 5. Konvencije)

- 7.1. Da (u tome slučaju poslati dva primjerka pismena koje se dostavlja)
 7.2. Ne

1. Člankom 7. stavkom 2. Konvencije od Vas se zahtjeva da izvršite sve korake potrebne za dostavu pismena u što je moguće kraćem roku. U svakome slučaju, ako Vam nije moguće izvršiti dostavu u roku od mjesec dana od primitka, morate obavijestiti ovo tijelo putem potvrde predviđene u točki 13.
 2. Ako ne možete udovoljiti ovome zahtjevu za dostavu na temelju poslanih podataka ili dokumenata, u skladu s člankom 6. stavkom 2. Konvencije, dužni ste kontaktirati ovo tijelo najbržim mogućim sredstvima kako bi se pribavio podatak ili dokument koji nedostaje.

Sastavljeno u: , dana:
Potpis i/ili pečat:

Referentni broj prijamnog tijela:

POTVRDA PRIMITKA
(članak 6. stavak 1. Konvencije)

Ova potvrda mora se poslati najbržim mogućim sredstvima u što je moguće kraćem roku nakon primitka pismena, a u svakom slučaju, u roku od sedam dana od primitka.

8. DATUM PRIMITKA:
Sastavljeno u: , dana:
Potpis i/ili pečat:

OBAVIJEST O POVRATU ZAHTJEVA I PISMENA
(članak 6. stavak 3. Konvencije)

Zahtjev i pismo moraju se vratiti po primitku.

9. RAZLOG ZA POVRAT:
 9.1. Zahtjev je očigledno izvan područja primjene ove Konvencije:
 9.1.1. pismo nije građanski ili trgovački
 9.1.2. dostava nije iz jedne države članice u drugu državu članicu
 9.2. Dostava je nemoguća zbog neudovoljavanja formalnim uvjetima za dostavu:
 9.2.1. pismo nije lako čitljivo 9.2.3. primljeno pismo nije istinita i vjerna preslika
 9.2.2. jezik kojim je obrazac popunjeno nije 9.2.4. drugo (molimo navesti detalje): ispravan
 9.3. Način dostave nije kompatibilan s pravom te države članice (članak 7. stavak 1. Konvencije)
Sastavljeno u: , dana:
Potpis i/ili pečat:

OBAVIJEST O PONOVNOM SLANJU ZAHTJEVA I PISMENA
ODGOVARAJUĆEM PRIJAMNOM TIJELU
(članak 6. stavak 4. Konvencije)

Zahtjev i pismo proslijeđeni su sljedećem prijamnom tijelu, koje ima mjesnu nadležnost za njihovu dostavu:

10.1. NAZIV:
10.2. Adresa: 10.2.1. Ulica i kućni broj/Poštanski pretinac br.:
10.2.2. Mjesto i poštanski broj: 10.2.3. Država:
10.3. Telefon: 4.4. Faks: (*) 4.5. E-mail (*):
Sastavljeno u: , dana:
Potpis i/ili pečat:

Referentni broj odgovarajućeg prijamnog tijela:

POTVRDA O PRIMITKU ODGOVARAJUĆEG PRIJAMNOG TIJELA KOJA SE ŠALJE OTPREMNOM TIJELU
(članak 6. stavak 4. Konvencije)

Ova potvrda mora se poslati najbržim mogućim sredstvima u što kraćem roku nakon primitka pismena, a u svakom slučaju, u roku od sedam dana od primitka.

11. DATUM PRIMITKA:
Sastavljeno u: , dana:
Potpis i/ili pečat:

POTVRDA O DOSTAVI ILI NEIZVRŠENOJ DOSTAVI PISMENA
(članak 10. Konvencije)

Dostava se mora izvršiti u što kraćem roku. U svakom slučaju, ako nije moguće izvršiti dostavu u roku od mjesec dana od primitka, prijamno tijelo obavlješće otpremno tijelo (u skladu s člankom 7. stavkom 2. Konvencije).

12. IZVRŠENJE DOSTAVE

- (a) 12.1. Datum i adresa dostave:
- (b) 12.2. Dokument je:
- (A) 12.2.1. dostavljen u skladu s pravom države članice kojoj je pismeno upućeno, odnosno
 12.2.1.1. uručen je
- 12.2.1.1.1. osobno adresatu
 12.2.1.1.2. drugoj osobi
- 12.2.1.1.2.1. Ime:
- 12.2.1.1.2.2. Adresa:
- 12.2.1.1.2.2.1. Ulica i kućni broj/poštanski pretinac:
- 12.2.1.1.2.2.2. Mjesto i poštanski broj: 12.2.1.1.2.2.3. Država:
- 12.2.1.1.2.3. Srodstvo s adresatom:
 Obitelj Zaposlenik Drugo
- 12.2.1.1.3. na adresi adresata
- 12.2.1.2. dostavljen poštom
- 12.2.1.2.1. bez potvrde primitka
- 12.2.1.2.2. s priloženom potvrdom primitka
- 12.2.1.2.2.1. adresata
 12.2.1.2.2.2. druge osobe
- 12.2.1.2.2.2.1. Ime:
- 12.2.1.2.2.2.2. Adresa:
- 12.2.1.2.2.2.2.1. Ulica i kućni broj/poštanski pretinac:
- 12.2.1.2.2.2.2.2. Mjesto i poštanski broj: 12.2.1.2.2.2.2.3. Država:
- 12.2.1.2.2.3. Srodstvo s adresatom:
 Obitelj Zaposlenik Drugo
- 12.2.1.3. na drugi način (molimo navedite)
- (B) 12.2.2. dostavljen putem sljedećeg posebnog načina (molimo navedite):
-
- (c) 1.2.3. Adresat pismena je obaviješten (usmeno) (pismeno) da može odbiti primitak ako isti nije na službenom jeziku mesta dostave ili na službenom jeziku države koja ga šalje koji on razumije.

13. PODACI U SKLADU S ČLANKOM 7. STAVKOM 2.

Dostavu nije bilo moguće izvršiti u roku od mjesec dana od dana primitka.

14. ODBIJANJE PISMENA

Adresat je odbio primiti pismeno zbog jezika koji je uporabljen. Pismena se nalaze u prilogu ove potvrde.

15. RAZLOZI ZA NEIZVRŠENJE DOSTAVE PISMENA

- 15.1. Nepoznata adresa
 15.2. Adresata nije moguće pronaći
 15.3. Dokument nije moguće dostaviti prije dana ili vremenskog roka navedenog u točki 6.2.
 15.4. Drugo (molimo naznačiti):

Pismena su priložena ovoj potvrdi.

Sastavljen u: , dana:

Potpis i/ili pečat:

32004X0512(01)

C 134/6

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

12.5.2004.

SPORAZUM O SURADNJI**između Europske središnje banke – ESB – i Međunarodne organizacije kriminalističke policije – INTERPOL**

(2004/C 134/06)

PREAMBULA

Međunarodna organizacija kriminalističke policije – Interpol („Interpol”), međunarodna organizacija sa sjedištem na adresi 200, quai Charles de Gaulle, 69006 Lyon, Francuska, koju zastupa njezin glavni tajnik, Ronald K. Noble,

i

Europska središnja banka („ESB”), sa sjedištem na adresi Kaiserstrasse 29, D-60311 Frankfurt na Majni, Njemačka, koju zastupa njezin predsjednik, Jean-Claude Trichet,

dalje u tekstu zajednički „stranke” ili svaka zasebno „stranka”,

dijeleći zajedničku odlučnost u borbi protiv opasnosti koje su općenito posljedica krivotvoreњa eura, želeći u okviru zadaća koje su im dodijeljene uskladiti svoje napore te surađivati u okviru svojih nadležnosti, a posebno na području otkrivanja krivotvorenih euronovčanica,

uviđajući da je Interpol odgovoran za osiguravanje i unaprjeđivanje najveće moguće međusobne pomoći između tijela kriminalističke policije u granicama postojećih zakona u dotičnim državama i u duhu Opće deklaracije o ljudskim pravima,

smatrajući da je Interpol pomogao razviti izravnu međunarodnu suradnju u sprječavanju i kažnjavanju krivotvoreњa novca, kako je predviđeno u Međunarodnoj konvenciji o sprječavanju krivotvoreњa novca potpisanoj u Ženevi 20. travnja 1929. (¹),

podsećajući da ESB ima isključivo pravo odobriti izdavanje novčanica u onim državama članicama Europske unije koje su usvojile euro kao svoju jedinstvenu valutu i da to isključivo pravo uključuje odgovornost za zaštitu eura od krivotvoreњa,

potvrđujući da ESB ima aktivnu ulogu u sprječavanju i otkrivanju krivotvorenja eura,

primjećujući da je temeljem Smjernice ESB/1999/3 o određenim odredbama u vezi s euronovčanicama, kako je izmijenjena 26. kolovoza 1999. (²), osnovan Centar za analizu krivotvorina („CAC”) u okviru ESB-a, kako bi se centralizirala tehnička analiza krivotvorenih euronovčanica i podataka koji se odnose na krivotvoreњe eura; primjećujući da je baza podataka krivotvorenog novca („CCD”) ESB-a, također osnovana temeljem Smjernice ESB/1999/3, bila preimenovana u Sustav nadzora krivotvorina („CMS”) Odlukom ESB/2001/11 od 8. studenoga 2001. o određenim uvjetima u vezi s pristupom Sustavu nadzora krivotvorina (CMS) (³) i da Uredba Vijeća (EZ) br. 1338/2001 od 28. lipnja 2001. o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvoreњa (⁴), a posebno njezin članak 3., predviđa da ESB prikuplja i pohranjuje tehničke i statističke podatke koji se odnose na krivotvorene euronovčanice i eurokovance otkrivene u državama nečlanicama,

(¹) Zbirka ugovora Društva naroda 1931., br. 2623, str. 372.

(²) SL L 258, 5.10.1999., str. 32.

(³) SL L 337, 20.12.2001., str. 49.

(⁴) SL L 181, 4.7.2001., str. 6.

vodeći računa o tome da ovlašteni korisnici Interpolova komunikacijskog sustava trenutačno uključuju Interpolove nacionalne središnje uredi i podurede, podregionalne uredi, Ured za vezu u Bangkoku i Misiju privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu, te da su ovlašteni korisnici CMS-a nadležna nacionalna tijela država članica Europske unije, uključujući nacionalne centre za analizu novčanica i nacionalne centre za analizu kovanog novca, kao i u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1338/2001 te slijedom sklapanja odgovarajućih bilateralnih dogovora i sporazuma također Europska komisija, Europski tehnički i znanstveni centar, Europski policijski ured (Europol) i imenovana tijela ili centri trećih zemalja,

primjećujući da ESB može u budućnosti osigurati Interpolu pristup CMS-u pod uvjetima o kojima će odlučiti stranke, i

dobivši odobrenje Upravnog vijeća ESB-a za sadržaj ovog Sporazuma 22. svibnja 2003. i odobrenje Glavne skupštine Interpola za sadržaj ovog Sporazuma 1. listopada 2003.,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Svrha

1. Svrha je ovog Sporazuma uspostavljanje okvira za suradnju između stranaka u granicama njihovih nadležnosti i sukladno pravilima i propisima svake od njih, čime se olakšava sprječavanje i otkrivanje krivotvorena euronovčanica u cijelom svijetu, a posebno u državama koje ne pripadaju Europskoj uniji.

2. Ovaj Sporazum dopunjuje sporazume i druge dogovore između Interpola i Europol-a, kao i one između ESB-a i Europol-a. Uvjeti ovog Sporazuma bez utjecaja su na Sporazum između Interpola i Europol-a sklopljen 5. studenoga 2001. ili Zajedničku inicijativu glavnog tajnika Interpola i direktora Europol-a o borbi protiv krivotvorena novca, a posebno eura, potpisanih 5. studenoga 2001. Nadalje, ovaj Sporazum ne utječe na suradnju ili postupke na temelju Sporazuma između Europol-a i ESB-a sklopljenog 13. prosinca 2001.⁽⁵⁾ te je bez utjecaja na prava i obveze ustanovljene u navedenom Sporazumu. U slučaju da je ovaj Sporazum u suprotnosti s bilo kojim od gore navedenih sporazuma ili dogovora, primjenjuje se postupak rješavanja sporova propisan u članku 10.

Članak 2.

Razmjena informacija

1. Podložno unutarnjim pravilima i propisima stranaka te dogovorima koji mogu biti potrebni za zaštitu povjerljivih informacija, između stranaka se, u smislu ovog Sporazuma i u skladu s odredbama ovog Sporazuma, odvija razmjena informacija i dokumenata o pitanjima od zajedničkog interesa kako je naznačeno u članku 1. stavku 1., koja ne uključuje podatke koji se odnose na osobu čiji je identitet utvrđen ili osobe čiji je identitet moguće utvrditi.

2. Ako je neka informacija koju je jedna stranka priopćila drugoj stranci izmijenjena ili izbrisana, stranka pošiljateljica o tome odmah obavješćuje stranku primateljicu.

⁽⁵⁾ SL C 23, 25.1.2002., str. 9.

Članak 3.

Obveze Interpola

1. U onoj mjeri u kojoj se dalje navedene obveze odnose na informacije ili materijale koje je Interpol službenim kanalima primio od jedne od svojih članica, obveza Interpola da šalje informacije ili materijale ESB-u ovisi o prethodnom dobivanju ovlaštenja od dotočne članice za priopćavanje tih informacija ili materijala ESB-u. Interpol nastoji dobiti opće ex ante ovlaštenje koje relevantna članica u posebnim slučajevima može povući.

2. Svaki put kada Interpol dobije informaciju o novoj vrsti krivotvorene euronovčanice, on o tome odmah obavješćuje ESB telefonski ili na bilo koji drugi način, o kojem postoji suglasnost stranaka.

3. Interpol odmah šalje ESB-u uzorke svake nove vrste krivotvorene euronovčanice koje je zaprimio ili posjeduje na neki drugi način. Ako je moguće, Interpol ESB-u osigurava dostatan broj uzoraka, kako bi se omogućila daljnja raspodjela nacionalnim centrima za analizu novčanica u državama članicama Europske unije.

4. Uzorcima je potrebno priložiti izvještaj koji uključuje sljedeće podatke ako su dostupni:

(a) ukupan broj krivotvorina koje su bili zaplijenjene ili vraćene;

(b) datum i mjesto zapljene ili povrata; i

(c) ocjenu o tome je li nadležno tijelo identificiralo podrijetlo krivotvorina.

5. Ako iz bilo kojeg razloga Interpol nije u mogućnosti poslati ESB-u uzorke iz stavka 3., umjesto toga šalje skenirane slike takvih uzoraka zajedno s ispunjenim obrascem „Prijavljene krivotvorine eura”, kako je navedeno u Prilogu.

Članak 4.

Obveze ESB-a

1. ESB osigurava Interpolu informacije o tehničkim specifikacijama i tehničkim obilježjima originalnih euronovčanica.
2. ESB osigurava Interpolu dovoljan broj statističkih i tehničkih podataka u vezi s krivotvorenim euronovčanicama, uključujući, u primjerenim slučajevima, podrobnu tehničku analizu krivotvorenih euronovčanica koje su klasificirane u zajedničke klase krivotvorina, tako da ih Interpol može prepoznati.
3. ESB osigurava Interpolu sve relevantne informacije koje su mu dostupne, uključujući rezultate svih analiza uzoraka koje je Interpol poslao ESB-u u skladu s člankom 3.
4. ESB osigurava da se uzorci koje je poslao Interpol čuvaju na sigurnom. Na zahtjev Interpola ESB vraća uzorke dobivene od Interpola, služeći se pritom uzajamno dogovorenim načinima isporuke.
5. ESB preuzima troškove osobne dostave Interpola za prijenos informacija, dokumenata ili drugog materijala ESB-u na temelju uvjeta ovog Sporazuma.
6. U okviru područja primjene ovog Sporazuma ESB može Interpolu osigurati dodatnu tehničku pomoć.

Članak 5.

Aktivnosti osposobljavanja

Stranke usklađuju aktivnosti osposobljavanja, ako se takvo osposobljavanje odnosi na sprečavanje i otkrivanje krivotvorenja euronovčanica. ESB može osigurati tehničku pomoć za takvo osposobljavanje u suradnji s Interpolom.

Članak 6.

Osobe za kontakt

1. Za potrebe ovog Sporazuma osobe za kontakt dogovaraju se putem razmjene pisama između ESB-a i Interpola.
2. Za potrebe ovog Sporazuma stranke se mogu zasebno dogovoriti o stavljanju časnika za vezu ESB-a na raspolaganje Interpolu.

Članak 7.

Sigurnost i povjerljivost

1. Stranke osiguravaju da sve informacije koje su primljene na osnovi ovog Sporazuma kao i njihova obrada podlaze standardima sigurnosti i povjerljivosti, koje su najmanje jednakovrijedne standardima koje za takve informacije primjenjuje stranka od koje takve informacije potječu.

2. Stranke obavješćuju jedna drugu putem razmjene pisama o zahtjevima povezanim sa sigurnošću i povjerljivošću. U tu svrhu mogu izraditi poredbenu tablicu koja prikazuje usklađenost zahtjeva i razina zaštite na koje upućuje prethodni stavak.

3. Interpol može proslijediti informacije koje je dobio od ESB-a u skladu s ovim Sporazumom ovlaštenom korisniku Interpolova komunikacijskog sustava bez izričitog prethodnog odobrenja ESB-a. Svaka tako proslijedena informacija podlaze istim ograničenjima u vezi s korištenjem i dalnjom diseminacijom koja se primjenjuju za Interpol.

4. U skladu s ovim Sporazumom ESB može proslijediti informacije koje je dobio od Interpola ovlaštenim korisnicima CMS-a bez izričitog prethodnog odobrenja Interpola. Svaka tako proslijedena informacija podlaze istim ograničenjima u vezi s korištenjem i dalnjom diseminacijom koja se primjenjuju za ESB.

5. Stranke mogu odrediti dodatna ograničenja u vezi s korištenjem ili diseminacijom informacija, što je predviđeno na temelju uvjeta ovog Sporazuma. Stranka primateljica obvezna je pridržavati se svih takvih ograničenja.

6. Osim na način predviđen ovim Sporazumom, stranka ne proslijedi informacije, dokumente ili uzorke koje je dobila od druge stranke trećim osobama bez izričite prethodne pisane privole stranke koja je osigurala te informacije, dokumente ili uzorke.

Članak 8.

Odgovornost za štetu

Ako je jedna stranka prouzročila štetu drugoj stranci ili nekoj osobi zbog neovlaštene diseminacije informacija ili davanja netočnih podataka prema ovom Sporazumu, ta stranka snosi odgovornost za takvu štetu. Određivanje i naknada štete između stranaka iz ovog članka utvrđuju se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 10.

Članak 9.

Privilegije i imuniteti

Nijedna odredba Sporazuma ne smije se tumačiti kao odricanje od bilo koje privilegije ili imuniteta bilo koje od stranaka.

Članak 10.

Rješavanje sporova

Svi sporovi između stranaka u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma koji se ne mogu rješiti prijateljski između predsjednika ESB-a i glavnog tajnika Interpola mogu se uputiti zbog savjeta *ad hoc* odboru na zahtjev predsjednika ESB-a ili glavnog tajnika Interpola. Odbor, koji čine najviše tri člana Izvršnog odbora ESB-a i tri člana Izvršnog odbora Interpola, sam donosi svoj Poslovnik. Savjet odbora će se uputiti predsjedniku ESB-a u glavnom tajniku Interpola.

Članak 11.**Završne odredbe**

1. Svaka stranka može otkazati ovaj Sporazum putem pisane obavijesti drugoj stranci. Otkaz stupa na snagu 30 dana nakon njegove dostave stranci primateljici, osim ako nije drukčije dogovoreno u pisanom obliku.

2. Obveza u vezi sa sigurnošću i povjerljivošću informacija iz članka 7., obveza vraćanja uzorka iz članka 4. stavka 4. i obveza u vezi s rješavanjem sporova iz članka 10. i nadalje su obvezujuće za obje stranke nakon otkaza Sporazuma.

3. Prilog ovom Sporazumu njegov je sastavni dio.

4. Ovaj je Sporazum sastavljen u dva primjerka na engleskom jeziku, pri čemu su oba primjerka jednako vjerodostojna.

5. Ovaj Sporazum stupa na snagu sljedećeg dana od dana kada ga potpišu obje stranke.

6. Ovaj se Sporazum objavljuje u *Službenom listu Europske unije*.

Za ESB

Jean-Claude TRICHET

Predsjednik

Datum: 29.3.2004.

Za ICPO – Interpol

Ronald K. NOBLE

Glavni tajnik

Datum: 3.3.2004.

PRILOG**TEHNIČKI UVJETI ZA PRIJENOS SLIKA KRIVOTVORENIH EURONOVČANICA**

Svaki elektronički prijenos krivotvorenih euronovčanica trebao bi uključivati:

- cijelu prednju stranu novčanice, bez pregiba i neiskriviljenu, skeniranu kao 24-bitnu sliku, razlučivosti najmanje 150 točaka po inču (dpi), i
- cijelu stražnju stranu novčanice, bez pregiba i neiskriviljenu, skeniranu kao 24-bitnu sliku, razlučivosti najmanje 150 točaka po inču (dpi), i
- sve površine od posebnog interesa (npr. mikrotekst) također bi trebale biti skenirane kao 24-bitna slika, razlučivosti najmanje 300 točaka po inču (dpi).

Sve datoteke poslane elektroničkim putem moraju biti kodirane sustavom enkripcije o kojem su se stranke dogovorile.

OBRAZAC PRIJAVLJENE KRIVOTVORINE EURA⁽¹⁾

⁽¹⁾ Ovaj se obrazac zbog povjerljivosti neće objaviti.

32007D0171

20.3.2007.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 79/29

**ODLUKA KOMISIJE
od 16. ožujka 2007.**

o utvrđivanju karakteristika mreže za Schengenski informacijski sustav II. (3. stup)

(2007/171/EZ)

KOMISIJA EUROPSKIH ZAJEDNICA,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2001/886/PUP od 6. prosinca 2001. o razvoju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II.)⁽¹⁾, a posebno njegov članak 4. točku (a),

budući da:

- (1) Za razvoj SIS-a II. potrebno je odrediti tehničke specifikacije za komunikacijsku mrežu, njezine komponente i posebne karakteristike mreže.
- (2) Komisija i države članice trebaju uspostaviti odgovarajuće aranžmane, posebno u pogledu elemenata ujednačenog nacionalnog sučelja smještenog u državama članicama.
- (3) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje donošenje drugih odluka Komisije u budućnosti, koje su povezane s razvojem SIS-a II., a posebno o razvoju sigurnosnih karakteristika.
- (4) Razvoj SIS-a II. uređuje se kako Uredbom Vijeća (EZ) br. 2424/2001⁽²⁾ tako i Odlukom Vijeća 2001/886/PUP. Kako bi se osiguralo postojanje samo jedinstvenog provedbenog postupka za razvoj SIS-a II. kao cjeline, odredbe ove Odluke trebale bi odražavati odredbe Odluke Komisije o utvrđivanju karakteristika mreže za SIS II., koju treba poštovati u primjeni Uredbe (EZ) br. 2424/2001.
- (5) Ujedinjena Kraljevina sudjeluje u ovoj Odluci, u skladu s člankom 5. Protokola o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o Europskoj zajednici i u skladu s člankom 8. stavkom 2. Odluke Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene

Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine⁽³⁾.

(6) Irska sudjeluje u ovoj Odluci, u skladu s člankom 5. Protokola o uključivanju schengenske pravne stečevine u okvir Europske unije koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o Europskoj zajednici i u skladu s člankom 5. stavkom 1. i člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u provedbi nekih odredbi schengenske pravne stečevine⁽⁴⁾.

(7) Za Island i Norvešku, ova Odluka predstavlja razvoj odredbi schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma zaključenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, što spada u područje iz članka 1., točke G Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁽⁵⁾ o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma.

(8) Za Švicarsku, ova Odluka predstavlja razvoj odredbi schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, što spada u područje iz članka 1., točke G Odluke 1999/437/EZ koji treba čitati u vezi s člankom 4. stavkom 1. Odluke Vijeća 2008/849/EZ o potpisivanju, u ime Europske unije, i o privremenoj primjeni nekih odredbi tog Sporazuma⁽⁶⁾.

(9) Ova Odluka predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je s njom na neki drugi način povezana u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju.

(10) Mjere predviđene u ovoj Odluci su u skladu s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 5. stavka 1. Odluke 2001/886/PUP,

⁽¹⁾ SL L 328, 13.12.2001., str. 1.

⁽²⁾ SL L 328, 13.12.2001., str. 4. Uredba kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1988/2006 (SL L 411, 30.12.2006., str. 1.).

⁽³⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43. Odluka kako je izmijenjena Odlukom 2004/926/EZ (SL L 395, 31.12.2004., str. 70.).

⁽⁴⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

⁽⁵⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽⁶⁾ SL L 368, 15.12.2004., str. 26.

ODLUČILA JE:

Članak 1.

Tehničke specifikacije, povezane s oblikovanjem fizičke arhitekture komunikacijske infrastrukture SIS-a II., utvrđuju se u prilogu.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. ožujka 2007.

Za Komisiju
Franco FRATTINI
Potpredsjednik

PRILOG

SADRŽAJ

1.	Uvod	42
1.1.	Akronimi i kratice	42
2.	Opći pregled	43
3.	Zemljopisna pokrivenost	43
4.	Mrežne usluge	44
4.1.	Struktura mreže	44
4.2.	Vrsta povezanosti između osnovnog CS-SIS-a i sigurnosne kopije CS-SIS-a	44
4.3.	Širina pojasa	44
4.4.	Vrsta službi	44
4.5.	Potporni protokoli	45
4.6.	Tehničke specifikacije	45
4.6.1.	Dodjeljivanje adresa IP	45
4.6.2.	Potpore za IPv6	45
4.6.3.	Dodavanje statičnih smjerova	45
4.6.4.	Održavanje brzine protoka	45
4.6.5.	Druge specifikacije	45
4.7.	Otpornost	45
5.	Praćenje	46
6.	Opće usluge	46
7.	Raspoloživost	46
8.	Sigurnosne usluge	46
8.1.	Šifriranje mreže	46
8.2.	Druga sigurnosna svojstva	47
9.	Struktura službe za pomoć korisnicima	47
10.	Međudjelovanje s drugim sustavima	47

1. Uvod

U ovom dokumentu opisuju se oblik komunikacijske mreže, komponente koje ona uključuje i posebne karakteristike mreže.

1.1. Akronimi i kratice

U ovom se odjeljku pojašnjavaju akronimi koji se koriste u dokumentu.

Akronimi i kratice	Tumačenje
BLNI	Lokalno nacionalno sučelje za sigurnosno kopiranje (Backup Local National Interface)
CEP	Središnja konačna točka (Central End Point)
CNI	Središnje nacionalno sučelje (Central National Interface)
CS	Središnji sustav (Central System)
CS-SIS	Funkcija tehničke potpore koja sadrži bazu podataka SIS-a II.
DNS	Poslužitelj za ime domene (Domain Name Server)
FCIP	Optički kanal preko IP (Fibre Channel over IP)
FTP	Protokol za prijenos podataka (File Transport Protocol)
HTTP	Protokol za prijenos hiperteksta (Hyper Text Transfer Protocol)
IP	Internetski protokol
LAN	Lokalna mreža (Local Area Network)
LNI	Lokalno nacionalno sučelje (Local National Interface)
Mbps	Megabajta na sekundu
MDC	Glavni razvojnik, izvođač (Main Developer Contractor)
N.SIS II.	Nacionalni odjel u svakoj državi članici
NI-SIS	Ujednačeno nacionalno sučelje
NTP	Mrežni vremenski protokol (Network Time Protocol)
SAN	Mreža prostora za pohranu (Storage Area Network)
SDH	Sinkrona digitalna hijerarhija (Synchronous Digital Hierarchy)
SIS II.	Schengenski informacijski sustav, druga generacija
SMTP	Jednostavni protokol za prijenos elektroničke pošte (Simple Mail Transport Protocol)
SNMP	Jednostavni protokol za upravljanje mrežom (Simple Network Management Protocol)
s-TESTA	Sigurne prekoeuropske telematske službe između uprava, to je mjera programa IDABC-a (interoperabilno osiguravanje sveeuropskih e-vladinih službi javnim upravama, poduzećima i državljanima; Odluka Europskog parlamenta i Vijeća 2004/387/EZ od 21.4.2004.).
TCP	Protokol za upravljanje prijenosom (Transmission Control Protocol)
VIS	Vizni informacijski sustav
VPN	Virtualna privatna mreža (Virtual Private Network)
WAN	Širokoprostorna mreža (Wide Area Network)

2. Opći pregled

SIS II. se sastoji od:

- središnjeg sustava (dalje u tekstu „Središnji SIS II.”, koji se sastoji od:
 - funkcije tehničke potpore (dalje u tekstu „CS-SIS”, koja sadrži bazu podataka SIS II. Osnovni CS-SIS vrši tehnički nadzor i upravljanje, a sigurnosna kopija CS-SIS osigurava izvođenje svih funkcija osnovnog CS-SIS u slučaju kvara u tom sustavu,
 - ujednačenog nacionalnog sučelja (dalje u tekstu „NI-SIS”);
- nacionalnog odjeljka (dalje u tekstu „N.SIS II.”) u svakoj državi članici, koji se sastoji od nacionalnih sustava podataka koji su povezani sa Središnjim SIS-om II. N.SIS II. može sadržavati bazu podataka (dalje u tekstu „nacionalna kopija”), koja sadrži cjelovitu ili djelomičnu kopiju baze podataka SIS-a II,
- komunikacijske infrastrukture između CS-SIS-a i NI-SIS-a (dalje u tekstu „komunikacijska infrastruktura”), koja osigurava šifriranu virtualnu mrežu namijenjenu podacima SIS-a II. i razmjeni podataka među uredima Sirene.

NI-SIS se sastoji od:

- jednog lokalnog nacionalnog sučelja (dalje u tekstu „LNI”) u svakoj državi članici, koji državu članicu fizički povezuje sa sigurnom komunikacijskom mrežom i sadrži uređaje za šifriranje, namijenjene za promet podataka SIS-a II. i SIRENE. LNI se nalazi u državi članici,
- neobaveznog nacionalnog sučelja za sigurnosno kopiranje (dalje u tekstu „BLNI”), koji ima u cijelosti jednak sadržaj i funkciju kao i LNI.

LNI i BLNI se upotrebljavaju samo za sustav SIS II. i za razmjenu podataka SIRENE. Posebna konfiguracija LNI i BLNI bit će detaljno navedena i dogovorena sa svakom pojedinom državom članicom, kako bi se uzeli u obzir sigurnosni zahtjevi, fizička lokacija i uvjeti instalacije, uključujući osiguravanje usluga poslužitelja mreže, što znači da fizička povezanost s-TESTA može sadržavati nekoliko VPN tunela za druge sustave, na primjer VIS i Eurodac,

- Središnjeg nacionalnog sučelja (dalje u tekstu „CNI”), koji je aplikacija za siguran pristup CS-SIS-u. Svaka država članica ima odvojene logičke pristupne točke CNI-u putem središnje protupožarne stjenke.

Komunikacijska infrastruktura između CS-SIS-a i NI-SIS-a sastoji se od:

- mreže za sigurne prekoeuropske telematske službe između uprava (dalje u tekstu „s-TESTA”), koja osigurava šifriranu, virtualnu, privatnu mrežu namijenjenu prometu podataka SIS-a II. i Sirene.

3. Zemljopisna pokrivenost

Komunikacijska infrastruktura mora biti sposobna pokrivati i osiguravati potrebne usluge za sve države članice:

sve države članice EU-a (Belgija, Česka Republika, Danska, Njemačka, Estonija, Irska, Grčka, Španjolska, Francuska, Italija, Cipar, Latvija, Litva, Luksemburg, Mađarska, Malta, Nizozemska, Austrija, Poljska, Portugal, Slovenija, Slovačka, Finska, Švedska, Ujedinjena Kraljevina) i Island, Norveška, Švicarska.

Osim toga, treba osigurati i pokrivenost država pristupnica Rumunjske i Bugarske.

Naposljetku, komunikacijska infrastruktura mora biti sposobna proširiti se na bilo koju drugu državu ili subjekt koji pristupe Središnjem SIS-u II. (npr. Europol, Eurojust).

4. Mrežne usluge

Kad god se spominje protokol ili arhitektura, to treba razumjeti tako, da su prihvatljive i jednakovrijedne buduće tehnologije, protokoli i arhitektura.

4.1. Struktura mreže

Arhitektura SIS-a II. upotrebljava centralizirane usluge dostupne iz različitih država članica. Za potrebe otpornosti, te su centralizirane usluge podvojene na dvije različite lokacije, naime, Strasbourg u Francuskoj i St. Johann im Pongau u Austriji. Te usluge uključuju CS-SIS, CU i sigurnosne kopije CS-SIS-a, BCU-a.

Središnje jedinice, glavne i sigurnosne kopije moraju biti dostupne iz različitih država članica. Države sudionice mogu imati više pristupnih točaka mreži, LNI i BLNI, da povežu svoje nacionalne sustave sa središnjim službama.

Osim glavne povezanosti sa središnjim službama, komunikacijska infrastruktura mora podupirati dvostranu razmjenu dodatnih podataka među uredima Sirene u različitim državama članicama.

4.2. Vrsta povezanosti između osnovnog CS-SIS-a i sigurnosne kopije CS-SIS-a

Zahtijevana vrsta povezanosti za međusobnu povezanost između osnovnog CS-SIS-a i sigurnosne kopije CS-SIS-a mora biti prsten SDH ili ekvivalent, što znači da mora biti otvorena i za nove buduće arhitekture i tehnologije. Infrastruktura SDH će se upotrebljavati za proširivanje lokalnih mreža obiju središnjih jedinica, da se ostvari jedan bešavan LAN (seamless LAN). Taj će se LAN potom upotrebljavati za neprekidnu sinkronizaciju između CU-a i BCU-a.

4.3. Širina pojasa

Ključni zahtjev za komunikacijsku infrastrukturu je širina pojasa, koja se može dodjeliti različitim međusobno povezanim stranicama, i sposobnost infrastrukture da podupre tu širinu pojasa unutar svoje osne mreže.

Širina pojasa, koja je potrebna za LNI i neobavezan BLNI, bit će različita za svaku državu članicu, a ovisit će uglavnom o izboru uporabe nacionalnih kopija, središnjeg pretraživanja i razmjene biometrijskih podataka.

Stvarne veličine, koje komunikacijska infrastruktura namjerava nuditi, nisu važne, sve dok ispunjavaju minimalnu potrebu svake države članice.

Svaka od gore navedenih vrsta stranica može prenijeti veliku količinu podataka (alfanumeričkih, biometrijskih i cijelovitih dokumenata) u oba smjera. Stoga komunikacijska infrastruktura mora osigurati dovoljnu minimalnu brzinu prijenosa i preuzimanja podataka za svaku povezanost.

Komunikacijska infrastruktura mora nuditi opseg povezanosti od 2 Mbps do 155 Mbps ili veću. Mreža mora osigurati dovoljnu minimalnu zajamčenu brzinu prijenosa i preuzimanja podataka za svaku povezanost i njezin opseg mora biti dovoljan da podupre cijelovitu širinu pojasa pristupnih točaka mreži.

4.4. Vrsta službi

Središnji SIS II. će podupirati mogućnosti razvrstavanja pretraživanja/upozorenja s obzirom na prednost. Odatile proizlazi zahtjev, da će komunikacijska infrastruktura podupirati i mogućnost razvrstavanja prometa podataka s obzirom na prednosti.

Parametre razvrstavanja s obzirom na prednost će, kako se pretpostavlja, odrediti Središnji SIS II. za sve pakete koji će to zahtijevati. Upotrijebit će se mehanizam „Weighted Fair Queueing“. To znači da komunikacijska infrastruktura mora biti sposobna preuzeti razvrstavanje s obzirom na prednost, određeno za pakete na izvornom LAN-u, i odgovarajuće postupati s paketima u okviru svoje osne mreže. Osim toga, komunikacijska infrastruktura mora preko udaljene stranice dostavljati inicijalne pakete, koji sadrže jednak razvrstavanje s obzirom na prednost, kako je to određeno u izvornom LAN-u.

4.5. Potporni protokoli

Središnji SIS II. će upotrebljavati više različitih mrežnih komunikacijskih protokola. Komunikacijska infrastruktura treba podupirati širok skup mrežnih komunikacijskih protokola. Standardni protokoli koje treba podupirati su HTTP, FTP, NTP, SMTP, SNMP i DNS.

Osim standardnih protokola, komunikacijska infrastruktura mora biti prilagođena za upravljanje različitim tunelskim protokolima, protokolima za podvajanje SAN i vlasničkih protokola tipa Java-to-Java tehnologije BEA WebLogic. Tunelski protokoli, npr. IPsec u tunelskom načinu rada, upotrebljavat će se za prijenos šifriranog prometa podataka na njegovo odredište.

4.6. Tehničke specifikacije

4.6.1. Dodjeljivanje adresa IP

Komunikacijska infrastruktura mora imati na raspolaganju više pričuvnih IP-adresa, koje se mogu upotrebljavati samo unutar te mreže. U okviru pričuvnog IP raspona, Središnji SIS II. će upotrebljavati određene IP-adrese koje se neće upotrebljavati nigdje drugdje.

4.6.2. Potpora za IPv6

Moguće je prepostaviti da će protokol koji će se upotrebljavati za lokalne mreže država članica biti protokol TCP/IP. Neke stranice će se, ipak, temeljiti na verziji 4, a druge na verziji 6. Pristupne točke mreže moraju nuditi mogućnost da djeluju kao prijelaz i da rade neovisno o mrežnim protokolima koji se upotrebljavaju u Središnjem SIS-u II. kao i u N.SIS-u II.

4.6.3. Dodavanje statičnih smjerova

CU i BCU mogu upotrebljavati jedinstvenu i jednaku IP-adresu za komuniciranje s državama članicama. Stoga komunikacijska infrastruktura treba podupirati dodavanje statičnih smjerova.

4.6.4. Održavanje brzine protoka

Sve dok povezanost CU-a ili BCU-a ima brzinu preuzimanja nižu od 90 %, dotična država članica mora biti sposobna neprekidno održavati 100 % širine pojasa za tu povezanost.

4.6.5. Druge specifikacije

Za potporu CS-SIS-a, komunikacijska infrastruktura mora ispunjavati barem minimalne tehničke specifikacije:

Kašnjenje u prijenosu mora biti (uključujući u najvećoj mjeri zauzete sate) jednak ili manje od 150 ms u 95 % paketa i manje od 200 ms u 100 % paketa.

Vjerodostnost gubitka paketa mora biti (uključujući u najvećoj mjeri zauzete sate) jednak ili manja od 10^{-4} u 95 % paketa i manja od 10^{-3} u 100 % paketa.

Gore navedene specifikacije treba poštovati za svaku pristupnu točku posebno.

Povezanost između CU-a i BCU-a mora imati povratno kašnjenje jednak ili manje od 60 ms.

4.7. Otpornost

CS-SIS je bio oblikovan uz zahtjev visoke raspoloživosti. Iz tog razloga, sustav ima ugrađenu otpornost koja se osigurava podvajanjem sve opreme u slučaju nepravilnosti u radu pojedinih komponenti.

Komponente komunikacijske infrastrukture moraju biti otporne na slučaj kvara pojedinih komponenti. U odnosu na komunikacijsku infrastrukturu, to znači da moraju biti stabilne sljedeće komponente:

- osna mreža,
- uređaji za usmjeravanje,

- točke prisutnosti,
- povezanosti lokalne petlje (uključujući redundantne kabelske povezanosti),
- sigurnosni uređaji (kripto uređaji, protupožarne stjenke itd.)
- sve generičke usluge (DNS, NTP itd.),
- LNI/BNI.

Mehanizmi za zamjenski način rada za svu mrežnu opremu trebaju djelovati bez ručnog posredovanja.

5. Praćenje

Da se olakša praćenje, alati za praćenje komunikacijske infrastrukture moraju biti takvi da se mogu uključiti u uređaje za nadzor organizacije odgovorne za operativno upravljanje Središnjim SIS-om II.

6. Opće usluge

Osim namjenske mreže i sigurnosnih usluga, komunikacijska infrastruktura mora nuditi i opće usluge.

Namjenske usluge moraju se provoditi unutar objju središnjih jedinica za potrebe zalihosti.

U komunikacijskoj infrastrukturi moraju biti na raspolaganju sljedeće izborne opće usluge:

Usluga	Dodatne informacije
DNS	Trenutni postupak za zamjenski način rada za prelazak sa CU-a na BCU u slučaju kvara na mreži se temelji na izmjeni IP-adrese unutar općeg poslužitelja DNS.
Posredovanje e-pošte	Uporaba općeg posredovanja e-pošte bi mogla biti korisna za standardizaciju postavljanja e-adrese za različite države članice i, za razliku od namjenskog poslužitelja, ne koristi mrežne izvore iz CU/BCU-a. E-pošta koja upotrebljava opće posredovanje e-pošte mora i dalje poštovati sigurnosni predložak.
NTP	Ova usluga se može upotrebljavati za sinkronizaciju satova u mrežnoj opremi.

7. Raspoloživost

CS-SIS i LNI i BLNI moraju omogućiti 99,99 % raspoloživosti u razdoblju od 28 dana neprekidnog djelovanja bez raspoloživosti mreže.

Raspoloživost komunikacijske infrastrukture mora biti 99,99 %.

8. Sigurnosne usluge

8.1. Šifriranje mreže

Središnji SIS II. ne omogućuje prijenos podataka s visokim ili vrlo visokim sigurnosnim zahtjevima izvan LAN-a bez šifriranja. Treba osigurati da pružatelj mreže ni na koji način nema pristup operativnim podacima SIS-a II. kao ni sličnoj razmjeni podataka Sirene.

Da bi održala visoku razinu sigurnosti, komunikacijska infrastruktura mora omogućiti upravljanje certifikatima/ključevima. Mora biti moguće upravljanje na udaljenost i praćenje naprava za šifriranje na udaljenost. Algoritmi šifriranja moraju ispunjavati najmanje sljedeće zahtjeve:

- simetrički algoritmi šifriranja:
 - 3DES (128 bita) ili bolji,
 - generiranje ključeva mora ovisiti o nasumičnoj vrijednosti, koja ne dopušta smanjivanje prostora za ključ ako je napadnuta,
 - ključevi za šifriranje ili informacije koje se mogu upotrijebiti za izvođenje ključeva su uvijek zaštićeni, dok su pohrani 002E;
- asimetrični algoritmi šifriranja:
 - RSA (1 024 bitni modul) ili bolji,
 - generiranje ključeva mora ovisiti o nasumičnoj vrijednosti, koja ne dopušta smanjivanje prostora za ključ ako je napadnuta.

Upotrebljava se protokol za osiguravanje sadržaja šifriranjem (ESP, RFC2406). Upotrijebit će se u tunelskom načinu rada. Sadržaj i izvorna IP-glava su šifrirani.

Za razmjenu sesijskih ključeva upotrebljava se protokol za razmjenu sigurnosnog ključa (IKE).

IKE ključevi ne vrijede dulje od jednog dana.

Sesijski ključevi ne vrijede dulje od jednog sata.

8.2. Druga sigurnosna svojstva

Osim zaštite pristupnih točaka SIS-u II., komunikacijska infrastruktura mora zaštititi i izborne opće usluge. Te usluge moraju ispunjavati jednakе заštitne mjere, usporedive s mjerama u CS-SIS-u. Sve opće usluge stoga moraju biti zaštićene barem zaštitnom stjenkom, antivirusnom zaštitom i sustavom za otkrivanje uljeza. Osim toga, uređaji za opće usluge i njihove zaštitne mjere moraju biti pod neprekidnim sigurnosnim nadzorom (bilježenje i praćenje).

Kako bi se održao visok stupanj sigurnosti, organizacija odgovorna za operativno upravljanje Središnjim SIS-om II. mora biti upoznata sa svim sigurnosnim incidentima do kojih može doći u komunikacijskoj infrastrukturi. Stoga komunikacijska infrastruktura mora omogućiti da sigurnosni incidenti bez odlaganja budu prijavljeni organizacijama koje su odgovorne za operativno upravljanje Središnjim SIS-om II. Svi sigurnosni incidenti moraju biti redovito prijavljeni, npr. mjeseca izvješća ili *ad hoc* izvješća.

9. Struktura službe za pomoć korisnicima

Pružatelj komunikacijske infrastrukture mora osigurati službu za pomoć korisnicima, koja surađuje s organizacijom koja je odgovorna za operativno upravljanje Središnjim SIS-om II.

10. Međudjelovanje s drugim sustavima

Komunikacijska infrastruktura mora osigurati, da informacije ne mogu izlaziti izvan određenih komunikacijskih kanala. Za tehničku provedbu to znači sljedeće:

- strogo je zabranjen svaki neovlašten pristup i/ili pristup bez nadzora drugim mrežama. To uključuje međusobnu povezivost s internetom,
- ne smije doći do propuštanja podataka u druge sustave na mreži; npr. međusobna povezivost s različitim IP virtualnim privatnim mrežama (VPN) nije dopuštena.

Osim gore spomenutih tehničkih ograničenja, koje prouzrokuje, utječe i na službu za pomoć korisnicima informacijske infrastrukture. Služba za pomoć korisnicima ne smije nikomu posredovati nikakve informacije u pogledu Središnjeg SIS-a II., osim organizacije koja je odgovorna za operativno upravljanje Središnjim SIS-om II.

32012L0013

1.6.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 142/1

**DIREKTIVA 2012/13/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 22. svibnja 2012.
o pravu na informiranje u kaznenom postupku**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, posebno njegov članak 82. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske unije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

postupajući u skladu s redovnim zakonskim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

(1) Unija si je postavila cilj održati i razviti područje slobode, sigurnosti i pravde. U skladu sa zaključcima predsjedništva Europskog vijeća iz Tampere od 15. i 16. listopada 1999., a posebno njihovom točkom 33, načelo uzajamnog priznavanja presuda i drugih odluka pravosudnih tijela trebalo bi postati temelj pravosudne suradnje u građanskim i trgovackim stvarima u okviru Unije jer bi poboljšano uzajamno priznavanje i potrebitno približavanje zakonodavstava olakšali suradnju između nadležnih tijela kao i pravosudnu zaštitu prava pojedinaca.

(2) Vijeće je 29. studenoga 2000. u skladu sa zaključcima iz Tampere donijelo program mjera radi provedbe načela uzajamnog priznavanja odluka u kaznenim stvarima ⁽³⁾. U uvodu programa stoji da se uzajamnim priznavanjem „treba ojačati suradnju između država članica, ali i pojačati zaštitu prava pojedinaca”.

(3) Prepostavka za provedbu načela uzajamnog priznavanja odluka u kaznenim stvarima je međusobno povjerenje država članica u njihove sustave kaznenopravne zaštite. Opseg uzajamnog priznavanja u velikoj mjeri ovisi o nizu parametara koji uključuju mehanizme zaštite prava osumnjičenika ili okrivljenika i zajedničke minimalne standarde potrebne za olakšavanje primjene načela uzajamnog priznavanja.

(4) Uzajamno priznavanje odluka u kaznenim stvarima može djelotvorno funkcionirati jedino u ozračju povjerenja u kojem ne samo pravosudna tijela, već i svi sudionici kaznenog postupka, odluke pravosudnih tijela drugih država članica smatraju jednakovrijednim odlukama svojih vlastitih pravosudnih tijela, što prepostavlja ne samo povjerenje u primjerenost pravila drugih država članica, već i povjerenje u pravilnu primjenu tih pravila.

(5) Članak 47. Povelje o temeljnim pravima Europske unije (dalje u tekstu „Povelja“) i članak 6. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje u tekstu „ECHR“) sadrže pravo na pošteno suđenje. Člankom 48. stavkom 2. Povelje jamči se poštovanje prava na obranu.

(6) Članak 6. Povelje i članak 5. ECHR-a sadrže pravo na slobodu i sigurnost osoba. Svako ograničenje tog prava ne smije prelaziti ona ograničenja koja su dopuštena u skladu s člankom 5. ECHR-a i koja proizlaze iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava.

(7) Iako su sve države članice stranke ECHR-a, iskustvo je pokazalo da sama ta činjenica ne osigurava uvijek zadovoljavajući stupanj povjerenja u kaznenopravne sustave drugih država članica.

(8) Za jačanje uzajamnog povjerenja potrebna su detaljna pravila o zaštiti postupovnih prava i jamstava koja proizlaze iz Povelje i ECHR-a.

⁽¹⁾ SL C 54, 19.2.2011., str. 48.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. prosinca 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 26. travnja 2012.

⁽³⁾ SL C 12, 15.1.2001., str. 10.

- (9) Člankom 82. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa se utvrđivanje minimalnih pravila koja se primjenjuju u državama članicama, kako bi se olakšalo uzajamno priznavanje presuda i sudskeih odluka te policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s prekograničnim elementima. Navedenim se člankom upućuje na „prava pojedinaca u kaznenom postupku“ kao jedno od područja u kojem se mogu utvrditi minimalna pravila.
- (10) Zajednička minimalna pravila trebala bi dovesti do jačanja povjerenja u kaznenopravne sustave svih država članica, što bi s druge strane trebalo dovesti do učinkovitije pravosudne suradnje u ozračju uzajamnog povjerenja. Takva zajednička minimalna pravila trebalo bi utvrditi u području informiranja u kaznenom postupku.
- (11) Vijeće je 30. studenoga 2009. usvojilo rezoluciju o planu za jačanje postupovnih prava osumnjičenika ili okrivljenika u kaznenom postupku⁽¹⁾ (dalje u tekstu „Plan“). Planom, kojim je predviđen postupan pristup, poziva se na donošenje mjera u vezi s pravom na prevođenje i tumačenje (mjera A), pravom na informiranje o pravima i informiranje o optužbama (mjera B), pravom na pravni savjet i pravnu pomoć (mjera C), pravom na komuniciranje sa srodnicima, poslodavcima i konzularnim tijelima (mjera D), te u vezi s posebnom zaštitom ranjivih osumnjičenika ili okrivljenika (mjera E). U Planu se naglašava da redoslijed prava služi tek kao primjer, što znači da može biti izmijenjen u skladu s prioritetima. Plan je osmišljen tako da funkcioniра kao cjelina te će se sve koristi od njega u potpunosti osjetiti tek kada budu provedeni svi njegovi dijelovi.
- (12) Europsko vijeće je 11. prosinca 2009. pozdravilo Plan i uvrstilo ga je u Stokholmski program – Otvorena i sigurna Europa na službi i u zaštiti građana⁽²⁾ (točka 2.4.). Europsko vijeće naglašava da Plan nije iscrpan, te poziva Komisiju da razmotri daljnje elemente minimalnih postupovnih prava osumnjičenika i okrivljenika, te ocjeni je li potrebno baviti se i drugim temama, primjerice presumpcijom nevinosti, kako bi se potaknula bolja suradnja u tom području.
- (13) Prva mjera donesena na temelju Plana, mjera A, bila je Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima⁽³⁾.
- (14) Ova se Direktiva odnosi na mjeru B Plana. Njome se utvrđuju zajednički minimalni standardi koji se imaju primjenjivati u području informacija o pravima osoba i o optužbama protiv osoba osumnjičenih ili okrivljenih da su počinile kazneno djelo koje se tim osobama trebaju dati s ciljem poboljšavanja uzajamnog povjerenja između

država članica. Ova se Direktiva temelji na pravima utvrđenima u Povelji, a posebno na njezinim člancima 6., 47. i 48., te se njome nadograđuju članci 5. i 6. ECHR-a, kako ih tumači Europski sud za ljudska prava. U ovoj Direktivi izraz „optužba“ koristi se za opisivanje istog koncepta kao izraz „optužnica“ koji se koristi u članku 6. stavku 1. ECHR-a.

- (15) U svojoj Komunikaciji od 20. travnja 2010. pod naslovom „Osiguravanje područja slobode, sigurnosti i pravde za građane Europe- Akcijski plan provođenja Stockholmskog programa“, Komisija je najavila da će u 2010. podnijeti prijedlog o pravu na informiranje o pravima i optužbama.
- (16) Ova Direktiva trebala bi se primjenjivati na osumnjičenike i okrivljenike, bez obzira na njihov pravni status, državljanstvo ili nacionalnost.
- (17) U pojedinim je državama članicama za izricanje sankcija u kaznenim stvarima u vezi s relativno lakšim djelima nadležno tijelo koje nije sud. Takav može biti slučaj kada se radi o, primjerice, učestalom činjenju prometnih prekršaja koje je moguće utvrditi pri obavljanju nadzora prometa. U takvim situacijama ne bi bilo opravданo zahtijevati od nadležnog tijela da osigura sva prava prema ovoj Direktivi. Kada je pravom države članice predviđeno izricanje sankcija za lakša djela od strane takvog tijela, a postoje bilo pravo na žalbu ili mogućnost da se predmet na drugi način uputi sudu koji je nadležan u kaznenim stvarima, ova bi se Direktiva stoga trebala primjenjivati samo na postupke pred tim sudom nakon podnošenja takve žalbe ili nakon takvog upućivanja predmeta sudu.
- (18) Pravo na informiranje o postupovnim pravima koje proizlazi iz sudske prakse Europskog suda za ljudska prava, trebalo bi biti izričito utvrđeno ovom Direktivom.
- (19) Nadležna tijela bi, bilo u usmenom ili u pisanim obliku, trebala žurno informirati osumnjičenike ili okrivljenike o tim pravima, kako se ona primjenjuju prema nacionalnom pravu, a koja su od ključne važnosti za osiguranje pravičnosti postupka, kako je predviđeno ovom Direktivom. Kako bi se omogućilo praktično i djelotvorno ostvarivanje tih prava, informacije bi tijekom postupka trebalo pružati žurno, a najkasnije prije prvog službenog saslušanja osumnjičenika ili okrivljenika od strane policije ili od strane drugog nadležnog tijela.

- (20) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu informiranja o pravima osumnjičenika ili okrivljenika. Time se ne dovodi u pitanje informiranje o drugim postupovnim pravima koja proizlaze iz Povelje, ECHR-a, nacionalnog prava i važećeg prava Unije, kako ih tumače mjerodavni sudovi. Nakon što je informacija o određenom pravu pružena, nadležna tijela ne trebala biti

⁽¹⁾ SL C 295, 4.12.2009., str. 1.

⁽²⁾ SL L 115, 4.5.2010., str. 1.

⁽³⁾ SL L 280, 26.10.2010., str. 1.

- dužna ponavljati tu informaciju, osim ako to zahtijevaju posebne okolnosti slučaja ili posebna pravila nacionalnog prava.
- (21) Upućivanja u ovoj Direktivi na osumnjičenike ili okrivljenike koji su uhićeni ili zadržani trebalo bi smatrati upućivanjima na svaku situaciju u kojoj su tijekom kaznenog postupka osumnjičenici ili optuženici lišeni slobode u smislu članka 5. stavka 1. točke (c) ECHR-a, kako ga se tumači u sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava.
- (22) Ako su osumnjičenici ili okrivljenici uhićeni ili zadržani, informacije o važećim postupovnim pravima bi trebalo pružiti putem pisane obavijesti o pravima koja je sastavljena na razumljiv način kako bi se pomoglo tim osobama da razumiju svoja prava. Takvu obavijest o pravima treba žurno dati svakoj uhićenoj osobi kada je ona lišena slobode intervencijom tijek kaznenog progona u okviru kaznenog postupka. Obavijest bi trebala uključivati osnovne informacije o svakoj mogućnosti pobijanje zakonitosti uhićenja, ostvarivanja preispitivanja zadržavanja, ili podnošenja zahtjeva za privremeno puštanje na slobodu, kada takva prava postoje u nacionalnom pravu i u mjeri u kojoj ona postoje. Kako bi se pomoglo državama članicama pri sastavljanju takve obavijesti o pravima, predviđen je obrazac u Prilogu I. Taj obrazac služi kao primjer i može podlijegati preispitivanju u kontekstu izvješća Komisije o provedbi ove Direktive, te također nakon stupanja na snagu svih mjera iz Plana. Obavijest o pravima može uključivati druga relevantna postupovna prava koja primjenjuju države članice.
- (23) Posebne uvjete i pravila u pogledu prava osumnjičenika ili okrivljenika da se o njihovom uhićenju ili zadržavanju obavijesti druga osoba trebaju utvrditi države članice u svom nacionalnom pravu. Kako je navedeno u Planu, ostvarivanjem tog prava ne dovodi se u pitanje propisano odvijanje kaznenog postupka.
- (24) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje odredbe nacionalnog prava o sigurnosti osoba koje su smještene u prostorije za zadržavanje.
- (25) Države članice trebale bi osigurati da, prilikom pružanja informacija u skladu s ovom Direktivom, osumnjičenicima ili okrivljenicima bude osigurano, prema potrebi, prevođenje i tumačenje na jezik koji razumiju, u skladu s normama navedenima u Direktivi 2010/64/EU.
- (26) Prilikom dostavljanja osumnjičenicima ili okrivljenicima informacija u skladu s ovom Direktivom, nadležna tijela trebala bi posvetiti posebnu pozornost osobama koje ne mogu razumjeti sadržaj ili značenje informacije, primjerice zbog njihove mladosti ili mentalnog ili fizičkog stanja.
- (27) Osobe okrivljene za počinjenje kaznenog djela trebale bi dobiti sve informacije o optužbama koje su im potrebne da mogu pripremiti svoju obranu i koje su potrebne radi osiguravanja pravičnosti postupka.
- (28) Informiranje osumnjičenika ili okrivljenika o kaznenom djelu za koje se sumnjiče ili za čije počinjenje su okrivljeni trebalo bi provesti žurno, a najkasnije prije njihovog prvog službenog saslušanja od strane policije ili drugog nadležnog tijela, ne dovodeći u pitanje istragu koja je u tijeku. Opis činjenica, uključujući, ako su poznati, vrijeme i mjesto počinjenja kažnjivog djela za koje se osumnjičenici ili okrivljenici sumnjiče ili za čije počinjenje su okrivljeni i moguće pravne kvalifikacije navodnog djela trebalo bi iznijeti dovoljno detaljno, uzimajući u obzir fazu kaznenog postupka u kojoj se takav opis iznosi, a radi zaštite pravičnosti postupka i omogućavanje djelotvornog ostvarivanja prava obrane.
- (29) Ako se tijekom kaznenog postupka pojedinosti optužbe promijene u tolikoj mjeri da to znatno utječe na položaj osumnjičenika ili okrivljenika, o navedenim promjenama ih treba obavijestiti ako je to potrebno radi osiguravanja pravičnosti postupka, te je to potrebno učiniti pravovremeno kako bi se omogućilo djelotvorno ostvarivanje prava obrane.
- (30) Dokumente, te ako je to potrebno, fotografije, zvučne i video zapise koji su ključni za djelotvorno pobijanje zakonitosti uhićenja ili zadržavanja osumnjičenika ili okrivljenika u skladu s nacionalnim pravom, trebalo bi učiniti dostupnima osumnjičenicima ili okrivljenicima ili njihovim odvjetnicima najkasnije prije nego nadležno pravosudno tijelo treba odlučiti o zakonitosti uhićenja ili zadržavanja u skladu s člankom 5. stavkom 4. ECHR-a, te pravovremeno kako bi se omogućilo djelotvorno ostvarivanje prava na pobijanje zakonitosti uhićenja ili zadržavanja.
- (31) U smislu ove Direktive, pristup materijalnim dokazima, kako su definirani nacionalnim pravom, bez obzira na to jesu li u korist ili na štetu osumnjičenika ili okrivljenika, a koji su u posjedu tijela nadležnih za određenih kazneni predmet, trebalo bi uključivati pristup materijalima, kao što su dokumenti, te ako je to potrebno fotografije te audio i video zapisi. Takve bi materijale trebalo držati u spisu predmeta, ili bi ih na neki drugi način, u skladu s njihovim nacionalnim pravom, trebala držati nadležna tijela.
- (32) Pristup materijalnim dokazima koji su u posjedu nadležnih tijela, bez obzira na to jesu li u korist ili na štetu osumnjičenika ili okrivljenika, kako je predviđeno ovom Direktivom, moguće je uskratiti u skladu s nacionalnim pravom, kada takav pristup može dovesti do ozbiljnog ugrožavanja života ili temeljnih prava druge osobe ili kada je takvo odbijanje pristupa prijeko potrebno radi zaštite važnih javnih interesa. Svako uskrćivanje takvog pristupa mora se razmotriti u odnosu na pravo obrane osumnjičenika ili okrivljenika, uzimajući u obzir različite faze kaznenog postupka. Ograničenja takvog pristupa trebalo bi tumačiti restriktivno i u

skladu s načelom prava na pošteno suđenje prema ECHR-u te onako kako se tumače u sudskej praksi Europskog suda za ljudska prava.

(33) Pravo na pristup materijalima predmeta ne bi smjelo dovoditi u pitanje odredbe nacionalnog prava o zaštiti osobnih podataka i informacija o mjestu boravka zaštićenih svjedoka.

(34) Pristup materijalima predmeta, kako je predviđeno ovom Direktivom, trebalo bi pružati besplatno, ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog prava o plaćanju pristojbi za izdavanje preslika dokumenata iz spisa predmeta, ili za slanje materijala dotičnim osobama ili njihovim odvjetnicima.

(35) Kada se informacije pružaju u skladu s ovom Direktivom, nadležna tijela bi to trebala zabilježiti u skladu s postojećim postupcima evidentiranja prema nacionalnom pravu, te to ne bi smjelo podlijegati bilo kakvim dodatnim obvezama uvođenja novih mehanizama ili bilo kakvim dodatnim administrativnim opterećenjima.

(36) Osumnjičenici ili okrivljenici ili njihovi odvjetnici trebali bi imati, u skladu s nacionalnim pravom, pravo pobijati moguće propuštanje ili odbijanje nadležnih tijela da pruže informacije ili otkriju određene materijale iz predmeta, u skladu s ovom Direktivom. To pravo ne povlači za sobom obvezu država članica da predvide posebni žalbeni postupak, zasebni mehanizam ili postupak podnošenja prigovora u čijem se okviru takvo propuštanje ili odbijanje može pobijati.

(37) Ne dovodeći u pitanje neovisnost sudova i razlike u organizaciji pravosuđa unutar Unije, države članice trebale bi provoditi odgovarajuća osposobljavanja određenih službenika u državama članicama, u pogledu ciljeva ove Direktive, ili poticati provedbu takvih osposobljavanja.

(38) Države članice trebale bi poduzeti sva potrebna djelovanja kako bi se uskladile s ovom Direktivom. Praktična i djelotvorna provedba pojedinih odredaba, kao što su obveza pružanja osumnjičenicima ili okrivljenicima informacija o njihovim pravima na jednostavnom i razumljivom jeziku mogla bi se postići različitim sredstvima, uključujući nezakonodavnim mjerama kao što su odgovarajuća osposobljavanja nadležnih tijela ili putem obavijesti o pravima sastavljene na jednostavnom i nestručnom jeziku, kako bi bila lako razumljiva laicima koji uopće ne poznaju kazneno procesno pravo.

(39) Pravo na pisani obavijest o pravima prilikom uhićenja koje je predviđeno ovom Direktivom, također bi se trebalo primjenjivati, *mutatis mutandis*, na osobe koje su

uhićene zbog izvršenja europskog uhidbenog naloga u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica⁽¹⁾). Kako bi se pomoglo državama članicama pri sastavljanju obavijesti o pravima za takve osobe, predviđen je obrazac u Prilogu II. Taj obrazac služi kao primjer i može podlijegati preispitivanju u kontekstu izvješća Komisije o provedbi ove Direktive, te također nakon stupanja na snagu svih mjera iz Plana.

(40) Ovom se Direktivom uspostavljaju minimalna pravila. Države članice mogu proširiti prava navedena u ovoj Direktivi kako bi osigurale bolju zaštitu i u situacijama koje nisu izričito uređene ovom Direktivom. Razina zaštite nikada ne bi smjela biti ispod standarda predviđenih ECHR-om, kako se tumače u sudskej praksi Europskog suda za ljudska prava.

(41) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela koja su priznata Poveljom. Ovom se Direktivom posebno teži promicanju prava na slobodu, prava na pošteno suđenje i prava na obranu. Stoga je ovu Direktivu potrebno u skladu s time provoditi.

(42) Odredbe ove Direktive koje odgovaraju pravima zajamčenima ECHR-om trebalo bi tumačiti i provoditi u skladu s tim pravima, kako se tumače u sudskej praksi Europskog suda za ljudska prava.

(43) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno utvrđivanje zajedničkih minimalnih normi u vezi s pravom na informiranje u kaznenom postupku, ne mogu ostvariti države članice postupajući jednostrano, na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini, nego se zbog opsega i učinaka, on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovoru o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(44) U skladu s člankom 3. Protokola 21. o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, ove države članice su obavijestile da žele sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.

(45) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola 22. o stajalištu Danske koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje,

⁽¹⁾ SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o pravu na informiranje osumnjičenika ili okrivljenika o njihovim pravima u kaznenom postupku i optužbama protiv njih. Njome se također utvrđuju pravila o pravu na informiranje osoba koje su predmetom europskog uhidbenog naloga o njihovim pravima.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje od trenutka kada nadležna tijela država članica obavijeste osobe da su osumnjičene ili okrivljene za počinjenje kaznenog djela pa do završetka postupka, pri čemu se misli na konačno rješavanje pitanja je li osumnjičenik ili okrivljenik počinio kazneno djelo, uključujući, ako je to potrebno, određivanje sankcije i odlučivanje o žalbi.

2. Kada je pravom države članice predviđeno izricanje sankcija za lakša djela od strane tijela koja nisu sudovi nadležni u kaznenim stvarima, a izricanje takve sankcije se može pobijati podnošenjem žalbe takvom sudu, ova se Direktiva primjenjuje samo na postupke pred tim sudom, nakon podnošenja takve žalbe.

Članak 3.

Pravo na informiranje o pravima

1. Države članice osiguravaju da se osumnjičenicima ili okrivljenicima žurno pruže informacije barem o sljedećim postupovnim pravima, kako se primjenjuju prema nacionalnom pravu, kako bi im se omogućilo djelotvorno ostvarivanje tih prava:

- (a) pravo pristupa odvjetniku;
- (b) pravo na besplatan pravni savjet i uvjeti za dobivanje takvog savjeta;
- (c) pravo na informiranost o optužbama u skladu s člankom 6.;
- (d) pravo na tumačenje i prevođenje;
- (e) pravo na uskraćivanje iskaza.

2. Države članice osiguravaju da se informacije pružene u skladu sa stavkom 1.daju usmeno ili u pisanim obliku, na jednostavnom i razumljivom jeziku, uzimajući u obzir posebne potrebe ranjivih osumnjičenika ili ranjivih okrivljenika.

Članak 4.

Obavijest o pravima kod uhićenja

1. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici koji su uhićeni ili zadržani žurno dobiju pisani obavijest o

pravima. Omogućuje im se da pročitaju obavijest o pravima te je smiju držati u svom posjedu cijelo vrijeme dok im je sloboda oduzeta.

2. Osim informacija navedenih u članku 3., obavijest o pravima iz stavka 1. ovog članka sadržava informacije o sljedećim pravima, kako se ona primjenjuju prema nacionalnom pravu:

- (a) pravo pristupa spisu predmeta;
- (b) pravo obavješćivanja konzularnih tijela i jedne osobe;
- (c) pravo pristupa hitnoj liječničkoj pomoći; i
- (d) najveći mogući broj sati ili dana za vrijeme kojih osumnjičenici ili okrivljenici mogu biti lišeni slobode prije njihovog izvođenja pred pravosudno tijelo.
- 3. Obavijest o pravima također sadrži temeljne informacije o svakoj mogućnosti pobijanja zakonitosti uhićenja prema nacionalnom pravu; ostvarivanja preispitivanja zadržavanja; ili podnošenja zahtjeva za privremeno puštanje na slobodu.
- 4. Obavijest o pravima sastavlja se na jednostavnom i razumljivom jeziku. Primjer obrasca obavijesti o pravima naveden je u Prilogu I.

5. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici dobiju obavijest o pravima napisanu na jeziku koji oni razumiju. Ako obavijest o pravima nije dostupna na odgovarajućem jeziku, osumnjičenike ili okrivljenike se o njihovim pravima informira usmeno na jeziku koji oni razumiju. Obavijest o pravima na jeziku koji oni razumiju predaje im se bez nepotrebног odgađanja.

Članak 5.

Obavijest o pravima u postupku povodom europskog uhidbenog naloga

1. Države članice osiguravaju da osobe koje su uhićene zbog izvršenja europskog uhidbenog naloga žurno dobiju odgovarajuću obavijest o pravima koja sadrži informacije o njihovim pravima u skladu s pravom kojim se u državi članici izvršiteljici provodi Okvirna odluka 2002/584/PUP.

2. Obavijest o pravima sastavlja se na jednostavnom i razumljivom jeziku. Primjer obrasca naveden je u Prilogu II.

Članak 6.

Pravo na informiranje o optužbama

1. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici dobiju informacije o kaznenim djelima za koja se sumnjiče ili za čije počinjenje su okrivljeni. Te se informacije dostavljaju žurno i uz toliko detalja koliko je potrebno kako bi se osigurala pravičnost postupka i djelotvorno ostvarivanje prava na obranu.

2. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici koji su uhićeni ili zadržani budu informirani o razlozima njihovog uhićenja ili zadržavanja, uključujući o kaznenom djelu za koje se sumnjiče ili za čije počinjenje su okrivljeni.

3. Države članice osiguravaju da se najkasnije po dostavljanju optužnice суду, pruže detaljne informacije o optužbama, uključujući vrstu i pravnu kvalifikaciju kaznenog djela, kao i vrstu sudjelovanja od strane okrivljene osobe.

4. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici budu žurno obaviješteni o svim promjenama informacija koje su pružene u skladu s ovim člankom, kada je to potrebno radi osiguravanja pravičnosti postupka.

Članak 7.

Pravo pristupa spisu predmeta

1. Kada je osoba uhićena ili zadržana u bilo kojoj fazi kaznenog postupka, države članice osiguravaju da dokumenti povezani s predmetnim slučajem koji se nalaze u posjedu nadležnih tijela, a koji su ključni za djelotvorno pobijanje, u skladu s nacionalnim pravom, zakonitosti uhićenja ili zadržavanja, budu dostupni uhićenim osobama ili njihovim odvjetnicima.

2. Države članice osiguravaju da tim osobama ili njihovim odvjetnicima bude zajamčen pristup barem svim onim materijalnim dokazima koji se nalaze u posjedu nadležnih tijela, bez obzira na to jesu li ti dokazi u korist ili na štetu osumnjičenika ili okrivljenika, kako bi se osigurala pravičnost postupka i kako bi oni pripremili obranu.

3. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., pristup materijalima iz stavka 2., osigurava se pravovremeno kako bi se omogućilo djelotvorno ostvarivanje prava na obranu, a najkasnije prilikom podnošenja optužnice суду na razmatranje. Ako u posjed nadležnih tijela dođu dodatni materijalni dokazi, pristup tim dokazima se osigurava pravovremeno kako bi se omogućilo njihovo razmatranje.

4. Odstupajući od stavaka 2. i 3., te pod uvjetom da se time ne dovodi u pitanje pravo na pravično suđenje, pristup određenim materijalima može se uskratiti, kada bi takav pristup mogao dovesti do ozbiljnog ugrožavanja života ili temeljnih prava druge osobe, ili ako bi takvo uskraćivanje bilo prijeko potrebno radi zaštite važnog javnog interesa, kao što je to u slučajevima kada bi pristup mogao ugroziti istragu koja je u tijeku ili ozbiljno našteti nacionalnoj sigurnosti države članice u kojoj se vodi kazneni postupak. Države članice osiguravaju da, u skladu s postupcima nacionalnog prava, odluka o uskraćivanju pristupa određenim materijalima u skladu s ovim stavkom, bude donesena od strane pravosudnog tijela ili da barem podliježe preispitivanju od strane suda.

5. Pristup, kako je naveden u ovom članku, osigurava se besplatno.

Članak 8.

Vođenje evidencije i pravni lijekovi

1. Države članice osiguravaju da kada se informacije pružaju osumnjičenicima ili okrivljenicima u skladu s člancima od 3. do 6., o tome se vodi evidencija u skladu s postupkom evidentiranja, koji je utvrđen u pravu dotične države članice.

2. Države članice osiguravaju da osumnjičenici ili okrivljenici ili njihovi odvjetnici imaju pravo pobijati, u skladu s postupcima nacionalnog prava, moguće propuštanje ili odbijanje nadležnih tijela da pruže informacije u skladu s ovom Direktivom.

Članak 9.

Osposobljavanje

Ne dovodeći u pitanje neovisnost sudova i razlike u organizaciji pravosuđa unutar Unije, države članice zahtijevaju od nadležnih za osposobljavanje sudaca, državnih odvjetnika, policije i zaposlenih u pravosuđu koji su uključeni u kaznene postupke da osiguraju odgovarajuće osposobljavanje poštujući ciljeve ove Direktive.

Članak 10.

Klaузula o ograničavanju ili odstupanju

Ništa iz ove Direktive ne može se tumačiti kao ograničavanje ili odstupanje od prava ili jamstava u postupku, koja su osigurana prema Povelji, ECHR-u, drugim mjerodavnim odredbama međunarodnog prava ili prava bilo koje države članice kojima se pruža višu razinu zaštite.

Članak 11.

Prijenos

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 2. lipnja 2014.
2. Države članice dostavljaju tekst tih mjera Komisiji.
3. Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.

Članak 12.

Izvješće

Komisija do 2. lipnja 2015. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, u kojem ocjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom, te njemu prema potrebi prilaže zakonodavne prijedloge.

Članak 13.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Služenom listu Europske unije.

Članak 14.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourg 22. svibnja 2012.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

N. WAMMEN

PRILOG I.**Primjer obrasca obavijesti o pravima**

Isključiva svrha ovog obrasca je pomoći nacionalnim tijelima pri sastavljanju obavijesti o pravima na nacionalnoj razini. Države članice nisu dužne koristiti se ovim obrascem. Prilikom izrade svojih obavijesti o pravima države članice mogu izmijeniti ovaj obrazac kako bi ga uskladile sa svojim nacionalnim pravilima te mogu dodavati druge korisne informacije. Obavijest o pravima države članice mora se dati prilikom uhićenja ili zadržavanja. Međutim, to ne sprečava države članice da osumnjičenicima ili okrivljenicima pruže pisane informacije u drugim trenutcima tijekom kaznenog postupka.

Imate sljedeća prava ako ste uhićeni ili zadržani:

A. POMOĆ ODVJETNIKA/PRAVO NA PRAVNU POMOĆ

Imate pravo razgovarati s odvjetnikom bez nadzora. Odvjetnik je neovisan o policiji. Ako trebate pomoći radi uspostavljanja kontakta s odvjetnikom обратите se policiji, a polica je dužna pomoći vam. U određenim slučajevima pomoć može biti besplatna. Zatražite dodatne informacije od policije.

B. INFORMACIJE O OPTUŽBAMA

Imate pravo znati zbog čega ste uhićeni ili zadržani i za što se osumnjičeni ili za što ste okrivljeni da ste počinili.

C. TUMAČENJE I PREVOĐENJE

Ako ne govorite ili ne razumijete jezik koji govori policija ili druga nadležna tijela, imate pravo na besplatnu pomoć tumača. Tumač vam može pomoći da razgovarate sa svojim odvjetnikom i mora čitav sadržaj tog razgovora čuvati kao povjerljiv. Imate pravo na prijevod barem važnih dijelova ključnih dokumenata, uključujući svaki sudski nalog za vaše uhićenje ili zadržavanje u pritvoru, svaku točku optužnice ili svaku optužnicu i svaku presudu. U određenim slučajevima možete dobiti usmeni prijevod ili sažetak.

D. PRAVO NA USKRAĆIVANJE ISKAZA

Prilikom saslušanja od strane policije ili drugog nadležnog tijela ne morate odgovarati na pitanja o navodnom djelu. Odvjetnik vam može pomoći pri donošenju odluke o tome.

E. PRISTUP DOKUMENTIMA

Kada ste uhićeni ili zadržani, vi (ili vaš odvjetnik) imate pravo pristupa važnim dokumentima koji su vam potrebni za pobijanje uhićenja ili zadržavanja. Ako o vašem predmetu odlučuje sud, vi ili vaš odvjetnik imate pravo pristupa materijalnim dokazima koji su u vašu korist ili na vašu štetu.

F. OBAVJEŠĆIVANJE TREĆE OSOBE O VAŠEM UHIĆENJU ILI ZADRŽAVANJU/OBAVJEŠĆIVANJE VAŠEG KONZULATA ILI VELEPOSLANSTVA

Kada ste uhićeni ili zadržani, trebali biste reći policiji ako želite da netko bude obaviješten o vašem zadržavanju, na primjer član obitelji ili vaš poslodavac. U određenim slučajevima pravo obavješćivanja treće osobe o vašem zadržavanju može se privremeno ograničiti. U tim će vas slučajevima policija obavijestiti o tome.

Ako ste stranac, recite policiji ako želite da vaše konzularno tijelo ili veleposlanstvo bude obaviješteno o vašem zadržavanju. Molimo, također, recite policiji ako želite kontaktirati službenika svojeg konzularnog tijela ili veleposlanstva.

G. HITNA LIJEČNIČKA POMOĆ

Kada ste uhićeni ili zadržani, imate pravo na hitnu liječničku pomoć. Molimo recite policiji, ako vam treba takva pomoć.

H. RAZDOBLJE ODUZIMANJA SLOBODE

Nakon što ste uhićeni, može vam se oduzeti sloboda ili možete biti zadržani najviše ...[molimo navedite odgovarajući broj sati/dana]. Na kraju tog razdoblja morate biti pušteni na slobodu ili saslušani od strane suca koji će odlučiti o vašem dalnjem zadržavanju. Od odvjetnika ili suca zatražite informacije o mogućnostima pobijanja vašeg uhićenja, preispitivanja zadržavanja ili podnošenja zahtjeva za puštanje na slobodu.

PRILOG II.

Primjer obrasca obavijesti o pravima osobe koja je uhićena na temelju europskog uhidbenog naloga

Isključiva svrha ovog obrasca je pomoći nacionalnim tijelima pri sastavljanju obavijesti o pravima na nacionalnoj razini. Države članice nisu dužne koristiti se ovim obrascem. Prilikom izrade svojih obavijesti o pravima države članice mogu izmijeniti ovaj obrazac kako bi ga uskladile sa svojim nacionalnim pravilima te mogu dodavati druge korisne informacije.

Uhićeni ste na osnovi europskog uhidbenog naloga. Imate sljedeća prava:

A. PODACI O EUROPSKOM UHIDBENOM NALOGU

Imate pravo biti obaviješteni o sadržaju europskog uhidbenog naloga na temelju kojeg ste uhićeni.

B. POMOĆ ODVJETNIKA

Imate pravo razgovarati s odvjetnikom bez nadzora. Odvjetnik je neovisan o policiji. Ako trebate pomoći radi uspostavljanja kontakta s odvjetnikom obratite se policiji, a policaia je dužna pomoći vam. U određenim slučajevima pomoći može biti besplatna. Zatražite dodatne informacije od policije.

C. TUMAČENJE I PREVOĐENJE

Ako ne govorite ili ne razumijete jezik koji govori policaia ili druga nadležna tijela, imate pravo na besplatnu pomoći tumača. Tumač vam može pomoći da razgovarate sa svojim odvjetnikom i mora čitav sadržaj tog razgovora čuvati kao povjerljiv. Imate pravo na prijevod europskog uhidbenog naloga na jezik koji razumijete. U određenim slučajevima možete dobiti usmeni prijevod ili sažetak.

D. MOGUĆNOST PRISTANKA

Imate pravo pristati na predaju državi koja vas traži ili uskratiti pristanak. Vaš pristanak bi ubrzao postupak. [Mogući dodatak za pojedine države članice: Kasnije može biti teško ili čak nemoguće promijeniti ovu odluku.] Dodatne informacije zatražite od nadležnih tijela ili vašeg odvjetnika.

E. SASLUŠANJE

Ako niste pristali na predaju, imate pravo biti saslušani od strane pravosudnog tijela.

32012L0029

14.11.2012.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 315/57

DIREKTIVA 2012/29/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 25. listopada 2012.****o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni
Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 82. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

(1) Unija je sebi za cilj postavila održavanje i razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde, čiji je nosivi stup uzajamno priznavanje sudskih odluka u građanskim i kaznenim stvarima.

(2) Unija se zalaže za zaštitu žrtava kaznenih djela i uspostavu minimalnih standarda s tim u vezi, a Vijeće je donijelo Okvirnu odluku 2001/220/PUP od 15. ožujka 2001. o položaju žrtava u kaznenom postupku (⁴). U okviru Stockholmskog programa – otvorena i sigurna Europa u službi i zaštiti građana (⁵), koji je Europsko vijeće donijelo na svojem sastanku održanom 10. i 11. prosinca 2009., od Komisije i država članica je zatraženo da razmotre kako poboljšati zakonodavstvo i praktične mjere potpore za zaštitu žrtava, uz poklanjanje posebne pozornosti, kao prioritet, potpori svim žrtvama i priznavanju svih žrtava, uključujući žrtava terorizma.

(¹) SL C 43, 15.2.2012., str. 39.

(²) SL C 113, 18.4.2012., str. 56.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 12. rujna 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 4. listopada 2012.

(⁴) SL L 82, 22.3.2001., str. 1.

(⁵) SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

(3) Člankom 82. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je utvrđivanje minimalnih pravila primjenjivih u državama članicama za olakšavanja uzajamnog priznavanja presuda i sudskih odluka te policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima s prekograničnim elementima, posebno s obzirom na prava žrtava kaznenih djela.

(4) U svojoj rezoluciji od 10. lipnja 2011. o planu za jačanje prava i zaštite žrtava, posebno u kaznenom postupku (⁶) („Budimpeštanski plan”), Vijeće je navelo da na razini Unije treba poduzeti djelovanja radi jačanja prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela. S tim ciljem te u skladu s navedenom rezolucijom, ova Direktiva ima za cilj revidirati i dopuniti načela navedena u Okvirnoj odluci 2001/220/PUP i poduzeti daljnje značajne korake prema višoj razini zaštite žrtava u cijeloj Uniji, posebno u okviru kaznenog postupka.

(5) Rezolucijom Europskog parlamenta od 26. studenoga 2009. o uklanjanju nasilja nad ženama (⁷) od država članice je zatraženo da unaprijede svoja nacionalna prava i politika za borbu protiv svih oblika nasilja nad ženama i na djelovanje radi suzbijanja uzroka nasilja nad ženama, a posebno primjenom preventivnih mjera, te je njome od Unije zatraženo da zajamči pravo na pomoći i potporu svim žrtvama nasilja.

(6) U svojoj je rezoluciji od 5. travnja 2011. o prioritetima i nacrту novog okvira politike EU-a za suzbijanje nasilja nad ženama (⁸) Europski parlament predložio strategiju suzbijanja nasilja nad ženama, obiteljskog nasilja i sakrćenja ženskih spolnih organa kao temelj za buduće zakonodavne instrumente kaznenog prava protiv rodno uvjetovanog nasilja, uključujući okvir za borbu protiv nasilja nad ženama (politika, sprečavanje, zaštita, kazneni progon, skrb i partnerstvo) za kojim treba uslijediti akcijski plan Unije. Međunarodna pravila u tom području uključuju Konvenciju Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) usvojenu 18. prosinca 1979., preporuke i odluke Odbora CEDAW i Konvencija Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji od 7. travnja 2011.

(⁶) SL C 187, 28.6.2011., str. 1.

(⁷) SL C 285 E, 21.10.2010., str. 53.

(⁸) SL C 296 E, 2.10.2012., str. 26.

- (7) Direktivom 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu (1) uspostavlja se mehanizam za uzajamno priznavanje zaštitnih mjera u kaznenim stvarima između država članica. Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava (2) i Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece te dječje pornografije (3) bave se, između ostalog, posebnim potrebama posebnih kategorija žrtava trgovanja ljudima, seksualnog zlostavljanja djece, seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije.
- (8) Okvirnom odlukom Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma (4) prepoznato je da terorizam predstavlja jednu od najtežih povreda načela na kojima se temelji Unija, uključujući načelo demokracije, te je njome potvrđeno da terorizam između ostalog predstavlja i prijetnju slobodnom ostvarivanju ljudskih prava.
- (9) Kazneno djelo predstavlja nedopušteno djelo protiv društva, kao i povredu pojedinačnih prava žrtava. Stoga bi žrtve kaznenih djela trebalo prepoznati i prema njima postupati s poštovanjem, na osjećajan i profesionalan način bez diskriminacije bilo koje vrste utemeljene na bilo kojoj osnovi poput rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, religije ili uvjerenja, političkog ili nekog drugog uvjerenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovine, rođenja, invalidnosti, dobi, spola, spolnog izražavanja, spolnog identiteta, seksualnog usmjerjenja, boravišnog statusa ili zdravlja. U svim kontaktima s nadležnim tijelom koje postupa u okviru kaznenog postupka i svim službama koje dolaze u kontakt sa žrtvama, poput službi za potporu žrtvama ili službi za popravljanje štete, trebalo bi uzeti u obzir osobnu situaciju i neposredne potrebe, dob, spol, moguću invalidnost i zrelost žrtava kaznenih djela, pri tome potpuno poštujući njihovu tjelesnu, umnu i moralnu nepovredivost. Žrtve kaznenih djela trebalo bi zaštititi od sekundarne i ponovljene viktimizacije, od zastrašivanja i odmazde, one bi trebale dobiti odgovarajuću potporu radi olakšavanja oporavka te bi im trebalo omogućiti dostatan pristup pravosuđu.
- (10) Ova se Direktiva ne bavi uvjetima boravka žrtava kaznenih djela na području država članica. Države članice trebale bi poduzeti potrebne mјere radi osiguranja da prava određena u ovoj Direktivi ne budu uvjetovana boravišnim statusom žrtve na njihovom području ili državljanstvom ili nacionalnošću žrtve. Prijavljivanjem kaznenog djela i sudjelovanjem u kaznenom postupku ne nastaju nikakva prava u pogledu boravišnog statusa žrtve.
- (11) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila. Države članice mogu proširiti prava određena u ovoj Direktivi kako bi pružile višu razinu zaštite.
- (12) Prava određena u ovoj Direktivi ne dovode u pitanje prava počinitelja. Pojam „počinitelj“ odnosi se na osobu koja je osuđena za kazneno djelo. Međutim, za potrebe ove Direktive, taj se pojam također odnosi na osumnjičenu ili optuženu osobu prije bilo kakvog priznanja krivnje ili osude te ne dovodi u pitanje presumpciju nevinosti.
- (13) Ova se Direktiva primjenjuje u odnosu na kaznena djela počinjena u Uniji i na kaznene postupke koji se vode u Uniji. Njome se žrtvama kaznenih djela počinjenih izvan navedenog područja dodjeljuju prava samo u odnosu na kaznene postupke koji se vode u Uniji. Prijave podnesene nadležnim tijelima izvan Unije, poput veleposlanstava, ne dovode do primjene obveza određenih u ovoj Direktivi.
- (14) Pri primjeni ove Direktive prvenstveno se moraju uzimati u obzir interesi djece, u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta usvojenom 20. studenoga 1989. Dijete koje je žrtva trebalo bi se smatrati punim nositeljem prava određenih u ovoj Direktivi i tretirati kao takvo te bi trebalo biti ovlašteno ostvarivati navedena prava na način kojim se uzima u obzir njegova sposobnost oblikovanja vlastitog mišljenja.
- (15) Pri primjeni ove Direktive države članice trebale bi osigurati da se žrtve s invalidnošću mogu u potpunosti koristiti pravima određenima u ovoj Direktivi, na jednakoj osnovi s drugima, uključujući olakšavanjem pristupa prostorima u kojima se vodi kazneni postupak te pristupa informacijama.
- (16) Žrtve terorizma pretrpjele su napade koji kao krajnju namjeru imaju nanošenje štete društvu. One stoga možda trebaju posebnu pažnju, potporu i zaštitu zbog posebne naravi kaznenog djela koje je nad njima počinjeno. Žrtve terorizma se mogu naći pod vrlo izraženim interesom javnosti i često trebaju društveno priznanje te postupanje s poštovanjem od strane društva. Države članice bi stoga trebale posebno uzeti u obzir potrebe žrtava terorizma i trebale bi nastojati zaštititi njihov dignitet i sigurnost.

(1) SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

(2) SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

(3) SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

(4) SL L 164, 22.6.2002., str. 3.

- (17) Nasilje usmjereni protiv osobe zbog njezinog spola, spolnog identiteta ili spolnog izražavanja ili koje nerazmjerne više pogađa osobe određenog spola smatra se rodno uvjetovanim nasiljem. Ono može imati za posljedicu tjelesnu, spolnu, emocionalnu ili psihičku štetu ili ekonomski gubitak za žrtvu. Rodno uvjetovano nasilje smatra se oblikom diskriminacije i povredom temeljnih sloboda žrtve te uključuje nasilje u bliskim odnosima, spolno nasilje (uključujući silovanje, spolno zlostavljanje i uznemiravanje), trgovanje ljudima, ropstvo te različite oblike štetnih postupanja, poput prisilnih brakova, sakrćenja ženskih spolnih organa i takozvanih „zločina iz časti“. Žene koje su žrtve rodno uvjetovanog nasilja i njihova djeca često trebaju posebnu potporu i zaštitu zbog velikog rizika sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde povezanih s takvim nasiljem.
- (20) Položaj žrtava u kaznenopravnom sustavu te pitanje mogu li aktivno sudjelovati u kaznenim postupcima razlikuju se od jedne države članica do druge, ovisno o nacionalnom sustavu, i određeni su jednim ili više sljedećih kriterija: je li nacionalnim sustavom predviđen pravni status stranke u kaznenom postupku; je li žrtva prema zakonu dužna aktivno sudjelovati u kaznenom postupku, npr. u svojstvu svjedoka, ili se to od nje zahtijeva; i/ili ima li žrtva prema nacionalnom pravu pravni temelj za aktivno sudjelovanje u kaznenom postupku i želi li taj pravni temelj iskoristiti, u slučaju kada nacionalnim sustavom nije predviđeno da žrtve imaju pravni status stranke u kaznenom postupku. Države članice trebale bi odrediti koji se od ovih kriterija primjenjuju za određivanje opsega prava određenih u ovoj Direktivi kada u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu postoje upućivanja na položaj žrtve.
- (18) Kada se nasilje dogodi u bliskom odnosu, nasilje provodi osoba koja je trenutačni ili bivši bračni drug ili partner ili drugi član obitelji žrtve, bez obzira na to dijeli li počinitelj ili je dijelio isto kućanstvo sa žrtvom. Takvo nasilje moglo bi obuhvaćati tjelesno, spolno, psihičko ili ekonomsko nasilje i moglo bi imati za posljedicu tjelesnu, umnu ili emocionalnu štetu ili ekonomski gubitak. Nasilje u bliskim odnosima ozbiljan je i često skiven društveni problem koji bi mogao uzrokovati sustavnu psihičku i fizičku traumu s teškim posljedicama jer je počinitelj osoba u koju bi žrtva trebala moći imati povjerenje. Žrtve nasilja u bliskim odnosima mogu stoga imati potrebu za posebnim zaštitnim mjerama. Žene su ovom vrstom nasilja pogodjene nerazmjerne više, a situacija može biti još gora ako je žena o počinitelju ovisna ekonomski, društveno ili u pogledu svojeg prava na boravak.
- (21) Informacije i savjeti koje daju nadležna tijela, službe za potporu žrtvama i službe za popravljanje štete trebale bi se, koliko god je to moguće, pružati putem što raznovrsnijih komunikacijskih kanala i na način koji žrtva može razumjeti. Takve informacije i savjeti trebali bi se pružati na jednostavnom i razumljivom jeziku. Također bi trebalo osigurati da se tijekom postupka može razumjeti žrtvu. U tom pogledu, treba uzeti u obzir žrtvinu poznavanje jezika koji se koristi za pružanje informacija, dob, zrelost, intelektualnu i emocionalnu sposobnost, pismenost te svaki umni ili tjelesni nedostatak. Posebno bi trebalo uzeti u obzir poteškoće u razumijevanju ili komunikaciji koje mogu rezultirati iz neke vrste invalidnosti, poput smetnji sluha ili govora. Ograničenja sposobnosti žrtve da prenosi informacije također bi trebalo uzeti u obzir tijekom kaznenog postupka.
- (19) Osobu bi trebalo smatrati žrtvom bez obzira na to je li počinitelj identificiran, uhićen, je li protiv njega bio pokrenut kazneni progon ili je osuđen te bez obzira na obiteljski odnos između njih. Moguće je da članovi obitelji žrtava također bude nanesena šteta kao posljedica kaznenog djela. Članovima obitelji osobe čija je smrt izravno uzrokovana kaznenim djelom posebno može biti nanesena šteta kao posljedica kaznenog djela. Takvi članovi obitelji, koji su neizravne žrtve kaznenog djela, stoga bi također trebali ostvarivati korist od zaštite na temelju ove Direktive. Međutim, države članice trebale bi moći uspostaviti postupke za ograničavanje broja članova obitelji koji se mogu koristiti pravima određenima u ovoj Direktivi. U slučaju djeteta, dijete ili, osim ako to nije u interesu djeteta, nositelj roditeljske skrbi u ime djeteta, trebaju biti ovlašteni ostvarivati prava određena u ovoj Direktivi. Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje nacionalni upravni postupci potrebni za utvrđivanje da je određena osoba žrtva.
- (22) Za potrebe ove Direktive trebalo bi smatrati da trenutak u kojem je prijava podnesena ulazi u okvir kaznenog postupka. Navedeno bi također trebalo obuhvatiti situacije kada nadležna tijela pokreću kazneni postupak po službenoj dužnosti kao posljedicu kaznenog djela koje je pretrpjela žrtva.
- (23) Informacije o naknadni troškova trebalo bi pružiti od trenutka prvog kontakta s nadležnim tijelom, npr. u letku u kojem se navode temeljni uvjeti za takvu naknadu troškova. Od država članica se ne bi trebalo zahtijevati da u ovoj ranoj fazi kaznenog postupka moraju odlučivati o tome ispunjava li dotična žrtva uvjete za naknadu troškova.

- (24) Prilikom prijavljivanja kaznenog dijela, žrtve bi od policije trebale dobiti pisano potvrdu svoje prijave u kojoj se navode osnovni podaci o kaznenom djelu, poput vrste kaznenog djela, vremena i mjestu počinjenja te štete ili povrede prouzročene kaznenim djelom. Navedena bi potvrda trebala uključivati broj predmeta te vrijeme i mjesto prijavljivanja kaznenog djela kako bi mogla poslužiti kao dokaz da je kazneno djelo prijavljeno, na primjer u odnosu na zahtjeve iz osiguranja.
- (25) Ne dovodeći u pitanje pravila o rokovima zastare, odgodenog prijavljivanje kaznenog djela zbog straha od odmazde, ponižavanja ili stigmatizacije ne bi smjela imati za posljedicu odbijanje izdavanja potvrde o prijavi žrtve.
- (26) Prilikom pružanja informacija, trebalo bi navesti dovoljno detalja kako bi se osiguralo da se sa žrtvama postupa s poštovanjem i kako bi im se omogućilo donošenje odluka o njihovom sudjelovanju u postupku utemeljenih na informacijama. U tom je smislu posebno važno obavješćivanje žrtve o trenutačnom statusu postupka. To se jednako odnosi na informacije koje omogućuju žrtvi da odluči hoće li zatražiti preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona. Osim ako nije drukčije određeno, žrtvi bi trebalo biti moguće pružati informacije usmeno ili pismeno, uključujući elektroničkim sredstvima.
- (27) Informacije bi se žrtvi trebale dostavljati na posljednju poznatu adresu za dostavu pošte ili pomoću elektroničkih podataka za kontakt koje je žrtva priopćila nadležnom tijelu. U iznimnim slučajevima, na primjer zbog velikog broja žrtava u određenom predmetu, trebalo bi biti moguće pružati informacije putem tiska, putem službene internetske stranice nadležnog tijela ili putem sličnih komunikacijskih kanala.
- (28) Države članice ne bi trebale biti obvezne pružati informacije u slučajevima u kojima bi otkrivanje tih informacija moglo utjecati na pravilno postupanje u predmetu predmeta ili naštetiti određenom predmetu ili određenoj osobi ili ako one smatraju da je to protivno njihovim bitnim sigurnosnim interesima.
- (29) Nadležna tijela trebala bi osigurati da žrtve dobiju ažurirane podatke za kontakt radi informiranja o svojem predmetu, osim ako je žrtva izrazila želju da ne dobiva takve informacije.
- (30) Upućivanje na „odluku“ u kontekstu prava na informaciju, usmeno i pisano prevođenje trebalo bi razumjeti samo kao upućivanje na odluku o krivnji ili odluku kojom se na drugi način završava kazneni postupak. Razloge za takvu odluku trebalo bi žrtvi pružiti putem preslike dokumenta u kojem je ta odluka sadržana ili putem kratkog sažetka razloga.
- (31) Pravo na informaciju o vremenu i mjestu održavanja postupka koji je posljedica prijave za kazneno djelo koje je pretrpjela žrtva trebalo bi se također primjenjivati na informacije o vremenu i mjestu održavanja rasprave povezane sa žalbom protiv presude u tom predmetu.
- (32) Žrtvama na zahtjev treba dati specifične informacije o puštanju na slobodu ili bijegu počinitelja, barem u slučajevima u kojima bi mogla postojati opasnost ili utvrđeni rizik štete za žrtve, osim ako postoji utvrđeni rizik štete za počinitelja koja bi bila uzrokovana obaviješću. Ako postoji utvrđeni rizik štete za počinitelja koja bi bila uzrokovana obaviješću, nadležno bi tijelo trebalo uzeti u obzir sve ostale rizike prilikom određivanja odgovarajućeg djelovanja. Upućivanje na „utvrđeni rizik štete za žrtve“ trebalo bi obuhvatiti čimbenike poput prirode i težine kaznenog djela i rizika odmazde. Stoga se ono ne bi smjelo primjenjivati u situacijama u kojima su počinjena lakša kaznena djela i u kojima stoga postoji samo mali rizik štete za žrtvu.
- (33) Žrtve bi trebale dobiti informacije o možebitnom pravu na žalbu protiv odluke o puštanju počinitelja na slobodu, ako takvo pravo postoji u nacionalnom pravu.
- (34) Pravda se ne može djelotvorno ostvariti ako žrtve ne mogu na odgovarajući način objasniti okolnosti kaznenog djela i pružiti svoje dokaze na način koji je razumljiv nadležnim tijelima. Jednako je važno osigurati postupanje prema žrtvama s poštovanjem i mogućnost pristupa njihovim pravima. Stoga žrtvama treba, tijekom ispitivanja i kako bi im se omogućilo aktivno sudjelovanje u suđskim raspravama, učiniti dostupnim besplatno usmeno prevođenje, u skladu s položajem žrtve u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu. Što se tiče ostalih aspekata kaznenog postupka, potreba za usmenim i pisanim prevođenjem može se razlikovati ovisno o konkretnim pitanjima, ulozi žrtve u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu i njezinoj uključenosti u postupak kao i o posebnim pravima koje žrtva ima. Stoga se u tim ostalim slučajevima usmeno i pisano prevođenje mora osigurati samo u onoj mjeri u kojoj je to žrtvama potrebno radi ostvarivanja njihovih prava.

- (35) Žrtva bi trebala imati pravo osporiti odluku kojom je utvrđeno da nema potrebe za usmenim ili pisanim prevođenjem, u skladu s postupcima u nacionalnom pravu. To pravo ne povlači za sobom obvezu države članice da osigura zasebni mehanizam ili žalbeni postupak u kojem bi se takva odluka mogla pobijati i ono ne bi smjelo neopravdano produljiti kazneni postupak. Bilo bi dostatno unutarnje preispitivanje odluke u skladu s postojećim nacionalnim postupcima.
- (36) Okolnost da žrtva govori jezik koji nije široko rasprostranjen ne bi smjela, sama za sebe, biti temelj za odluku o tome da bi usmeno ili pisano prevođenje neopravdano produljilo kazneni postupak.
- (37) Potpora bi trebala biti dostupna od trenutka kada su nadležna tijela saznala za žrtvu i tijekom cijelog kaznenog postupka te još tijekom odgovarajućeg razdoblje nakon takvog postupka u skladu s potrebama žrtve i pravima određenima u ovoj Direktivi. Potporu bi trebalo osigurati na različite načine, bez pretjeranih formalnosti i dovoljnog zemljopisnom pokrivenošću u cijeloj državi članici kako bi se svim žrtvama omogućila prilika za pristupanje takvim uslugama. Žrtve koje su pretrpjele znatnu štetu zbog težine kaznenog djela mogle bi imati potrebu za uslugama specijalističkih službi za potporu.
- (38) Osobama koje su posebno ranjive ili koje se nalaze u situacijama koje ih izlažu posebno velikom riziku štete, poput osoba koje podliježu ponovljenom nasilju u bliskim odnosima, žrtava rodno uvjetovanog nasilja ili osoba koje su žrtve drugih vrsta kaznenih djela u državi članici čiji nisu državljanini ili u kojoj nemaju boraštvo, trebalo bi pružiti specijalističku potporu i pravnu zaštitu. Specijalističke službe za potporu trebale bi se temeljiti na integriranom i ciljanom pristupu kojim bi posebno trebalo uzeti u obzir posebne potrebe žrtava, težine štete pretrpjene kao posljedica kaznenog djela, kao i odnos između žrtava, počinitelja, djece i njihove šire društvene okoline. Glavna zadaća ovih službi i njihovog osoblja, koji imaju važan položaj u pružanju potpore žrtvi u oporavku od i savladavanju moguće štete ili traume kao posljedice kaznenog djela, trebalo bi biti informiranje žrtava o pravima određenima u ovoj Direktivi tako da mogu donositi odluke u okruženju koje im pruža potporu i koje prema njima postupa s dostojanstvom, poštovanjem i osjetljivošću. Vrste potpore koju bi takve specijalističke službe za potporu trebale nuditi mogle bi uključivati pružanje utočišta i sigurnog smještaja, hitnu medicinsku pomoć, upućivanje na medicinski i forenzički pregled radi prikupljanja dokaza u slučajevima silovanja ili spolnog zlostavljanja, kratkoročno i dugoročno psihološko savjetovanje, skrb u slučaju traume, pravno savjetovanje, odvjetničke usluge i posebne usluge za djecu kao izravne ili neizravne žrtve.
- (39) Od službi za potporu žrtvama ne traži se da same pružaju opsežnu specijalističku i profesionalnu eksperitizu. Ako je to potrebno, službe za potporu žrtvama trebale bi pomagati žrtvama pri obraćanju postojećim službama za profesionalnu potporu, kao što su psiholozi.
- (40) Iako pružanje potpore ne bi smjelo biti ovisno o tome da žrtve podnesu prijavu za kazneno djelo nadležnom tijelu poput policije, takva tijela su često najprikladnija za informiranje žrtava o mogućnosti potpore. Države članice se stoga potiče na stvaranje prikladnih uvjeta za omogućivanje obraćanja žrtava službama za potporu žrtvama, uključujući osiguravanjem mogućnosti poštovanja kao i samog poštovanja obveza u području zaštite podataka. Ponovljena upućivanja trebalo bi izbjegavati.
- (41) Pravo žrtava na saslušanje trebalo bi smatrati ostvarenim ako je žrtvama dopušteno davati izjave ili objašnjenja u pisanim oblicima.
- (42) Pravo djece kao žrtava na saslušanje u kaznenom postupku ne bi smjelo biti onemogućeno samo na temelju toga što je žrtva dijete ili na temelju dobi žrtve.
- (43) Pravo na preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona trebalo bi razumjeti kao upućivanje na odluke državnih odvjetnika ili istražnih sudaca ili tijela kaznenog progona poput policijskih službenika, ali ne na odluke sudova. Svako preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona trebala bi provesti osoba ili tijelo različiti od onog koje je donijelo prvotnu odluku, osim ako je prvotnu odluku o nepoduzimanju kaznenog progona donijelo najviše tijelo kaznenog progona, čije odluke se ne mogu preispitivati u kojem slučaju preispitivanje može provesti to isto tijelo. Pravo na preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona ne odnosi se na posebne postupke, poput postupka protiv članova parlamenta ili vlade, u vezi s obavljanjem njihovih službenih dužnosti.

- (44) Odluka kojom se okončava kazneni postupak trebala bi uključivati situacije u kojima državni odvjetnik odluči povući tužbu ili prekinuti postupak.
- (45) Odlukom državnog odvjetništva koja vodi do izvansudske nagodbe i na taj način do okončanja kaznenog postupka žrtvu se isključuje od prava na preispitivanje odluke državnog odvjetništva o nepoduzimanju kaznenog progona samo ako se nagodbom određuje opomena ili obveza.
- (46) Službe za popravljanje štete, uključujući na primjer medijaciju između žrtve i počinitelja, grupne obiteljske sastanke i sastanke za mirenje, mogu biti od velike koristi za žrtvu, ali zahtijevaju zaštitne mjere kako bi se sprječili sekundarna i ponovljena viktimizacija, zastrašivanje i odmazda. Takve bi službe trebale stog prvenstveno uzimati u obzir interese i potrebe žrtve, popravljajući štetu koja je nanesena žrtvi i izbjegavajući daljnju štetu. Čimbenike poput prirode i težine kaznenog djela, proizašlog stupnja traume, ponovljene povrede tjelesne, spolne ili psihičke nepovrednosti žrtve, neravnoteže odnosa moći i dobi, zrelosti ili intelektualne sposobnosti žrtve, a koji bi mogli ograničiti ili umanjiti sposobnost žrtve za izbor utemeljen na informacijama ili bi mogle ugroziti pozitivni ishod za žrtvu, trebalo bi uzeti u obzir prilikom upućivanja predmeta službama za popravljanje štete te prilikom provođenja postupka popravljanja štete. Postupak popravljanja štete trebao bi u načelu biti povjernljiv, osim ako se stranke drukčije sporazume ili ako se to zahtijeva nacionalnim pravom zbog važnijeg javnog interesa. Određene elemente, poput prijetnji ili svih drugih oblika nasilja iznesenih odnosno počinjenih tijekom postupka može se smatrati takvima da zahtijevaju objavljanje u javnom interesu.
- (47) Žrtve se ne bi trebale biti dužne snositi troškove povezane s njihovim sudjelovanjem u kaznenom postupku. Od država članica bi se trebala zahtijevati naknada samo nužnih troškova žrtava u vezi s njihovim sudjelovanjem u kaznenom postupku te se od njih ne bi se smjela zahtijevati naknada troškova pravnog zastupanja žrtve. Države članice bi također trebale moći u nacionalnom pravu propisati uvjete za naknadu troškova, poput rokova za zahtijevanje naknade, standardnih stopa za troškove boravka i putne troškove te najveći dnevni iznos za izgubljenu zaradu. Pravo na naknadu troškova u kaznenom postupku ne bi smjelo nastati u situaciji u kojoj žrtva da izjavu o kaznenom djelu. Troškovi bi se trebali nadoknađivati samo u onoj mjeri u kojoj je žrtva obvezna biti prisutna u kaznenom postupku i aktivno u njemu sudjelovati ili to nadležna tijela od nje zahtijevaju.
- (48) Imovinu koja je zaplijenjena u kaznenom postupku i u odnosu na koju se može provesti povrat trebalo bi vratiti žrtvi kaznenog djela u najkraćem mogućem roku, osim u iznimnim okolnostima, na primjer u slučaju spora o vlasništvu ili ako su posjed imovine ili sama imovina protupravni. Pravo na povrat imovine ne bi smjeo dovoditi u pitanje njezino zakonito zadržavanje za potrebe drugog pravnog postupka.
- (49) Pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja i odgovarajući primjenjivi postupak trebali bi se također primjenjivati na žrtve s boravištem u državi članici koja nije država članica u kojoj je kazneno djelo počinjeno.
- (50) Obveza prosljeđivanja prijava određena u ovoj Direktivi ne bi smjela utjecati na nadležnost država članica za pokretanje postupaka i ne dovodi u pitanje pravila o sukobu nadležnosti, kako su utvrđena u Okvirnoj odluci Vijeća 2009/948/PUP od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima⁽¹⁾.
- (51) Ako je žrtva napustila državno područje države članice u kojoj je počinjeno kazneno djelo, ta država članica više ne bi trebala obvezna pružati pomoć, potporu i zaštitu, osim u pogledu onoga što se izravno odnosi na kazneni postupak koji ona provodi u odnosu na predmetno kazneno djelo, poput posebnih zaštitnih mjera tijekom sudskog postupka. Država članica žrtvinog boravišta trebala bi pružiti pomoć, potporu i zaštitu potrebne za oporavak žrtve.
- (52) Trebale bi biti dostupne mjere za zaštitu sigurnosti i dostojanstva žrtava i članova njihovih obitelji od sekundarne i ponovljene viktimizacije, od zastrašivanja i od odmazde, kao što su privremeni sudske nalozi ili nalozi za zaštitu ili nalozi kojima se ograničavaju slobode.

⁽¹⁾ SL L 328, 15.12.2009., str. 42.

- (53) Rizik sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde od strane počinitelja ili zbog sudjelovanja u kaznenom postupku trebalo ograničiti provođenjem postupka na usklađeni način i uz poštovanje, omogućujući žrtvama uspostavu povjerenja u tijela. Interakcija s nadležnim tijelima trebala bi biti što je moguće lakša, uz istodobno ograničavanje broja nepotrebnih interakcija žrtve koje ona ima s nadležnim tijelima putem, na primjer, video snimanja saslušanja i omogućavanjem njihovog korištenja u sudskom postupku. Djelatnicima bi trebalo omogućiti što širi raspon mjera radi sprečavanja nelagode za žrtvu tijekom sudskog postupka posebice uslijed vizualnog kontakta žrtve s počiniteljem, njegovom obitelji, osobama iz okruženja počinitelja ili publikom. U tu svrhu države članice trebalo bi potaknuti na uvođenje, posebno u odnosu na zgrade sudova i policijskih postaja, ostvarivih i praktičnih mjera kojima se omogućuje da u objekte budu uključene pogodnosti poput odvojenih ulaza i čekaonica za žrtve. Osim toga, države članice bi trebale, koliko god je to moguće, planirati kazneni postupak tako da se izbjegnu kontakti između žrtava i članova njihovih obitelji i počinitelja, na primjer pozivanjem žrtava i počinitelja na raspravu u različita vremena.
- (54) Zaštita privatnosti žrtve može biti važno sredstvo za sprečavanje sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde, a može se ostvariti nizom mjera, uključujući neobjavljivanjem ili ograničavanjem objavljivanja informacija o identitetu žrtve i o njezinom mjestu boravka. Takva zaštita je posebno važna za djecu kao žrtve te uključuje neobjavljivanje imena djeteta. Međutim, mogući su slučajevi u kojima dijete iznimno može imati koristi od objavljivanja ili čak širenja informacija u javnosti, primjerice u slučaju otmice djeteta. Mjere za zaštitu privatnosti i slike žrtava i članova njihovih obitelji moraju uвijek biti u skladu s pravom na pošteno suđenje i slobodu izražavanja, kako je priznato u člancima 6. i 10. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
- (55) Neke su žrtve tijekom kaznenog postupka posebno izložene riziku sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde od strane počinitelja tijekom kaznenog postupka. Moguće je da takav rizik proizlazi iz osobnih značajki žrtve ili vrste, prirode ili okolnosti kaznenog djela. Takav je rizik moguće djelotvorno utvrditi samo pojedinačnom procjenom, provedenom što je prije moguće. Takve bi procjene trebalo provesti za sve žrtve kako bi se utvrdilo postoji li rizik sekundarne ili ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde te koje su posebne zaštitne mjere potrebne za njih.
- (56) Pojedinačnim procjenama trebalo bi uzeti u obzir osobne značajke žrtve poput njezine dobi, spola i spolnog identiteta ili izražavanja, etničke pripadnosti, rase, religije, seksualnog usmjerenja, zdravlja, invalidnosti, boravišnog statusa, poteškoća u komunikaciji, odnosa s počiniteljem ili ovisnosti o njemu te prethodnog iskustva s kaznenim djelom. Njima bi se trebalo uzeti u obzir vrstu ili prirodu i okolnosti kaznenog djela, na primjer radi li se kaznenom djelu iz mržnje, kaznenom djelu zbog neke osobine osobe ili kaznenom djelu počinjenom s diskriminacionim motivom, spolnom nasilju, nasilju u bliskom odnosu, je li počinitelj bio u nadređenom položaju, nalazi li se boravište žrtve u području obilježenom visokim stupnjem kriminaliteta ili području kojim dominiraju bande ili činjenicu da zemlja podrijetla žrtve nije država članica u kojoj je kazneno djelo počinjeno.
- (57) Žrtve trgovanja ljudima, terorizma, organiziranog kriminala, nasilja u bliskim odnosima, spolnog nasilja ili iskoristavanja, rođno uvjetovanog nasilja, kaznenih djela iz mržnje te žrtve s invalidnošću i djeca kao žrtve u visokom su postotku žrtve sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde. Posebnu pažnju trebalo bi obratiti pri procjeni postoji li kod takvih žrtava rizik takve viktimizacije, zastrašivanja ili odmazde te bi trebalo s velikom vjerojatnoću pretpostaviti da će navedene žrtve imati koristi od posebnih zaštitnih mjera.
- (58) Žrtvama koje su identificirane kao žrtve podložne sekundarnoj i ponovljenoj viktimizaciji, zastrašivanju i odmazdi trebalo bi tijekom kaznenog postupka pružiti odgovarajuće mjere za njihovu zaštitu. Točnu bi prirodu takvih mjeru trebalo odrediti putem pojedinačne procjene, uzimajući u obzir želju žrtve. Opseg takvih mjer trebali bi određivati ne dovodeći u pitanje prava na obranu i u skladu s pravilima o sudskoj diskrecijskoj ovlasti. Žrtvine brige i strahovi u odnosu na postupak trebali bi biti ključni čimbenik pri utvrđivanju jesu li potrebne posebne mjeru za žrtvu.
- (59) Zbog neposrednih operativnih potreba i ograničenja može biti nemoguće osigurati da na primjer uvijek isti policijski službenik saslušava žrtvu; bolest, rodiljni ili roditeljski dopust primjeri su takvih ograničenja. Nadalje, prostori posebno projektirani za saslušavanje žrtava mogu primjerice biti nedostupni zbog obnove. U slučaju takvih operativnih ili praktičnih ograničenja može biti nemoguće u svakom pojedinačnom slučaju osigurati provedbu posebne mjeru predviđene nakon pojedinačne procjene.

- (60) Ako u skladu u ovom Direktivom mora biti imenovan skrbnik djeteta ili zastupnik djeteta onda bi te uloge mogla obavljati ista fizička ili pravna osoba, institucija ili tijelo.
- (61) Svi službenici uključeni u kazneni postupak za koje je vjerojatno da će doći u osobni kontakt sa žrtvama trebali bi imati pristup odgovarajućem početnom i kontinuiranom osposobljavanju i sudjelovati u njemu, do razine prikladne za njihov kontakt sa žrtvama, tako da mogu prepoznati žrtve i njihove potrebe te postupati prema njima s poštovanjem, na osjećajan, stručan i nediskriminirajući način. Osobe za koje je vjerojatno da će biti uključene u pojedinačnu procjenu radi utvrđivanja posebnih potreba zaštite žrtve i određivanja njezine potrebe za posebnim zaštitnim mjerama trebali bi proći posebno osposobljavanje o tome kako provesti takvu procjenu. Države članice trebale bi osigurati takvo osposobljavanje za policijske službe i sudsko osoblje. Isto tako, na osposobljavanje bi također trebalo poticati odvjetnike, državne odvjetnike i suce te djelatnike koji žrtvama pružaju potporu ili usluge popravljanja štete. Taj zahtjev treba uključivati osposobljavanje o posebnim službama za potporu na koje bi žrtvama trebalo ukazivati ili specijalističko osposobljavanje kada je njihov rad usredotočen na žrtve s posebnim potrebama i posebno psihološko osposobljavanje, kako je to primjerenog. Ovisno o slučaju, takvo osposobljavanje treba biti rodno osjetljivo. Djelovanja država članica u području osposobljavanja trebala bi biti nadopunjena smjernicama, prepukama i razmjenom najbolje prakse u skladu s Budimpeštanskim planom.
- (62) Države članice bi trebale poticati i blisko surađivati s organizacijama civilnog društva, uključujući s priznatim i aktivnim nevladinim udružinama koje rade sa žrtvama kaznenih djela, a posebno u inicijativama izrade politika, u kampanjama za informiranje i podizanje svijesti, programima istraživanja i obrazovanja te u osposobljavanju, kao i u nadziranju i provedi evaluacije utjecaja mjera potpore i zaštite žrtava kaznenih djela. Kako bi žrtve kaznenih djela dobile odgovarajuću razinu pomoći, potpore i zaštite, javne bi službe trebale djelovati usklađeno te bi trebale biti uključene na svim administrativnim razinama – na razini Unije te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Žrtvama bi trebalo pomoći u pronalaženju nadležnih tijela i pri obraćanju njima kako bi se izbjegla ponovljena upućivanja. Države članice trebale bi razmotriti uspostavljanje „jedinstvenih točaka pristupa“ ili „točaka na kojima se sve obavlja odjednom“, koje daju odgovor na višestruke potrebe žrtve koja sudjeluje u kaznenom postupku, uključujući potrebu dobivanja informacija, pomoći, potpore, zaštite i naknade štete.
- (63) Kako bi se poticalo i olakšalo prijavljivanje kaznenih djela i žrtvama omogućilo da prekinu krug ponovljene viktimizacije, ključno je da pouzdane službe za potporu budu dostupne žrtvama i da nadležna tijela budu pripravna odgovoriti na prijave žrtava s poštovanjem, na osjećajan, stručan i nediskriminirajući način. To bi moglo povećati povjerenje žrtava u kaznenopravne sustave država članica i smanjiti broj neprijavljenih kaznenih djela. Djelatnici za koje je vjerojatno da će od žrtava primati prijave kaznenih djela trebali bi biti odgovarajuće osposobljeni za olakšavanje prijavljivanja kaznenih djela te bi trebalo uspostaviti mjere za omogućivanje trećim stranama da podnose prijave, uključujući i organizacijama civilnog društva. Trebalo bi biti moguće za podnošenje prijava koristiti komunikacijske tehnologije, poput elektroničke pošte, videosnimanja ili internetskih elektroničkih obrazaca.
- (64) Sustavno i primjerno skupljanje statističkih podataka prepoznato je kao ključna sastavnica djelotvornog oblikovanja politika na području prava određenih u ovoj Direktivi. Kako bi se olakšala evaluacija primjene ove Direktive, države članice bi Komisiji trebale priopćavati odgovarajuće statističke podatke o primjeni nacionalnih postupaka na žrtve kaznenih djela, uključujući barem broj i vrstu prijavljenih kaznenih djela i, ako su takvi podaci poznati i dostupni, broj, dob i spol žrtava. Odgovarajući statistički podaci mogu uključivati podatke koje su skupila pravosudna tijela i tijela kaznenog progona te, što je više moguće, administrativne podatke koje su skupile zdravstvene službe i službe socijalnog osiguranja te javne i nevladine službe za potporu žrtvama ili službe za popravljanje štete i druge organizacije koje rade sa žrtvama kaznenih djela. Pravosudni podaci mogu uključivati informacije o prijavljenim kaznenim djelima, broju predmeta obuhvaćenih istragom i osoba protiv kojih se vodi kazneni progon i koje su osuđene. Administrativni podaci iz službi mogu uključivati, što je više moguće, podatke o tome na koji se način žrtve koriste uslugama koje pružaju vladine agencije te javne i privatne organizacije za potporu, poput broja upućivanja policije na službe za potporu žrtvama, broja žrtava koje zahtijevaju, dobiju ili ne dobiju potporu ili popravljanje štete.
- (65) Ovom se Direktivom žele izmijeniti i proširiti odredbe Okvirne odluke 2001/220/PUP. Budući da su izmjene koje treba provesti brojne i važne, tu bi Okvirnu odluku trebalo zbog jasnoće u cijelosti zamijeniti u pogledu država članica koje sudjeluju u donošenju ove Direktive.

(66) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela prepoznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije. Njome se posebno nastoji promicati pravo na dostojanstvo, život, tjelesnu i umnu nepovredivost, slobodu i sigurnost, pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života, pravo vlasništva, načelo nediskriminacije, načelo ravnopravnosti žena i muškaraca, prava djeteta, starijih osoba i osoba s invalidnošću te pravo na pošteno suđenje.

(67) S obzirom na to da cilj ove Direktive, točnije uspostavu minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i mogućih učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(68) Osobne podatke obrađene pri provedbi ove Direktive trebalo bi zaštititi u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima⁽¹⁾ te u skladu s načelima određenima u Konvenciji Vijeća Europe od 28. siječnja 1981. za zaštitu pojedinaca s obzirom na automatsku obradu osobnih podataka, koju su sve države članice ratificirale.

(69) Ova Direktiva ne utječe na dalekosežnije odredbe sadržane u drugim aktima Unije koji se na usmjerjeniji način bave posebnim potrebama posebnih kategorija žrtava, poput žrtava trgovanja ljudima i žrtava seksualnog zlostavljanja djece, seksualnog iskorištavanja i dječje pornografije.

(70) U skladu s člankom 3. Protokola (br. 21) o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen UEU-u i UFEU-u, te su države članice obavijestile o svojoj želji da sudjeluju u donošenju i primjeni ove Direktive.

(71) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, koji je priložen UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje.

(72) Europski nadzornik za zaštitu podataka dostavio je 17. listopada 2011. mišljenje⁽²⁾ na temelju članka 41.

stavka 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka⁽³⁾,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ciljevi

1. Cilj ove Direktive je osigurati da žrtve kaznenih djela dobiju odgovarajuće informacije, potporu i zaštitu i da im bude omogućeno sudjelovanje u kaznenim postupcima.

Države članice osiguravaju da se žrtve priznaju kao žrtve i da se prema njima postupa s poštovanjem, na osjećajan, primjeren, stručan i nediskriminirajući način, u svim kontaktima sa službama za potporu žrtvama i službama za popravljanje štete ili nadležnim tijelom, koji postupaju u okviru kaznenog postupka. Prava određena u ovoj Direktivi primjenjuju se na žrtve na nediskriminirajući način, uključujući u odnosu na njihov borački status.

2. Države članice osiguravaju da se pri primjeni ove Direktive, u slučaju kada je žrtva dijete, prvenstveno uzimaju u obzir interesi djeteta, a procjenjuju se od slučaja do slučaja. Mora prevladavati pristup prilagođen djetetu, pri kojem se uzima u obzir djetetova dob, zrelost, stavovi, potrebe i brige. Dijete i nositelj roditeljske skrbi ili drugi zakonski zastupnik djeteta, ako ga dijete ima, moraju biti obaviješteni o svim mjerama ili pravima koji su posebno usmjereni na dijete.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „žrtva” znači:

i. fizička osoba koja je pretrpjela štetu, uključujući tjelesnu, umnu ili emocionalnu štetu ili ekonomski gubitak koji je izravno uzrokovani kaznenim djelom;

ii. članovi obitelji osobe čija je smrt izravno uzrokovana kaznenim djelom i koji su pretrpjeli štetu kao posljedicu smrti te osobe;

⁽¹⁾ SL L 350, 30.12.2008., str. 60.

⁽²⁾ SL C 35, 9.2.2012., str. 10.

⁽³⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

- (b) „članovi obitelji” znači bračni drug, osoba koja živi sa žrtvom u čvrstoj životnoj zajednici, u zajedničkom kućanstvu te na stabilnoj i stalnoj osnovi, srodnici u ravnoj liniji, braća i sestre te osobe ovisne o žrtvi;
- (c) „dijete” znači svaka osoba mlađa od 18 godina;
- (d) „popravljanje štete” znači postupak u kojem se žrtvi i počinitelju omogućuje, ako dobrovoljno na to pristanu, aktivno sudjelovanje u rješavanju pitanja koja proizlaze iz kaznenog djela uz pomoć nepristrane treće strane.

2. Države članice mogu uspostaviti postupke:

- (a) kako bi se ograničio broj članova obitelji koji se mogu koristiti pravima određenima u ovoj Direktivi uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinog slučaja; i
- (b) u odnosu na stavak 1. točku (a) podtočku ii., za određivanje koji članovi obitelji imaju prvenstvo u pogledu ostvarivanja prava određenih u ovoj Direktivi.

POGLAVLJE 2.

PRUŽANJE INFORMACIJA I POTPORE

Članak 3.

Pravo razumjeti i biti razumljiv

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za pomoć žrtvama da razumiju i da se njih razumije od prvog kontakta i tijekom svake daljnje potrebne interakcije koju imaju s nadležnim tijelom u okviru kaznenog postupka, uključujući u slučaju kada informacije pruža to tijelo.

2. Države članice osiguravaju da se komunikacija sa žrtvama odvija jednostavnim i dostupnim jezikom, u usmenom ili pisanim obliku. Takođe se komunikacijom uzimaju u obzir osobne značajke žrtve, uključujući svaku invalidnost koja može utjecati na sposobnost žrtve da razumije ili da se nju razumije.

3. Ako to nije u suprotnosti s interesima žrtve ili ako time ne bi bio ugrožen tijek postupka, države članice dopuštaju žrtvama da ih pri prvom kontaktu s nadležnim tijelom prati osoba koju odaberu ako zbog utjecaja kaznenog djela žrtva treba pomoći da razumije ili da se nju razumije.

Članak 4.

Pravo na dobivanje informacija od prvog kontakta s nadležnim tijelom

1. Države članice osiguravaju pružanje žrtvama sljedećih informacija, bez nepotrebne odgode, od njihovog prvog kontakta s nadležnim tijelom kako bi im se omogućio pristup pravima određenima u ovoj Direktivi:

- (a) vrsta potpore koju mogu ostvariti i od koga, uključujući, kada je to primjenjivo, osnovne informacije o pristupu medicinskoj potpori, specijalističkoj potpori, uključujući psihološku potporu, i zamjenski smještaj;
- (b) postupci za podnošenje prijava za kaznena djela i položaj žrtava u takvim postupcima;
- (c) kako i pod kojim uvjetima mogu dobiti zaštitu, uključujući zaštitne mjere;
- (d) kako i pod kojim uvjetima mogu dobiti pravne savjete, pravnu pomoć i svaku drugu vrstu savjeta;
- (e) kako i pod kojim uvjetima mogu dobiti naknadu štete;
- (f) kako i pod kojim uvjetima imaju pravo na usmeno i pisano prevodenje;
- (g) ako borave u državi članici koja nije država članica u kojoj je počinjeno kazneno djelo, sve posebne mjere, postupci ili aranžmani koji su dostupni za zaštitu njihovih interesa u državi članici u kojoj je ostvaren prvi kontakt s nadležnim tijelom;
- (h) dostupni postupci za podnošenje prijava u slučaju u kojem njihova prava ne poštuje nadležno tijelo koje djeluje u okviru kaznenog postupka;
- (i) kontaktni podaci za komunikaciju o njihovom predmetu;
- (j) dostupne službe za popravljanje štete;
- (k) kako i pod kojim uvjetima se mogu nadoknaditi troškovi nastali kao posljedica njihovog sudjelovanja u kaznenom postupku.

2. Opseg ili detaljnost informacija iz stavka 1. mogu se razlikovati ovisno o posebnim potrebama i osobnim okolnostima žrtve te vrsti i prirodi kaznenog djela. Dodatni detalji mogu se također pružiti u kasnijim fazama postupka, ovisno o potrebama žrtve i važnosti takvih detalja za svaku od faza postupka.

Članak 5.

Prava žrtava prilikom podnošenja prijave

1. Države članice osiguravaju da žrtve dobiju pisano potvrdu svoje formalne prijave koju su podnijele nadležnom tijelu države članice, navodeći osnovne elemente predmetnog kaznenog djela.

2. Države članice osiguravaju da se žrtvama koje žele podnijeti prijavu za kazneno djelo, a koje ne razumiju ili ne govore jezik nadležnog tijela, omogući podnošenje prijave na jeziku koji razumiju ili dobivanje potrebne jezične pomoći.

3. Države članice osiguravaju žrtvama koje ne razumiju ili ne govore jezik nadležnog tijela besplatno prevođenje pisane potvrde njihove prijave predviđene u stavku 1., ako to one zatraže, na jezik koji razumiju.

Članak 6.

Pravo na dobivanje informacija o svojem predmetu

1. Države članice osiguravaju obavljanje žrtava bez nepotrebne odgode o njihovom pravu na dobivanje sljedećih informacija o kaznenom postupku pokrenutom na temelju prijave za kazneno djelo koje je pretrpjela žrtva te da one, na zahtjev, te informacije i dobiju:

(a) svaka odluka o nepokretanju ili okončanju istrage ili o nepoduzimanju kaznenog progona protiv počinitelja;

(b) vrijeme i mjesto održavanja postupka te priroda optužbi protiv počinitelja.

2. Države članice, u skladu s položajem žrtava u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu, osiguravaju obavljanje žrtava bez nepotrebne odgode o njihovom pravu na dobivanje sljedećih informacija o kaznenom postupku pokrenutom na temelju prijave za kazneno djelo koje su pretrpjeli te da one, na zahtjev, te informacije i dobiju:

(a) svaka konačna presuda u postupku;

(b) informacije kojima se žrtvi omogućuju saznanja o stanju kaznenog postupka, osim ako u iznimnim slučajevima takva obavijest može štetno utjecati na pravilno rješavanje predmeta.

3. Informacije koje se pružaju na temelju stavka 1. točke (a) i stavka 2. točke (a) uključuju obrazloženje ili sažetak obrazloženja predmetne odluke, osim u slučaju odluke porote ili u slučaju odluke čije je obrazloženje povjerljivo, u kojim se slučajevima nacionalnim pravom ne predviđa davanje obrazloženje.

4. Odluka žrtava o tome žele li dobiti informacije obvezuje nadležno tijelo, osim ako se informacije moraju pružiti zbog prava žrtve na aktivno sudjelovanje u kaznenom postupku. Države članice žrtvama dopuštaju promjenu njihove odluke u bilo kojem trenutku i uzimaju takvu promjenu u obzir.

5. Države članice osiguravaju da se žrtvama pruži prilika da budu obaviještene, bez nepotrebne odgode, o puštanju na slobodu ili bijegu osobe koja je bila zadržana, protiv koje se vodio kazneni progon ili koja je osuđena za kazneno djelo. Nadalje, države članice osiguravaju da žrtve budu obaviještene o svim relevantnim mjerama koje su poduzete radi njihove zaštite u slučaju puštanja na slobodu ili bijega počinitelja.

6. Žrtve na zahtjev dobivaju informacije predviđene u stavku 5. barem u slučajevima u kojima postoji opasnost ili utvrđeni rizik štete za njih, osim ako postoji utvrđeni rizik štete za počinitelja koja bi bila uzrokovana obaviješću.

Članak 7.

Pravo na usmeno i pisano prevođenje

1. Države članice osiguravaju da se žrtvama koje ne razumiju ili ne govore jezik predmetnog kaznenog postupka na zahtjev osigura besplatno usmeno prevođenje u skladu s njihovim položajem u kaznenom postupku u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu, barem tijekom saslušanja ili ispitivanja žrtve tijekom kaznenog postupka od strane istražnih i pravosudnih tijela, uključujući tijekom saslušanja od strane policije, te usmeno prevođenje za njihovo aktivno sudjelovanje na sudskim raspravama i svim potrebnim međuročištima.

2. Ne dovodeći u pitanje prava na obranu te u skladu s pravilima o sudskej diskrecijskoj ovlasti, moguće je korištenje komunikacijske tehnologije poput videokonferencija, telefona ili interneta, osim ako je potrebna fizička prisutnost tumača kako bi žrtve mogle pravilno ostvariti svoja prava ili razumjeti postupak.

3. Države članice osiguravaju da se žrtvama koje ne razumiju ili ne govore jezik predmetnog kaznenog postupka u skladu s njihovim položajem u kaznenom postupku u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu na zahtjev osigura besplatno prevođenje informacija bitnih za ostvarivanje njihovih prava u kaznenom postupku na jezik koji razumiju, u mjeri u kojoj se takve informacije čine dostupnim žrtvama. Prijevodi takvih informacija uključuju barem svaku odluku kojom se okončava kazneni postupak za kazneno djelo koje je pretrpjela žrtva te na zahtjev žrtve obrazloženje ili sažetak obrazloženja takve odluke, osim u slučaju odluke porote ili u slučaju odluke čije je obrazloženje povjerljivo, u kojim se slučajevima nacionalnim pravom ne predviđa davanje obrazloženje.

4. Države članice osiguravaju da se žrtvama koje imaju pravo na informacije o vremenu i mjestu održavanja postupka u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) i koje ne razumiju jezik nadležnog tijela na zahtjev osigura prevođenje informacija na koje imaju pravo.

5. Žrtve mogu podnijeti obrazloženi zahtjev da se dokument smatra bitnim. Ne postoji obveza prevođenja dijelova bitnog dokumenta koji nisu relevantni za omogućivanje žrtvama da aktivno sudjeluju u kaznenom postupku.

6. Neovisno o stvcima 1. i 3., može se umjesto pisanog prijevoda osigurati usmeni prijevod ili usmeni sažetak bitnih dokumenata, pod uvjetom da takav usmeni prijevod ili usmeni sažetak ne ugroze pravičnost postupka.

7. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo procijeni trebaju li žrtve usmeno ili pisano prevođenje kako je predviđeno u stvcima 1. i 3. Žrtve mogu pobijati odluku o odbijanju pružanja usmenog ili pisanih prevođenja. Postupovna pravila za takvo pobijanje određuju se nacionalnim pravom.

8. Usmeno i pisano prevođenje, kao i svako ispitivanje pobijane odluke o odbijanju usmenog ili pisanih prevođenja na temelju ovog članka ne smije nerazumno oduljiti kazneni postupak.

Članak 8.

Pravo na pristup službama za potporu žrtvama

1. Države članice osiguravaju žrtvama prije, za vrijeme i tijekom određenog razdoblja nakon kaznenog postupka, u skladu s potrebama žrtava, besplatni pristup službama za potporu žrtvama koje djeluju u interesu žrtava i koje poštuju načelo povjerljivosti. Članovi obitelji imaju pristup službama za potporu žrtvama u skladu sa svojim potrebama i stupnjem štete koju su pretrpjeli kao posljedicu kaznenog djela počinjenog protiv žrtve.

2. Države članice olakšavaju upućivanje žrtava od strane nadležnog tijela koje je zaprimilo prijavu i drugih odgovarajućih tijela službama za potporu žrtvama.

3. Države članice poduzimaju mjere za uspostavu, uz opće službe za potporu žrtvama ili kao njihov sastavni dio, besplatnih specijalističkih službi za potporu koje poštuju

načelo povjerljivosti ili za omogućivanje organizacijama za potporu žrtvama obraćanje postojećim specijaliziranim tijelima koja pružaju takvu specijalističku potporu. Žrtve, u skladu s njihovim posebnim potrebama, imaju pristup takvim službama, a članovi obitelji imaju pristup u skladu sa svojim posebnim potrebama i stupnjem štete koju su pretrpjeli kao posljedicu kaznenog djela počinjenog protiv žrtve.

4. Službe za potporu žrtvama i bilo koje specijalističke službe za potporu mogu se uspostaviti kao javne ili nevladine organizacije i mogu se organizirati na profesionalnoj ili dobrovoljnoj osnovi.

5. Države članice osiguravaju da pristup službama za potporu žrtvama nije uvjetovan time je li žrtva nadležnom tijelu podnijela formalnu prijavu za kaznenog djela.

Članak 9.

Potpore službi za potporu žrtvama

1. Službe za potporu žrtvama, kako su navedene u članku 8. stavku 1., pružaju najmanje sljedeće:

(a) informacije, savjete i potporu o pravima žrtava, uključujući o pristupu nacionalnim shemama za naknadu štete prouzročene kaznenim djelima i o njihovoj ulozi u kaznenom postupku, uključujući pripremu za sudjelovanje u postupku;

(b) informacije o eventualno postojećim odgovarajućim specijalističkim službama za potporu ili izravno upućivanje na takve službe;

(c) emocionalnu i, ako je dostupna, psihološku potporu;

(d) savjete o financijskim i praktičnim pitanjima koja proizlaze iz kaznenog djela;

(e) osim ako ih već pružaju druge javne ili privatne službe, savjete o riziku i sprečavanju sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde.

2. Države članice potiču službe za potporu žrtvama da obrate posebnu pozornost na posebne potrebe žrtava koje su pretrpjele znatnu štetu zbog težine kaznenog djela.

3. Ako to već ne pružaju druge javne i privatne službe, specijalističke službe za potporu iz članka 8. stavka 3. razvijaju i pružaju najmanje sljedeće:

- (a) utočišta ili bilo koji drugi prikladni privremeni smještaj za žrtve koje trebaju sigurno mjesto zbog neposrednog rizika sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde;
- (b) ciljanu i integriranu potporu za žrtve s posebnim potrebama, poput žrtava spolnog nasilja, žrtava rodno uvjetovanog nasilja i žrtava nasilja u bliskim odnosima, uključujući potporu i savjetovanje nakon trauma.

POGLAVLJE 3.

SUDJELOVANJE U KAZNENIM POSTUPCIMA

Članak 10.

Pravo na saslušanje

1. Države članice osiguravaju da žrtve mogu biti saslušane tijekom kaznenog postupka i da mogu pružiti dokaze. Kada treba saslušati dijete kao žrtvu, odgovarajuće se uzimaju u obzir djetetova dob i zrelost.

2. Postupovna pravila prema kojima se žrtve mogu saslušati tijekom kaznenog postupka i prema kojima one mogu predlagati dokaze utvrđuju se nacionalnim pravom.

Članak 11.

Prava u slučaju odluke o nepoduzimanju kaznenog progona

1. Države članice osiguravaju da žrtve, u skladu sa svojim položajem u odgovarajućim kaznenopravnim sustavima, imaju pravo na preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona. Postupovna pravila za takvo preispitivanje određuju se nacionalnim pravom.

2. Ako se u skladu s nacionalnim pravom položaj žrtve u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu utvrđuje tek nakon donošenja odluke o poduzimanju kaznenog progona protiv počinitelja, države članice osiguravaju da barem žrtve teških kaznenih djela imaju pravo na preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona. Postupovna pravila za takvo preispitivanje određuju se nacionalnim pravom.

3. Države članice osiguravaju da se žrtve obavijeste, bez nepotrebne odgode, o njihovom pravu na dobivanje dostatnih informacija radi odlučivanja o tome hoće li zatražiti preispitivanje odluke o nepoduzimanju kaznenog progona te da te informacije i dobiju.

4. Kada odluku o nepoduzimanju kaznenog progona donese najviše tijelo kaznenog progona protiv čiju odluku

prema nacionalnom pravu nije moguće preispitativati, preispitivanje može provesti to isto tijelo.

5. Stavci 1., 3. i 4. ne primjenjuju se na odluku državnog odvjetnika o nepoduzimanju kaznenog progona, ako takva odluka ima za posljedicu izvansudsku nagodbu, u mjeri u kojoj je takva mogućnost predviđena nacionalnim pravom.

Članak 12.

Pravo na zaštitne mjere u okviru službi za popravljanje štete

1. Države članice poduzimaju mjere za zaštitu žrtava od sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde, a koje se trebaju primijeniti pri djelovanju bilo kakvih službi za popravljanje štete. Takvim se mjerama osigurava da žrtve koje odaberu sudjelovati u postupcima za popravljanje štete imaju pristup sigurnim i stručnim službama za popravljanje štete, podložno barem sljedećim uvjetima:

- (a) službe za popravljanje štete koriste se samo ako su u interesu žrtve, podložno možebitnim zahtjevima sigurnosti te se temelje na žrtvinom slobodnom pristanku utemeljenom na informacijama, koji može biti povučen u svakom trenutku;
- (b) prije pristanka na sudjelovanje u postupku za popravljanje štete, žrtvi se pružaju potpune i nepristrane informacije o tom postupku i mogućim ishodima, kao i informacije o postupcima za nadzor provedbe možebitnog sporazuma;
- (c) počinitelj je priznao temeljne činjenice predmeta;
- (d) do svakog se sporazuma dolazi dobrovoljno i može ga se uzeti u obzir u bilo kojem dalnjem kaznenom postupku;
- (e) rasprave u postupcima popravljanja štete koje se ne vode javno povjerljive su i ne objavljaju se naknadno, osim uz suglasnost stranaka ili ako se to zahtijeva nacionalnim pravom zbog važnijeg javnog interesa.

2. Države članice olakšavaju, ako je to prikladno, upućivanje predmeta službama za popravljanje štete, uključujući putem uspostave postupaka ili smjernica o uvjetima za takvo upućivanje.

Članak 13.

Pravo na pravnu pomoć

Države članice osiguravaju žrtvama pristup pravnoj pomoći, ako one imaju status stranaka u kaznenom postupku. Uvjeti pod kojima ili postupovna pravila prema kojima žrtve imaju pristup pravnoj pomoći određuju se nacionalnim pravom.

Članak 14.

Pravo na naknadu troškova

Države članice nude žrtvama koje sudjeluju u kaznenom postupku mogućnost naknade troškova nastalih na temelju njihovog aktivnog sudjelovanja u kaznenom postupku, u skladu s njihovim položajem u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu. Uvjeti pod kojima ili postupovna pravila prema kojima žrtve mogu dobiti naknadu troškova određuju se nacionalnim pravom.

Članak 15.

Pravo na povrat imovine

Države članice osiguravaju da se nakon odluke nadležnog tijela imovina koja može biti vraćena, a koja je zaplijenjena u okviru kaznenog postupka, vrati žrtvama bez odgode, osim ako je ona potrebna u svrhu kaznenog postupka. Uvjeti pod kojima ili postupovna pravila prema kojima se takva imovina vraća žrtvama određuju se nacionalnim pravom.

Članak 16.

Pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja u okviru kaznenog postupka

1. Države članice osiguravaju da žrtve u okviru kaznenog postupka imaju pravo na odluku o naknadi štete od strane počinitelja, u razumnom roku, osim ako je nacionalnim pravom predviđeno da se takva odluka mora donijeti u drugom pravnom postupku.

2. Države članice promiču mjere kojima se počinitelje potiče na pružanje odgovarajuće naknade štete žrtvama.

Članak 17.

Prava žrtava s boravištem u drugoj državi članici

1. Države članice osiguravaju da njezina nadležna tijela mogu poduzimati odgovarajuće mjere kojima se na najmanju moguću mjeru svode poteškoće žrtava s boravištem u državi članici različitoj od one u kojoj je kazneno djelo počinjeno, a posebno u vezi s organiziranjem postupka. U tu svrhu tijela države članice u kojoj je kazneno djelo počinjeno posebno moraju imati mogućnost:

(a) uzeti izjavu od žrtve odmah nakon podnošenja prijave za kazneno djelo nadležnom tijelu;

(b) u mjeri u kojoj je to moguće, imati pristup videokonferenciji i telefonskoj konferenciji utvrđenima u Konvenciji o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima između država članica Europske unije od 29. svibnja 2000. (¹) u svrhu saslušanja žrtava koje imaju boravište u inozemstvu.

(¹) SL C 197, 12.7.2000., str. 3.

2. Države članice osiguravaju da žrtve kaznenog djela počinjenog u državi članici različitoj od one u kojoj imaju boravište mogu podnijeti prijavu nadležnim tijelima države članice boračišta, ako to ne mogu učiniti u državi članici u kojoj je počinjeno kazneno djelo ili ako to, u slučaju teškog kaznenog djela, kako je određeno nacionalnim pravom te države članice, tamo ne žele učiniti.

3. Države članice osiguravaju da nadležno tijelo kojem je žrtva podnijela prijavu bez odgode prosljedi prijavu nadležnom tijelu države članice u kojoj je počinjeno kazneno djelo, ako nadležnost za pokretanje postupka nije iskoristila država članica u kojoj je podnesena prijava.

POGLAVLJE 4.

ZAŠTITA ŽRTAVA I PRIZNAVANJE ŽRTAVA S POSEBNIM POTREBAMA ZAŠTITE

Članak 18.

Pravo na zaštitu

Ne dovodeći u pitanje prava na obranu, države članice osiguravaju dostupnost mjera za zaštitu žrtava i članova njihovih obitelji od sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde, uključujući zaštitu od rizika emocionalne i psihološke štete te zaštitu dostojanstva žrtava tijekom ispitivanja i svjedočenja. Ako je potrebno, takve mjere također uključuju postupke uspostavljene na temelju nacionalnog prava kojima se predviđa fizička zaštita žrtava i članova njihovih obitelji.

Članak 19.

Pravo na izbjegavanje kontakta između žrtve i počinitelja

1. Države članice uspostavljaju potrebne prepostavke za omogućivanje izbjegavanja kontakta između žrtava te, prema potrebi, članova njihovih obitelji i počinitelja u prostorijama u kojima se vodi kazneni postupak, osim ako kazneni postupak zahtijeva takav kontakt.

2. Države članice osiguravaju da nove sudske prostorije imaju odvojene čekaonice za žrtve.

Članak 20.

Pravo na zaštitu žrtava tijekom istraga u kaznenom postupku

Ne dovodeći u pitanje prava na obranu i u skladu s pravilima o sudskej diskreciji, države članice tijekom istraga u kaznenom postupku osiguravaju:

(a) da se saslušanja žrtava provode bez neopravdane odgode nakon prijavljivanja kaznenog djela nadležnom tijelu;

(b) da se broj saslušanja žrtava zadrži na najmanjoj mjeri, a da se saslušanja provode samo ako su krajnje neophodna za potrebe istrage u kaznenom postupku;

- (c) da žrtve prate njihovi zakonski zastupnici i osoba koju odaberu, osim ako je donesena drukčija obrazložena odluka;
- (d) da se medicinske pretrage zadrže na najmanjoj mjeri i provode samo ako su krajnje neophodne u svrhu kaznenog postupka.

Članak 21.

Pravo na zaštitu privatnosti

1. Države članice osiguravaju nadležnim tijelima tijekom kaznenog postupka mogućnost poduzimanja odgovarajućih mjera za zaštitu privatnosti, uključujući osobne značajke žrtve koje se uzimaju u obzir u pojedinačnoj procjeni predviđenoj u članku 22., i zaštitu slika žrtava i članova njihovih obitelji. Nadalje, države članice osiguravaju nadležnim tijelima mogućnost poduzimanja svih zakonitih mjera za sprečavanje javnog širenja svih informacija koje bi mogle dovesti do otkrivanja identiteta djeteta kao žrtve.

2. Radi zaštite privatnosti, osobne nepovredivosti žrtava i osobnih podataka o žrtvama, države članice, poštujući slobodu izražavanja i informiranja te slobodu i pluralizam medija, potiču medije na poduzimanje samoregulatornih mjera.

Članak 22.

Pojedinačna procjena žrtava radi utvrđivanja posebnih potreba zaštite

1. Države članice osiguravaju da žrtve dobiju pravovremenu i pojedinačnu procjenu, u skladu s nacionalnim postupcima, radi utvrđivanja posebnih potreba zaštite i utvrđivanja bi li i u kojem opsegu one imale koristi od posebnih mjera u okviru kaznenog postupka, kako je predviđeno u člancima 23. i 24., zbog njihove osobite ranjivosti na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i odmazdu.

2. Pojedinačna procjena naročito uzima u obzir:

- (a) osobne značajke žrtve;
- (b) vrstu ili prirodu kaznenog djela; i
- (c) okolnosti kaznenog djela.

3. U kontekstu pojedinačne procjene, posebnu pažnju posvećuje se žrtvama koje su pretrpjele značajnu štetu zbog težine kaznenog djela; žrtvama koje su pretrpjele kazneno djelo počinjeno zbog neke osobine osobe ili diskriminatornog motiva koji bi mogli biti naročito povezani s njihovim osobnim značajkama; žrtvama koje njihov odnos s počiniteljem i ovisnost o

njemu čine naročito ranjivima. U tom se smislu, na odgovarajući način uzimaju u obzir žrtve terorizma, organiziranog kriminala, trgovanja ljudima, rodno uvjetovanog nasilja, nasilja u bliskim odnosima, spolnog nasilja, iskorištavanja ili zločina iz mržnje i žrtve s invalidnošću.

4. Za potrebe ove Direktive, za djecu kao žrtve predstavlja se da imaju posebne potrebe zaštite zbog njihove ranjivosti na sekundarnu i ponovljenu viktimizaciju, zastrašivanje i odmazdu. Radi utvrđivanja bi li i u kojoj mjeri djeca imala koristi od posebnih mjera kako su predviđene u člancima 23. i 24., djeca kao žrtve podliježu pojedinačnoj procjeni kako je predviđena u stavku 1. ovog članka.

5. Opseg pojedinačne procjene može se prilagoditi ovisno o težini kaznenog djela i stupnju očigledne štete koju je pretrpjela žrtva.

6. Pojedinačna procjena provodi se uz usku uključenost žrtava i njome se uzimaju u obzir njihove želje, uključujući ako se i ne žele koristiti posebnim mjerama predviđenim u člancima 23. i 24.

7. Ako su se elementi koji čine temelj pojedinačne procjene znatno promijenili, države članice osiguravaju njihovo ažuriranje tijekom cijelog kaznenog postupka.

Članak 23.

Pravo na zaštitu žrtava s posebnim potrebama zaštite tijekom kaznenog postupka

1. Ne dovodeći u pitanje prava na obranu te u skladu s pravilima o sudskoj diskreciji države članice osiguravaju žrtvama s posebnim potrebama zaštite u čiju su korist poduzete posebne mjere utvrđene slijedom pojedinačne procjene predviđene u članku 22. stavku 1. mogućnost korištenja mjera predviđenih u stanicima 2. i 3. ovog članka. Posebna mjera predviđena nakon pojedinačne procjene neće se učiniti dostupnom ako to onemogućuju postupovna ili praktična ograničenja ili ako postoji hitna potreba saslušanja žrtve, a u slučaju da žrtva ne bude saslušana to bi moglo nanijeti štetu žrtvi ili drugoj osobi ili bi moglo ugroziti tijek postupka.

2. Sljedeće mjere su tijekom istraživačkog postupka dostupne žrtvama s posebnim potrebama zaštite utvrđenima u skladu s člankom 22. stavkom 1.:

- (a) saslušanje žrtve provodi se u prostorijama određenima ili prilagođenima za tu svrhu;
- (b) saslušanje žrtve provode stručnjaci koji su za to osposobljeni;

- (c) žrtvu uvijek saslušava ista osoba, osim ako je to protivno dobrom pravosuđu;
- (d) sva saslušanja žrtava spolnog nasilja, rodno uvjetovanog nasilja ili nasilja u bliskim odnosima, osim ako ih provode državni odvjetnik ili sudac, provodi osoba istog spola kao i žrtva, ako žrtva to želi, pod uvjetom da se ne ugrozi tijek kaznenog postupka.

3. Sljedeće mjere su tijekom sudskog postupka dostupne žrtvama s posebnim potrebama zaštite utvrđenim u skladu s člankom 22. stavkom 1.:

- (a) mjere radi izbjegavanja vizualnog kontakta između žrtava i počinitelja, uključujući tijekom iznošenja dokaza, prikladnim sredstvima, uključujući korištenjem komunikacijske tehnologije;
- (b) mjere kojima se osigurava saslušanje žrtve u sudnici bez njezine prisutnosti, posebno korištenjem odgovarajućih komunikacijskih tehnologija;
- (c) mjere izbjegavanja nepotrebnog ispitivanja o privatnom životu žrtve koji nije povezan s kaznenim djelom; i
- (d) mjere koje omogućuju saslušanje bez prisutnosti javnosti.

Članak 24.

Pravo na zaštitu djece kao žrtava tijekom kaznenog postupka

1. Pored mjera predviđenih u članku 23., države članice, ako je žrtva dijete, osiguravaju sljedeće:

- (a) u kaznenom postupku, svi razgovori s dijetetom kao žrtvom mogu se audiovizualno snimati i takvi snimljeni razgovori mogu se upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku;
- (b) u istragama u kaznenom postupku i u samom kaznenom postupku, u skladu s položajem žrtava u odgovarajućem kaznenopravnom sustavu, nadležna tijela imenuju posebnog zastupnika za djecu kao žrtve, kada je prema nacionalnom pravu nositeljima roditeljske skrbi zabranjeno zastupanje dijeteta kao žrtve zbog sukoba interesa između njih i dijeteta kao žrtve ili ako dijete kao žrtvu ne prati obitelj ili ako je ono odvojeno od obitelji;

- (c) kada dijete kao žrtva ima pravo na odvjetnika, ono ima pravo na pravni savjet i zastupanje u svoje ime u postupku u kojem postoji ili bi mogao postojati sukob interesa između dijeteta kao žrtve i nositeljâ roditeljske skrbi.

Postupovna pravila za audiovizualna snimanja iz prvog podstavka točke (a) i njihovo korištenje utvrđuju se nacionalnim pravom.

2. Ako dob osobe nije moguće utvrditi sa sigurnošću i ako postoje razlozi za vjerovanje da je žrtva dijete, za potrebe ove Direktive pretpostavlja se da je žrtva dijete.

POGLAVLJE 5.

DRUGE ODREDBE

Članak 25.

Osposobljavanje djelatnika

1. Države članice službenicima koji će vjerojatno doći u kontakt sa žrtvama, kao što su policijski službenici i sudsko osoblje, osiguravaju opće i specijalističko osposobljavanje do razine prikladne za njihov kontakt sa žrtvama radi podizanja njihove svijesti o potrebama žrtava te kako bi im se omogućilo postupanje sa žrtvama na nepristran, obziran i stručan način.

2. Ne dovodeći u pitanje sudsku neovisnost i razlike u organizaciji pravosuđa u Uniji, države članice zahtijevaju od onih koji su odgovorni za osposobljavanje sudaca i državnih odvjetnika uključenih u kazneni postupak omogućivanje kako općeg, tako i specijalističkog osposobljavanja radi podizanja svijesti sudaca i državnih odvjetnika o potrebama žrtava.

3. Poštujući neovisnost pravne struke, države članice onima koji su odgovorni za osposobljavanje odvjetnika preporučuju omogućivanje kako općeg, tako i specijalističkog osposobljavanja radi podizanja svijesti odvjetnika o potrebama žrtava.

4. Kroz svoje javne službe ili financirajući organizacije za potporu žrtvama, države članice potiču inicijative koje onima koji pružaju potporu žrtvama i službama za popravljanje štete omogućuju dobivanje odgovarajućeg osposobljavanja do razine prikladne za njihov kontakt sa žrtvama i poštovanje stručnih standarda radi osiguravanja da se takve usluge pružaju na nepristran, obziran i stručan način.

5. U skladu s pripadajućim dužnostima te prirodom i razinom kontakta djelatnika sa žrtvama, osposobljavanje ima cilj omogućiti djelatniku prepoznavanje žrtava i postupanja prema njima na obziran, stručan i nediskriminirajući način.

Članak 26.

Suradnja i koordinacija službi

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za olakšavanje suradnje između država članica radi povećanja dostupnosti žrtvama prava određenih u ovoj Direktivi i u nacionalnom pravu. Takva suradnja ima za cilj barem:
 - (a) razmjenu najbolje prakse;
 - (b) konzultiranje u pojedinačnim predmetima; i
 - (c) pomoć europskim mrežama koje rade na pitanjima koja su izravno povezana s pravima žrtava.

2. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, uključujući putem interneta, s ciljem podizanja svijesti o pravima određenima u ovoj Direktivi, smanjivanja rizika viktimizacije i minimiziranja negativnog učinka kaznenog djela i rizika sekundarne i ponovljene viktimizacije, zastrašivanja i odmazde, posebno ciljajući rizične skupine poput djece, žrtava rodno uvjetovanog nasilja i nasilja u bliskim odnosima. Takve mjere mogu uključivati informacije i kampanje za podizanje svijesti i programe istraživanja i obrazovanja, ako je to prikladno, u suradnji s odgovarajućim organizacijama civilnog društva i ostalim zainteresiranim stranama.

POGLAVLJE 6.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 16. studenoga 2015.
2. Kad države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanja na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Članak 28.

Dostava podataka i statistike

Države članice do 16. studenoga 2017. i svake tri godine nakon toga dostavljaju Komisiji dostupne podatke koji pokazuju na

koji su se način žrtve koristile pravima određenima u ovoj Direktivi.

Članak 29.

Izvješće

Komisija do 16. studenoga 2017. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem ocjenjuje opseg u kojem su države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom, uključujući opis djelovanja poduzetih na temelju članaka 8., 9. i 23., te prilaže, ako je to potrebno, zakonodavne prijedloge.

Članak 30.

Zamjena Okvirne odluke 2001/220/PUP

Okvirna odluka 2001/220/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje sudjeluju u donošenju ove Direktive, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo.

U odnosu na države članice koje sudjeluju u donošenju ove Direktive, upućivanja na tu Okvirnu odluku smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 31.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 32.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 25. listopada 2012.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A. D. MAVROYIANNIS

32013D0153

26.3.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 86/21

ODLUKA VIJEĆA**od 21. ožujka 2013.****o pokretanju automatizirane razmjene daktiloskopskih podataka u Malti**

(2013/153/EU)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala (⁽¹⁾), posebno njezin članak 25.,

uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2008/616/PUP od 23. lipnja 2008. o provedbi Odluke 2008/615/PUP (⁽²⁾), a posebno njezin članak 20. i njezin prilog poglavlje 4.,

budući da:

- (1) Prema Protokolu o prijelaznim odredbama priloženom Ugovoru o Europskoj uniji, Ugovoru o funkciranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, pravni učinci akata institucija, tijelâ, uredâ i agencija Unije donesenih prije stupanja Ugovora iz Lisabona na snagu zadržavaju svoje pravne učinke dok ne budu stavljeni izvan snage, poništeni ili izmijenjeni provedbom Ugovora.
- (2) U skladu s time, članak 25. Odluke 2008/615/PUP je primjenjiv i Vijeće mora jednoglasno odlučiti jesu li države članice provele odredbe poglavlja 6. te Odluke.
- (3) Člankom 20. Odluke 2008/616/PUP predviđa se da se odluke iz članka 25. stavka 2. Odluke 2008/615/PUP donose na temelju izvješća o ocjeni koje se temelji na upitniku. S obzirom na automatiziranu razmjenu podataka u skladu s poglavljem 2. Odluke 2008/615/PUP, izvješće o ocjeni temelji se na posjetu radi ocjene i pokušnoj izvedbi.
- (4) U skladu s poglavljem 4., točkom 1.1. Priloga Odluci 2008/616/PUP, upitnik koji je izradila nadležna radna skupina Vijeća tiče se svake automatizirane razmjene

podataka i na njega država članica mora odgovoriti čim smatra da ispunjava preduvjete za razmjenu podataka u odgovarajućoj kategoriji podataka.

- (5) Malta je ispunila upitnik o zaštiti podataka i upitnik o razmjeni daktiloskopskih podataka.
- (6) Malta je s Austrijom i Francuskom provela uspješnu pokusnu izvedbu.
- (7) U Malti je obavljen posjet radi ocjene i austrijsko-francuski tim za ocjenu sastavio je izvješće o posjetu radi ocjene i proslijedio ga nadležnoj radnoj skupini Vijeća.
- (8) Vijeće je predstavljeno cijelokupno izvješće o ocjeni, koje sažima rezultate upitnika, posjet radi ocjene i pokusnu izvedbu u vezi razmjene daktiloskopskih podataka,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe automatiziranog pretraživanja i usporedbe daktiloskopskih podataka, Malta je u potpunosti provela opće odredbe o razmjeni podataka iz poglavlja 6. Odluke 2008/615/PUP i ima pravo primati i dostavljati osobne podatke u skladu s člankom 9. te Odluke od dana stupanja na snagu ove Odluke.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 21. ožujka 2013.

Za Vijeće

Predsjednik

P. HOGAN

⁽¹⁾ SL L 210, 6.8.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL L 210, 6.8.2008., str. 12.

32013D0158

L 87/10

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

27.3.2013.

ODLUKA VIJEĆA**od 7. ožujka 2013.****o utvrđivanju datuma početka primjene Uredbe (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II)**

(2013/158/EU)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II)⁽¹⁾, a posebno njezin članak 55. stavak 3.,

budući da:

- (1) U članku 55. stavku 3. Uredbe (EZ) br. 1987/2006 navodi se da se Uredba primjenjuje na države članice koje sudjeluju u sustavu SIS 1+ od datuma koji treba utvrditi Vijeće, na temelju jednoglasne odluke svojih članova koji predstavljaju vlade država članica koje sudjeluju u sustavu SIS 1+.
- (2) U skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe Vijeća (EU) br. 1273/2012 od 20. prosinca 2012. o migraciji iz Schengenskog informacijskog sustava (SIS 1+) u drugu generaciju Schengenskog informacijskog sustava (SIS II)⁽²⁾, prijelaz na SIS II započet će na dan koji utvrdi Vijeće odlučujući u skladu s člankom 55. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1987/2006.
- (3) U skladu s člankom 55. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1987/2006, Komisija je donijela potrebne provedbene mjere, Provedbenom odlukom Komisije 2013/115/EU⁽³⁾ o usvajanju priručnika Sirene i drugih provedbenih mera za drugu generaciju Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) i Odlukom Komisije 2010/261/EU od 4. svibnja 2010. o sigurnosnom planu za središnji sustav SIS II i komunikacijsku infrastrukturu⁽⁴⁾.
- (4) U skladu s člankom 55. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EZ) br. 1987/2006, sve države članice koje u cijelosti sudjeluju u sustavu SIS 1+ obavijestile su da su poduzele potrebne tehničke i pravne mjere za obradu podataka SIS-a II i razmjenu dopunskih informacija.
- (5) U skladu s člankom 55. stavkom 3. točkom (c) Uredbe (EZ) br. 1987/2006, Komisija je objavila da je uspješno provela iscrpljeno ispitivanje SIS-a II, koje je provela zajedno s državama članicama te nakon što su 6. veljače 2013. odgovarajuća pripremna tijela Vijeća potvrdila rezultate ispitivanja prema kojima je kvaliteta djelovanja SIS-a II barem jednaka kvaliteti djelovanja SIS-a 1+.

- (6) U skladu s člankom 55. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EZ) br. 1987/2006, Komisija je poduzela potrebne tehničke mjere za povezivanje Središnjeg SIS-a II s N.SIS-om II predmetnih država članica.
- (7) U skladu s člankom 9. stavcima 1. i 5. Uredbe (EU) br. 1273/2012, države članice koje sudjeluju u sustavu SIS 1+ uspješno su završile funkcionalna testiranja Sirene te je odgovarajuće pripremno tijelo Vijeća potvrdilo njihove rezultate 15. veljače 2013.
- (8) Budući da su time ispunjeni uvjeti utvrđeni člankom 55. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 1987/2006, dužnost je Vijeća utvrditi datum od kojeg se sustav SIS II primjenjuje na države članice koje sudjeluju u sustavu SIS 1+.
- (9) S obzirom na potrebu da sustav SIS II započne s radom što je prije moguće, ova Odluka trebala bi stupiti na snagu na dan objave u Službenom listu Europske unije.
- (10) U pogledu Islanda i Norveške, ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽⁵⁾, što pripada području iz članka 1. točke G Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁽⁶⁾ o određenim aranžmanima za primjenu tog Sporazuma.
- (11) U pogledu Švicarske, ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁽⁷⁾, što pripada području iz članka 1. točke G Odluke 1999/437/EZ koji treba čitati u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ⁽⁸⁾.
- (12) U pogledu Lihtenštajna, ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi,

⁽¹⁾ SL L 381, 28.12.2006., str. 4.⁽²⁾ SL L 359, 29.12.2012., str. 32.⁽³⁾ SL L 71, 14.3.2013., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 112, 5.5.2010., str. 31.⁽⁵⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.⁽⁶⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.⁽⁷⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.⁽⁸⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 1.

- primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽¹⁾, što spada u područje iz članka 1. točke G Odluke 1999/437/EZ koji treba čitati u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽²⁾.
- (13) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke, ona je ne obvezuje niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da se ova Odluka temelji na schengenskoj pravnoj stečevini, Danska, u skladu s člankom 4. tog Protokola, u razdoblju od šest mjeseci nakon što Vijeće doneše ovu Odluku odlučuje hoće li je provesti u svoje nacionalno zakonodavstvo.
- (14) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽³⁾; Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u njezinom donošenju, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje.
- (15) Ova Odluka predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u provedbi nekih odredbi schengenske pravne stečevine ⁽⁴⁾; Irska stoga ne sudjeluje u njezinom donošenju, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje.
- (16) Ovom se Odlukom ne dovode u pitanje aranžmani za djelomično sudjelovanje Irske i Ujedinjene Kraljevine u schengenskoj pravnoj stečevini kako su utvrđeni odlukama 2002/192/EZ i 2000/365/EZ.
- (17) U pogledu Cipra, ova je Odluka akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način povezan s njom u smislu članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003.;

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 1987/2006 primjenjuje se na države članice koje sudjeluju u sustavu SIS 1+ od 9. travnja 2013.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan objave u Službenom listu Europske unije.

Sastavljeno u Bruxellesu 7. ožujka 2013.

Za Vijeće
Predsjednik
A. SHATTER

⁽¹⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽²⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 19.

⁽³⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

⁽⁴⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

32013R0603

29.6.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 180/1

UREDBA (EU) br. 603/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 26. lipnja 2013.

o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europola u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (preinaka)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

o utvrđivanju određenih pravila za provedbu Uredbe (EZ) br. 2725/2000 o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije ⁽⁴⁾. Navedene bi Uredbe trebalo preinačiti radi jasnoće.

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (e), članak 87. stavak 2. točku (a) i članak 88. stavak 2. točku (a),

(2) Zajednička politika azila, uključujući zajednički europski sustav azila, sastavni je dio cilja Europske unije za postupno stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde, otvorenog za one koje su okolnosti prisilile na traženje međunarodne zaštite u Uniji.

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

(3) Europsko vijeće je 4. studenoga 2004. donijelo Haški program kojim se utvrđuju ciljevi koje treba provesti u području slobode, sigurnosti i pravde u razdoblju 2005. – 2010. Europski pakt o imigraciji i azilu, koji je 15. – 16. listopada 2008. odobrilo Europsko vijeće, pozvao je na završetak uspostave Zajedničkog europskog sustava azila stvaranjem jedinstvenog postupka koji bi sadržavao zajednička jamstva i jedinstven status za izbjeglice i za osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu.

budući da:

(4) Za potrebe primjene Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva ⁽⁵⁾, potrebno je utvrditi identitet podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osoba zadržanih pri

(1) Potrebno je provesti cijeli niz značajnih izmjena Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije ⁽³⁾ i Uredbe Vijeća (EZ) br. 407/2002 od 28. veljače 2002.

⁽¹⁾ SL C 92, 10.4.2010., str. 1.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 20. lipnja 2013.

⁽³⁾ SL L 316, 15.12.2000., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 62, 5.3.2002., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 180, 29.6.2013., str. 31.

- nezakonitom prelasku vanjskih granica Unije. Također je poželjno, radi učinkovite primjene Uredbe (EU) br. 604/2013, a posebno njezina članka 18. stavka 1. točaka (b) i (d), dozvoliti svakoj državi članici da provjeri je li državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja nezakonito boravi na njezinom državnom području podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici.
- (5) Otisci prstiju čine važan element utvrđivanja točnog identiteta takvih osoba. Potrebno je uspostaviti sustav za usporedbu njihovih podataka o otiscima prstiju.
- (6) U tu je svrhu potrebno uspostaviti sustav poznat pod nazivom „Eurodac”, koji se sastoji od središnjeg sustava koji će upravljati računalnom središnjom bazom podataka o otiscima prstiju, kao i elektronička sredstva prijenosa između država članica i središnjeg sustava, dalje u tekstu „komunikacijska infrastruktura”.
- (7) U Haškom je programu pozvano na poboljšavanje pristupa postojećim sustavima prikupljanja podataka u Uniji. Osim toga, u Stokholmskom je programu pozvano na ciljano prikupljanje podataka i razvoj razmjene informacija i njezinih alata koji odgovara potrebljanim tijela kaznenog progona.
- (8) Za borbu protiv terorističkih kaznenih djela i drugih teških kaznenih djela od ključne je važnosti da tijela kaznenog progona imaju najpotpunije i najaktualnije moguće podatke kako bi mogla obaviti svoje zadaće. Informacije sadržane u Eurodacu potrebne su u svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela iz Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma⁽¹⁾ ili o drugim teškim kaznenim djelima iz Okvirne odluke Vijeća 2002/584/PUP od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica⁽²⁾. Stoga bi podaci u Eurodacu trebali biti dostupni, podložno uvjetima navedenima u ovoj Uredbi, za usporedbu od strane određenih tijela država članica i Europskog policijskog ureda (Europol).
- (9) Ovlasti tijela kaznenog progona u pogledu pristupa Eurodacu ne bi trebale dovoditi u pitanje pravo podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu da se njegov ili njezin zahtjev pravovremeno obradi u skladu s relevantnim pravom. Nadalje, bilo kakvo naknadno praćenje nakon dobivanja pozitivnih rezultata iz Eurodacu također ne bi to pravo trebalo dovoditi u pitanje.
- (10) Komisija u svojoj Komunikaciji Vijeću i Europskom parlamentu od 24. studenoga 2005. o poboljšanoj učinkovitosti, boljoj interoperabilnosti i synergijama između europskih baza podataka u području pravosuđa i unutarnjih poslova navodi da bi tijela odgovorna za unutarnju sigurnost mogla imati pristup Eurodacu u precizno definiranim slučajevima, kada postoji osnovana sumnja da je počinitelj terorističkog ili drugog teškog kaznenog djela podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu. U navedenoj je Komunikaciji također navela da se načelom proporcionalnosti zahtijeva da se u tu svrhu odgovori potraže u Eurodacu samo ako postoji prevladavajući interes javne sigurnosti, odnosno ako je djelo koje je počinio zločinac ili terorist kojeg treba identificirati toliko neprihvatljivo da opravdava pretraživanje baze podataka koja sadržava popis osoba koje nisu kažnjavane, te je stoga zaključila da prag za pretraživanje Eurodacu od strane tijela odgovornih za unutarnju sigurnost uvijek mora biti znatno viši od praga za pretraživanje baza podataka kažnjivanih osoba.
- (11) Štoviše, Europol ima važnu ulogu u pogledu suradnje među tijelima država članica u području istraživanja prekograničnog kriminala kao potpore u sprečavanju, analizama i istrazi kriminala na razini Unije. Prema tome, Europol bi također trebao imati pristup Eurodacu u okviru svojih zadaća i u skladu s Odlukom Vijeća 2009/371/PUP od 6. travnja 2009. o osnivanju Europskog policijskog ureda (Europol)⁽³⁾.
- (12) Zahtjeve za usporedbu podataka iz Eurodacu od strane Europol-a trebalo bi dozvoliti samo u određenim slučajevima, u posebnim okolnostima i pod strogim uvjetima.
- (13) S obzirom na to da je Eurodac prvotno osnovan da bi se olakšala primjena Dublinske konvencije, pristup Eurodacu za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela predstavlja izmjenu prvotne svrhe Eurodacu, što dolazi u sukob s temeljnim pravom poštovanja privatnog života pojedinaca čiji se osobni podaci obrađuju u Eurodacu. Svako takvo uplitanje mora biti u skladu sa zakonom, koji mora biti sastavljen dovoljno precizno da bi pojedincima dozvolio da prilagode svoje ponašanje te mora štititi pojedince od arbitarnosti i dovoljno jasno naznačiti raspon slobode odlučivanja dodijeljene nadležnim tijelima te način njegova korištenja. Svako uplitanje mora u demokratskom društvu biti opravданo potrebom zaštite legitimnog i razmernog interesa te razmerno legitimnom cilju koji se želi ostvariti.
- (14) Iako prvotna svrha uspostavljanja sustava Eurodac nije zahtijevala mogućnost usporedbe podataka s bazom podataka na temelju latentnog otiska prstiju, odnosno

⁽¹⁾ SL L 164, 22.6.2002., str. 3.

⁽²⁾ SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

⁽³⁾ SL L 121, 15.5.2009., str. 37.

daktiloskopskog traga koji se može pronaći na mjestu zločina, takva je mogućnost od temeljne važnosti u području policijske suradnje. Mogućnost usporedbe latentnog otiska prstiju s podacima o otiscima prstiju pohranjenima u Eurodacu u slučajevima u kojima postoje opravdani razlozi za vjerovati da bi počinitelj ili žrtva mogli pripadati jednoj od kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom osigurat će određenim tijelima država članica vrlo važan alat za sprečavanje, otkrivanje ili istragu terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela kada su, na primjer, latentni otisci prstiju jedini dokaz s mjesta zločina.

- (15) Ovom se Uredbom također utvrđuju uvjeti pod kojima bi trebalo odobriti zahtjeve za usporedbu podataka o otiscima prstiju s podacima iz Eurodacu za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela, kao i potrebne mјere zaštite radi osiguravanja zaštite temeljnog prava na poštovanje privatnog života pojedinaca čiji se podaci obrađuju u Eurodacu. Strogost tih uvjeta odražava činjenicu da su u bazu podataka Eurodac upisani podaci o otiscima prstiju osoba za koje se ne sumnja da su počinile terorističko kazneno djelo ili drugo teško kazneno djelo.
- (16) S ciljem osiguravanja jednakog postupanja prema svim podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu i korisnicima međunarodne zaštite, kao i da bi se osigurala uskladenost s trenutačnom pravnom stečevinom Unije u području azila, posebno s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite⁽¹⁾, i Uredbom (EU) br. 604/2013, primjereni je proširiti područje primjene ove Uredbe kako bi se uključili podnositelji zahtjeva za supsidijarnu zaštitu i osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu.
- (17) Također je potrebno zatražiti od država članica da odmah uzmu i pošalju podatke o otiscima prstiju svakog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i svakog državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva zadržanih pri nezakonitom prelasku vanjske granice države članice, ako osoba o kojoj je riječ ima najmanje 14 godina.
- (18) Potrebno utvrditi točna pravila za slanje takvih podataka o otiscima prstiju središnjem sustavu, upis takvih podataka o otiscima prstiju i ostalih odgovarajućih podataka u središnji sustav, njihovu pohranu, njihovu usporedbu s ostalim podacima o otiscima prstiju, slanje rezultata takve usporedbe te označivanje i brisanje upisanih

podataka. Takva pravila mogu biti različita za različite kategorije državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva te bi trebala biti posebno prilagođena njihovom položaju.

- (19) Države članice trebale bi osigurati slanje podataka o otiscima prstiju odgovarajuće kvalitete u svrhu usporedbe pomoću računalnog sustava za prepoznavanje otisaka prstiju. Sva tijela s pravom pristupa Eurodacu trebala bi ulagati u odgovarajuće osposobljavanje i potrebnu tehničku opremu. Tijela s pravom pristupa Eurodacu trebala bi obavijestiti Europsku agenciju za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde osnovanu Uredbom (EU) br. 1077/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽²⁾ („Agenцијa“) o posebnim poteškoćama u vezi s kvalitetom podataka, kako bi se te poteškoće uklonile.
- (20) Ako trenutačno ili trajno nije moguće uzeti i/ili poslati podatke o otiscima prstiju, zbog razloga poput nedovoljne kvalitete podataka za primjerenu usporedbu, tehničkih problema, razloga povezanih sa zaštitom zdravlja ili zbog nemogućnosti uzimanja otisaka prstiju od ispitanika zbog okolnosti izvan njegove ili njezine kontrole ne bi trebala nepovoljno utjecati na ispitivanje ili odluku o podnošenju zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnijela ta osoba.
- (21) Stručnjak osposobljen za otiske prstiju trebao bi provjeriti pozitivne rezultate dobivene iz Eurodacu kako bi se osiguralo odgovarajuće utvrđivanje odgovornosti u okviru Uredbe (EU) br. 604/2013 i točna identifikacija osumnjičenika za kazneno djelo ili žrtve kaznenog djela čiji bi podaci mogli biti pohranjeni u Eurodacu.
- (22) Državljeni trećih zemalja ili osobe bez državljanstva koje su zatražile međunarodnu zaštitu u jednoj državi članici mogu tijekom razdoblja od više godina imati mogućnost zatražiti međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici. Stoga bi najduže razdoblje čuvanja podataka o otiscima prstiju u središnjem sustavu trebalo biti razmjerno dugo. S obzirom na to da će većina državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su nekoliko godina boravile u Uniji, nakon tog razdoblja, ostvariti uređen status ili čak državljanstvo države članice, razdoblje od deset godina trebalo bi se smatrati razumnim razdobljem za pohranu podataka o otiscima prstiju.
- (23) Razdoblje pohrane trebalo bi biti kraće u određenim posebnim slučajevima kada nema potrebe toliko dugo čuvati podatke o otiscima prstiju. Podatke o otiscima prstiju trebalo bi izbrisati odmah nakon što državljeni trećih zemalja ili osobe bez državljanstva dobiju državljanstvo države članice.

⁽¹⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

⁽²⁾ SL L 286, 1.11.2011., str. 1.

- (24) Primjereno je pohraniti podatke koji se odnose na one ispitanike čiji su otisci prstiju već bili upisani u Eurodacu u trenutku podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i kojima je odobrena međunarodna zaštita u državi članici kako bi se omogućilo uspoređivanje s podacima upisanim nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- (25) Agenciji je od dana kada je započela s radom, odnosno od 1. prosinca 2012., povjerena provedba zadaća Komisije u vezi s operativnim upravljanjem sustavom Eurodac u skladu s ovom Uredbom te su joj povjerene određene zadaće koje se odnose na komunikacijsku infrastrukturu. Agencija bi trebala preuzeti zadaće koje su joj povjerene u okviru ove Uredbe, te bi na odgovarajući način trebalo izmijeniti odgovarajuće odredbe Uredbe (EU) br. 1077/2011. Osim toga, Europol bi trebao imati status promatrača na sastancima upravnog odbora Agencije kada su na dnevnom redu pitanja koja se odnose na primjenu ove Uredbe u vezi s pristupom određenih tijela država članica i Europolu sustavu Eurodacu u vezi s traženjem podataka za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela. Europolu bi trebalo omogućiti imenovanje predstavnika u savjetodavnoj skupini za Eurodac Agencije.
- (26) Pravilnik o osoblju za dužnosnike Europske unije („Pravilnik o osoblju za dužnosnike“) i Uvjeti zaposlenja ostalih službenika („Uvjeti zaposlenja“) utvrđeni Uredbom (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 Vijeća⁽¹⁾ (dalje u tekstu zajedno „Pravilnik o osoblju“) trebao se primjenjivati na sve članove osoblja koje radi u Agenciji na pitanjima u vezi s ovom Uredbom.
- (27) Potrebno je jasno utvrditi odgovornosti Komisije i Agencije u vezi sa središnjim sustavom i komunikacijskom infrastrukturom, te odgovornosti država članica u odnosu na obradu podataka, sigurnost podataka, pristup upisanim podacima te njihovo ispravljanje i brisanje.
- (28) Potrebno je odrediti nadležna tijela država članica kao i nacionalnu pristupnu točku preko koje se šalju zahtjevi za usporedbu s podacima iz Eurodacu i voditi popis operativnih jedinica unutar određenih tijela koje su ovlaštene zatražiti takvu usporedbu u posebnu svrhu sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela.
- (29) Operativne jedinice u okviru određenih tijela trebale bi nacionalnoj pristupnoj točki, uz posredovanje tijela za provjeru, podnijeti zahtjeve za usporedbu s podacima

pohranjenim u središnjem sustavu, te bi zahtjeve trebalo obrazložiti. Operativne jedinice u okviru određenih tijela koje su ovlaštene zatražiti usporedbe s podacima iz Eurodacu ne bi trebale postupati kao tijelo za provjeru. Tijela za provjeru trebala bi djelovati nezavisno od određenih tijela i trebala bi, na nezavisni način, biti odgovorna za osiguranje stroge usklađenosti s uvjetima za pristup uspostavljenim ovom Uredbom. Tijela za provjeru bi zatim trebala, preko nacionalne pristupne točke, proslijediti zahtjev za usporedbu središnjem sustavu, bez proslijedivanja razloga za podnošenje zahtjeva, nakon provođenja provjere da su ispunjeni svi uvjeti za pristup. U iznimnim hitnim slučajevima kada je pristup u ranoj fazi potreban da bi se odgovorilo na posebnu i stvarnu prijetnju koja se odnosi na teroristička kaznena djela ili druga teška kaznena djela, tijelo za provjeru trebalo bi odmah obraditi zahtjev, a provjeru izvršiti naknadno.

- (30) Određeno tijelo i tijelo za provjeru mogu biti dio iste organizacije, ako to dopušta nacionalno zakonodavstvo, ali bi tijelo za provjeru kod izvršavanja zadaća u okviru ove Uredbe trebalo djelovati nezavisno.

- (31) Za potrebe zaštite osobnih podataka i da bi se isključile sistemične usporedbe koje bi trebalo zabraniti, obrada podataka iz Eurodacu trebala bi se provoditi samo u posebnim slučajevima i kada je to potrebno za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela. Posebnim se slučajem smatra kada je zahtjev za usporedbu povezan s posebnom i konkretnom situacijom ili posebnom i konkretnom opasnosti povezanom s terorističkim kaznenim djelom ili drugim teškim kaznenim djelom, ili s posebnim osobama u odnosu na koje postoje ozbiljni razlozi za sumnju da će počiniti ili da su počinile takvo kazneno djelo. O posebnom je slučaju riječ i kada je zahtjev za usporedbu povezan s osobom koja je žrtva terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela. Određena tijela i Europol bi, stoga, trebali zatražiti usporedbu s podacima iz Eurodacu samo kada imaju opravdane razloge za pretpostavku da će takva usporedba osigurati podatke koji će im znatno pomoći u sprečavanju, otkrivanju ili istrazi terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela.

- (32) Osim toga, pristup bi trebalo dozvoliti samo pod uvjetom da usporedbe s nacionalnim bazama podataka o otiscima prstiju države članice i sa sustavima za automatsku identifikaciju otisaka prstiju svih ostalih država članica u okviru Odluke Vijeća 2008/615/PUP od 23. lipnja 2008. o produbljivanju prekogranične suradnje, posebno u suzbijanju terorizma i prekograničnog kriminala⁽²⁾ nisu dovele do utvrđivanja identiteta ispitanika. Taj uvjet zahtjeva da država članica koja podnosi zahtjev provede usporedbu sa sustavima za automatsku

⁽¹⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1.

⁽²⁾ SL L 210, 6.8.2008., str. 1.

identifikaciju otiska prstiju svih ostalih država članica u okviru Odluke 2008/615/PUP koji su tehnički dostupni, osim ako ta država članica može opravdati postojanje utemeljenih razloga za vjerovanje da usporedba s takvim sustavima ne bi dovela do utvrđivanja identiteta ispitanika. Takvi opravdani razlozi posebno postoje kada određeni slučaj nije operativno ni u smislu istrage povezan s pojedinom državom članicom. Taj uvjet zahtjeva prethodnu pravnu i tehničku provedbu Odluke 2008/615/PUP od strane države članice koja je podnijela zahtjev u području podataka o otiscima prstiju, jer provjera pomoću sustava Eurodac ne bi trebala biti dopuštena u svrhu kaznenog progona ako prvo nisu poduzeti navedeni koraci.

(33) Prije pretraživanja Eurodaca, određena bi tijela također trebala, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti za usporedbu, pretražiti vizni informacijski sustav u okviru Odluke Vijeća 2008/633/PUP od 23. lipnja 2008. o pristupu određenih tijela država članica i Europolu viznom informacijskom sustavu (VIS) za traženje podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja i istrage terorističkih kaznenih djela i drugih teških kaznenih djela⁽¹⁾.

(34) Države članice bi, za potrebe učinkovite usporedbe i razmjene osobnih podataka, trebale u potpunosti provoditi i koristiti postojeće međunarodne sporazume kao i važeće pravo Unije o razmjeni osobnih podataka, posebno Odluku 2008/615/PUP.

(35) Glavna smjernica država članica pri primjeni ove Uredbe trebala bi biti dobrobit djeteta. Kada država članica koja podnosi zahtjev utvrdi da se podaci iz Eurodaca odnose na maloljetnu osobu, ti se podaci smiju koristiti samo u svrhu kaznenog progona od strane države članice koja je podnijela zahtjev, u skladu s propisima te države koji se primjenjuju na maloljetnike i u skladu s obvezom da se najprije razmotri što je u najboljem interesu djeteta.

(36) Dok će se na izvanugovornu odgovornost Unije u vezi s radom sustava Eurodac primjenjivati odgovarajuće odredbe Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UEU), treba utvrditi posebna pravila za izvanugovornu odgovornost država članica u vezi s radom sustava.

(37) S obzirom na to da države članice ne mogu, zbog njegove prirode, ostvariti cilj ove Uredbe, odnosno kreiranje sustava za usporedbu podataka o otiscima prstiju da bi se olakšala provedba politike Unije o azilu na zadovoljavajućoj razini, i stoga se isti može lakše ostvariti na razini Unije, Unija bi mogla donijeti mjere u skladu s

načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđeno tim člankom, ova Uredba ne prelazi granice onoga što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(38) Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka⁽²⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane država članica izvršenu u okviru primjene ove Uredbe, osim ako takvu obradu nisu provela određena tijela ili tijela za provjeru država članica za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela.

(39) Obrada osobnih podataka od strane tijela država članica za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela u skladu s ovom Uredbom trebala bi podlijegati normi zaštite osobnih podataka u okviru njihovog nacionalnog zakonodavstva koja je u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/977/PUP od 27. studenoga 2008. o zaštiti osobnih podataka obrađenih u okviru policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima⁽³⁾.

(40) Načela utvrđena Direktivom 95/46/EZ u vezi sa zaštitom prava i sloboda pojedinaca, posebno njihovih prava na privatnost, u vezi s obradom osobnih podataka trebalo bi nadopuniti ili pojasniti, posebno u odnosu na neka područja.

(41) Trebalo bi zabraniti slanje osobnih podataka koje su država članica ili Europol dobili iz središnjeg sustava u skladu s ovom Uredbom bilo kojoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji ili privatnom subjektu uspostavljenom u Uniji ili izvan nje, kako bi se osiguralo pravo na azil i zaštitili podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu od otkrivanja njihovih podataka trećoj zemlji. Navedeno ukazuje na to da države članice ne bi trebale slati podatke dobivene iz središnjeg sustava u vezi s: podrijetlom države članice; mjestom i datumom zahtjeva za međunarodnu zaštitu; referentnim brojem kojim se koristi država članica podrijetla; datumom kojeg su uzeti otisci prstiju kao i datumom kojeg je država članica poslala podatke u Eurodac; korisničkom identifikacijskom oznakom operatera; svim podacima povezanim sa svim prijenosima podataka u okviru Uredbe (EU) br. 604/2013. Ta zabrana ne bi trebala dovesti u pitanje pravo država članica da šalju takve podatke trećim zemljama na koje se primjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013 kako bi se državama članicama osiguralo da za potrebe ove Uredbe surađuju s takvim trećim zemljama.

⁽²⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽³⁾ SL L 350, 30.12.2008., str. 60.

(42) Nacionalna nadzorna tijela trebala bi pratiti zakonitost obrade osobnih podataka od strane država članica, a nadzorno tijelo utvrđeno Odlukom 2009/371/PUP trebalo bi pratiti zakonitost aktivnosti obrade podataka koje provodi Europol.

Agencija bi Europskom parlamentu i Vijeću trebala podnijeti godišnje izvješće o aktivnostima središnjeg sustava.

(43) Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (⁽¹⁾), a posebno njezini članci 21. i 22. o povjerljivosti i sigurnosti obrade primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane institucija, tijela, ureda i agencija Unije izvršenu u okviru primjene ove Uredbe. Međutim, određene bitične točke trebalo pojasniti u odnosu na odgovornost u vezi s obradom podataka i nadzorom zaštite podataka, imajući na umu to da je zaštita podataka ključni čimbenik uspješnog rada Eurodaca i da su sigurnost podataka, visoka tehnička kvaliteta i zakonitost savjetovanja ključni za osiguranje neometanog i ispravnog funkciranja Eurodaca kao i jednostavnije primjene Uredbe (EU) br. 604/2103.

(48) Države članice trebale bi osigurati učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije povezane s obradom podataka koji su uneseni u središnji sustav suprotno svrsi Eurodaca.

(44) Ispitanika bi trebalo obavijestiti o svrsi u koju će se njegovi ili njezini podaci obrađivati u okviru Eurodaca, uključujući opis ciljeva Uredbe (EU) br. 604/2013, te o načinu na koji će tijela koja provode zakon koristiti njegove ili njezine podatke.

(49) Države članice potrebno je obavijestiti o statusu određenih postupaka povezanih s azilom, s ciljem jednostavnije odgovarajuće primjene Uredbe (EU) br. 604/2013.

(45) Primjereno je da nacionalna nadzorna tijela prate zakonitost obrade osobnih podataka od strane država članica, dok bi Europski nadzornik za zaštitu podataka, iz Uredbe (EZ) br. 45/2001, trebao pratiti aktivnosti institucija, tijela, ureda i agencija Unije u vezi s obradom osobnih podataka izvršenom u okviru primjene ove Uredbe.

(50) Ovom se Uredbom poštiju temeljna prava te se prate načela posebno utvrđena Poveljom. Ovom se Uredbom posebno zahtijeva osiguranje potpunog poštovanja osobnih podataka i pravo podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu te potiče primjena članaka 8. i 18. Povelje. Ovu bi Uredbu, stoga, trebalo primjenjivati sukladno tome.

(46) Države članice, Europski parlament, Vijeće i Komisija trebali bi nacionalnim i europskim nadzornim tijelima osigurati mogućnost primjerenog nadzora povezanog s korištenjem i pristupom podacima u Eurodacu.

(51) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola 22 o stajalištu Danske, koji je priložen UEEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, Direktiva za nju nije obvezujuća te se ne primjenjuje na nju.

(47) Prikladno je redovito pratiti i ocjenjivati rad Eurodaca, uključujući i je li pristup tijela koja provode zakon doveo do neizravne diskriminacije u odnosu na podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako je navedeno u evaluaciji Komisije o usklađenosti ove Uredbe s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije („Povelja”).

(52) U skladu s člankom 3. Protokola 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen UEEU-u i UFEU-u, Ujedinjena Kraljevina je obavijestila o svojoj želji za sudjelovanjem u donošenju i primjeni ove Uredbe.

(53) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u pogledu područja slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen UEEU-u i UFEU-u te ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive, Direktiva za nju nije obvezujuća te se ne primjenjuje na nju.

(54) Prikladno je ograničiti teritorijalno područje primjene ove Uredbe kako bi se ono uskladilo s teritorijalnim područjem primjene Uredbe (EU) br. 604/2013,

⁽¹⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha sustava „Eurodac”

1. Osniva se sustav pod nazivom „Eurodac”, čija je svrha pružati pomoć pri određivanju koja je država članica, na temelju Uredbe (EU) br. 604/2013, odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u državi članici podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva te olakšavanje primjene Uredbe (EU) br. 604/2013 pod uvjetima utvrđenim ovom Uredbom.

2. Ovom se Uredbom također utvrđuju uvjeti pod kojima određena tijela država članica i Europski policijski ured (Europol) mogu zahtijevati usporedbu otisaka prstiju s onima pohranjenima u središnjem sustavu u svrhu kaznenog progona.

3. Ne dovodeći u pitanje obradu podataka koje je država članica podrijetla namijenila za Eurodac, u bazama podataka osnovanima u skladu s nacionalnim pravom navedene države članice, podaci o otiscima prstiju i drugi osobni podaci mogu se obraditi u Eurodacu samo u svrhe utvrđene ovom Uredbom i člankom 34. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe:

(a) „podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je navedeno u članku 2. točki (h) Direktive 2011/95/EU u odnosu na kojeg nije donesena konačna odluka;

(b) „država članica podrijetla” znači:

i. kada se radi o osobi iz članka 9. stavka 1., država članica koja šalje osobne podatke središnjem sustavu i prima rezultate usporedbe;

ii. kada se radi o osobi iz članka 14. stavka 1., država članica koja šalje osobne podatke središnjem sustavu;

iii. kada se radi o osobi iz članka 17. stavka 1., država članica koja šalje osobne podatke središnjem sustavu i prima rezultate usporedbe;

(c) „korisnik međunarodne zaštite” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena međunarodna zaštita kako je navedeno u članku 2. točki (a) Direktive 2011/95/EU;

(d) „pozitivni rezultat” znači podudarnost koju je utvrdio središnji sustav usporedbom podataka o otiscima prstiju pohranjenih u računalnoj središnjoj bazi podataka s podacima koje je poslala država članica u pogledu neke osobe, ne dovodeći u pitanje obvezu država članica da odmah provjere rezultate usporedbe u skladu s člankom 25. stavkom 4.;

(e) „nacionalna pristupna točka” znači određeni nacionalni sustav koji komunicira sa središnjim sustavom;

(f) „Agencija” znači Agencija uspostavljena Uredbom (EU) br. 1077/2011;

(g) „Europol” znači Europski policijski ured uspostavljen Odlukom 2009/371/PUP;

(h) „Eurodac” znači svi podaci pohranjeni u središnjem sustavu u skladu s člankom 11. i člankom 14. stavkom 2.;

(i) „kazneni progon” znači sprecavanje, otkrivanje ili istraživanje terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela;

(j) „teroristička kaznena djela” znači kaznena djela prema nacionalnom pravu koja odgovaraju ili su jednaka kaznenim djelima iz članaka 1. do 4. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP;

(k) „teška kaznena djela” znači oblici kriminala koji odgovaraju ili su jednaki onima iz članka 2. stavka 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP, ako su kažnjiva prema nacionalnom pravu izvršenjem kazne zatvora ili mjerom oduzimanja slobode na najmanje tri godine;

(l) „podaci o otiscima prstiju” znači podaci koji se odnose na otiske prstiju svih ili barem oba kažiprsta, a ako isti nedostaju, otisci svih ostalih prstiju osobe, ili latentni otisk prsta.

2. Pojmovi utvrđeni u članku 2. Direktive 95/46/EZ imaju isto značenje u ovoj Uredbi ako osobne podatke obrađuju tijela država članica u svrhe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe.

3. Osim ako nije drukčije navedeno, pojmovi definirani u članku 2. Uredbe (EU) br. 604/2013 imaju isto značenje u ovoj Uredbi.

4. Pojmovi utvrđeni u članku 2. Okvirne odluke 2008/977/PUP imaju isto značenje u ovoj Uredbi ako osobne podatke obrađuju tijela država članica u svrhe utvrđene u članku 1. stavku 2. ove Uredbe.

Članak 3.

Arhitektura sustava i osnovna načela

1. Eurodac se sastoji od:

(a) računalne središnje baze podataka („središnji sustav”) koja se sastoji od:

i. središnje jedinice;

ii. plana i sustava neprekidnog poslovanja;

(b) komunikacijske infrastrukture između središnjeg sustava i država članica koji omogućuje šifriranu virtualnu mrežu namijenjenu za podatke iz Eurodaca („komunikacijska infrastruktura”).

2. Svaka država članica ima jednu nacionalnu pristupnu točku.

3. Podaci o osobama iz članka 9. stavka 1., članka 14. stavka 1. i članka 17. stavka 1. koji se obrađuju u središnjem sustavu obrađuju se u ime države članice podrijetla pod uvjetima utvrđenima ovom Uredbom i odvajaju se odgovarajućim tehničkim sredstvima.

4. Pravila koja uređuju Eurodac također se primjenjuju na operacije koje izvršavaju države članice poput slanja podataka središnjem sustavu dok se ne iskoriste rezultati usporedbe.

5. Postupak uzimanja otiska prstiju utvrđuje se i primjenjuje u skladu s nacionalnom praksom predmetne države članice i u

skladu s odredbama utvrđenim u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta.

Članak 4.

Operativno upravljanje

1. Agencija je odgovorna za operativno upravljanje Eurodacom.

Operativno upravljanje Eurodacom sastoji se od svih onih zadaća koje su potrebne za funkciranje Eurodaca 24 sata na dan, sedam dana u tjednu, u skladu s ovom Uredbom, posebno zadaća održavanja i tehničkog razvoja potrebnog za funkciranje sustava na zadovoljavajućoj razini operativne kvalitete, posebno u vezi s vremenom potrebnim za pretraživanje središnjeg sustava. Plan i sustav neprekidnog poslovanja razvijaju se uzimajući u obzir potrebe održavanja i nepredviđeno vrijeme zastoja sustava, uključujući učinak mjera neprekidnog poslovanja na zaštitu i sigurnost podataka.

Agencija osigurava, u suradnji s državama članicama, da se za središnji sustav u svakom trenutku koriste najbolje dostupna i najsigurnija tehnologija i metode, koje podliježu analizi troškova i koristi.

2. Agencija je odgovorna za sljedeće zadaće u vezi s komunikacijskom infrastrukturom:

(a) nadzor;

(b) sigurnost;

(c) usklajivanje odnosa između država članica i pružatelja.

3. Komisija je odgovorna za sve zadaće povezane s komunikacijskom infrastrukturom, osim onih iz članka 2., posebno za:

(a) izvješće o izvršenju proračuna;

(b) prikupljanje i obnovu;

(c) ugovorna pitanja.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 17. Pravilnika o osoblju, Agencija primjenjuje odgovarajuća pravila o čuvanju poslovne tajne ili ostalim jednakovrijednim dužnostima u vezi s povjerenljivosti svih njezinih članova osoblja koji rade s podacima iz Eurodaca. Obveza također vrijedi nakon što navedeno osoblje napusti ured ili zaposlenje ili nakon okončanja njihovih dužnosti.

Članak 5.

Određena tijela kaznenog progona država članica

1. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., države članice određuju tijela koja su ovlaštena zahtijevati usporedbu s podacima iz Eurodaca u skladu s ovom Uredbom. Određena tijela su tijela država članica koja su odgovorna za sprečavanje, otkrivanje ili istragu terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela. Određena tijela ne uključuju agencije ili jedinice isključivo zadužene za obavještajne aktivnosti povezane s nacionalnom sigurnostti.
2. Svaka država članica vodi popis određenih tijela.
3. Svaka država članica vodi popis operativnih jedinica u okviru određenih tijela ovlaštenih za zahtijevanje usporedba s podacima iz Eurodaca pomoću nacionalne pristupne točke.

Članak 6.

Tijela za provjeru država članica u svrhu kaznenog progona

1. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., svaka država članica određuje jedno nacionalno tijelo ili jedinicu takvog tijela da djeluje kao njezino tijelo za provjeru. Tijelo za provjeru je tijelo države članice koje je odgovorno za sprečavanje, otkrivanje ili istragu terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela.

Određeno tijelo i tijelo za provjeru mogu biti dio iste organizacije, ako to dopušta nacionalno zakonodavstvo, ali tijelo za provjeru kod izvršavanja svojih zadaća u okviru ove Uredbe djeluje nezavisno. Tijelo za provjeru odvojeno je od operativnih jedinica iz članka 5. stavka 3. i ne prima upute od njih u odnosu na rezultate provjere.

Države članice mogu odrediti više od jednog tijela za provjeru sukladno njihovoj organizacijskoj i upravnoj strukturi i u skladu s njihovim ustavnim ili pravnim zahtjevima.

2. Tijelo za provjeru osigurava ispunjenje uvjeta za podnošenje zahtjeva za usporedbe otiska prstiju s podacima iz Eurodaca.

Samo je propisno ovlašteno osoblje tijela za provjeru ovlašteno primati i slati zahtjev za pristup Eurodacu u skladu s člankom 19.

Samo je tijelo za provjeru ovlašteno proslijediti zahtjeve za usporedbu otiska prstiju nacionalnoj pristupnoj točki.

Članak 7.

Europol

1. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., Europol određuje posebnu jedinicu s propisno ovlaštenim službenicima Europol-a da djeluje kao njezino tijelo za provjeru, koje djeluje nezavisno od određenog tijela iz stavka 2. ovog članka kod izvršavanja svojih zadaća u okviru ove Uredbe i ne prima upute od određenog tijela u pogledu rezultata provjere. Jedinica osigurava da su ispunjeni uvjeti za podnošenje zahtjeva za usporedbe otiska prstiju s podacima iz Eurodaca. Europol u suglasnosti s bilo kojom državom članicom određuje nacionalnu pristupnu točku te države članice koja šalje svoje zahtjeve za usporedbu podataka o otiscima prstiju središnjem sustavu.

2. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., Europol određuje operativnu jedinicu ovlaštenu izdavati zahtjeve za usporedbe s podacima iz Eurodaca putem određene nacionalne pristupne točke. Određeno tijelo je operativna jedinica Europol-a nadležna za prikupljanje, pohranjivanje, obradivanje, analiziranje i razmjenu podataka radi podupiranja i jačanja mjera država članica u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem ili istragom terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela u okviru ovlasti Europol-a.

Članak 8.

Statistički podaci

1. Agencija svaka tri mjeseca izrađuje statističke podatke o radu središnjeg sustava, posebno navodeći:
 - (a) broj poslanih serija podataka o osobama iz članka 9. stavka 1., članka 14. stavka 1. i članka 17. stavka 1.;
 - (b) broj pozitivnih rezultata za podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su podnijeli molbu za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici;
 - (c) broj pozitivnih rezultata za osobe iz članka 14. stavka 1. koje su naknadno podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu;

- (d) broj pozitivnih rezultata za osobe iz članka 17. stavka 1. koje su prethodno podnijele zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici;
- (e) broj podataka o otiscima prstiju koje je središnji sustav trebao ponovno zatražiti od država članica podrijetla jer prethodno poslani podaci o otiscima prstiju nisu bili primjenjeni za usporedbu korištenjem računalnog sustava za prepoznavanje otisaka prstiju;
- (f) broj serija podataka označenih, neoznačenih, blokiranih i neblokiranih u skladu s člankom 18. stavnima 1. i 3.;
- (g) broj pozitivnih rezultata za osobe iz članka 18. stavka 1. za koje su pozitivni rezultati zabilježeni u točkama (b) i (d) ovog članka;
- (h) broj zahtjeva i pozitivnih rezultata iz članka 20. stavka 1.;
- (i) broj zahtjeva i pozitivnih rezultata iz članka 21. stavka 1.

2. Na kraju svake godine sastavlja se statističko izvješće u obliku zbirke tromjesečnih statističkih podataka za tu godinu, uključujući broj osoba u odnosu na koje su zabilježeni pozitivni rezultati u skladu sa stavkom 1. točkama (b), (c) i (d). Statistički podaci sadržavaju raščlambu podataka za svaku državu članicu. Rezultati se javno objavljaju.

POGLAVLJE II.

PODNOŠITELJI ZAHTJEVA ZA MEĐUNARODNU ZAŠITU

Članak 9.

Prikupljanje, slanje i usporedba otisaka prstiju

1. Svaka država članica bez odgode uzima otiske svih prstiju svakog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji ima najmanje 14 godina te ih, u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 72 sata nakon podnošenja njegovog ili njezinog zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako je utvrđeno člankom 20. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 604/2013, šalje središnjem sustavu zajedno s podacima iz članka 11. točaka od (b) do (g) ove Uredbe.

Nepoštovanje vremenskog roka od 72 sata ne oslobađa države članice od obveze uzimanja i slanja otisaka prstiju središnjem sustavu. Kada stanje otisaka prstiju ne omogućuje uzimanje otisaka prstiju na razini kvalitete koja bi omogućila odgovarajuću usporedbu na temelju članka 25., država članica podrijetla ponovno uzima otiske prstiju podnositelja zahtjeva te ih ponovno šalje u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 48 sati od ponovnog uspešnog uzimanja.

2. Odstupajući od stavka 1., kada nije moguće uzeti otiske prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu s obzirom na mjere poduzete da bi se osiguralo njegovo ili njezinu zdravlje ili zaštita javnog zdravlja, države članice uzimaju i šalju takve otiske prstiju u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 48 sati nakon što ti zdravstveni razlozi prestanu postojati.

U slučaju ozbiljnih tehničkih problema, države članice mogu produžiti vremenski rok od 72 sata iz stavka 1. za najviše 48 sati da bi provele svoje nacionalne planove neprekidnog poslovanja.

3. Podaci o otiscima prstiju u smislu članka 11. točke (a) koje je poslala bilo koja država članica, uz izuzeće onih koji su poslani u skladu s člankom 10. točkom (b), automatski se uspoređuju s podacima o otiscima prstiju koje su poslale ostale države članice i koji su već pohranjeni u središnjem sustavu.

4. Središnji sustav osigurava, na zahtjev države članice, da usporedba iz stavka 3. obuhvaća podatke o otiscima prstiju koje je prethodno poslala ta država članica, zajedno s podacima ostalih država članica.

5. Središnji sustav automatski šalje pozitivni ili negativni rezultat usporedbe državi članici podrijetla. U slučaju pozitivnog rezultata, za sve serije podataka koje odgovaraju pozitivnom rezultatu šalje podatke iz članka 11. točaka od (a) do (k) zajedno s, gdje je primjereno, oznakom iz članka 18. stavka 1.

Članak 10.

Informacije o statusu ispitanika

Sljedeći podaci šalju se središnjem sustavu radi pohranjivanja u skladu s člankom 12. za potrebe slanja na temelju članka 9. stavka 5.:

(a) kada podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili druga osoba iz članka 18. stavka 1. točke (d) Uredbe (EU) br. 604/2013 dođe u odgovornu državu članicu po predaji u skladu s odlukom o priznavanju zahtjeva za ponovno prihvaćanje iz članka 25., odgovorna država članica ažurira svoju seriju podataka o toj osobi u skladu s člankom 11. ove Uredbe dodavanjem njegovog ili njezinog datuma dolaska;

(b) kada podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu dođe u odgovornu državu članicu nakon predaje u skladu s odlukom o priznavanju zahtjeva za prihvaćanje u skladu s člankom 22. Uredbe (EU) br. 604/2013, odgovorna država članica šalje svoju seriju podataka o toj osobi u skladu s člankom 11. ove Uredbe i uključuje njegov ili njezin datum dolaska;

- (c) čim država članica podrijetla ustanovi da je predmetna osoba čiji su podaci zabilježeni u Eurodacu u skladu s člankom 11. ove Uredbe napustila državno područje država članica, ažurira svoju seriju podataka o toj osobi u skladu s člankom 11. ove Uredbe dodajući datum kada je ta osoba napustila državno područje kako bi omogućila jednostavniju primjenu članka 19. stavka 2. i članka 20. stavka 5. Uredbe (EU) br. 604/2013;
- (d) čim država članica podrijetla ustanovi da je predmetna osoba čiji su podaci zabilježeni u Eurodacu u skladu s člankom 11. ove Uredbe napustila državno područje država članica u skladu s odlukom o povratku ili nalogom za udaljavanje izdanim nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva za međunarodnu zaštitu kako je predviđeno člankom 19. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 604/2013, ažurira svoje serije podataka o toj osobi u skladu s člankom 11. ove Uredbe dodajući datum kada je osoba udaljena s državnog područja ili ga je sama napustila;
- (e) država članica koja postane odgovorna u skladu s člankom 17. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 604/2013 ažurira svoju seriju podataka zabilježenu o podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člankom 11. ove Uredbe dodajući datum donošenja odluke o obradi zahtjeva.

Članak 11.

Upis podataka

U središnji sustav upisuju se samo sljedeći podaci:

- (a) podaci o otiscima prstiju;
- (b) država članica podrijetla, mjesto i datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu; u slučajevima iz članka 10. točke (b), datum podnošenja zahtjeva je datum koji je unijela država članica koja je predala podnositelja zahtjeva;
- (c) spol;
- (d) referentni broj kojim se koristila država članica podrijetla;
- (e) datum uzimanja otiska prstiju;
- (f) datum slanja podataka središnjem sustavu;
- (g) korisnička identifikacijska oznaka operatera;
- (h) kada je to primjenjivo u skladu s člankom 10. točkama (a) ili (b), datum dolaska predmetne osobe nakon uspješne predaje;

- (i) kada je to primjenjivo u skladu s člankom 10. točkom (c), datum kada je predmetna osoba napustila državno područje država članica;
- (j) kada je to primjenjivo u skladu s člankom 10. točkom (d), datum kada je predmetna osoba napustila državno područje država članica ili je udaljena s njega;
- (k) kada je to primjenjivo u skladu s člankom 10. točkom (e), datum donošenja odluke o obradi zahtjeva.

Članak 12.

Pohrana podataka

1. Svaka serija podataka iz članka 11. pohranjuje se u središnjem sustavu na deset godina od datuma uzimanja otiska prstiju.
2. Nakon isteka razdoblja iz stavka 1., središnji sustav automatski briše podatke iz središnjeg sustava.

Članak 13.

Prijevremeno brisanje podataka

1. Podaci o osobi koja je stekla državljanstvo bilo koje države članice prije isteka razdoblja iz članka 12. stavka 1. brišu se iz središnjeg sustava, u skladu s člankom 27. stavkom 4., čim država članica podrijetla sazna da je navedena osoba stekla takvo državljanstvo.
2. Središnji sustav, u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 72 sata, obavješćuje sve države članice podrijetla o brisanju podataka u skladu sa stavkom 1. od strane druge države članice podrijetla ako se pojavi pozitivan rezultat u vezi s podacima koje su poslale u pogledu osoba iz članka 9. stavka 1. ili članka 14. stavka 1.

POGLAVLJE III.

DRŽAVLJANI TREĆIH ZEMALJA ILI OSOBE BEZ DRŽAVLJANSTVA ZADRŽANI PRI NEZAKONITOM PRELASKU VANJSKE GRANICE

Članak 14.

Prikupljanje i slanje podataka o otiscima prstiju

1. Svaka država članica bez odgode uzima otiske prstiju svih prstiju svakog državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koja ima najmanje 14 godina i koju su zadržala nadležna nadzorna tijela pri nezakonitom prelasku granice te države članice na kopnju, moru ili zraku, koja je došla iz treće zemlje i koja nije vraćena ili koja fizički ostaje na državnom području država članica i koja nije pritvorena, zatvorena ili zadržana tijekom cijelog razdoblja između zadržavanja i udaljavanja na temelju odluke o vraćanju te osobe.

2. Predmetna država članica, u najkraćem mogućem roku i najkasnije u roku od 72 sata od datuma zadržavanja, središnjem sustavu šalje sljedeće podatke o bilo kojem državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva, iz stavka 1., koja nije poslana natrag:

- (a) podatke o otiscima prstiju;
- (b) državi članici podrijetla, mjestu i datumu zadržavanja;
- (c) spolu;
- (d) referentnom broju kojim se koristila država članica podrijetla;
- (e) datumu uzimanja otiska prstiju;
- (f) datumu slanja podataka središnjem sustavu;
- (g) korisničkoj identifikacijskoj oznaci operatera.

3. Odstupajući od stavka 2., podaci navedeni u stavku 2. koji se odnose na osobe zadržane kako je opisano u stavku 1. koje fizički ostaju na državnom području država članica, ali nakon zadržavanja ostaju pritvorene, zatvorene ili zadržane tijekom razdoblja koje premašuje 72 sata, šalju se prije otpuštanja tih osoba iz pritvora, zatvora ili zadržavanja.

4. Nepoštovanje vremenskog roka od 72 sata iz stavka 2. ovog članka ne oslobađa države članice od obveze uzimanja i slanja otiska prstiju središnjem sustavu. Kada stanje otiska prstiju ne omogućuje uzimanje otiska prstiju na razini kvalitete koja bi omogućila odgovarajuću usporedbu na temelju članka 25., država članica podrijetla ponovno uzima otiske prstiju osoba zadržanih kako je opisano u stavku 1. ovog članka te ih ponovno šalje u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 48 sati od ponovnog uspješnog uzimanja.

5. Odstupajući od stavka 1., kada nije moguće uzeti otiske prstiju zadržane osobe s obzirom na mjere poduzete da bi se osiguralo njegovo ili njezino zdravlje ili zaštita javnog zdravlja, predmetne države članice uzimaju i šalju takve otiske prstiju u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 48 sati nakon što ti zdravstveni razlozi prestanu postojati.

U slučaju ozbiljnih tehničkih problema, države članice mogu produžiti vremenski rok od 72 sata iz stavka 2. za najviše 48 sati da bi mogle izvršiti svoje nacionalne planove neprekidnog poslovanja.

Članak 15.

Upis podataka

1. Podaci iz članka 14. stavka 2. upisuju se u središnji sustav.

Ne dovodeći u pitanje članak 8., podaci poslati u središnji sustav u skladu s člankom 14. stavkom 2. upisuju se samo za potrebe usporedbe s podacima o podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu naknadno poslanim središnjem sustavu i za potrebe navedene u članku 1. stavku 2.

Središnji sustav ne uspoređuje podatke koji su mu dostavljeni u skladu s člankom 14. stavkom 2. s bilo kojim podacima pretходno upisanim u središnji sustav ili s podacima naknadno poslanim u središnji sustav u skladu s člankom 14. stavkom 2.

2. Što se tiče usporedbe podataka o podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu naknadno poslanih središnjem sustavu s podacima iz stavka 1., primjenjuju se postupci predviđeni člankom 9. stavcima 3. i 5. i člankom 25. stavkom 4.

Članak 16.

Pohrana podataka

1. Svaka serija podataka koja se odnosi na državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva iz članka 14. stavka 1. pohranjuje se u središnji sustav na 18 mjeseci od datuma uzimanja otiska prstiju te osobe. Nakon isteka tog razdoblja, središnji sustav automatski briše podatke iz središnjeg sustava.

2. Podaci koji se odnose na državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva iz članka 14. stavka 1. brišu se iz središnjeg sustava u skladu s člankom 28. stavkom 3. čim država članica podrijetla bude upoznata s jednom od sljedećih okolnosti prije isteka 18-mjesečnog razdoblja iz stavka 1. ovog članka:

- (a) državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva izdana je potvrda o prebivalištu;
- (b) državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva je napustila državno područje država članica;

(c) državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva je dobila državljanstvo bilo koje države članice.

3. Središnji sustav, u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 72 sata, obavješćuje sve države članice podrijetla o brisanju podataka zbog razloga iz stavka 2. točke (a) ili (b) ovog članka od strane druge države članice podrijetla kod koje se pojavio pozitivni rezultat u vezi s podacima koje su poslale u pogledu osoba iz članka 14. stavka 1.

4. Središnji sustav, u najkraćem mogućem roku i ne kasnije od 72 sata, obavješćuje sve države članice podrijetla o brisanju podataka zbog razloga iz stavka 2. točke (c) ovog članka od strane druge države članice podrijetla kod koje se pojavio pozitivni rezultat u vezi s podacima koje su poslale u pogledu osoba iz članka 9. stavka 1. ili članka 14. stavka 1.

POGLAVLJE IV.

DRŽAVLJANI TREĆIH ZEMALJA ILI OSOBE BEZ DRŽAVLJANSTVA KOJE SE NEZAKONITO NALAZE U DRŽAVI ČLANICI

Članak 17.

Usporedba podataka o otiscima prstiju

1. S ciljem provjere je li državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja se nezakonito nalazi na državnom području države članice prethodno podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, svaka država članica može središnjem sustavu poslati bilo kakve podatke o otiscima prstiju koje je uzela od bilo kojeg takvog državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koja ima najmanje 14 godina, zajedno s referentnim brojem kojim se koristi ta država članica.

U pravilu, postoje osnove za provjeravanje je li državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva prethodno podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici, u slučajevima kada:

(a) državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva izjavi da je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu, ali bez naznake države članice u kojoj je ta osoba podnijela zahtjev;

(b) državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva ne zahtjeva međunarodnu zaštitu, ali se protivi vraćanju u svoju državu podrijetla te tvrdi da bi tamo bila u opasnosti, ili

(c) državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva na druge načine nastoji spriječiti svoje udaljavanje, odbijajući suradnju pri utvrđivanju svog identiteta, posebno tako da ne pokazuje ili pokazuje lažne osobne isprave.

2. Kada države članice sudjeluju u postupku iz stavka 1., one središnjem sustavu šalju podatke o otiscima prstiju koji se odnose na sve prste ili barem na kažiprste, a ako oni nedostaju, otiske svih ostalih prstiju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva iz stavka 1.

3. Podaci o otiscima prstiju državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva iz stavka 1. šalju se središnjem sustavu isključivo u svrhu usporedbe s podacima o otiscima prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koje su poslale druge države članice i podacima koji su već upisani u središnji sustav.

Podaci o otiscima prstiju takvog državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva ne upisuju se u središnji sustav niti se uspoređuju s podacima poslanim središnjem sustavu, u skladu s člankom 14. stavkom 2.

4. Nakon što se rezultati usporedbe podataka o otiscima prstiju pošalju državi članici podrijetla, središnji sustav čuva zapis o pretraživanju za potrebe članka 28. Osim za te potrebe, ni države članice ni središnji sustav ne smiju pohraniti ni jedan drugi zapis o pretraživanju.

5. U vezi s usporedbom podataka o otiscima prstiju poslanih u skladu s ovim člankom s podacima o otiscima prstiju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su poslale druge države članice i koji su već pohranjeni u središnjem sustavu, primjenjuju se postupci utvrđeni člankom 9. stavcima 3. i 5. i člankom 25. stavkom 4.

POGLAVLJE V.

KORISNICI MEĐUNARODNE ZAŠTITE

Članak 18.

Označivanje podataka

1. Za potrebe predviđene u članku 1. stavku 1., država članica podrijetla koja je odobrila međunarodnu zaštitu podnositelju zahtjeva za međunarodnu zaštitu čiji su podaci prethodno upisani u središnjem sustav u skladu s člankom 11. označava odgovarajuće podatke u skladu sa zahtjevima elektroničke komunikacije sa središnjim sustavom koju je uspostavila Agencija. Ta se oznaka pohranjuje u središnjem sustavu u skladu s člankom 12. za potrebe slanja na temelju članka 9. stavka 5. Središnji sustav obavješćuje sve države članice podrijetla o označivanju podataka od strane druge države članice podrijetla nakon pojave pozitivnog rezultata u vezi s podacima koje su poslale u pogledu osoba iz članka 9. stavka 1. ili članka 14. stavka 1. Te države članice podrijetla također označuju odgovarajuće serije podataka.

2. Podaci korisnika međunarodne zaštite pohranjeni u središnjem sustavu i označeni u skladu sa stavkom 1. ovog članka dostupni su za usporedbu za potrebe navedene u članku 1. stavku 2. tri godine nakon datuma na koji je ispitaniku odobrena međunarodna zaštita.

U slučaju pozitivnog rezultata središnji sustav šalje podatke iz članka 11. točaka od (a) do (k) za sve serije podataka koje odgovaraju pozitivnom rezultatu. Središnji sustav ne šalje oznaku iz stavka 1. ovog članka. Nakon isteka razdoblja od tri godine, središnji sustav automatski blokira slanje takvih podataka u slučaju zahtjeva za usporedbu za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., pritom ostavljajući te podatke dostupnima za usporedbu za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. do trenutka njihovog brisanja. Blokirani se podaci ne šalju, a u slučaju pozitivnog rezultata, središnji sustav državi članici koja je podnijela zahtjev šalje negativni rezultat.

3. Država članica podrijetla odznačuje ili deblokira podatke koji se odnose na državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji su podaci prethodno označeni ili blokirani u skladu sa stanicima 1. ili 2. ovog članka ako se status te osobe opoziva ili poništava ili se obnavljanje statusa te osobe odbija na temelju članka 14. ili 19. Direktive 2011/95/EU.

POGLAVLJE VI.

POSTUPAK USPOREDBE I SLANJA PODATAKA U SVRHU KAZNENOG PROGONA

Članak 19.

Postupak usporedbe podataka o otiscima prstiju s podacima iz Eurodac

1. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2., određena tijela iz članka 5. stavka 1. i članka 7. stavka 2. tijelu za provjeru mogu, kako je predviđeno člankom 20. stavkom 1., zajedno s referentnim brojem kojim se koriste, podnijeti opravdani elektronički zahtjev za usporedbu podataka o otiscima prstiju koji se šalju središnjem sustavu putem nacionalne pristupne točke. Nakon primitka takvog zahtjeva, tijelo za provjeru provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti za zahtijevanje takve usporedbe iz članka 20. ili članka 21., prema potrebi.

2. Kada su ispunjeni svi uvjeti za zahtijevanje usporedbe iz članka 20. ili članka 21., tijelo za provjeru šalje zahtjev za usporedbu nacionalnoj pristupnoj točki koja će ga obraditi u središnjem sustavu u skladu s člankom 9. stanicama 3. i 5. za potrebe usporedbe s podacima poslanima središnjem sustavu u skladu s člankom 9. stavkom 1. i člankom 14. stavkom 2.

3. U iznimnim slučajevima kada treba spriječiti izravnu opasnost povezani s terorističkim kaznenim djelom ili drugim teškim kaznenim djelom, tijelo za provjeru može poslati

podatke o otiscima prstiju nacionalnoj pristupnoj točki radi usporedbe odmah nakon primitka zahtjeva od određenog tijela i može samo naknadno provjeriti jesu li ispunjeni svi uvjeti za zahtijevanje usporedbe iz članka 20. ili članka 21., uključujući i to je li iznimno hitan slučaj zapravo postojao. Naknadna se provjera odvija bez nepotrebног odlaganja nakon obrade zahtjeva.

4. Kada se na temelju naknadne provjere utvrdi da pristup podacima iz Eurodac nije bio opravдан, sva tijela koja su imala pristup takvim podacima brišu podatke poslane iz Eurodac i obavješćuju tijelo za provjeru o navedenom brisanju.

Članak 20.

Uvjeti za pristup određenih tijela sustavu Eurodac

1. Za potrebe iz članka 1. stavka 2., određena tijela u okviru raspona svojih ovlasti mogu podnijeti opravdani elektronički zahtjev za usporedbu podataka o otiscima prstiju s podacima pohranjenim u središnjem sustavu, samo ako usporedbe sa sljedećim bazama podataka nisu dovele do utvrđivanja identiteta ispitanika:

- nacionalne baze podataka o otiscima prstiju,
- sustavi za automatsku identifikaciju otiska prstiju svih ostalih država članica u okviru Odluke 2008/615/PUP kada su usporedbe tehnički dostupne, osim ako ne postoje opravdani razlozi za vjerovanje da usporedba s takvim sustavima ne bi dovela do utvrđivanja identiteta ispitanika. Takvi opravdani razlozi uključuju se u opravdani elektronički zahtjev za usporedbu s podacima iz Eurodac koje je određeno tijelo poslalo tijelu za provjeru, i
- vizni informacijski sustav pod uvjetom da su za takvu usporedbu ispunjeni uvjeti utvrđeni u Odluci 2008/633/PUP,

ako su zadovoljeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) usporedba je potrebna za potrebe sprečavanja, otkrivanja ili istrage terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela, što znači da postoji prevladavajuća zabrinutost za javnu sigurnost zbog koje je pretraživanje baze podataka razmjerno;
- (b) usporedba je potrebna u određenom slučaju (odnosno, ne provode se sistematične usporedbe); i

(c) postoje utemeljeni razlozi za vjerovanje da će usporedba znatno doprinijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg kaznenog djela u pitanju. Takvi opravdani razlozi posebno postoje u slučajevima utemeljene sumnje da osumnjičenik, počinitelj ili žrtva terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela spada u jednu od kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom.

2. Zahtjevi za usporedbu s podacima u Eurodacu ograničeni su na pretraživanje podataka o otiscima prstiju.

Članak 21.

Uvjjeti za pristup Europola sustavu Eurodac

1. Za potrebe iz članka 1. stavka 2., određeno tijelo Europola može podnijeti opravdani elektronički zahtjev za usporedbu podataka o otiscima prstiju s podacima pohranjenim u središnjem sustavu u okviru ograničenja ovlasti Europola te, prema potrebi, za ispunjavanje zadaća Europola samo ako usporedbe s podacima o otiscima prstiju pohranjenim u bilo kojem sustavu za obradu podataka kojem Europol tehnički i pravno može pristupiti nisu dovele do utvrđivanja identiteta ispitanika i ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) usporedba je potrebna radi potpore i jačanja mjera država članica u vezi sa sprečavanjem, otkrivanjem ili istragom terorističkih kaznenih djela ili drugih teških kaznenih djela u okviru ovlasti Europola, što znači da postoji prevladavajuća zabrinutost za javnu sigurnost zbog koje je pretraživanje baze podataka razmerno;

(b) usporedba je potrebna u određenom slučaju (odnosno, ne provode se sistematične usporedbe); i

(c) postoje utemeljeni razlozi za vjerovanje da će usporedba znatno doprinijeti sprečavanju, otkrivanju ili istrazi bilo kojeg kaznenog djela u pitanju. Takvi opravdani razlozi posebno postoje u slučajevima utemeljene sumnje da osumnjičenik, počinitelj ili žrtva terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela spada u jednu od kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom.

2. Zahtjevi za usporedbu s podacima u Eurodacu ograničeni su na usporedbe podataka o otiscima prstiju.

3. Obradu podataka koje Europol dobije iz usporedbe s podacima u Eurodacu mora odobriti država članica podrijetla. Takvo se odobrenje dobiva putem nacionalne jedinice Europola u toj državi članici.

Članak 22.

Komunikacija između određenih tijela, tijela za provjeru i nacionalnih pristupnih točaka

1. Ne dovodeći u pitanje članak 26., sva je komunikacija između određenih tijela, tijela za provjeru i nacionalnih pristupnih točaka sigurna i provodi se elektroničkim putem.

2. Za potrebe iz članka 1. stavka 2., države članice digitalno obrađuju otiske prstiju i šalju ih u podatkovnom formatu iz Priloga I. kako bi se osiguralo provođenje usporedbe pomoću računalnog sustava za prepoznavanje otiska prstiju.

POGLAVLJE VII.

OBRADA PODATAKA, ZAŠTITA PODATAKA I ODGOVORNOST

Članak 23.

Odgovornost za obradu podataka

1. Država članica podrijetla odgovorna je za osiguranje:

(a) zakonitog uzimanja otiska prstiju;

(b) zakonitog slanja podataka o otiscima prstiju i drugih podataka iz članka 11., članka 14. stavka 2. i članka 17. stavka 2. središnjem sustavu;

(c) točnosti i aktualnosti podataka u trenutku slanja središnjem sustavu;

(d) zakonitog upisa, pohranjivanja, ispravljanja i brisanja podataka u središnjem sustavu, ne dovodeći u pitanje odgovornosti Agencije;

(e) zakonite obrade rezultata usporedba podataka o otiscima prstiju koje je poslao središnji sustav.

2. U skladu s člankom 34. država članica podrijetla osigurava sigurnost podataka iz stavka 1. prije i tijekom slanja središnjem sustavu kao i sigurnost podataka koje primi od središnjeg sustava.

3. Država članica podrijetla je odgovorna za konačnu identifikaciju podataka u skladu s člankom 25. stavkom 4.

4. Agencija osigurava da je upravljanje središnjim sustavom u skladu s odredbama ove Uredbe. Agencija posebno:

(a) donosi mjere kojima se osigurava da osobe koje rade sa središnjim sustavom podatke upisane u istom obrađuju u skladu sa svrhom Eurodaca kako je utvrđeno u članku 1.;

(b) poduzima mjere potrebne za osiguranje sigurnosti središnjeg sustava u skladu s člankom 34.;

(c) osigurava da samo osobe koje su ovlaštene za rad sa središnjim sustavom imaju pristup istome, ne dovodeći u pitanje ovlasti Europskog nadzornika za zaštitu podataka.

Agencija obavješćuje Europski parlament i Vijeće te Europskog nadzornika za zaštitu podataka o mjerama koje poduzima u skladu s prvim podstavkom.

Članak 24.

Slanje

1. Otisci prstiju se digitalno obrađuju i šalju u podatkovnom formatu iz Priloga I. Dokle god je to potrebno za učinkoviti rad središnjeg sustava, Agencija utvrđuje tehničke zahtjeve za slanje podatkovnog formata iz država članica do središnjeg sustava i obrnuto. Agencija osigurava usporedbu podataka o otiscima prstiju koje su poslale države članice pomoću računalnog sustava za prepoznavanje otisaka prstiju.

2. Države članice elektroničkim putem šalju podatke iz članka 11., članka 14. stavka 2. i članka 17. stavka 2. Podaci iz članka 11. i članka 14. stavka 2. automatski se upisuju u središnji sustav. Dokle god je to potrebno za učinkoviti rad središnjeg sustava, Agencija uspostavlja tehničke zahtjeve da bi osigurala da se podaci mogu na odgovarajući način elektroničkim putem poslati iz država članica u središnji sustav i obrnuto.

3. Referentni broj iz članka 11. točke (d), članka 14. stavka 2. točke (d), članka 17. stavka 1. i članka 19. stavka 1. omogućuje nedvosmisleno povezivanje podataka s jednom određenom osobom i s državom članicom koja šalje podatke. Osim toga, na temelju njega moguće je utvrditi odnose li se takvi podaci na osobu iz članka 9. stavka 1., članka 14. stavka 1. ili članka 17. stavka 1.

4. Referentni broj započinje s identifikacijskim slovom ili slovima na temelju kojih je, u skladu s normom iz Priloga I., moguće identificirati državu članicu koja šalje podatke. Nakon jednog identifikacijskog slova ili više njih slijedi utvrđivanje kategorije osobe ili zahtjeva. „1” se odnosi na podatke u vezi s osobama iz članka 9. stavka 1., „2” na osobe iz članka 14. stavka 1., „3” na osobe iz članka 17. stavka 1., „4” na zahtjeve iz članka 20., „5” na zahtjeve iz članka 21. i „9” na zahtjeve iz članka 29.

5. Agencija utvrđuje tehničke postupke potrebne da bi se osigurala da središnji sustav prima nedvosmislene podatke od država članica.

6. Središnji sustav potvrđuje primetak poslanih podataka u najkraćem roku. U tu svrhu Agencija uspostavlja potrebne tehničke zahtjeve da bi osigurala da države članice prime potvrdu o primiku ako je zatraže.

Članak 25.

Provodenje usporedba i slanje rezultata

1. Države članice osiguravaju slanje podataka o otiscima prstiju odgovarajuće kvalitete za potrebe usporedbe putem računalnog sustava za prepoznavanje otisaka prstiju. Agencija utvrđuje odgovarajuću kvalitetu poslanih podataka o otiscima prstiju dokle god je potrebno osigurati vrlo visoku razinu točnosti rezultata usporedbe u središnjem sustavu. Središnji sustav, u najkraćem roku, provjerava kvalitetu poslanih podataka o otiscima prstiju. Ako podatke o otiscima prstiju nije moguće usporediti pomoću računalnog sustava za prepoznavanje otisaka prstiju, središnji sustav o tome obavješćuje predmetnu državu članicu. Država članica zatim šalje podatke o otiscima prstiju odgovarajuće kvalitetne pomoći referentnog broja jednakog pret-hodnoj seriji podataka o otiscima prstiju.

2. Središnji sustav provodi usporedbe redom kojim su zahtjevi pristigli. Svaki zahtjev se obrađuje u roku od 24 sata. Država članica može zbog razloga povezanih s nacionalnim zakonodavstvom zatražiti posebno hitne usporedbe koje treba provesti o roku od jednog sata. Kada se takvi vremenski rokovi ne mogu ispoštovati zbog okolnosti koje su izvan odgovornosti Agencije, središnji sustav obrađuje zahtjev kao prioritet čim takve okolnosti prestanu postojati. U takvim slučajevima, dokle god je to potrebno za učinkovit rad središnjeg sustava, Agencija utvrđuje kriterije za osiguranje prednosti pri obradi zahtjeva.

3. Dokle god je to potrebno za učinkovit rad središnjeg sustava, Agencija uspostavlja operativne postupke za obradu primljenih podataka i slanje rezultata usporedbe.

4. Kako je utvrđeno u skladu s nacionalnim pravilima države članice primateljice, rezultate usporedbe odmah provjerava stručnjak za otiske prstiju koji je posebno osposobljen za vrste usporedba otiska prstiju predviđene ovom Uredbom. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe, konačnu identifikaciju provodi država članica podrijetla u suradnji s ostalim predmetnim državama članicama, u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) br. 604/2013.

Podaci primljeni iz središnjeg sustava koji se odnose na ostale podatke za koje je utvrđeno da su nepouzdani brišu se odmah nakon utvrđivanja nepouzdanosti podataka.

5. Kada konačna identifikacija u skladu sa stavkom 4. pokaže da rezultat usporedbe primljene iz središnjeg sustava ne odgovara podacima o otiscima prstiju poslanim radi usporedbe, države članice odmah brišu rezultat usporedbe i o tome, u najkraćem roku i najkasnije u roku od tri radna dana, obavještaju Komisiju i Agenciju.

Članak 26.

Komunikacija između država članica i središnjeg sustava

Podaci iz država članica u središnji sustav i obrnuto šalju se putem komunikacijske infrastrukture. Agencija uspostavlja tehničke postupke potrebne za korištenje komunikacijske infrastrukture dokle god je to potrebno za učinkovit rad središnjeg sustava.

Članak 27.

Pristup podacima u Eurodacu te njihovo ispravljanje ili brisanje

1. Država članica podrijetla ima pristup podacima koje je poslala i koji su upisani u središnji sustav u skladu s ovom Uredbom.

Ni jedna država članica ne smije provoditi pretraživanje po podacima koje je poslala druga država članica niti može primiti takve podatke, osim podataka koji su rezultat usporedbe iz članka 9. stavka 5.

2. Pristup podacima upisanim u središnji sustav, u skladu sa stavkom 1. ovog članka, imaju tijela država članica koja su odredila same države članice. Time se točno određuje jedinica odgovorna za izvršavanje zadaća povezanih s primjenom ove Uredbe. Svaka država članica bez odgode šalje popis tih jedinica i sve izmjene tog popisa Komisiji i Agenciji. Agencija objavljuje

konsolidirani popis u *Službenom listu Europske unije*. U slučaju izmjena tog popisa, Agencija jednom godišnje na internetskoj stranici objavljuje ažurirani konsolidirani popis.

3. Samo država članica podrijetla ima pravo izmjene podataka koje je poslala središnjem sustavu ispravljanjem ili dopunom tih podataka, ili njihovim brisanjem, ne dovodeći u pitanje brisanje koje se provodi u skladu s člankom 12. stavkom 2. ili člankom 16. stavkom 1.

4. Ako država članica ili Agencija imaju razloga smatrati da su podaci upisani u središnji sustav činjenično netočni, o tome u najkraćem roku obavještaju državu članicu podrijetla.

Ako država članica ima razloga smatrati da su podaci upisani u središnji sustav u suprotnosti s ovom Uredbom, o tome u najkraćem roku obavještaje Agenciju, Komisiju i državu članicu. Država članica podrijetla provjerava predmetne podatke i, ako je potrebno, odmah ih mijenja ili briše.

5. Agencija podatke upisane u središnji sustav ne šalje niti daje na raspolaganje tijelima bilo koje treće zemlje. Navedena zabrana ne primjenjuje se na slanje takvih podataka trećim zemljama na koje se primjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013.

Članak 28.

Vodenje evidencija

1. Agencija vodi evidenciju o svim aktivnostima obrade podataka u okviru središnjeg sustava. Ove evidencije pokazuju svrhu pristupa, datum i vrijeme, poslane podatke, podatke korištene za istragu i naziv jedinice koja unosi ili koristi podatke te imena odgovornih osoba.

2. Evidencija iz stavka 1. ovog članka smije se koristiti samo za sigurnosni nadzor nad dopustivosti obrade podataka kao i osiguravanje sigurnosti podataka u skladu s člankom 34. Evidencija mora biti zaštićena odgovarajućim mjerama protiv neovlaštenog pristupa i izbrisana nakon proteka razdoblja od godine dana od razdoblja pohrane iz članka 12. stavka 1. i članka 16. stavka 1., osim ako nije potrebna u postupcima praćenja koji su već u tijeku.

3. Za potrebe iz članka 1. stavka 1., svaka država članica poduzima potrebne mjere da bi ostvarila ciljeve utvrđene stanicima 1. i 2. ovog članka u odnosu na svoj nacionalni sustav. Osim toga, svaka država članica vodi evidenciju osobljena propisno ovlaštenog za unos ili korištenje podataka.

Članak 29.

Prava ispitanika

1. Država članica podrijetla u pisnom obliku obavješćuje osobu iz članka 9. stavka 1., članka 14. stavka 1. ili članka 17. stavka 1., i kada je potrebno usmenim putem, na jeziku koji ta osoba razumije ili se opravdano prepostavlja da razumije, o sljedećem:

(a) identitetu kontrolora u smislu članka 2. točke (d) Direktive 95/46/EZ i njegovom zastupniku, ako takav postoji;

(b) svrsi obrade podataka te osobe u Eurodacu, uključujući opis ciljeva Uredbe (EU) br. 604/2013, u skladu s člankom 4. iste i objašnjenje da Eurodacu mogu pristupiti države članice i Europol u svrhu kaznenog progona koje je izneseno u razumljivom obliku te na jasnom i jednostavnom jeziku;

(c) primateljima podataka;

(d) obvezi uzimanja otiska prstiju osobe iz članka 9. stavka 1. ili članka 14. stavka 1.;

(e) pravu na pristup podacima koji se odnose na tu osobu i prava na zahtjev za ispravljanje netočnih podataka koji se odnose na tu osobu ili za brisanje nezakonito obrađenih podataka koji se odnose na tu osobu, kao i prava na obavješćivanje o postupcima za izvršenje tih prava uključujući kontaktne podatke kontrolora i nacionalnih nadzornih tijela iz članka 30. stavka 1.

2. Kada je riječ o osobi iz članka 9. stavka 1. ili članka 14. stavka 1., podaci iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se u trenutku uzimanja otiska prstiju te osobe.

Kada je riječ o osobi iz članka 17. stavka 1., podaci iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se najkasnije u trenutku slanja podataka koji se odnose na tu osobu središnjem sustavu. Navedena obveza ne postoji u slučaju kada se pružanje takvih podataka pokaže nemogućim ili bi uključivalo nerazmјerni napor.

Ako je osoba iz članka 9. stavka 1., članka 14. stavka 1. i članka 17. stavka 1. maloljetna, države članice osiguravaju podatke na način koji odgovara starosti te osobe.

3. U skladu s postupkom iz članka 44. stavka 2. Uredbe (EU) br. 604/2013 sastavlja se zajednička brošura koja sadrži barem podatke iz stavka 1. ovog članka i podatke iz članka 4. stavka 1. navedene Uredbe.

Brošura je jasna i jednostavna, sastavljena na jeziku koji ta osoba razumije ili za koji se razumno prepostavlja da ga razumije.

Brošura se sastavlja na način koji državama članicama omogućuje da je dopune dodatnim podacima specifičnim za svaku državu članicu. Ti podaci specifični za svaku državu članicu uključuju barem prava ispitanika, mogućnost dobivanja pomoći od nacionalnih nadzornih tijela te kontaktne podatke ureda kontrolora i nacionalnih nadzornih tijela.

4. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe, ispitanik u svakoj državi članici može, u skladu sa zakonima, drugim propisima i postupcima te države, ostvarivati prava utvrđena člankom 12. Direktive 95/46/EZ.

Ne dovodeći u pitanje obvezu pružanja ostalih podataka u skladu s člankom 12. točkom (a) Direktive 95/46/EZ, ispitanik ima pravo biti obaviještena o podacima koji se odnose na nju koji su upisani u središnji sustav te o tome koja ih je država članica poslala središnjem sustavu. Takav pristup podacima može odobriti samo država članica.

5. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1., bilo koja osoba može u svakoj državi članici zatražiti da se činjenično netočni podaci isprave ili da se nezakonito upisani podaci izbrišu. Ispravljanje i brisanje bez pretjerane odgode provodi država članica koja je poslala podatke, u skladu s njezinim zakonima, drugim propisima i postupcima.

6. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1., ako se prava na ispravljanje i brisanje ostvare u državi članici, a ne u onoj koja je poslala podatke, tijela te države članice stupaju u vezu s tijelima države članice ili država članica koje su poslale podatke tako da potonje mogu provjeriti točnost podataka i zakonitost njihovog slanja i upisa u središnji sustav.

7. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1., ako se pokaže da su podaci upisani u središnji sustav činjenično netočni ili nezakonito upisani, država članica koja ih je poslala ispravlja ili briše podatke u skladu s člankom 27. stavkom 3. Ta država članica u pisnom obliku bez neprimjerenog odugovlaženja potvrđuje ispitaniku da je poduzela mjere u vezi s ispravljanjem ili brisanjem podataka koji se na nju odnose.

8. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1., ako država članica koja je poslala podatke nije suglasna s tim da su podaci upisani u središnji sustav činjenično netočni ili da su nezakonito upisani, u pisanom obliku bez neprimjerenog odugovlačenja obavješćuje ispitanika o tome zašto nije spremna ispraviti ili izbrisati podatke.

Ta država članica također ispitaniku osigurava podatke koji objašnjavaju korake koje ta osoba može poduzeti ako ne prihvati izneseno objašnjenje. Ta obavijest uključuje podatke o tome kako podnijeti tužbu ili, ako je primjeren, pritužbu pred nadležnim tijelima ili sudovima te države članice ili o bilo kojoj finansijskoj ili drugoj pomoći koja je na raspolaganju u skladu sa zakonima, drugim propisima i postupcima te države članice.

9. Svaki zahtjev u skladu sa stavcima 4. i 5. sadržava sve podatke potrebne za identifikaciju ispitanika, uključujući otiske prstiju. Ti se podaci koriste isključivo radi ostvarivanja prava iz stavaka 4. i 5. i odmah nakon korištenja se brišu.

10. Nadležna tijela država članica aktivno surađuju radi pravovremenog izvršenja prava iz stavaka 5., 6. i 7.

11. Kad god osoba zatraži podatke koji se odnose na nju u skladu sa stavkom 4., nadležno tijelo u pisanom obliku vodi evidenciju o takvom zahtjevu i načinu na koji je podnesen te navedenu evidenciju odmah stavlja na raspolaganje nacionalnim nadzornim tijelima.

12. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe, nacionalno nadzorno tijelo u svakoj državi članici, na temelju zahtjeva ispitanika, može pomoći njemu ili njoj u skladu s člankom 28. stavkom 4. Direktive 95/467/EZ u ostvarivanju njegovih ili njezinih prava.

13. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe, nacionalno nadzorno tijelo države članice koja je poslala podatke i nacionalno nadzorno tijelo države članice u kojoj se ispitanik nalazi pomažu i, ako je zatraženo, savjetuju ispitanika u vezi s provođenjem njegovog ili njezinog prava na ispravljanje ili brisanje podataka. Oba nacionalna nadzorna tijela međusobno surađuju u tu svrhu. Zahtjevi za takvu pomoć mogu se uputiti nacionalnom nadzornom tijelu države članice u kojoj se ispitanik nalazi koje zahtjeve šalje tijelu države članice koja je poslala podatke.

14. U svakoj državi članici bilo koja osoba može, u skladu sa zakonima, drugim propisima i postupcima te države, podnijeti tužbu ili, prema potrebi, pritužbu pred nadležnim tijelima ili sudovima države, ako joj je odbijeno pravo na pristup predviđeno stavkom 4.

15. Bilo koja osoba može, u skladu sa zakonima, drugim propisima i postupcima države članice koja je poslala podatke, podnijeti tužbu ili, ako je potrebno, pritužbu pred nadležnim tijelima ili sudovima te države, u pogledu podataka upisanih u središnji sustav koji se na nju odnose, kako bi ostvarila svoje pravo na temelju stavka 5. Obveza nacionalnih nadzornih tijela da pomažu i, kada se to od njih traži, savjetuju ispitanika, u skladu sa stavkom 13., postoji tijekom cijelog postupka.

Članak 30.

Nadzor koji provode nacionalna nadzorna tijela

1. Za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 1. ove Uredbe, svaka država članica osigurava da nacionalno nadzorno tijelo ili tijela utvrđena u skladu s člankom 28. stavkom 1. Direktive 95/46/EZ, nezavisno nadziru, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, zakonitost obrade osobnih podataka, u skladu s ovom Uredbom, koju obavlja predmetna država članica, uključujući slanje podataka središnjem sustavu.

2. Svaka država članica osigurava da se njezino nacionalno nadzorno tijelo može savjetovati s osobama koje posjeduju dovoljno znanja u području podataka o otiscima prstiju.

Članak 31.

Nadzor koji provodi Europski nadzornik za zaštitu podataka

1. Europski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se obrada svih osobnih podataka u sustavu Eurodac, posebno od strane Agencije, provodi u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 i ovom Uredbom.

2. Europski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se najmanje svake tri godine provodi revizija obrade osobnih podataka od strane Agencije u skladu s međunarodnim revizjiskim normama. Izvješće o takvoj reviziji šalje se Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Agenciji i nacionalnim nadzornim tijelima. Agencija ima mogućnost iznijeti svoje komentare prije donošenja izvješća.

Članak 32.

Suradnja između nacionalnih nadzornih tijela i Europskog nadzornika za zaštitu podataka

1. Nacionalna nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka, svaki u okviru svojih ovlasti, aktivno surađuju u okviru svojih odgovornosti te osiguravaju koordinirani nadzor Eurodaca.

2. Države članice svake godine osiguravaju provođenje revizije obrade osobnih podataka za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. od strane nezavisnog tijela, u skladu s člankom 33. stavkom 2., uključujući analizu uzorka utemeljenih elektroničkih zahtjeva.

Revizija se prilaže godišnjem izvješću država članica iz članka 40. stavka 7.

3. Nacionalna nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka, svaki u okviru svojih ovlasti, razmjenjuju odgovarajuće podatke, pomažu jedni drugima u provođenju revizija i inspekcija, ispituju poteškoće pri tumačenju ili primjeni ove Uredbe, proučavaju probleme pri izvršavanju nezavisnog nadzora ili ostvarivanju prava ispitanika, sastavljaju usklađene prijedloge za zajednička rješenja bilo kakvih problema i promiču svijest o pravima na zaštitu podataka, prema potrebi.

4. Za potrebe utvrđene u stavku 3., nacionalna nadzorna tijela i Europski nadzornik za zaštitu podataka sastaju se najmanje dvaput godišnje. Troškove i organizaciju tih sastanaka preuzima Europski nadzornik za zaštitu podataka. Poslovnik se donosi na prvom sastanku. Daljnje metode rada razvijaju se zajednički prema potrebi. Svake se dvije godine Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Agenciji šalje zajedničko izvješće o aktivnostima.

Članak 33.

Zaštita osobnih podataka obrađenih u svrhu kaznenog progona

1. Svaka država članica osigurava da se odredbe donesene u okviru nacionalnog zakonodavstva kojim se provodi Okvirna odluka 2008/977/PUP također primjenjuju na obradu osobnih podataka od strane nacionalnih tijela za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. ove Uredbe.

2. Nacionalna nadzorna tijela određena u skladu s Okvirnom odlukom 2008/977/PUP prate zakonitost obrade osobnih podataka u okviru ove Uredbe koju za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. ove Uredbe provode države članice, uključujući njihovo slanje u Eurodac i iz njega.

3. Obrada osobnih podataka od strane Europola u skladu s ovom Uredbom u skladu je s Odlukom 2009/371/PUP i nadzire je nezavisni vanjski nadzornik za zaštitu podataka. Članci 30., 31. i 32. te Odluke primjenjuju se na obradu osobnih podataka od strane Europola u skladu s ovom Uredbom. Nezavisni vanjski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se ne krše prava pojedinca.

4. Osobni podaci dobiveni iz Eurodaca u skladu s ovom Uredbom za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. obrađuju se samo za potrebe spriječavanja, otkrivanja ili istrage posebnog slučaja u vezi s kojim su podatke zatražili država članica ili Europol.

5. Središnji sustav, određena tijela i tijela za provjeru i Europol vode evidenciju pretraživanja za potrebe dopuštanja nacionalnim tijelima za zaštitu podataka i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka da prate usklađenost obrade podataka s pravilima Unije u vezi zaštite podataka, uključujući za potrebe vođenja evidencije kako bi se mogla pripremiti godišnja izvješća iz članka 40. stavka 7. Osim u te svrhe, osobni podaci i evidencija pretraživanja brišu se iz svih nacionalnih spisa i spisa Europol nakon jednog mjeseca, osim ako podaci nisu potrebni u svrhu posebne kaznene istrage koja je u tijeku u vezi s kojom su ih zatražili država članica ili Europol.

Članak 34.

Sigurnost podataka

1. Država članica podrijetla osigurava sigurnost podataka prije i tijekom slanja središnjem sustavu.

2. Svaka država članica, u odnosu na sve podatke koje su obradila njezina nadležna tijela u skladu s ovom Uredbom, donosi potrebne mjere, uključujući sigurnosni plan kako bi:

(a) fizički zaštitila podatke, uključujući izradu planova za zaštitu ključne infrastrukture u nepredvidivim situacijama;

(b) spriječila svakoj neovlaštenoj osobi pristup nacionalnim instalacijama u kojima država članica provodi radnje u skladu sa svrhom Eurodaca (kontrola na ulasku u instalaciju);

(c) spriječila neovlašteno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili brisanje podatkovnih medija (kontrola podatkovnih medija);

(d) spriječila neovlašteni unos podataka i neovlaštenu inspekciju, mijenjanje ili brisanje pohranjenih osobnih podataka (kontrola pohranjivanja);

(e) spriječila neovlaštenu obradu podataka u Eurodacu i svako neovlašteno mijenjanje ili brisanje podataka obrađenih u Eurodacu (kontrola unosa podataka);

(f) osigurala da osobe koje su ovlaštene pristupiti Eurodacu imaju pristup samo podacima obuhvaćenim njihovim ovlaštenjem, isključivo pomoću individualnih i jedinstvenih korsničkih identifikacijskih dokumenata i povjerljivih načina rada pristupa (kontrola pristupa podacima);

(g) osigurala da sva tijela s pravom pristupa Eurodacu sastave profile koji opisuju funkcije i odgovornosti osoba koje su ovlaštene pristupiti podacima, te ih unijeti, ažurirati, brisati i pretraživati, i te profile i sve ostale odgovarajuće podatke, koje bi ta tijela mogla zatražiti za potrebe nadzora, odmah staviti na raspolaganje nacionalnim nadzornim tijelima iz članka 28. Direktive 95/46/EZ i članka 25. Okvirne odluke 2008/977/PUP na njihov zahtjev (profile osoblja);

(h) osigurala mogućnost provjeravanja i utvrđivanja kojim su tijelima poslati osobni podaci korištenjem podatkovne komunikacijske opreme (kontrola komunikacije);

(i) osigurala mogućnost provjeravanja i utvrđivanja koji su podaci obrađeni u Eurodacu, tko ih je obradio i u koju svrhu (kontrola upisa podataka);

(j) spriječila neovlašteno čitanje, kopiranje, mijenjanje ili brisanje osobnih podataka za vrijeme slanja osobnih podataka u Eurodac ili iz njega ili tijekom prijenosa podatkovnih medija, posebno pomoću odgovarajućih tehnika šifriranja (kontrola prijenosa);

(k) nadzirala učinkovitost sigurnosnih mjera iz ovog stavka i poduzela potrebne organizacijske mjere povezane s unutarnjim praćenjem kako bi se osigurala usklađenost s ovom Uredbom (samorevidiranje) i automatsko otkrivanje u roku od 24 sata svih događaja koji proizlaze iz primjene mjera navedenih u točkama (b) do (j) koje bi mogle ukazivati na sigurnosni incident.

3. Države članice obavješćuju Agenciju o sigurnosnim incidentima koje su otkrile u svojim sustavima. Agencija u slučaju sigurnosnih incidenata obavješćuje države članice, Europol i Europskog nadzornika za zaštitu podatka. Predmetne države članice, Agencija i Europol surađuju za vrijeme sigurnosnog incidenta.

4. Agencija poduzima potrebne mjere kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni stvkom 2. u vezi s radom Eurodaca, uključujući donošenje sigurnosnog plana.

Članak 35.

Zabrana slanja podataka trećim zemljama, međunarodnim organizacijama ili privatnim subjektima

1. Osobni podaci dobiveni iz središnjeg sustava od države članice ili Europolu u skladu s ovom Uredbom ne šalju se niti

stavljaju na raspolaganje ni jednoj trećoj zemlji, međunarodnoj organizaciji ili privatnom subjektu uspostavljenom u Uniji ili izvan nje. Navedena se zabrana također primjenjuje ako se ti podaci dalje obrađuju na nacionalnoj razini ili među državama članicama u smislu članka 2. točke (b) Okvirne odluke 2008/977/PUP.

2. Osobni podaci podrijetlom iz države članice koje su razmijenile države članice nakon pozitivnog rezultata dobivenog za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. ne šalju se trećim zemljama ako postoji ozbiljan rizik da bi nakon takvog slanja ispitanik mogao biti izložen mučenju, neljudskom i ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju ili bilo kojem drugom kršenju njegovih ili njezinih temeljnih prava.

3. Zabrane iz stavaka 1. i 2. ne dovode u pitanje pravo država članica da pošalju takve podatke trećim zemljama na koje se primjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013.

Članak 36.

Evidentiranje i dokumentacija

1. Svaka država članica i Europol osiguravaju da se svi postupci obrade podataka koji proizlaze iz zahtjeva za usporedbu s podacima iz Eurodaca za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2. evidentiraju ili dokumentiraju za potrebe provjeravanja prihvatljivosti zahtjeva, praćenja zakonitosti obrade podataka te cjelevitosti i sigurnosti podataka i samonadzora.

2. Evidencija ili dokumentacija uvijek moraju sadržavati:

(a) točnu svrhu zahtjeva za usporedbu, uključujući predmetni oblik terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela i, u slučaju Europol, točnu svrhu zahtjeva za usporedbu;

(b) utemeljene razloge protiv provođenja usporedba s ostalim državama članicama u okviru Odluke 2008/615/PUP, u skladu s člankom 20. stavkom 1. ove Uredbe;

(c) uputu na nacionalni spis;

(d) datum i točno vrijeme zahtjeva za usporedbu koji je nacionalna pristupna točka podnijela središnjem sustavu;

(e) naziv tijela koje je zatražilo pristup za usporedbu i odgovorne osobe koja je podnijela zahtjev i obradila podatke;

(f) kada je to primjenjivo, korištenje hitnog postupka iz članka 19. stavka 3. i odluke donesene u odnosu na naknadno provjeravanje;

(g) podatke korištene za usporedbu;

(h) u skladu s nacionalnim pravilima ili Odlukom 2009/371/PUP, identifikacijsku oznaku službenika koji je proveo pretraživanje i službenika koji je izdao nalog za pretraživanjem ili slanjem.

3. Evidencija i dokumentacija koriste se samo za praćenje zakonitosti obrade podataka i osiguranje cjelovitosti i sigurnosti podataka. Samo evidencija koja sadrži neosobne podatke može se koristiti za praćenje i evaluaciju iz članka 40. Nadležna nacionalna nadzorna tijela odgovorna za provjeru prihvatljivosti zahtjeva i praćenje zakonitosti obrade podataka te cjelovitosti i sigurnosti podataka imaju pristup tim evidencijama na vlastiti zahtjev za potrebe ispunjavanja njihovih dužnosti.

Članak 37.

Odgovornost

1. Svaka osoba ili država članica koja je pretrpjela štetu zbog nezakonite obrade podataka ili drugog djelovanja koje nije u skladu s ovom Uredbom ima pravo primiti naknadu štete od države članice odgovorne za pretrpljenu štetu. Država se oslobođa od odgovornosti, u cijelosti ili djelomično, ako dokaže da nije odgovorna za okolnosti koje su dovele do štete.

2. Ako zbog nepoštivanja obveza države članice propisanih ovom Uredbom nastane šteta u središnjem sustavu, ta je država članica odgovorna za nastalu štetu, osim ako i onoliko koliko su Agencija ili druga država članica propustile poduzeti primjene mјere kako bi sprječile nastanak štete ili kako bi ublažile njezin učinak.

3. Zahtjeve za naknadu štete prema državi članici za štetu iz stavaka 1. i 2. uređuju odredbe nacionalnog prava tužene države članice.

1. Članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Zadaće u vezi s Eurodacom

U vezi s Eurodacom Agencija izvršava:

(a) zadaće prenesene na nju Uredbom (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava Eurodac za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u jednoj od država članica od strane državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europola u svrhu kaznenog progona (*); i

(b) zadaće povezane s osposobljavanjem za tehničku uporabu Eurodaca.

(*) SL L 180, 29.6.2013., str. 1.”

2. Članak 12. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točke (u) i (v) zamjenjuju se sljedećim:

„(u) donosi godišnje izvješće o aktivnostima središnjeg sustava Eurodaca u skladu s člankom 40. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 603/2013;

(v) daje primjedbe na izvješća o revizijama Europskog nadzornika za zaštitu podataka u skladu s člankom 45. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1987/2006, člankom 42. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 767/2008 i člankom 31. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 603/2013 te osigurava odgovarajuće postupanje nakon tih revizija;”;

(b) točka x. zamjenjuje se sljedećim:

„(x) kompilira statističke podatke o radu središnjeg sustava Eurodaca u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 603/2013;”;

POGLAVLJE VIII.

IZMJENE UREDBE (EU) BR. 1077/2011

Članak 38.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1077/2011

Uredba (EU) br. 1077/2011 mijenja se kako slijedi:

(c) točka (z) zamjenjuje se sljedećim:

„(z) osigurava godišnju objavu popisa jedinica u skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 603/2013.”.

3. Članak 15. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Europol i Eurojust mogu biti nazočni na sastancima upravnog odbora kao promatrači, kada je na dnevnom redu pitanje koje se odnosi na SIS II, u pogledu primjene Odluke 2007/533/PUP. Europol može biti nazočan i na sastancima upravnog odbora kao promatrač kada je na dnevnom redu pitanje koje se odnosi na VIS, u pogledu primjene Odluke 2008/633/PUP, ili pitanje koje se odnosi na Eurodac, u pogledu primjene Uredbe (EU) br. 603/2013.”

4. Članak 17. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 5., točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) ne dovodeći u pitanje članak 17. Pravilnika o osoblju, utvrđuje uvjete povjerljivosti radi uskladištanja s člankom 17. Uredbe (EZ) br. 1987/2006, člankom 17. Odluke 2007/533/PUP, člankom 26. stavkom 9. Uredbe (EZ) br. 767/2008 i člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 603/2013.”;

(b) u stavku 6., točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) izvješća o tehničkom funkcioniranju pojedinih opsežnih informacijskih sustava iz članka 12. stavka 1. točke (t) i godišnjeg izvješća o aktivnostima središnjeg sustava Eurodacu iz članka 12. stavka 1. točke (u), na temelju rezultata praćenja i evaluacije.”

5. Članak 19. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europol i Eurojust mogu imenovati svaki svog predstavnika u savjetodavnoj skupini za SIS II. Europol može imenovati predstavnika u savjetodavne skupine za VIS i Eurodac.”.

POGLAVLJE IX.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 39.

Troškovi

1. Troškovi nastali u vezi s uspostavom i radom središnjeg sustava i komunikacijske infrastrukture terete općí proračun Europske unije.

2. Troškove nacionalnih pristupnih točaka i troškove njihovog spajanja sa središnjim sustavom snosi svaka država članica.

3. Svaka država članica i Europol na vlastiti trošak postavljaju i održavaju tehničku infrastrukturu potrebnu za provođenje ove Uredbe i odgovorni su za preuzimanje njezinih troškova koji proizlaze iz zahtjeva za usporedbu s podacima iz Eurodaca za potrebe utvrđene u članku 1. stavku 2.

Članak 40.

Godišnje izvješće: praćenje i evaluacija

1. Agencija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka godišnje izvješće o aktivnostima središnjeg sustava, uključujući o njegovom tehničkom funkcioniranju i sigurnosti. Godišnje izvješće uključuje podatke o upravljanju i radu Eurodaca prema prethodno utvrđenim količinskim pokazateljima za ciljeve iz stavka 2.

2. Agencija osigurava postupke za praćenje funkcioniranja središnjeg sustava u odnosu na ciljeve koji se odnose na rezultate, ekonomičnost i kvalitetu usluge.

3. Za potrebe tehničkog održavanja, izvještavanja i statističkih podataka, Agencija ima pristup potrebnim podacima u vezi s postupcima obrade koji se provode u središnjem sustavu.

4. Do 20. srpnja 2018. i svake četiri godine nakon toga, Komisija priprema cijekupnu ocjenu rada Eurodaca, ispitujući postignute rezultate u odnosu na ciljeve i učinak na temeljna prava, uključujući i je li pristup tijela koja provode zakon doveo do neizravne diskriminacije osoba obuhvaćenih ovom Uredbom, i procjenjujući daljnju valjanost temeljnih načela sustava i moguće posljedice na buduće djelovanje, te daje sve potrebne preporuke. Komisija evaluaciju šalje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Države članice Agenciji i Komisiji osiguravaju podatke potrebne za sastavljanje godišnjeg izvješća iz stavka 1.

6. Agencija, države članice i Europol osiguravaju Komisiji podatke potrebne za sastavljanje cijelokupne evaluacije predviđene stavkom 4. Ti podaci ne smiju ugroziti metode rada i ne uključuju podatke koji otkrivaju izvore, članove osoblja ili istrage određenih tijela.

7. U skladu s odredbama nacionalnog zakonodavstva o objavi podataka osjetljive prirode, svaka država članica i Europol pripremaju godišnja izvješća o učinkovitosti usporedbe podataka o otiscima prstiju s podacima iz Eurodaca u svrhu kaznenog progona, koja sadržavaju podatke i statističke podatke o:

- točnoj svrsi usporedbe, uključujući vrstu terorističkog kaznenog djela ili drugog teškog kaznenog djela,
- razlozima za utemeljenu sumnju,
- utemeljenim razlozima protiv provođenja usporedbe s ostalim državama članicama u okviru Odluke 2008/615/PUP, u skladu s člankom 20. stavkom 1. ove Uredbe,
- broju zahtjeva za usporedbu,
- broju i vrsti slučajeva koji su završili uspješnim identifikacijama, i
- potrebi i korištenju iznimnih hitnih slučajeva, uključujući one u kojima tijelo za provjeru nakon naknadne provjere nije prihvatiло hitnost.

Godišnja izvješća država članica i Europola šalju se Komisiji do 30. lipnja sljedeće godine.

8. Na temelju godišnjih izvješća država članica i Europola iz stavka 7., osim cijelokupne ocjene iz stavka 4., Komisija sastavlja i godišnje izvješće o pristupu tijela koja provode zakon Eurodalu i šalje ga Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka.

Članak 41.

Sankcije

Države članice poduzimaju potrebne mjere da bi osigurale da svaka obrada podataka unesenih u središnji sustav suprotno

svrsi Eurodaca kako je utvrđeno u članku 1. bude sankcionirana, uključujući upravne i/ili kaznene sankcije u skladu s nacionalnim zakonodavstvom, koje su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 42.

Teritorijalna primjena

Odredbe ove Uredbe ne primjenjuju se na ni jedno državno područje na koje se ne primjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013.

Članak 43.

Obavješćivanje određenih tijela i tijela za provjeru

1. Svaka država članica do 20. listopada 2013. obavješćuje Komisiju o svojim određenim tijelima, operativnim jedinicama iz članka 5. stavka 3. i tijelima za provjeru, te je odmah obavješćuje o svakoj izmjeni u vezi s navedenim.
2. Europol do 20. listopada 2013. obavješćuje Komisiju o svojim određenim tijelima, tijelima za provjeru i nacionalnoj pristupnoj točki koju je odredio, te je odmah obavješćuje o svakoj izmjeni u vezi s navedenim.
3. Komisija godišnje objavljuje podatke iz stavaka 1. i 2. u Službenom listu Europske unije te elektroničkom objavom dostupnom na internetskim stranicama koja se bez odgode ažurira.

Članak 44.

Prijelazna odredba

Podaci blokirani u središnjem sustavu u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 2725/2000 deblokiraju se i označavaju u skladu s člankom 18. stavkom 1. ove Uredbe 20. srpnja 2015.

Članak 45.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 2725/2000 i Uredba (EZ) br. 407/2002 stavljuju se izvan snage s učinkom od 20. srpnja 2015.

Upute na Uredbe stavljene izvan snage smatraju se uputama na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelačijskom tablicom iz Priloga III.

Članak 46.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova se Uredba primjenjuje od 20. srpnja 2015.

Države članice obavješćuju Komisiju i Agenciju čim uspostave tehničke uvjete za slanje podataka središnjem sustavu, a najkasnije 20. srpnja 2015.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. lipnja 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednik
A. SHATTER

PRILOG I.**Podatkovni oblik i obrazac za uzimanje otiska prstiju**

Podatkovni oblik za razmjenu podataka o otiscima prstiju

Propisan je sljedeći oblik za razmjenu podataka o otiscima prstiju:

ANSI/NIST-ITL 1a-1997., Ver.3., lipanj 2001. (INT-1) i bilo koji budući daljnji razvoj ovog standarda.

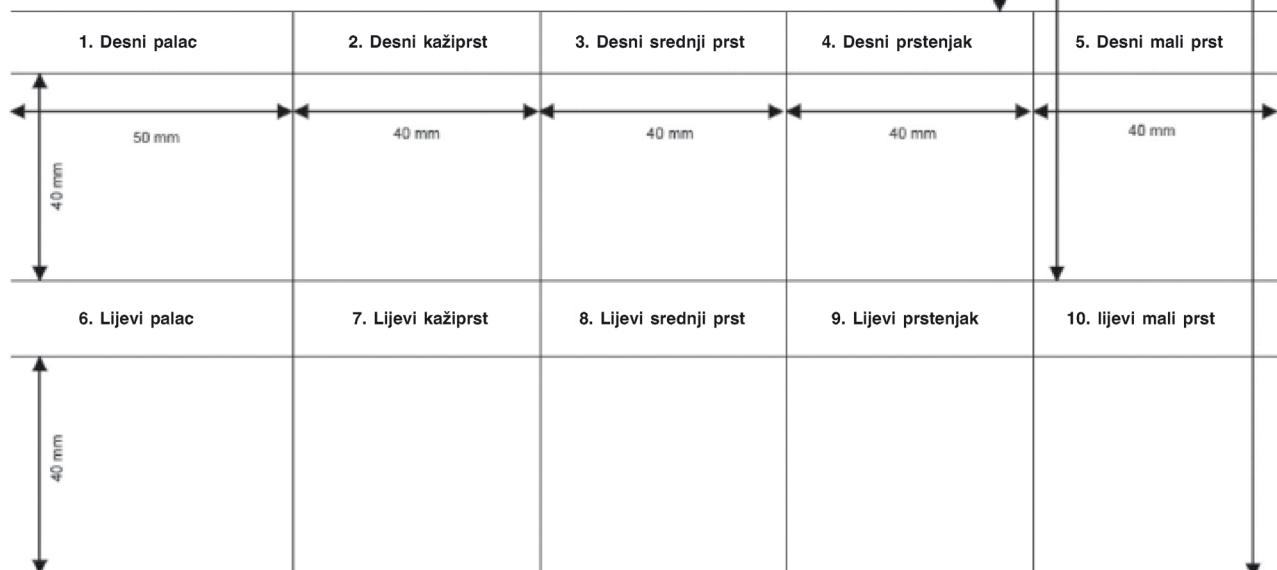
Standard za identifikacijska slova država članica

Primjenjuje se sljedeći ISO standard: ISO 3166 – oznaka s dva slova.

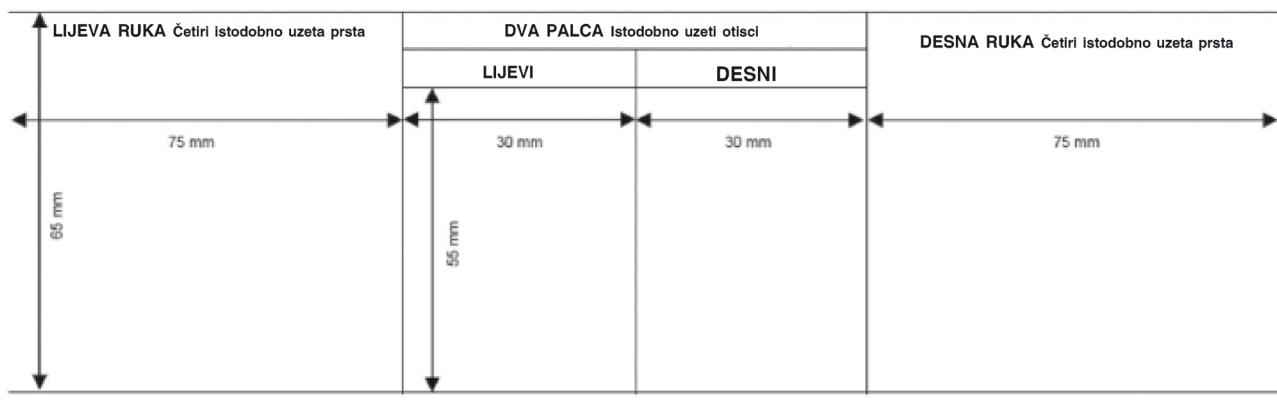
Eurodac – Obrazac otiska prstiju

1.	Referentni broj		
2.	Mjesto podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili mjesto zadržavanja državljankina treće zemlje ili osobe bez državljanstva		
3.	Datum podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili mjesto zadržavanja državljankina treće zemlje ili osobe bez državljanstva		
4.	Spol		
5.	Datum uzimanja otiska prstiju		
6.	Datum slanja podataka središnjem sustavu		

OTISCI DOBIVENI VALJANJEM PRSTA

OBIČNI OTISCI

PRILOG II.**Uredbe stavljene izvan snage (iz članka 45.)**

Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 (SL L 316, 15.12.2000., str. 1.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 407/2002 (SL L 62, 5.3.2002., str. 1.)

*PRILOG III.***Korelacijska tablica**

Uredba (EZ) br. 2725/2000	Ova Uredba
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2. prvi podstavak točke (a), (b)	Članak 3. stavak 1. točka (a)
Članak 1. stavak 2. prvi podstavak točka (c)	—
Članak 1. stavak 2. drugi podstavak	Članak 3. stavak 4.
Članak 1. stavak 3.	Članak 1. stavak 3.
Članak 2. stavak 1. točka (a)	—
Članak 2. stavak 1. točke (b) do (e)	Članak 2. stavak 1. točke (a) do (d)
—	Članak 2. stavak 1. točke (e) do (j)
Članak 3. stavak 1.	—
Članak 3. stavak 2.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 3. točke (a) do (e)	Članak 8. stavak 1. točke (a) do (e)
—	Članak 8. stavak 1. točke (f) do (i)
Članak 3. stavak 4.	—
Članak 4. stavak 1.	Članak 9. stavak 1. i članak 3. stavak 5.
Članak 4. stavak 2.	—
Članak 4. stavak 3.	Članak 9. stavak 3.
Članak 4. stavak 4.	Članak 9. stavak 4.
Članak 4. stavak 5.	Članak 9. stavak 5.
Članak 4. stavak 6.	Članak 25. stavak 4.
Članak 5. stavak 1. točke (a) do (f)	Članak 11. točke (a) do (f)
—	Članak 11. točke (g) do (k)
Članak 5. stavak 1. točke (g) i (h)	—
Članak 6.	Članak 12.
Članak 7.	Članak 13.
Članak 8.	Članak 14.
Članak 9.	Članak 15.
Članak 10.	Članak 16.
Članak 11. stavci 1. do 3.	Članak 17. stavci 1. do 3.
Članak 11. stavak 4.	Članak 17. stavak 5.
Članak 11. stavak 5.	Članak 17. stavak 4.
Članak 12.	Članak 18.
Članak 13.	Članak 23.
Članak 14.	—

Uredba (EZ) br. 2725/2000	Ova Uredba
Članak 15.	Članak 27.
Članak 16.	Članak 28. stavci 1. i 2.
—	Članak 28. stavak 3.
Članak 17.	Članak 37.
Članak 18.	Članak 29. stavci 1., 2., 4. do 10. i 12. do 15.
—	Članak 29. stavci 3. i 11.
Članak 19.	Članak 30.
—	Članci 31. do 36.
Članak 20.	—
Članak 21.	Članak 39. stavci 1. i 2.
Članak 22.	—
Članak 23.	—
Članak 24. stavci 1. i 2.	Članak 40. stavci 1. i 2.
—	Članak 40. stavci 3. do 8.
Članak 25.	Članak 41.
Članak 26.	Članak 42.
—	Članci 43. do 45.
Članak 27.	Članak 46.

Uredba 407/2002/EZ	Ova Uredba
Članak 2.	Članak 24.
Članak 3.	Članak 25. stavci 1. do 3.
—	Članak 25. stavci 4. i 5.
Članak 4.	Članak 26.
Članak 5. stavak 1.	Članak 3. stavak 3.
Prilog I.	Prilog I.
Prilog II.	—

32013R0604

29.6.2013.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 180/31

UREDBA (EU) br. 604/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 26. lipnja 2013.

o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (preinaka)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (e),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

(1) Potrebno je provesti cijeli niz značajnih izmjena Uredbe Vijeća br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ⁽⁴⁾. Ovu bi Uredbu trebalo preinačiti radi jasnoće.

(2) Zajednička politika azila, uključujući zajednički europski sustav azila, sastavni je dio cilja Europske unije za postupno stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde, otvorenog za one koje su okolnosti prisilile na zakonito traženje zaštite u Uniji.

⁽¹⁾ SL C 317, 23.12.2009., str. 115.

⁽²⁾ SL C 79, 27.3.2010., str. 58.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 7. svibnja 2009. (SL C 212 E, 5.8.2010., str. 370.) i Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 6. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 10. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽⁴⁾ SL L 50, 25.2.2003., str. 1.

(3) Na posebnom zasjedanju u Tampereu 15. i 16. listopada 1999. Europsko se vijeće usuglasilo da će nastojati uvesti zajednički europski sustav azila utemeljen na cjelovitoj i sveobuhvatnoj primjeni Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. koja je dopunjena Protokolom iz New Yorka od 31. siječnja 1967. (dalje u tekstu: Ženevska konvencija) čime se osigurava da se nitko ne šalje natrag u progon, tj. poštuje se načelo zabrane vraćanja. U tom smislu, i bez utjecaja na kriterije odgovornosti utvrđene ovom Uredbom, sve države članice koje poštuju načelo zabrane vraćanja, smatraju se sigurnim zemljama za državljanstvo trećih zemalja.

(4) U zaključcima iz Tampere navodi se također da bi taj sustav u kratkom vremenskom razdoblju morao uključivati jasan i provediv način za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

(5) Takav bi se način trebao temeljiti na objektivnim, poštenim kriterijima i za države članice i za predmetne osobe. Trebao bi posebno omogućiti brzo određivanje odgovorne države članice, tako da se osigura učinkovit pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite i pritom ne ugrozi cilj brzog razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

(6) Završena je prva faza uspostave Zajedničkog europskog sustava azila koji bi dugoročno trebao voditi zajedničkom postupku i jedinstvenom statusu za one kojima je priznata međunarodna zaštita, koji bi važio u cijeloj Uniji. Europsko se vijeće 4. studenoga 2004. donijelo Haški program u kojem su postavljeni ciljevi koji će se u području slobode, sigurnosti i pravde provoditi tijekom razdoblja 2005. – 2010. U vezi s tim Haški je program pozvao Europsku komisiju da zaključi ocjenu pravnih akata prve faze te Europskom parlamentu i Vijeću podnese akte i mjere druge faze kako bi se mogli donijeti prije 2010.

(7) U Stockholmskom programu Europsko je vijeće ponovno potvrdilo svoju obvezu da najkasnije do 2012. u skladu s člankom 78. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) uspostavi zajedničko područje zaštite i solidarnosti za osobe kojima je priznata međunarodna zaštitna.

Nadalje je istaknuto da Dublinski sustav ostaje temelj Zajedničkog europskog sustava azila jer jasno dodjeljuje odgovornost među državama članicama za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

- (8) Izvori Europskog azilnog ureda za potporu (EASO) koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 439/2010 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾, trebali bi biti dostupni za osiguranje primjerene potpore odgovarajućim službama država članica odgovornim za provedbu ove Uredbe. EASO bi trebao posebno osigurati mjere solidarnosti, kao što je intervencijska skupina za azil s potpornim skupinama za azil za pomoć onim državama članicama koje su suočene s posebnim pritiskom i u kojima podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu (dalje u tekstu: podnositelji zahtjeva) nisu osigurani odgovarajući standardi, posebno u vezi s prihvatom i zaštitom.
- (9) Uzimajući u obzir rezultate obavljenog ocjenjivanja provedbe instrumenata prve faze, primjerno je na tom stupnju potvrditi načela na kojima se temelji Uredba (EZ) br. 343/2003 i istodobno na temelju iskustva uvesti potrebna poboljšanja učinkovitosti Dublinskog sustava i zaštite koja se podnositeljima zahtjeva priznaje na temelju tog sustava. Kako je dobro funkcioniranje Dublinskog sustava od bitne važnosti za Zajednički europski sustav azila, trebalo bi tijekom uspostave drugih elemenata Zajedničkog europskog sustava azila i instrumenata solidarnosti Unije pregledati njegova načela i funkcioniranje. Trebalo bi odrediti provedbu cjelokupnog pregleda prikladnosti koji se temelji na dokazima i koji obuhvaća pravne, gospodarske i socijalne učinke Dublinskog sustava, uključujući njegov utjecaj na temeljna prava.
- (10) Za osiguranje jednakog postupanja prema svim podnositeljima zahtjeva i korisnicima prava na međunarodnu zaštitu i osiguranja usklađenosti s važećom pravnom stečevinom Unije u području azila, posebno s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite⁽²⁾, područje primjene ove Uredbe obuhvaća podnositelje zahtjeva za supsidijarnu zaštitu i osobe prihvatljive za supsidijarnu zaštitu.
- (11) Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu⁽³⁾ trebala

bi se primjenjivati na postupak za određivanje odgovorne države članice kako je određeno ovom Uredbom, podložno ograničenjima u primjeni te Direktive.

- (12) Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite⁽⁴⁾ trebala bi se primjenjivati istodobno s odredbama o postupovnim zaštitnim mjerama i ne dovodeći ih pritom u pitanje, kako je određeno ovom Uredbom, podložno ograničenjima u primjeni te Direktive.
- (13) U skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, najbolji interes djeteta trebalo bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe. Pri utvrđivanju najboljih interesa djeteta države članice moraju, ponajprije, uzimati u obzir dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika, pitanja zaštite i sigurnosti, mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću, uključujući sredinu iz koje dolazi. Osim toga, za maloljetnike bez pratnje zbog njihove posebne ranjivosti trebalo bi utvrditi posebna postupovna jamstva.
- (14) U skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, poštovanje obiteljskog života trebalo bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe.
- (15) Zajednička obrada zahtjeva za međunarodnu zaštitu članova jedne obitelji od strane jedne države članice omogućuje da se zahtjevi razmatraju temeljito, da odluke koje se u vezi njih donose budu dosljedne i da članovi jedne obitelji ne budu odvojeni.
- (16) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje načela jedinstva obitelji i najboljih interesa djeteta, postojanje odnosa zavisnosti između podnositelja zahtjeva i njegova djeteta, brata ili sestre ili roditelja na temelju trudnoće ili materinства, zdravstvenog stanja ili visoke starosti podnositelja zahtjeva trebalo bi postati obvezujući kriterij odgovornoštiti. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, prisutnost člana obitelji ili rođaka koji se za njega mogu skrbiti na državnom području druge države članice trebala bi također postati obvezujući kriterij odgovornoštiti.

⁽¹⁾ SL L 132, 29.5.2010., str. 11.

⁽²⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

⁽³⁾ SL L 180, 29.6.2013., str. 96.

⁽⁴⁾ SL L 180, 29.6.2013., str. 60.

- (17) Svakoj državi članici trebalo bi dopustiti odstupanje od kriterija odgovornosti, posebno iz humanitarnih razloga i suosjećanja, da se omogući spajanje s članovima obitelji, rođacima ili kojim drugim rodbinskim odnosima te razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koja je podnesena u toj državi članici ili u drugoj državi članici i u slučaju kada to razmatranje nije u području njezine odgovornosti prema obvezujućim kriterijima utvrđenim ovom Uredbom.
- (18) S podnositeljem zahtjeva trebalo bi organizirati osobni intervju da se lakše odredi država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Čim je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen, podnositelja zahtjeva trebalo bi obavijestiti o primjeni ove Uredbe i o mogućnosti da tijekom intervjuja dade informacije o prisutnosti članova obitelji, rođaka ili kojih drugih rodbinskih odnosa u državama članicama, da se olakša postupak određivanja odgovorne države članice.
- (19) Da se osigura zaštita prava predmetnih osoba trebalo bi, posebno u skladu s člankom 47. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, uspostaviti pravne zaštitne mjere i pravo na učinkovit pravni lijek u vezi s odlukama o transferu u drugu odgovornu državu članicu. Da se osigura poštovanje međunarodnog prava, učinkovit pravni lijek protiv takvih odluka trebao bi obuhvatiti primjenu ove Uredbe te pravno i stvarno stanje u državi članici u koju se podnositelja zahtjeva predaje.
- (20) Zadržavanje podnositelja zahtjeva primjenjuje se u skladu s temeljnim načelom da se osobu ne smije zadržati samo zbog toga što traži međunarodnu zaštitu. Zadržavanje bi trebalo biti što je kraće moguće i u skladu s načelom nužnosti i razmernosti. Zadržavanje podnositelja zahtjeva trebalo bi posebno biti u skladu s člankom 31. Ženevske konvencije. Postupci predviđeni ovom Uredbom u vezi sa zadržanom osobom moraju se primjenjivati kao prioritETNI u najkraćem mogućem roku. Kada je riječ o općim jamstvima u vezi sa zadržavanjem te uvjetima zadržavanja, kada je to potrebno, trebale bi se primjenjivati odredbe Direktive 2013/33/EU i na osobe zadržane na temelju ove Uredbe.
- (21) Nedostaci ili raspad sustava azila, koje posebni pritisci na te sustave često pogoršavaju ili im pridonose, mogu ugroziti neometano funkcioniranje sustava uspostavljenog na temelju ove Uredbe, što može prouzročiti opasnost za kršenje prava podnositelja zahtjeva kako su utvrđena važećom pravnom stečevinom Unije u području azila i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, drugim međunarodnim ljudskim pravima i pravima izbjeglica.
- (22) Kako bi osigurali snažnu suradnju u okviru ove Uredbe i uspostavili međusobno povjerenje država članica u vezi s politikom azila, trebalo bi uspostaviti postupak za rano upozoravanje i pripravnost za upravljanje krizama u vezi s azilom koji je namijenjen sprečavanju pogoršanja ili raspada sustava azila, pri čemu EASO ima ključnu ulogu u skladu s ovlastima koje ima na temelju Uredbe (EU) br. 439/2010. Takvim bi postupkom trebalo osigurati da se Unija što prije obavijesti o ugroženosti neometanog funkcioniranja sustava uspostavljenog ovom Uredbom zbog posebnog pritiska na sustave azila jedne ili više država članica i/ili njihovih nedostataka. Takvim se postupkom omogućuje Uniji da potiče preventivne mjere u ranoj fazi i takvom stanju stvari pokloni odgovarajuću političku pozornost. Solidarnost, koja je ključni element Zajedničkog europskog sustava azila, neodvojivo je povezana s uzajamnim povjerenjem. Jačanjem takvog povjerenja postupak za rano upozoravanje i pripravnost za upravljanje krizama u vezi s azilom, može poboljšati usmjeravanje konkretnih mjera istinske i stvarne solidarnosti s pogodenim državama članicama te pomoći pogodenim državama članicama općenito, a posebno podnositeljima zahtjeva. U skladu s člankom 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, akti Unije, kad god je to potrebno, trebali bi sadržavati odgovarajuće mjere da učine važećim načelo solidarnosti, a postupak moraju pratiti takve mjere. Zaključcima o zajedničkom okviru za istinsku i stvarnu solidarnost s državama članicama čiji su sustavi azila pod posebnim pritiskom, uključujući i zbog miješanih migracijskih tokova, koje je 8. ožujka 2012. donijelo Vijeće, predviđa se „instrumentarij“ postojećih i mogućih novih mjera koje bi trebalo uzeti u obzir u okviru mehanizma za rano upozoravanje i pripravnost za upravljanje krizama u vezi s azilom.
- (23) Države članice trebale bi suradivati s EASO-om pri prikupljanju informacija o njihovo sposobnosti svladavanja posebnog pritiska na njihov sustav azila i sustav prihvata, posebno u okviru primjene ove Uredbe. EASO bi u skladu s Uredbom (EU) br. 439/2010. trebao redovito izvješćivati o prikupljenim informacijama.
- (24) U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1560/2003⁽¹⁾, transfer u državu članicu odgovornu za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se provesti dobrovoljno u obliku nadziranog odlaska ili uz pratinju. Države članice trebale bi poticati dobrovoljni transfer osiguranjem odgovarajućih informacija podnositelju zahtjeva te osigurati da se nadzirani transfer ili transfer uz pratinju odvija na human način, uz puno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva, te u najboljem

⁽¹⁾ SL L 222, 5.9.2003., str. 3.

interesu djeteta i najvećem mogućem uzimanju u obzir razvoja odgovarajuće sudske prakse, posebno u vezi s transferom iz humanitarnih razloga.

- (25) Zbog postupnog oblikovanja područja bez unutarnjih granica u kojima je kretanja osoba zajamčeno u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i utvrđivanjem politika Unije vezanih uz uvjete ulaska i boravka državljanina treće zemlje, uključujući zajedničke napore za upravljanje vanjskim granicama, potrebno je uravnotežiti kriterije odgovornosti u duhu solidarnosti.
- (26) Uredba 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti osoba u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka⁽¹⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane država članica u skladu s ovom Uredbom.
- (27) Razmjenom osobnih podataka podnositelja zahtjeva, uključujući osjetljive podatke o njegovu zdravlju, prije transfera, osigurat će se da tijela nadležna za odlučivanje o azilu podnositeljima zahtjeva omogućuju odgovarajuću pomoć te osiguravaju neprekidnu zaštitu i poštovanje prava koja su im priznata. Trebalо bi uvesti posebne odredbe da se u skladu s Direktivom 95/46/EZ osigura zaštita podataka podnositelja zahtjeva u tom položaju.
- (28) Primjenu ove Uredbe moguće je olakšati i povećati njezinu učinkovitost bilateralnim sporazumima između država članica, za poboljšanje komunikacije među nadležnim službama, skraćivanje rokova za postupke i pojednostavljanje razmatranja zahtjeva za prihvat ili ponovni prihvat ili uspostavu postupaka za obavljanje transfera.
- (29) Trebalо bi osigurati kontinuitet između sustava za određivanje odgovorne države članice koji je utvrđen Uredbom (EZ) br. 343/2003 i sustava koji je uspostavljen ovom Uredbom. Isto tako, trebalо bi osigurati usklađenosť između ove Uredbe i Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava Eurodac za usporedbu otisaka prstiju zbog učinkovite primjene Uredbe (EU) br. 604/2013 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz sustava

Eurodac koji podnesu tijela kaznenog progona država članica i Europol u svrhu kaznenog progona⁽²⁾.

- (30) Funkcioniranje sustava Eurodac, koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 603/2013, trebalо bi olakšati primjenu ove Uredbe.
- (31) Djelovanje Viznog informacijskog sustava kako je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o Viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak⁽³⁾, a posebno provedba članaka 21. i 22., trebalо bi olakšati primjenu ove Uredbe.
- (32) U vezi s postupanjem s osobama iz područja primjene ove Uredbe, države članice obvezuju obveze iz instrumenta međunarodnog prava, uključujući odgovarajuću sudsку praksu Europskog suda za ljudska prava.
- (33) Za osiguranje jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalо bi prenijeti na Komisiju. Te bi ovlasti trebalо izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽⁴⁾.
- (34) Postupak razmatranja trebalо bi koristiti za donošenje zajedničke brošure o Dublin/Eurodac te posebne brošure za maloljetnike bez pratnje; standardiziranog obrasca za razmjenu odgovarajućih informacija o maloljetnicima bez pratnje; jedinstvenih uvjeta za savjetovanje i razmjenu informacija o maloljetnicima i uzdržavanim osobama; jedinstvenih uvjeta o pripremi i podnošenju zahtjeva za prihvat ili ponovni prihvat; dvaju popisa odgovarajućih elemenata dokaza i dokaza na osnovu indicija i njihovih redovitih pregleda; propusnica; jedinstvenih uvjeta za savjetovanje i razmjenu informacija o transferu; standardnog obrasca za razmjenu podataka prije transfera; zajedničkog zdravstvenog certifikata; jedinstvenih uvjeta i praktičnih rješenja za razmjenu zdravstvenih podataka osobe prije transfera te kanala za siguran elektronički prijenos zahtjeva.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁽²⁾ SL L 180, 29.6.2013., str. 1.

⁽³⁾ SL L 218, 13.8.2008., str. 60.

⁽⁴⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

- (35) Da se osiguraju dopunska pravila na Komisiju bi trebalo prenijeti ovlasti da u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije donosi akte u vezi s osiguranjem identifikacije članova obitelji, braće i sestara ili rođaka maloljetnika bez pratnje; kriterije za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza; kriterije za ocjenu sposobnosti rođaka da se skrbe za maloljetnika bez pratnje, uključujući kada članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više od jedne države članice; elemente za ocjenjivanje veze ovisnosti; kriterije za ocjenjivanje sposobnosti osobe da se skrbe za uzdržavanu osobu te elemente koji se uzimaju u obzir za ocjenu nesposobnosti za putovanje tijekom duljeg razdoblja. Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti u donošenju delegiranih akata ne prelazi područje primjene najboljih interesa djeteta kako je predviđeno člankom 6. stavkom 3. ove Uredbe. Od posebne je važnosti da Komisija u okviru svog rada na pripremama održava odgovarajuće konzultacije, uključujući i one na stručnoj razini. Komisija pri pripremi i sastavljanju delegiranih akata mora osigurati da se Europskom parlamentu i Vijeću odgovarajući dokumenti dostavljaju istodobno, pravodobno i na odgovarajući način.
- (40) Budući da države članice ne mogu zadovoljavajuće ostvariti cilj ove Uredbe, tj. utvrditi kriterije i mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i da se taj cilj zbog opsega i učinaka ove Uredbe može lakše ostvariti na razini Unije, Unija može donositi mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom razmjernosti iz navedenog članka, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (41) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, te države članice obavijestile su da žele sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.
- (42) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola 22 o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UEEU), Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe i ona za nju nije obvezujuća niti se u odnosu na nju primjenjuje,
- DONIJELI SU OVU UREDBU:**
- POGLAVLJE I.**
- PREDMET I DEFINICIJE**
- Članak 1.**
- Predmet**
- Ovom se Uredbom utvrđuju kriterije i mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koju je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (dalje u tekstu: odgovorna država članica).
- Članak 2.**
- Definicije**
- Za potrebe ove Uredbe:
- (a) „državljanin treće zemlje“ znači svaka osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i koja nije državljanin države koja sudjeluje u ovoj Uredbi na temelju sporazuma s Europskom unjom;

- (b) „zahtjev za međunarodnu zaštitu” znači zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je definiran u članku 2. točki (h) Direktive 2011/95/EU;
- (c) „podnositelj zahtjeva” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu o kojem još nije donesena konačna odluka;
- (d) „razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači svako razmatranje ili odluka ili rješenje koje se odnosi na zahtjev za međunarodnu zaštitu od strane nadležnih tijela u skladu s Direktivom 2013/32/EU i Direktivom 2011/95/EU, osim za postupke za određivanje odgovorne države članice u skladu s ovom Uredbom;
- (e) „povlačenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači radnje kojima se završavaju postupci koje je podnositelj zahtjeva započeo podnošenjem zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u skladu s Direktivom 2013/32/EU izričito ili prešutno;
- (f) „korisnik međunarodne zaštite” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je priznata međunarodna zaštita kako je definirana u članku 2. točki (a) Direktive 2011/95/EU;
- (g) „članovi obitelji” u mjeri u kojoj je obitelj već postojala u zemlji podrijetla, znači sljedeći članovi obitelji podnositelja zahtjeva koji su prisutni na području država članica:
- bračni drug podnositelja zahtjeva ili njegov nevjenčani partnera u trajnoj vezi, kada u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u okviru njezina zakonodavstva o državljanima trećih zemalja nevjenčani se parovi tretiraju na usporediv način s vjenčanim parovima,
 - maloljetna djeca parova iz prve alineje ili podnositelja zahtjeva, pod uvjetom da nisu vjenčani i neovisno o tome jesu li rođeni u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, ili su usvojeni, kako je određeno nacionalnim pravom,
 - kada je podnositelj zahtjeva maloljetan ili nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za podnositelja zahtjeva u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u kojoj je odrasla osoba prisutna,
 - kada je korisnik međunarodne zaštite maloljetnik ili nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je za korisnika odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u kojoj je korisnik prisutan;
- (h) „rođak” znači odrasli ujak/tetak ili teta/ujna ili djed/baka koji je prisutan/prisutna na državnom području države članice neovisno o tome je li podnositelj zahtjeva rođen u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, ili usvojen, kako je određeno nacionalnim pravom;
- (i) „maloljetnik” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od 18 godina;
- (j) „maloljetnik bez pratnje” znači maloljetnik koji dolazi na državno područje država članica bez pratnje odrasle osobe koja je za njega odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice tako dugo dok ta odrasla osoba stvarno ne preuzme brigu o njemu; uključuje i maloljetnika koji je ostao bez pratnje nakon što je ušao na državno područje država članica;
- (k) „zastupnik” znači osoba ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetniku bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima navedenim u ovoj Uredbi da se osigura najveća korist djeteta i za njega, prema potrebi, obavljaju pravne radnje. Kada je kao zastupnik imenovana organizacija, ona određuje osobu odgovornu za obavljanje dužnosti zastupnika za maloljetnika bez pratnje u skladu s ovom Uredbom;
- (l) „dokument o boravku” znači svako odobrenje koje su izdala tijela države članice kojim se državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva odobrava boravak na njezinu državnom području, uključujući dokumente koji potkrepljuju odobrenje, da ostanu na državnom području u okviru mjera privremene zaštite ili dok ne prestanu okolnosti koje sprečavaju provedbu naloga za udaljavanje, s iznimkom viza i dozvola za boravak koje su izdane tijekom razdoblja koje je potrebno za određivanje odgovorne države članice kako je utvrđeno u ovoj Uredbi ili tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili zahtjeva za dozvolu boravka;
- (m) „viza” znači dozvola ili odluka države članice koja je potrebna za tranzit ili ulazak s namjerom boravka u toj državi članici ili u više država članica. Vrsta vize određuje se u skladu sa sljedećim definicijama pojmova:
- „dugotrajna viza” znači dozvola ili odluka koju je izdala jedna država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili pravom Unije koja je potrebna za ulaz i planirani boravak u toj državi članici više od tri mjeseca,

- „kratkotrajna viza” znači dozvola ili odluka države članice tranzita preko državnog područja jedne države članice ili namjeru boravka na državnom području jedne ili više država članica ili svih država članica u razdoblju od najviše tri mjeseca unutar šest mjeseci od datuma prvog ulaska na državno područje država članica,
 - „zrakoplovno-tranzitna viza” znači viza koja važi za tranzit preko međunarodnih područja tranzita jedne ili više zračnih luka država članica;
- (n) „opasnost od bijega” znači opasnost da podnositelj zahtjeva ili državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, u vezi s kojom se odvija postupak transfera, pobegne u skladu s ocjenom pojedinog slučaja na temelju objektivnih kriterija koji su određeni zakonom.

POGLAVLJE II.

OPĆA NAČELA I ZAŠTITNE MJERE

Članak 3.

Pristup postupku za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

1. Države članice razmatraju svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji podnese zahtjev na državnom području bilo koje države članice, uključujući granicu ili područje tranzita. Zahtjev razmatra samo jedna država članica i to ona koja je prema kriterijima iz poglavlja III. navedena kao odgovorna.

2. Kada na temelju kriterija navedenih u ovoj Uredbi nije moguće odrediti nijednu odgovornu državu članicu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Kada podnositelja zahtjeva nije moguće poslati u državu članicu, koja je prвobитно određena kao odgovorna, zbog utemeljenih razloga za pretpostavku da postoje sustavni nedostaci u postupku azila i uvjetima za prihvrat podnositelja zahtjeva u toj državi članici, koji bi mogli izazvati opasnost neljudskog i ponižavajućeg postupanja u smislu članka 4. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, država članica koja provodi postupak određivanja odgovorne države članice i dalje razmatra kriterije iz poglavlja III. da utvrdi može li se koju drugu državu članicu odrediti kao odgovornu.

Kada transfer u skladu s ovim stavkom nije moguće obaviti ni u jednu državu članicu određenu na temelju kriterija iz poglavlja III. ili u prvu državu članicu u kojoj je zahtjev podnesen, država članica koja provodi postupak određivanja odgovorne države članice postaje odgovorna država članica.

3. Svaka država članica pridržava pravo da, podložno pravilima i zaštitnim mjerama koje su utvrđene u Direktivi 2013/32/EU, podnositelja zahtjeva pošalje u sigurnu treću zemlju.

Članak 4.

Pravo na informacije

1. Čim je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesena u smislu članka 20. stavka 2. u državi članici, njezina nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o primjeni ove Uredbe, a posebno o:

- (a) ciljevima ove Uredbe i posljedicama podnošenja drugog zahtjeva u drugoj državi članici te o posljedicama transfera iz jedne države članice u drugu tijekom faze u kojoj se određuje država članica odgovorna u skladu s ovom Uredbom i razmatra zahtjev za međunarodnu zaštitu;
- (b) kriterijima za određivanje odgovorne države članice, hijerarhiji takvih kriterija u različitim fazama postupka i o njihovu trajanju, uključujući činjenicu da država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu može postati odgovorna u skladu s ovom Uredbom, i onda kada takva odgovornost nije utemeljena na tim kriterijima;
- (c) osobnom intervjuu u skladu s člankom 5. i mogućnosti davanja informacija o prisutnosti članova obitelji, rođaka ili članova drugih rodbinskih odnosa u država članicama, uključujući načine na koje podnositelj zahtjeva može dati takve informacije;
- (d) mogućnosti osporavanja odluke o transferu i, kada je to primjereni, molbe za odgodu transfera;
- (e) činjenici da nadležna tijela država članica mogu razmijeniti podatke podnositelja zahtjeva zbog provedbe svojih obveza koje proizlaze iz ove Uredbe;
- (f) pravu pristupa podacima koji se odnose na podnositelja zahtjeva i pravu da se zahtijeva ispravak takvih podataka ili brisanje nezakonito obrađivanih podataka, kao i postupci za ostvarivanje takvih prava, uključujući podatke o kontaktima s tijelima iz članka 35. i nacionalnim tijelima za zaštitu podataka koja su odgovorna za razmatranje zahtjeva vezanih uz zaštitu osobnih podataka.

2. Informacije iz stavka 1. osiguravaju se u pisnom obliku i na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije. Države članice upotrebljavaju zajedničku brošuru koja je u tu svrhu sastavljena na temelju stavka 3.

Kada je to potrebno za pravilno razumijevanje podnositelja zahtjeva, informacije se daju i usmeno, na primjer prilikom osobnog intervjua iz članka 5.

3. Komisija na temelju provedbenih akata sastavlja zajedničku brošuru, te posebnu brošuru za maloljetnike bez pratrje, koja sadržava barem informacije iz stavka 1. ovog članka. Ta brošura sadržava također informacije o primjeni Uredbe (EU) br. 603/2013 i posebno svrhu u koju se podaci podnositelja zahtjeva mogu razmatrati u okviru Eurodaca. Zajednička brošura sastavlja se tako da se državama članicama omogući da je dopune posebnim dodatnim informacijama države članice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2. ove Uredbe.

Članak 5.

Osobni intervju

1. Da se olakša postupak određivanja odgovorne države članice, država članica koja provodi taj postupak s podnositeljem zahtjeva vodi osobni intervju. Intervju također omogućuje da podnositelj zahtjeva ispravno razumije informacije koje dobiva u skladu s člankom 4.

2. Osobni se intervju može izostaviti ako:

(a) je podnositelj zahtjeva pobjegao; ili

(b) je podnositelj zahtjeva nakon dobivanja informacija iz članka 4. na drugi način dao informacije relevantne za određivanje odgovorne države članice. Država članica koja izostavi intervju podnositelju zahtjeva omogućuje da prije donošenja odluke o njegovu transferu odgovornoj državi članici u skladu s člankom 26. stavkom 1. da daljnje informacije koje su važne za ispravno određivanje odgovorne države članice.

3. Osobni se intervju provodi pravodobno, u svakom slučaju prije donošenja bilo kakve odluke o transferu podnositelja zahtjeva u odgovornu državu članicu u skladu s člankom 26. stavkom 1.

4. Osobni se intervju provodi na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem se može sporazumijevati. Kada je to potrebno, države članice mogu uzeti tumača koji je sposoban osigurati odgovarajuće sporazumijevanje između podnositelja zahtjeva i osobe koja vodi osobni intervju.

5. Osobni se intervju vodi pod uvjetima koji osiguravaju odgovarajuću povjerljivost. Vodi ga osoba koja je za to ospozobljena u skladu s nacionalnim pravom.

6. Država članica koja vodi osobni intervju sastavlja pisani sažetak koji sadrži sve glavne informacije koje je podnositelj

zahtjeva tijekom intervjuja dao. Taj sažetak može biti u obliku izvješća ili na standardnom obrascu. Država članica podnositelju zahtjeva ili pravnom zastupniku koji ga zastupa pravodobno osigurava pristup sažetku.

Članak 6.

Zaštitne mjere za maloljetnike

1. Pri provedbi svih postupaka iz ove Uredbe, najbolji interes djeteta primarna je briga država članica.

2. Države članice osiguravaju da zastupnik zastupa i/ili pomaže maloljetniku bez pratrje u svim postupcima iz ove Uredbe. Zastupnik je ospozobljen i ima stručno znanje da osigura poštovanje najboljih interesa maloljetnika u postupcima koji se provode na temelju ove Uredbe. Takav zastupnik ima pristup sadržaju odgovarajućih dokumenata iz dosjera podnositelja zahtjeva, uključujući posebnu brošuru za maloljetnike bez pratrje.

Ovaj stavak ne dovodi u pitanje odgovarajuće odredbe iz članka 25. Direktive 2013/32/EU.

3. Pri ocjeni najboljih interesa djeteta, države članice tjesno međusobno surađuju i posebno uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:

(a) mogućnosti ponovnog spajanja obitelji;

(b) dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika;

(c) pitanja vezana uz sigurnost i zaštitu, posebno kada postoji opasnost da je maloljetnik žrtva trgovine ljudima;

(d) mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću.

4. Za potrebe primjene članka 8., država članica u kojoj je maloljetnik podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, što je prije moguće poduzima odgovarajuće mјere da identificira članove obitelji, braću i sestre ili rođake maloljetnika bez pratrje na državnom području država članica i pritom štiti najbolje interese djeteta.

U tu svrhu ta država članica može zatražiti pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija te maloljetniku olakšati pristup uslugama takvih organizacija za traženje osoba.

Osoblje nadležnih tijela iz članka 35. koja obrađuju zahtjeve maloljetnika bez pratrje odgovarajuće je ospozobljeno, i nadalje se mora odgovarajuće ospozobljavati, o posebnim potrebama maloljetnika bez pratrje.

5. S ciljem olakšavanja odgovarajućih mjera za identifikaciju članova obitelji, braće i sestara ili rođaka maloljetnika bez pratnje koji žive na području druge države članice, u skladu sa stavkom 4. ovog članka, Komisija donosi provedbene akte uključujući standardni obrazac za razmjenu odgovarajućih podataka među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

može brinuti za maloljetnika, ta država članica spaja maloljetnika s njegovim rođakom i odgovorna je država članica, pod uvjetom da to u najboljem interesu maloljetnika.

3. Kada članovi obitelji, braća ili sestre ili rođaci iz stavaka 1. i 2. borave u više od jedne države članice, odgovorna država članica određuje se na temelju najboljih interesa maloljetnika.

POGLAVLJE III.

KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Članak 7.

Hijerarhija kriterija

1. Kriteriji za određivanje odgovorne države članice primjenjuju se redoslijedom kojim su navedeni u ovom poglavlju.

4. U odsutnosti člana obitelji, brata ili sestre ili rođaka iz stavaka 1. i 2., odgovorna je ona država članica u kojoj je maloljetnik bez pratnje podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika.

2. Odgovorna država članica u skladu s kriterijima navedenim u ovom poglavlju, određuje se na temelju položaja koji je postojao kada je podnositelj zahtjeva prvi put podnio svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu u državi članici.

5. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 45. o identifikaciji članova obitelji, braće i sestara ili rođaka maloljetnika bez pratnje; kriterije za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza; kriterije za ocjenu sposobnosti rođaka da se skrbe za maloljetnika bez pratnje, uključujući kada članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više od jedne države članice. Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti u donošenju delegiranih akata ne prelazi područje primjene najboljih interesa djeteta kako je predviđeno člankom 6. stavkom 3.

3. U vezi s primjenom kriterija iz članka 8., 10. i 16., države članice uzimaju u obzir sve raspoložive dokaze o prisutnosti članova obitelji, rođaka ili članova drugih rodbinskih odnosa podnositelja zahtjeva na državnom području države članice, pod uvjetom da su takvi dokazi predočeni prije nego što država članica primi zahtjev za prihvat ili ponovni prihvat predmetne osobe, u skladu s člankom 22. odnosno 25., i da o prethodnim zahtjevima za međunarodnu zaštitu podnositelja molbe nije donesena prva odluka o sadržaju zahtjeva.

6. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu podataka među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 8.

Maloljetnici

1. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, odgovorna država članica je ona u kojoj je zakonito prisutan član obitelji ili brat ili sestra maloljetnika bez pratnje, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik u braku čiji bračni drug nije prisutan na državnom području država članica, odgovorna država članica je država članica u kojoj je zakonito prisutan otac, majka ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika, u skladu s pravom ili praksom te države članice, ili brat ili sestra.

Članak 9.

Članovi obitelji koji su korisnici međunarodne zaštite

Kada podnositelj zahtjeva ima člana obitelji, neovisno o tome je li obitelj prethodno zasnovana u zemlji podrijetla, kojem je kao korisniku međunarodne zaštite dopušten boravak u državi članici, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju.

Članak 10.

Članovi obitelji koji su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Kada podnositelj zahtjeva ima člana obitelji u državi članici, o čijem zahtjevu za međunarodnu zaštitu u toj državi članici nije donesena prva odluka o sadržaju, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju.

2. Kada je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje koji ima rođaka koji je zakonito prisutan u drugoj državi članici i kada se na temelju pojedinačnog razmatranja utvrdi, da se rođak

Članak 11.

Obiteljski postupak

Kada više članova obitelji i/ili maloljetne braće ili sestara koji nisu u braku, istodobno podnese zahtjeve za međunarodnu zaštitu u istoj državi članici, ili na datume koji su dovoljno blizu da se postupci za određivanje odgovorne države članice vode zajedno, i kad bi primjena kriterija iz ove Uredbe doveća do njihova razdvajanja, odgovorna država članica određuje se na temelju sljedećih odredaba:

- (a) za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu članova obitelji i/ili maloljetne braće ili sestara koji nisu u braku odgovorna je država članica koja je prema kriterijima odgovorna za prihvatanje najvećeg broja dotičnih osoba;
- (b) ako to ne uspije, odgovorna je država članica koja je prema kriterijima odgovorna za razmatranje zahtjeva najstarijeg člana obitelji.

Članak 12.

Izdavanje dokumenata o boravku ili viza

1. Kada podnositelj zahtjeva posjeduje važeći dokument o boravku, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala dokument.

2. Kada podnositelj zahtjeva ima važeću vizu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala vizu, osim ako je viza izdana u ime druge države članice u skladu s rješenjem o zastupanju kako je određeno u članku 8. Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama⁽¹⁾. U tom slučaju zastupana država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

3. Kada podnositelj zahtjeva ima više od jednog važećeg dokumenta o boravku ili vize koje su izdale različite države članice, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu preuzimaju države članice prema sljedećem redoslijedu:

(a) država članica koja je izdala dokument o boravku koji osigurava pravo na najdulje vrijeme boravka ili kada su vremena važenja istovjetna, država članica koja je izdala dokument o boravku kojemu najkasnije istječe rok važenja;

(b) država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok važenja kada je riječ o različitim vizama iste vrste;

(c) kada su vize različitih vrsta, država članica koja je izdala vizu s najduljim vremenom važenja, ili kada su vremena važenja istovjetna, država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok važenja.

4. Kada podnositelj zahtjeva posjeduje samo jedan ili više dokumenata o boravku kojima je važenje isteklo prije manje od dviju godina ili jednu ili više viza kojima je važenje isteklo prije manje od šest mjeseci i koji su mu stvarno omogućili ulazak na državno područje države članice, za vrijeme koje podnositelj zahtjeva ne napušta državno područje država članica, primjenjuju se stavci 1., 2. i 3.

Kada podnositelj zahtjeva posjeduje jedan ili više dokumenata o boravku kojima je važenje isteklo prije više od dviju godina ili jednu ili više viza kojima je važenje isteklo prije više od šest mjeseci i koji su mu stvarno omogućili ulazak na državno područje države članice i kada podnositelj zahtjeva nije napustio državno područje država članica, odgovorna je država članica u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

5. Činjenica da su dokument o boravku ili viza izdani na temelju lažnog ili preuzetog identiteta ili podnošenja krivotvornih, lažnih ili nevažećih dokumenata, ne sprečava da se odgovornost dodijeli državi članici koja ga je izdala. Međutim, država članica koja je izdala dokument o boravku ili vizu nije odgovorna, ako se utvrди da je prijevara počinjena nakon što su dokument ili viza izdani.

Članak 13.

Ulazak i/ili boravak

1. Kada se utvrdi na temelju dokaza ili dokaza na osnovu indicija kako je navedeno u dva popisa iz članka 22. stavka 3. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) br. 603/2013, da je podnositelj zahtjeva pri dolasku iz treće zemlje nezakonito prešao granicu države članice kopnom, morem ili zrakom, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u koju je na taj način ušao. Ta odgovornost prestaje 12 mjeseci od datuma nezakonitog prijelaza granice.

2. Kada državu članica nije moguće, ili više nije moguće, smatrati odgovornom u skladu sa stavkom 1. ovog članka i kada se na temelju dokaza ili dokaza na osnovu indicija kako je navedeno u oba popisa iz članka 22. stavka 3. utvrđi da je podnositelj zahtjeva – koji je nezakonito ušao na državno područje država članica ili za koga nije moguće utvrditi okolnosti ulaska – prije podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u državi članici živio neprekidno najmanje pet mjeseci, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ako je podnositelj zahtjeva živio u razdobljima od najmanje pet mjeseci u više država članica, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je posljednja država članica u kojoj je živio.

⁽¹⁾ SL L 243, 15.9.2009., str. 1.

Članak 14.

Ulazak bez vizne obveze

1. Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva uđe na državno područje države članice u kojoj za ulazak ne važi vizna obveza, ta država članica odgovorna je za razmatranje njegovog zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

2. Načelo iz stavka 1. ne primjenjuje se ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva podnese svoj zahtjev za međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici u kojoj za ulazak na njezino državno područje također ne važi vizna obveza. U tom slučaju ta druga država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 15.

Zahtjev na međunarodnom tranzitnom području zračne luke

Kada zahtjev za međunarodnu zaštitu na međunarodnom tranzitnom području zračne luke države članice podnese državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, za razmatranje zahtjeva odgovorna je ta država članica.

POGLAVLJE IV.

UZDRŽAVANE OSOBE I DISKRECIJSKE KLAUZULE

Članak 16.

Uzdržavane osobe

1. Kada je podnositelj zahtjeva zbog trudnoće, novorođenog djeteta, teške bolesti, teške invalidnosti ili starosti, ovisan o pomoći djeteta, brata ili sestre ili roditelja koji zakonito borave u jednoj od država članica, ili je dijete, brat ili sestra ili roditelj koji zakonito boravi u jednoj od država članica ovisan o pomoći podnositelja zahtjeva, države članice uobičajeno zadržavaju zajedno ili spajaju podnositelja zahtjeva s djetetom, bratom ili sestrom ili roditeljem, pod uvjetom da su rodbinske veze postojale u zemlji podrijetla, da se dijete, brat ili sestra ili roditelj ili podnositelj zahtjeva može skrbiti za ovisnu osobu i da dotične osobe pisanim putem izraze tu želju.

2. Kada dijete, brat ili sestra ili roditelj iz stavka 1. zakonito boravi u drugoj državi članici, ali ne u onoj u kojoj je prisutan podnositelj zahtjeva, odgovorna je ona država članica u kojoj dijete, brat ili sestra ili roditelj zakonito boravi, osim ako podnositelj zahtjeva zbog svojega zdravstvenog stanja tijekom duljeg razdoblja ne može putovati u tu državu članicu. U tom slučaju odgovorna država članica je ona u kojoj je prisutan podnositelj zahtjeva. Takva država članica nije obvezna dovesti dijete, brata ili sestru ili roditelja podnositelja zahtjeva na svoje državno područje.

3. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 45. o elementima koji se uzimaju u obzir u vezi s ocjenjivanjem veze ovisnosti, kriterija za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza, kriterije za ocjenjivanje sposobnosti predmetne osobe da se skrbi za ovisnu osobu te elemente koji se uzimaju u obzir za ocjenu nesposobnosti za putovanje tijekom duljeg razdoblja.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu podataka između država članica. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 17.

Diskrecijske klauzule

1. Iznimno od članka 3. stavka 1. svaka država članica može odlučiti da razmotri zahtjev za međunarodnu zaštitu koji u njoj podnese državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i onda kada takvo razmatranje nije njezina odgovornost na temelju kriterija iz ove Uredbe.

Država članica koja odluči razmotriti zahtjev za međunarodnu zaštitu u skladu s ovim stavkom postaje odgovorna država članica i preuzima obveze povezane s takvom odgovornošću. Kada je to prikladno, odgovorna država članica putem elektroničke komunikacijske mreže „DubliNet”, uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003, obavješćuje pretходno odgovornu državu članicu, državu članicu koja vodi postupak za određivanje odgovorne države članice ili državu članicu od koje je zatraženo da prihvati ili ponovno prihvati podnositelja zahtjeva.

Država članica koja postane odgovorna u skladu s ovim stavkom, tu činjenicu odmah navodi u Eurodacu u skladu s Uredbom (EU) br. 603/2013, s tim da dodaje datum kada je donesena odluka da se zahtjev razmotri.

2. Država članica u kojoj je podnesen zahtjeva za međunarodnu zaštitu i koja provodi postupak za određivanje odgovorne države članice, ili odgovorna država članica, može bilo kada prije donošenja prve odluke o sadržaju zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva i da se tako osigura spajanje bilo kojih osoba u rodbinskom odnosu iz humanitarnih razloga, posebno na temelju obiteljskih ili kulturnih aspekata, i onda kada ta druga država članica nije odgovorna na temelju kriterija iz članaka od 8. do 11. i članka 16. Predmetne osobe moraju dati svoj pristanak u pisanim obliku.

Zahtjev za prihvat sadrži svu dokumentaciju koju posjeduje država članica moliteljica, koja zamoljenoj državi članici omogućuje da ocijeni stanje.

Zamoljena država članica provodi potrebne provjere da ispita navedene humanitarne razloge i državi članici moliteljici u roku dva mjeseca od primanja zahtjeva odgovori putem elektroničke komunikacijske mreže „DubliNet” uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. U slučaju odbijanja zahtjeva, navode se razlozi na kojima se odbijanje temelji.

Kada zamoljena država članica prihvati zahtjev, na nju se prenosi odgovornost za razmatranje zahtjeva.

POGLAVLJE V.

OBVEZE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Članak 18.

Obveze odgovorne države članice

1. Odgovorna država članica u skladu s ovom Uredbom obvezna je da:

- (a) pod uvjetima iz članaka 21., 22. i 29. prihvati podnositelja zahtjeva koji je podnio zahtjev u drugoj državi članici;
- (b) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati podnositelja zahtjeva čiji se zahtjev razmatra i koji je zahtjev podnio u drugoj državi članici ili koji je na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku;
- (c) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva koja je povukla zahtjev koji se razmatra i podnijela zahtjev u drugoj državi članici ili koja je na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku;
- (d) pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29. ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva čiji je zahtjev odbijen i koja je zahtjev podnijela u drugoj državi članici ili koja je na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku;

2. U slučajevima iz područja primjene stavka 1. točke (a) i točke (b), odgovorna država članica razmatra ili završava razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnio podnositelj zahtjeva.

U slučajevima iz područja primjene stavka 1. točke (c), kada je odgovorna država članica nakon što je podnositelj zahtjeva zahtjev povukao, prekinula njegovo razmatranje prije donošenja prvostupanske odluke o sadržaju, ta država članica osigurava da podnositelj zahtjeva ima pravo zatražiti da se razmatranje

njegovog zahtjeva završi ili podnijeti novi zahtjev za međunarodnu zaštitu, koji se neće tretirati kao naknadni zahtjev kako je određeno u Direktivi 2013/32/EU. U takvim slučajevima, države članice osiguravaju da se razmatranje zahtjeva okonča.

U slučajevima iz područja primjene stavka 1. točke (d) u kojima je zahtjeva odbijen samo u prvom stupnju, odgovorna država članica osigurava da predmetna osoba ima, ili da je imala, mogućnost primjene učinkovita pravnog lijeka u skladu s člankom 46. Direktive 2013/32/EU.

Članak 19.

Prestanak obveza

1. Kada država članica podnositelju zahtjeva izda dokument o boravku, obveze navedene u članku 18. stavku 1. prenose se na tu državu članicu.

2. Obveze navedene u članku 18. stavku 1. prestaju kada odgovorna država članica može, na zahtjev da prihvati ili ponovno prihvati podnositelja zahtjeva ili drugu osobu iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d), utvrditi da je predmetna osoba napustila državno područje država članica najmanje tri mjeseca, osim ako predmetna osoba posjeduje valjan dokument o boravku koji je izdala odgovorna država članica.

Zahtjev podnesen nakon razdoblja odsutnosti iz prvog podstavka smatra se novim zahtjevom koji zahtijeva novi postupak za određivanje odgovorne države članice.

3. Obveze navedene u članku 18. stavku 1. točkama (c) i (d) prestaju kada odgovorna država članica može, na zahtjev da prihvati ili ponovno prihvati podnositelja zahtjeva ili drugu osobu iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d), utvrditi da je predmetna osoba napustila državno područje država članica u skladu s odlukom o vraćanju ili nalogom za udaljavanje koji su izdani nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva.

Zahtjev podnesena nakon učinkovita udaljavanja smatra se novim zahtjevom koji zahtijeva novi postupak za određivanje odgovorne države članice.

POGLAVLJE VI.

POSTUPCI ZA PRIHVAT I PONOVNI PRIHVAT

ODJELJAK I.

Početak postupka

Članak 20.

Početak postupka

1. Postupak za određivanje odgovorne države članice započinje čim je u državi članici prvi put podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

2. Smatra se da je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen kada obrazac koji je podnio podnositelj zahtjeva, ili izvješće koje su pripremila tijela, dođe do nadležnih tijela predmetne države članice. Kada se zahtjev ne podnosi u pisanim obliku, vrijeme između izjave o namjeri i pripreme izvješća mora biti što je moguće kraće.

3. Za potrebe ove Uredbe položaj maloljetnika koji prati podnositelja zahtjeva, i u skladu je s definicijom člana obitelji, nerazdvojiv je od položaja člana obitelji i predmet razmatranja u državi članici koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog člana obitelji, i kada maloljetnik sam po sebi nije podnositelj zahtjeva, pod uvjetom da je to u najboljem interesu maloljetnika. Isti se postupak primjenjuje na djecu rođenu nakon dolaska podnositelja zahtjeva na državno područje država članica, bez potrebe da se započne novi postupak za njihov prihvat.

4. Kada zahtjev za međunarodnu zaštitu kod nadležnih tijela države članice podnese podnositelj zahtjeva koji je na državnom području druge države članice, odgovornu državu članicu određuje država članica na čijem je državnom području podnositelj zahtjeva prisutan. Tu državu članicu odmah obavješćuje država članica koja je zaprimila zahtjev i zatim se, za potrebe ove Uredbe, smatra državom članicom u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen.

Podnositelja zahtjeva obavješćuje se pisanim putem o toj promjeni određivanja države članice i o datumu kada je promjena izvršena.

5. Podnositelja zahtjeva, koji je prisutan u drugoj državi članici bez dokumenta o boravku ili koji u toj državi članici podnese zahtjev za međunarodnu zaštitu nakon povlačenja prvog zahtjeva koji je podnesen u drugoj državi članici tijekom postupka određivanja odgovorne države članice, država članica u kojoj je najprije bio podnesen taj zahtjev za međunarodnu zaštitu, ponovno prihvata, pod uvjetima iz članaka 23., 24., 25. i 29., s namjerom okončanja postupka za određivanje odgovorne države članice.

Ta obveza prestaje kada država članica koja je zamoljena da okonča postupak za određivanje odgovorne države članice, može utvrditi da je podnositelj zahtjeva u međuvremenu napustio državno područje država članica za razdoblje u trajanju od najmanje tri mjeseca ili je pribavio dokument o boravku od druge države članice.

Zahtjev podnesen nakon razdoblja odsutnosti iz drugog postavka, smatra se novim zahtjevom koji zahtjeva novi postupak za određivanje odgovorne države članice.

ODJELJAK II.

Postupak za zahtjeve za prihvat

Članak 21.

Podnošenje zahtjeva za prihvat

1. Kada država članica, u kojoj je podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu, smatra da je druga država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva, može što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku tri mjeseca od datuma na koji je zahtjev podnesen u smislu članka 20. stavka 2., zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva.

Neovisno o prvom podstavku, u slučaju pronađenog podatka u sustavu Eurodac evidentiranog u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 603/2013, zahtjev se šalje u roku dva mjeseca od zaprimanja tog pronađenog podatka u skladu s člankom 15. stavkom 2. te Uredbe.

Kada se zahtjev za prihvat podnositelja ne podnese u rokovima utvrđenim u prvom i drugom podstavku, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u kojoj je zahtjev podnesen.

2. Država članica moliteljica može zatražiti žuran odgovor u slučajevima kada je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesena nakon odbijanja dozvole za ulazak ili daljnji boravak, nakon uhićenja zbog nezakonita boravka ili nakon uručenja ili izvršenja naloga za udaljavanje.

U zahtjevu se navode utemeljeni razlozi za žuran odgovor i rok u kojem se odgovor očekuje. Taj je rok barem jedan tjedan.

3. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. zahtjev za prihvat od strane druge države članice daje se uporabom standardnog obrasca i uključuje dokaze ili dokaze na osnovu indicija kako je navedeno u oba popisa iz članka 22. stavka 3. i/ili odgovarajuće elemente iz izjave podnositelja zahtjeva, koji tijelima zamoljene države članice omogućuju da provjeri je li odgovorna na temelju kriterija iz ove Uredbe.

Komisija provedbenim aktima donosi jedinstvene uvjete o pripremi i podnošenju zahtjeva za prihvat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 22.

Odgovor na zahtjev za prihvat

1. Zamoljena država članica obavlja potrebne provjere i donosi odluku o zahtjevu za prihvat podnositelja zahtjeva u roku dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva.

2. U postupku određivanja odgovorne države članice koriste se elementi dokaza ili dokaza na osnovu indicija.

3. Komisija provedbenim aktima uspostavlja i redovito pregledava oba popisa s navedenim odgovarajućim elementima dokaza ili dokaza na osnovu indicija u skladu s kriterijima navedenim u točkama (a) i (b) ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

(a) Dokaz:

- i. to se odnosi na formalan dokaz koji određuje odgovornost u skladu s ovom Uredbom, sve dok nije odbačen dokazom o suprotnom;
- ii. države članice Odboru predviđenom u članku 44. osiguravaju uzorke različitih vrsta upravnih dokumenata, u skladu s tipologijom utvrđenom popisom formalnih dokaza;

(b) Dokaz na osnovu indicija

- i. to se odnosi na indikativne elemente koji u nekim slučajevima, iako se mogu opovrgnuti, mogu biti dostatni u skladu sa svojom dokaznom vrijednošću;
- ii. njihova dokazna vrijednost u vezi s odgovornošću za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ocjenjuje se za svaki slučaj posebno;
- 4. Uvjet dokaza ne smije prelaziti ono što je potrebno za ispravnu primjenu ove Uredbe.

5. Ako ne postoje formalni dokazi, zamoljena država članica priznaje svoju odgovornost, ako su dokazi na osnovu indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni za utvrđivanje odgovornosti.

6. Kada država članica moliteljica traži žuran odgovor u skladu s odredbama iz članka 21. stavka 2., zamoljena država članica ulaže sve napore da zadovolji traženi rok. U iznimnim slučajevima kada se može pokazati da je razmatranje zahtjeva za prihvat podnositelja zahtjeva posebno složeno, zamoljena država članica može dati odgovor nakon traženog roka, ali u svakom slučaju u okviru jednog mjeseca. U takvim slučajevima zamoljena država članica mora priopćiti svoju odluku o odgđanju odgovora državi članici moliteljici u prethodno traženom roku.

7. Propust djelovanja u dvomjesečnom razdoblju iz stavka 1. i jednomjesečnom razdoblju iz stavka 6. jednak je prihvaćanju zahtjeva i ima za posljedicu obvezu prihvata osobe, uključujući i obvezu osiguranja odgovarajućih priprema za dolazak.

ODJELJAK III.

Postupak za zahtjeve za ponovni prihvat

Članak 23.

Podnošenje zahtjeva za ponovni prihvat kada je podnesen novi zahtjev u državi članici moliteljici

1. Kada država članica, u kojoj je osoba iz članka 18. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) podnijela novi zahtjev za međunarodnu

zaštitu, smatra da je druga država članica odgovorna u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 18. stavkom 1. točkama (b), (c) ili (d), može zahtijevati da tu osobu ponovno prihvati druga država članica.

2. Zahtjev za ponovni prihvat podnosi se što je brže moguće, a u svakom slučaju u roku dva mjeseca od zaprimanja pronađenog podatka u sustavu Eurodac, u skladu s člankom 9. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 603/2013.

Ako se zahtjev za ponovni prihvat temelji na dokazima koji nisu pribavljeni iz sustava Eurodac, zamoljenoj državi članici šalje se u roku tri mjeseca od datuma kada je u smislu članka 20. stavka 2. podnesen zahtjev za međunarodnu zaštitu.

3. Kada se zahtjev za ponovni prihvat ne podnese u rokovima utvrđenim u stavku 2., za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u kojoj je novi zahtjev podnesen.

4. Zahtjev za ponovni prihvat daje se na temelju standardnog obrasca i uključuje dokaze ili dokaze na osnovu indicija, kako je navedeno u dva popisa iz članka 22. stavka 3., i/ili odgovarajuće elemente iz izjava predmetne osobe, koji tijelima zamoljene države članice omogućuju da provjeri je li odgovorna na temelju kriterija iz ove Uredbe.

Komisija provedbenim aktima donosi jedinstvene uvjete za pripremu i podnošenje zahtjeva za ponovni prihvat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 24.

Podnošenje zahtjeva za ponovni prihvat kada nije podnesen novi zahtjev u državi članici moliteljici

1. Kada država članica, na čijem državnom području osoba iz članka 18. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) boravi bez dokumenta o boravku i u kojoj nije podnesen novi zahtjev za međunarodnu zaštitu, smatra da je druga država članica odgovorna u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 18. stavkom 1. točkama (b), (c) ili (d), može zahtijevati da tu osobu ponovno prihvati druga država članica.

2. Kada država članica, na čijem državnom području boravi osoba bez dokumenta o boravku, odluči da u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) br. 603/2013 potraži podatke u sustavu Eurodac, iznimno od članka 6. stavka 2. Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama

vezanim uz vraćanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave⁽¹⁾, zahtjev za ponovni prihvat osobe iz članka 18. stavka 1. točaka (b) ili (c) ove Uredbe ili osobe iz članka 18. stavka 1. točke (d) čiji zahtjev za međunarodnu zaštitu nije odbijen konačnom odlukom, podnosi se što je brže moguće, a u svakom slučaju u roku dva mjeseca od zaprimanja pronađenog podatka u sustavu Eurodac, u skladu s člankom 17. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 603/2013.

Ako se zahtjev za ponovni prihvat temelji na dokazima koji nisu pribavljeni iz sustava Eurodac, zamoljenoj državi članici šalje se u roku tri mjeseca od datuma na koji je država članica moliteljica utvrdi da druga država članica može biti odgovorna za predmetnu osobu.

3. Kada se zahtjev za ponovni prihvat ne podnese u rokovima utvrđenim u stavku 2., država članica, na čijem državnom području boravi predmetna osoba bez dokumenta o boravku, toj osobi omogućuje da podnese novi zahtjev.

4. Kada se osoba iz članka 18. stavka 1. točke (d) ove Uredbe, čiji je zahtjev za međunarodnu zaštitu odbijena konačnom odlukom u jednoj državi članici nalazi na državnom području druge države članice bez dokumenta o boravku, ta druga država članica može od prve države članice zatražiti da ponovno prihvati predmetnu osobu ili da provede postupak vraćanja u skladu s Direktivom 2008/115/EZ.

Kada druga država članica odluči zatražiti od prve države članice da ponovno prihvati predmetnu osobu, primjenjuju se pravila iz Direktive 2008/115/EZ.

5. Zahtjev za ponovni prihvat osobe iz članka 18. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) daje se na temelju standardnog obrasca i uključuje dokaze ili dokaze na osnovu indicija, kako je navedeno u oba popisa iz članka 22. stavka 3., i/ili odgovarajuće elemente iz izjava osobe, koji tijelima zamoljene države članice omogućuju da provjeri je li odgovorna na temelju kriterija iz ove Uredbe.

Komisija provedbenim aktima uspostavlja i redovito pregledava oba popisa s navedenim odgovarajućim elementima dokaza ili dokaza na osnovu indicija u skladu s kriterijima navedenim u članku 22. stavku 3. točkama (a) i (b) i donosi jedinstvene uvjete za pripremu i podnošenje zahtjeva za ponovni prihvat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 25.

Odgovor na zahtjev za ponovni prihvat

1. Zamoljena država članica na odgovarajući način provjerava i donosi odluku o zahtjevu za ponovni prihvat što je prije moguće, a najkasnije jedan mjesec od datuma kada je

⁽¹⁾ SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

zahtjev zaprimljen. Kada se zahtjev temelji na podacima pribavljenim iz sustava Eurodac, taj se vremenski rok skraćuje na dva tjedna.

2. Nepostupanje u jednomjesečnom razdoblju ili razdoblju od dva tjedna iz stavka 1. jednako je prihvaćanju zahtjeva i ima za posljedica obvezu ponovnog prihvata predmetne osobe, uključujući i obvezu osiguranja odgovarajućih priprema za dolazak.

ODJELJAK IV.

Postupovne zaštitne mjere

Članak 26.

Obavijest o odluci o transferu

1. Kada zamoljena država članica pristane prihvati ili ponovno prihvati podnositelja zahtjeva ili drugu osobu iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d), država članica moliteljica obavešćuje predmetnu osobu o odluci o njezinu transferu u odgovornu državu članicu i, kada je to prikladno, o odluci da njezin zahtjev za međunarodnu zaštitu ne razmatra. Ako pravni ili drugi savjetnik zastupa predmetnu osobu, država članica može odlučiti da o odluci obavijesti pravnog ili drugog savjetnika umjesto predmetnu osobu a, kada je to prikladno, priopći odluku predmetnoj osobi.

2. Odluka iz stavka 1. sadrži informaciju o raspoloživim pravnim lijekovima, uključujući pravo da se zatraži suspenzivni učinak, kada je to prikladno, te o rokovima koji važe za traženje takvih pravnih lijekova te provedbu transfera i, ako je to prikladno, sadrži informacije o mjestu u koje osoba treba doći te o datumu kada tamo mora doći, ako ta osoba putuje u odgovornu državu članicu svojim sredstvima.

Države članice osiguravaju da se informacije o osobama ili subjektima koji predmetnoj osobi mogu pružiti pravnu pomoć priopće predmetnoj osobi zajedno s odlukom iz stavka 1., ako ta informacija već nije priopćena.

3. Ako predmetnoj osobi ne pomaže ili je ne zastupa pravni ili drugi savjetnik, države članice je na jeziku koji predmetna osoba razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije, obavešćuju o glavnim elementima odluke, koja u svakom slučaju uključuje informacije o raspoloživim pravnim lijekovima i važećim rokovima za ulaganje takvih pravnih lijekova.

Članak 27.

Pravni lijekovi

1. Podnositelj zahtjeva ili druga osoba iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d) ima pravo na učinkovit pravni lijek, u obliku žalbe ili odluke o transferu ili ponovnog stvarnog ili pravnog pregleda te odluke pred sudom.

2. Države članice osiguravaju razumno razdoblje u kojem predmetna osoba može ostvariti svoje pravo na učinkovit pravni lijek u skladu sa stavkom 1.

3. Za potrebe žalbe ili ponovnog pregleda odlukâ o transferu, države članice u svom nacionalnom pravu određuju da:

- (a) predmetna osoba na temelju žalbe ili ponovnog pregleda ima pravo ostati u predmetnoj državi članici do zaključenja postupka žalbe ili ponovnog pregleda; ili
- (b) se transfer automatski odlaže i da takva odgoda prestaje važiti nakon isteka određenog razumnog razdoblja tijekom kojeg sud, nakon detaljnog razmatranja zahtjeva za odgodu mora odlučiti hoće li žalbi ili ponovnom pregledu zahtjeva odobriti suspenzivni učinak; ili
- (c) predmetna osoba ima mogućnost da u razumnom razdoblju od suda zahtijeva odgodu provedbe odluke o transferu do zaključenja postupka žalbe ili ponovnog pregleda. Države članice odgodom o transferu do donošenja odluke o prvom zahtjevu za odgodu osiguravaju da je na raspolaganju učinkovit pravni lijek. Sve odluke u vezi s odgomom izvršenja transfera donose se u razumnom razdoblju, koji omogućuje detaljno i iscrpljeno razmatranje zahtjeva za odgodu. U odluci da se izvršenje odluke o transferu ne odgađa navedeni su razlozi za takvu odluku.

4. Države članice mogu odrediti da nadležna tijela po službenoj dužnosti mogu odlučiti o odgori izvršenje odluke o transferu, do zaključenja postupka žalbe ili ponovnog pregleda.

5. Države članice osiguravaju da predmetna osoba ima pristup pravnoj pomoći i, kada je to potrebno, jezičnoj pomoći.

6. Države članice osiguravaju da se na zahtjev odobrava besplatna pravna pomoć kada predmetna osoba ne može pokriti s tim povezane troškove. Države članice mogu odrediti da tretman podnositelja zahtjeva, u vezi s naknadama i drugim troškovima, ne bude povoljniji od tretmana koji je općenito namijenjen njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.

Bez samovoljnog ograničavanja pristupa pravnoj pomoći, države članice mogu odrediti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje ne odobrava ako, prema mišljenju nadležnog tijela ili suda, žalba ili ponovni pregled nemaju stvarnih izgleda za uspjeh.

Kada odluku o neodobravanju besplatne pravne pomoći i zastupanja u skladu s ovim stavkom doneše tijelo koje nije sud, države članice osiguravaju pravo na djelotvoran pravni lijek za osporavanje odluke pred sudom.

Pri osiguranju usklađenosti sa zahtjevima iz ovog stavka države članice osiguravaju da pravna pomoć i zastupanje nisu

samovoljno ograničeni i da podnositelju zahtjeva nije onemogućen stvarni pristup pravnoj zaštiti.

Pravna pomoć uključuje barem pripremu zahtijevanih postupovnih dokumenata i zastupanje pred sudom i može biti ograničena na pravne ili druge savjetnike koji su u nacionalnom pravu posebno određeni za osiguranje pomoći i zastupanja.

Postupci za pristup pravnoj pomoći utvrđuju se u nacionalnom pravu.

ODJELJAK V.

Zadržavanje u svrhu transfera

Članak 28.

Zadržavanje

1. Države članice ne smiju zadržati osobu samo stoga jer se u vezi s njom provodi postupak određen ovom Uredbom.

2. Kada postoji velika opasnost od bijega, države članice mogu, na temelju ocjene svakog pojedinog slučaja, zadržati predmetnu osobu da omoguće izvršenje postupaka za transfer u skladu s ovom Uredbom, samo ako je mjera zadržavanja razmjerna i ako se ne mogu primijeniti druge manje prisilne mjere.

3. Zadržavanje mora biti što je kraće moguće i ne smije trajati dulje nego što je to razumno potrebno da se s dužnom pažnjom izvrše potrebni upravni postupci sve do izvršenja transfera u skladu s ovom Uredbom.

Kada je osoba zadržana u skladu s ovim člankom, rok za podnošenje zahtjeva za prihvat ili ponovni prihvat ne smije prelaziti jedan mjesec od podnošenja zahtjeva. Država članica koja vodi postupak u skladu s ovom Uredbom u takvim slučajevima traži žuran odgovor. Takav se odgovor mora dati u roku dva tjedna od zaprimanja zahtjeva. Ako se u roku dva tjedna ne odgovori, to je jednakovrijedno prihvatanju zahtjeva i ima za posljedicu obvezu prihvata ili ponovnog prihvata osobe, uključujući i obvezu osiguranja odgovarajućih priprema za dolazak.

Kada je osoba zadržana u skladu s ovim člankom, transfer te osobe iz države članice moliteljice u odgovornu državu članicu izvršava se koliko je to praktički najbrže moguće, a najkasnije u roku šest tjedana nakon što je druga država članica, implicitno ili eksplisitno, odobrila zahtjev za prihvat ili ponovni prihvat predmetne osobe ili od trenutka kada prestaje važiti suspenzivni učinak žalbe ili ponovnog pregleda u skladu s člankom 27. stavkom 3.

Kada država članica moliteljica ne podnese zahtjev za prihvat ili ponovni prihvat u propisanom roku ili kada se ne izvrši transfer u roku od šest tjedana iz trećeg podstavka, osoba se više ne smije zadržavati. U skladu s tim, članci 21., 23., 24. i 29. na odgovarajući se način i dalje primjenjuju.

4. U vezi s uvjetima zadržavanja i zaštitnim mjerama koje važe za zadržane osobe, zbog osiguranja postupaka transfera u odgovornu državu članicu primjenjuju se članci 9., 10. i 11. Direktive 2013/33/EU.

ODJELJAK VI.

Transferi

Članak 29.

Modaliteti i rokovi

1. Transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d) iz države članice moliteljice u odgovornu državu članicu provodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice moliteljice, nakon savjetovanja s predmetnim državama članicama, koliko je to praktički najbrže moguće, a najkasnije u roku šest mjeseci nakon što druga država članica odobri prihvat ili ponovni prihvat predmetne osobe ili nakon konačne odluke o žalbi ili ponovnom pregledu, ako u skladu s člankom 27. stavkom 3. postoji suspenzivni učinak.

Ako se transferi u odgovornu državu članicu provode u obliku nadziranog odlaska ili uz pratinju, države članice osiguravaju da se provedu na human način i uz puno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva.

Ako je potrebno, država članica moliteljica podnositelju zahtjeva daje propusnicu. Komisija provedbenim aktima utvrđuje oblik propusnice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Odgovorna država članica obavlješće državu članicu moliteljicu, kako je to prikladno, o sigurnom dolasku predmetne osobe ili o činjenici da u roku koji je bio određen nije došla.

2. Ako se transfer ne izvrši u šestomjesečnom roku, odgovorna država članica oslobođa se svoje obveze da prihvati ili ponovno prihvati predmetnu osobu i odgovornost se tada prenosi na državu članicu moliteljicu. Taj se rok može prodlužiti do najviše jedne godine, ako transfer nije bio moguć jer je predmetna osoba u zatvoru, ili do najviše osamnaest mjeseci ako predmetna osoba pobjegne.

3. Ako je do transfera došlo pogreškom ili je odluka o transferu poništена na temelju žalbe ili ponovnog pregleda nakon što je transfer obavljen, država članica koja je obavila transfer tu osobu odmah ponovno prihvata.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu podataka među državama članicama, posebno u slučaju odgođenih transfera ili transfera sa zakašnjnjem, transfera prema implicitnom prihvatu, transfera maloljetnika ili uzdržavanih osoba i nadziranih transfera. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 30.

Troškovi transfera

1. Troškovi potrebni za transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d) u odgovornu državu članicu, pokriva država članica koja obavlja transfer.

2. Kada treba ponovno obaviti transfer premetne osobe u državu članicu jer je transfer obavljen pogreškom ili je odluka o transferu poništena na temelju žalbe ili ponovnog pregleda nakon što je transfer obavljen, troškove ponovnog transfera predmetne osobe na njezino državno područje pokriva država članica koja je prvotno obavila transfer.

3. Od osoba koje treba predati na temelju ove Uredbe, ne zahtijeva se pokrivanje troškova takvih transfera.

Članak 31.

Razmjena bitnih informacija prije obavljanja transfera

1. Država članica koja obavlja transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe iz članka 18. stavka 1. točaka (c) ili (d) odgovornoj državi članici priopćuje takve osobne podatke o osobi koju treba predati, kako je to primjeren, relevantno i nepreterano s jednim ciljem da osigura da nadležna tijela, u skladu s nacionalnim pravom, u odgovornoj državi članici toj osobi mogu pružiti odgovarajuću pomoć, uključujući pružanje trenutne zdravstvene skrbi potrebne za zaštitu njezinih životnih interesa i osiguranje neprekidne zaštite i prava osigurana ovom Uredbom i drugim odgovarajućim pravnim instrumentima u području azila. Ti se podaci odgovornoj državi članici priopćuju u razumnom razdoblju prije transfera tako da se osigura da nadležna tijela u skladu s nacionalnim pravom imaju dovoljno vremena poduzeti potrebne mjere.

2. Država članica koja obavlja transfer odgovornoj državi članici dostavlja sve informacije, s kojima nadležno tijelo raspolaze, u skladu s nacionalnim pravom koje su važne za zaštitu prava i neposrednih posebnih potreba osobe čiji se transfer obavlja, a posebno:

- (a) sve žurne mjere koje odgovorna država članica mora poduzeti da osigura odgovarajuće zadovoljavanje posebnih potreba osobe čiji se transfer obavlja, uključujući trenutačnu zdravstvenu skrb koja može biti potrebna;
- (b) podatke za kontakt članova obitelji, rođaka ili članova drugih rodbinskih odnosa u državi članici prihvata, kada je to prikladno;
- (c) u slučaju maloljetnika informacije o njihovoј izobrazbi;
- (d) ocjenu starosti podnositelja zahtjeva.

3. Informacije u skladu s ovim člankom razmjenjuju samo tijela o kojima je u skladu s 35. ove Uredbe obaviještena Komisija putem elektroničke komunikacijske mreže „DubliNet”, uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. Razmjenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe iz stavka 1. ovog članka i ne smiju se dalje obrađivati.

4. Da se olakša razmjena informacija među državama članicama, Komisija provedbenim aktima oblikuje standardni obrazac za prijenos potrebnih podataka u skladu s ovim člankom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

5. Pravila iz članka 34. stavaka od 8. do 12. primjenjuju se na razmjenu informacija u skladu s ovim člankom.

Članak 32.

Razmjena zdravstvenih podataka prije obavljanja transfera

1. Samo za osiguranje zdravstvene skrbi ili liječenja, posebno za osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, maloljetnike i osobe koje su bile mučene, silovane ili izvrgnute drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, država članica koja obavlja transfer odgovornoj državi članici dostavlja sve informacije, s kojima nadležno tijelo raspolaže u skladu s nacionalnim pravom, o svim posebnim potrebama osobe koja se čiji se transfer obavlja, koje u posebnim slučajevima mogu uključiti informacije o fizičkom i mentalnom zdravlju te osobe. Te se informacije prenose u obliku zajedničkog zdravstvenog certifikata kojem se prilažu odgovarajući dokumenti. Odgovorna država članica osigurava da su te potrebe na odgovarajući način zadovoljene, uključujući posebno svaku bitnu medicinsku skrb koja može biti potrebna.

Komisija provedbenim aktima oblikuje zajednički zdravstveni certifikat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

2. Država članica koja obavlja prenosi odgovornoj državi članici samo informacije iz stavka 1. tek nakon što pribavi izričitu suglasnost podnositelja zahtjeva i/ili osobe koja ga zastupa ili, ako je podnositelj zahtjeva fizički ili pravno nesposoban dati svoj pristanak, kada je takav prijenos potreban za zaštitu vitalnih interesa podnositelja zahtjeva ili druge osobe. Nedostatak suglasnosti, uključujući odbijanje davanja suglasnosti, nije prepreka za transfer.

3. Obradu osobnih zdravstvenih podataka iz stavka 1. obavlja zdravstveni djelatnik, za koga u skladu s nacionalnim pravom ili pravilima koja određuju nacionalna nadležna tijela važi obveza čuvanja službene tajne, ili druga osoba koja je jednako tako obvezna čuvati službenu tajnu.

4. Razmjena informacija iz ovog članka obavlja se samo između zdravstvenih djelatnika ili drugih osoba iz stavka 3. Razmjenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe iz stavka 1. i ne smiju se dalje obrađivati.

5. Komisija provedbenim aktima donosi jedinstvene uvjete i praktična rješenja za razmjenu informacija iz stavka 1. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

6. Pravila iz članka 34. stavaka od 8. do 12. primjenjuju se na razmjenu informacija u skladu s ovim člankom.

Članak 33.

Mehanizam za rano upozoravanje, pripravnost i upravljanje krizom

1. Kada Komisija, posebno na temelju informacija koje je EASO prikupio u skladu s Uredbom (EU) br. 439/2010, utvrdi da primjena ove Uredbe može biti ugrožena jer je utvrđeno da postoji velika opasnost od posebnog pritiska na sustav azila države članice i/ili zbog poteškoća u funkcioniranju sustava azila države članice, Komisija u suradnji s Europskim uredom za azil (EASO) daje preporuke toj državi članici i poziva je da pripremi preventivni akcijski plan.

Predmetna država članica obavješćuje Vijeće i Komisiju namjerava li predstaviti preventivni akcijski plan kako bi prevlada pritisak i/ili poteškoće u funkcioniranju svog sustava azila i pritom osigurati zaštitu temeljnih prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Država članica može, po vlastitom nahodenju i na vlastitu inicijativu, pripremiti preventivni akcijski plan i naknadne revizije tog plana. Pri pripremi preventivnog akcijskog plana, država članica može zatražiti pomoć Komisije, drugih država članica, ureda EASO i drugih odgovarajućih agencija Unije.

2. Kada predmetna država članica pripremi preventivni akcijski plan, taj plan podnosi Vijeću i Komisiji i redovito ih izvješće o njegovoj provedbi. Komisija zatim o ključnim elementima preventivnog akcijskog plana obavješćuje Europski parlament. Komisija podnosi izvješća o njegovoj provedbi Vijeću i dostavlja izvješća o njegovoj provedbi Europskom parlamentu.

Predmetna država članica poduzima sve potrebne mјere za suočavanje sa stanjem posebnog pritiska na njezin sustav azila ili za osiguranje uklanjanja utvrđenih nedostataka prije nego li se stanje pogorša. Kada preventivni akcijski plan uključuje mјere za uklanjanje posebnog pritiska na sustav azila države članice, koji može ugroziti primjenu ove Uredbe, Komisija prije izvješćivanja Europskog parlamenta i Vijeća traži savjet od EASO-a.

3. Kada Komisija na temelju analize EASO-a utvrdi da utvrđeni nedostaci nisu uklonjeni provedbom preventivnog akcijskog plana ili da postoji velika opasnost da se stanje s azilom u predmetnoj državi članici razvije u krizu koju vjerojatno neće biti moguće spriječiti preventivnim akcijskim planom, Komisija prema potrebi uz suradnju s EASO-om, može od predmetne države članice zahtijevati da pripremi akcijski plan za upravljanje krizom i, prema potrebi, revizije tog plana. Akcijskim se planom za upravljanje krizom tijekom cjelokupnog postupka osigurava usklađenost s pravnom stečevinom Unije u području azila, posebno poštovanje temeljnih prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Nakon zahtjeva da pripremi akcijski plan za upravljanje krizom, predmetna država članica, u suradnji s Komisijom i EASO-om, čini to odmah, a najkasnije u roku tri mjeseca od zahtjeva.

Predmetna država članica podnosi akcijski plan za upravljanje krizom te Komisiju i druge važne zainteresirane strane, kao što je EASO, ako je to prikladno, izvješćuje najmanje svaka tri mjeseca o njegovoj provedbi.

Komisija o akcijskom planu za upravljanje krizom, mogućim revizijama i njegovoj provedbi obavješćuje Europski parlament i Vijeće. Predmetna država članica u tim izvješćima navodi podatke koji omogućuju praćenje provedbe kao što su trajanje postupka, uvjete zadržavanja i kapacitete za prihvat u odnosu na priljev podnositelja zahtjeva.

4. Vijeće tijekom čitavog postupka za rano upozoravanje, pripravnost i upravljanje krizom uspostavljenog ovim člankom, pozorno prati stanje te može zatražiti dodatne informacije i davati političke smjernice, posebno kada je riječ o nužnosti i ozbiljnosti stanja u vezi s tim mora li država članica pripremiti preventivni akcijski plan ili, ako je to potrebno, akcijski plan za upravljanje krizom. Europski parlament i Vijeće mogu se tijekom cjelokupnog postupka savjetovati i davati smjernice o svim mjerama solidarnosti koje smatraju prikladnjima.

POGLAVLJE VII.

UPRAVNA SURADNJA

Članak 34.

Zajednička uporaba informacija

1. Svaka država članica priopćuje bilo kojoj drugoj državi članici, koja to zahtijeva, takve osobne podatke kako je to primjereni, bitno i nepretjerano za:

- (a) određivanje odgovorne države članice;
- (b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (c) provedbu svake obveze koja proizlazi iz ove Uredbe.

2. Informacija iz stavka 1. može sadržavati samo:

- (a) osobne podatke o podnositelju zahtjeva i, kada je to primjereni, članovima obitelji, rođacima ili članovima kojih drugih rodbinskih odnosa (puno ime i, kada je to primjereni, prijašnje ime; nadimke ili pseudonime; državljanstvo, sadašnje i prijašnje; datum i mjesto rođenja);
- (b) osobne i putne isprave (brojeve, važenje, datum izdavanja, tijelo koje je izdalo ispravu, mjesto izdavanja itd.);
- (c) druge informacije potrebne za utvrđivanje identiteta podnositelja zahtjeva, uključujući otiske prstiju obrađene u skladu s Uredbom (EU) br. 603/2013;

- (d) mjesta boravka i rute putovanja;
- (e) isprave o boravištu ili vize koje je izdala država članica;
- (f) mjesto u kojem je zahtjev podnesen;
- (g) datum na koji je podnesen prethodni zahtjev za međunarodnu zaštitu, datum na koji je podnesen sadašnji zahtjev, postignuta faza u postupku i donesena odluka, ako postoji.

3. Osim toga, pod uvjetom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odgovorna država članica može od druge države članice zahtijevati da joj priopći razloge na kojima podnositelj zahtjeva temelji svoj zahtjev i, kada je to primjereno, razloge za donesene odluke u vezi s podnositeljem zahtjeva. Druga država članica može odbiti odgovor na zahtjev koji joj je podnesen, ako priopćenje takve informacije najvjerojatnije može štetiti njezinim bitnim interesima ili zaštiti sloboda i temeljnih prava predmetne osobe ili drugih osoba. Država članica moliteljica, u svakom slučaju, mora od podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu dobiti pisano odobrenje za priopćavanje zahtijevanih informacija. U tom slučaju podnositelj zahtjeva mora znati za koje informacije daje svoje odobrenje.

4. Svaki zahtjev za informacije šalje se samo u vezi s pojedinim zahtjevom za međunarodnu zaštitu. U njemu se navode razlozi na kojima se temelji i, ako je namjera provjeriti postoji li kriterij koji vjerojatno može obuhvatiti odgovornost zamoljene države članice, navodi se na kojim dokazima, uključujući odgovarajuće informacije iz pouzdanih izvora o načinima i sredstvima kojima podnositelji zahtjeva ulaze na državna područja država članica ili na kojem se konkretnom i provjerljivom dijelu izjava podnositelja zahtjeva taj zahtjev temelji. Smatra se da takve relevantne informacije iz pouzdanih izvora nisu same po sebi dovoljne za određivanje odgovornosti i nadležnosti države članice na temelju ove Uredbe, ali mogu doprinijeti ocjeni drugih navoda u vezi s pojedinim podnositeljem zahtjeva.

5. Zamoljena država članica mora odgovoriti u roku pet tjedana. Moguća kašnjenja s odgovorom valjano se opravdavaju. Nepridržavanje roka od pet tjedana ne oslobođa zamoljenu državu članicu od obveze da odgovori. Ako istraživanje provedeno od strane zamoljene države članice, koja nije poštovala najduži rok, dobije informacije koje pokazuju da je odgovorna, ta država članica kao razlog za odbijanje ispunjavanja zahtjeva za prihvat ili ponovni prihvat ne smije navesti istek rokova iz članaka 21., 23. i 24. U tom slučaju rokovi iz članaka 21., 23. i 24. za podnošenje zahtjeva za prihvat ili ponovni prihvat produljuju se za razdoblje koje je jednako kašnjenju s odgovorom zamoljene države članice.

6. Razmjena informacija obavlja se na zahtjev države članice i može se odvijati samo između tijela o čijem je određivanju svaka država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 35. stavkom 1.

7. Razmijenjene informacije mogu se upotrebljavati samo za potrebe iz stavka 1. U svakoj državi članici takve informacije, ovisno o vrsti i ovlastima tijela primatelja, mogu se priopći samo tijelima i sudovima ovlaštenima za:

- (a) određivanje odgovorne države članice;
- (b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (c) provedbu svake obveze koja proizlazi iz ove Uredbe.

8. Država članica koja proslijedi informacije osigurava da su točne i ažurne. Ako se pokaže da je proslijedila netočne informacije ili informacije koje nije smjela proslijediti, država članica primateljica odmah se o tom obavješćuje. Takve se informacije moraju ispraviti ili brisati.

9. Podnositelj zahtjeva ima pravo da ga se, na zahtjev, obavijesti o svim podacima koji su u vezi s njim obrađeni.

Ako podnositelj zahtjeva utvrdi da su podaci obrađeni kršenjem ove Uredbe ili Direktive 95/46/EZ, posebno ako su podaci nepotpuni ili netočni, ima pravo da se na njegov zahtjev podaci isprave ili brišu.

Tijelo koje podatke ispravlja ili briše obavješćuje, kada je to prikladno, državu članicu koja prenosi ili prima te informacije.

Podnositelj zahtjeva ima pravo pokrenuti postupak ili podnijeti žalbu nadležnim tijelima ili sudovima države članice koja je odbila pravo na pristup njegovim podacima ili pravo na ispravak ili brisanje podataka koji se na njega odnose.

10. U svakoj se predmetnoj državi članici u pojedinom spisu za predmetnu osobu i/ili registru vodi evidencija o prijenosu i prijemu razmijenjenih informacija.

11. Razmijenjeni podaci čuvaju se tijekom razdoblja koje nije dulje nego što je to potrebno za potrebe zbog kojih su razmijenjeni.

12. Kada podaci nisu automatski obrađeni ili nisu sadržani u spisu ili nisu namijenjeni ulaganju u spis, svaka država članica poduzima odgovarajuće mјere da osigura usklađenost s ovim člankom s pomoću učinkovitih provjera.

Članak 35.

Nadležna tijela i sredstva

1. Svaka država članica odmah obavješće Komisiju o posebnim tijelima koja su nadležna za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ove Uredbe i svih njezinih izmjena. Države članice osiguravaju da ta tijela imaju potrebna sredstva za obavljanje svojih zadaća, a posebno za davanje odgovora u propisanim rokovima na zahtjeve za informacijama, zahtjeve za prihvat i zahtjeve za ponovni prihvat podnositelja zahtjeva.

2. Komisija objavljuje konsolidirani popis tijela iz stavka 1. u Službenom listu Europske unije. Kada se popis mijenja Komisija jedanput godišnje objavljuje ažurirani konsolidirani popis.

3. Tijela iz stavka 1. odgovarajuće se ospozobljavaju u vezi s primjenom ove Uredbe.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja kanale za siguran elektronički prijenos između tijela iz stavka 1. za prijenos zahtjeva, odgovora, i pisane korespondencije te osiguranje da pošiljatelji automatski dobiju elektronički dokaz o dostavi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom razmatranja iz članka 44. stavka 2.

Članak 36.

Upравni dogovori

1. Države članice mogu na bilateralnoj osnovi međusobno sklapati dogovore u vezi s praktičnim detaljima provedbe ove Uredbe, da olakšaju njezinu primjenu i povećaju učinkovitost. Takvi se dogovori mogu odnositi na:

(a) razmjenu časnika za vezu;

(b) pojednostavljenje postupaka i skraćivanje rokova u vezi s prijenosom i razmatranjem zahtjeva za prihvat i ponovni prihvat podnositelja zahtjeva.

2. Države članice mogu također primjenjivati upravne dogovore sklopljene na temelju Uredbe (EZ) br. 343/2003. Ako ti

dogovori nisu spojivi s ovom Uredbom, predmetne države članice izmjenjuju dogovore tako da uklone sve uočene neusklađenosti.

3. Prije sklapanja ili izmjene dogovora iz stavka 1. točke (b), predmetne države članice o spojivosti dogovora s ovom Uredbom savjetuju se s Komisijom

4. Ako Komisija smatra da su dogovori iz stavka 1. točke (b) nespojivi s ovom Uredbom, o tome, u razumnom roku, obavješće predmetne države članice. Države članice čine sve što je potrebno da izmijene predmetni dogovor u razumnom roku tako da uklone sve uočene neusklađenosti.

5. Države članice o svim dogovorima iz stavka 1. te o svim otkazivanjima i izmjenama tih dogovora obavješćuju Komisiju.

POGLAVLJE VIII.

MIRENJE

Članak 37.

Mirenje

1. Kada države članice ne mogu riješiti spor o bilo kojoj stvari koja se odnosi na primjenu ove Uredbe, mogu primijeniti postupak mirenja predviđen stavkom 2.

2. Postupak mirenja pokreće se zahtjevom jedne od država članica u sporu predsjedniku Odbora iz članka 44. Predmetne države članice prihvaćanjem uporabe postupka mirenja obvezuju se da će u najvećoj mogućoj mjeri poštovati predloženo rješenje.

Predsjednik Odbora imenuje tri člana odbora koji predstavljaju tri države članice koje nisu povezane s predmetom spora. Stranke u sporu podnose dokaze u pisanim ili usmenim obliku i, nakon rasprave, u roku jednog mjeseca, prema potrebi glasovanjem, predlažu rješenje.

Raspravu vodi predsjednik Odbora ili njegov zamjenik. Može dati svoje mišljenje, ali nema pravo glasa.

Predloženo rješenje konačno je i neopozivo, neovisno o tome donesu li ga stranke ili odbiju.

POGLAVLJE IX.

PRIJELAZNE ODREDBE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 38.

Sigurnost i zaštita podataka

Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da osiguraju sigurnost prenesenih osobnih podataka, a posebno da spriječe nezakonit i neovlašten pristup ili otkrivanje, izmjenu ili gubitak osobnih podataka koji se obrađuju.

Svaka država članica osigurava da državna nadzorna tijela, ili tijela određena u skladu s člankom 28. stavkom 1. Direktive 95/46/EZ, u skladu s nacionalnim pravom, neovisno prate zakonitost obrade osobnih podataka, u skladu s ovom Uredbom, koju obavlja predmetna država članica.

Članak 39.

Tajnost

Države članice osiguravaju da tijela iz članka 35. obvezuju pravila o tajnosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojeg posla.

Članak 40.

Kazne

Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da se za svaku zloporabu podataka obrađenih u skladu s ovom Uredbom određuju kazne, uključujući upravne i/ili kaznene sankcije u skladu s nacionalnim pravom, koje su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 41.

Prijelazne mjere

Kada je zahtjev podнесен nakon datuma iz članka 49. drugog stavka, događaji čija je posljedica najvjerojatnije odgovornost države članice na temelju ove Uredbe, uzimaju se u obzir iako su se dogodili prije tog datuma, s iznimkom događaja iz članka 13. stavka 2.

Članak 42.

Izračun rokova

Svako razdoblje propisano ovom Uredbom izračunava se:

(a) kada razdoblje izraženo u danima, tjednima ili mjesecima treba izračunati od trenutka kada se određeni događaj dogodio ili se izvršila neka radnja, dan tijekom kojeg se događaj dogodio ili radnja izvršila ne računa se u razdoblje o kojem je riječ;

(b) razdoblje izraženo u tjednima ili mjesecima završava istekom onog dana u zadnjem tjednu ili isti dan u mjesecu kao dan na koji je došlo do događaja ili radnje od koje se izračunava razdoblje. Ako u tom razdoblju izraženom u mjesecima dana na koji bi razdoblje trebalo isteći nema u zadnjem mjesecu, razdoblje se završava istekom zadnjeg dana tog mjeseca;

(c) rokovi uključuju subote, nedjelje i službene praznike u bilo kojoj predmetnoj državi članici.

Članak 43.

Teritorijalno područje primjene

Za Francusku Republiku ova se Uredba primjenjuje samo za europsko državno područje.

Članak 44.

Odbor

1. Komisiji u radu pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Kada odbor ne donese mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 45.

Postupak delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata prenosi se na Komisiju prema uvjetima iz ovog članka.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 8. stavka 5. i članka 16. stavka 3. prenosi se na Komisiju za razdoblje od 5 godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Komisija priprema izvješće u vezi s delegiranjem ovlasti najkasnije devet mjeseci prije isteka petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se prodljuje za jednako razdoblje, osim ako se Europski parlament ili Vijeće suprotstavi tom prodljenju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja.

3. Delegiranje ovlasti iz članka 8. stavka 5., članka 16. stavka 3. Europski parlament ili Vijeće može opozvati u bilo kojem trenutku. Odlukom o opozivu prestaje važiti delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Odluka proizvodi pravni učinak sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije ili na kasniji datum koji je u njoj određen. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim Komisija donese delegirani akt, ona o njemu istodobno obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 8. stavkom 5. i člankom 16. stavkom 3. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće ne izrazi prigovor u roku četiri mjeseca od obavijesti o tom aktu Europskom parlamentu i Vijeću ili ako, prije isteka tog razdoblja, Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da neće uložiti prigovor. Taj se rok na inicijativu Europskog parlamenta i Vijeća prodlužuje za dva mjeseca.

Članak 46.

Praćenje i ocjenjivanje

Komisija do 21. srpnja 2016. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe i, prema potrebi, predlaže potrebne izmjene. Države članice prosljeđuju Komisiji sve informacije potrebne za pripremu navedenog izvješća, najmanje šest mjeseci prije isteka tog roka.

Nakon podnošenja tog izvješća, Komisija izvješćuje Europski parlament i Vijeće o primjeni ove Uredbe istodobno s podnošnjem izvješća o provedbi sustava Eurodac iz članka 40. Uredbe (EU) br. 603/2013.

Članak 47.

Statistika

U skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migraciji i međunarodnoj zaštiti (¹), države članice

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. lipnja 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A. SHATTER

(¹) SL L 199, 31.7.2007., str. 23.

priopćuju Komisiji (Eurostat), statističke podatke u vezi s primjenom ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 1560/2003.

Članak 48.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 343/2003 stavlja se izvan snage.

Članak 11. stavak 1., članci 13., 14. i 17. Uredbe (EZ) br. 1560/2003 stavljuju se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu ili članke stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i tumače se u skladu s korelačijskom tablicom u Prilogu II.

Članak 49.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se na zahtjeve za međunarodnu zaštitu podnesene od prvog dana šestog mjeseca od njezina stupanja na snagu i od tog će se datuma primjenjivati na sve zahtjeve za prihvat ili ponovni prihvat podnositelja zahtjeva, neovisno o datumu na koji je zahtjev podnesen. Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog prije tog datuma, određuje se u skladu s kriterijima navedenim u Uredbi (EZ) br. 343/2003.

Upućivanja iz ove Uredbe na Uredbu (EU) br. 603/2013, Direktivu 2013/32/EU i Direktivu 2013/33/EU smatraju se, do datuma njihove primjene, upućivanjima na Uredbu (EZ) br. 2725/2000 (²), Direktivu 2003/9/EZ (³) odnosno Direktivu 2005/85/EZ (⁴).

(²) Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu otiska prstiju zbog učinkovite primjene Konvencije iz Dublina (SL L 316, 15.12.2000., str. 1.).

(³) Direktiva Vijeća 2003/9/EZ od 27. siječnja 2003. o minimalnim standardima za prihvat tražitelja azila (SL L 31, 6.2.2003., str. 18.).

(⁴) Direktiva Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim standardima u vezi s postupcima za priznavanje i oduzimanje statusa izbjeglice (SL L 326, 13.12.2005., str. 13.).

PRILOG I.

Uredbe stavljene izvan snage (iz članka 48.)

Uredba Vijeća (EZ) br. 343/2003.

(SL L 50, 25.2.2003., str. 1.)

Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003, samo članak 11. stavak 1., članci 13., 14. i 17.

(SL L 222, 5.9.2003., str. 3.)

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Uredba (EZ) br. 343/2003	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. točka (a)	Članak 2. točka (a)
Članak 2. točka (b)	—
Članak 2. točka (c)	Članak 2. točka (b)
Članak 2. točka (d)	Članak 2. točka (c)
Članak 2. točka (e)	Članak 2. točka (d)
Članak 2. točka (f)	Članak 2. točka (e)
Članak 2. točka (g)	Članak 2. točka (f)
—	Članak 2. točka (h)
—	Članak 2. točka (i)
Članak 2. točka (h)	Članak 2. točka (j)
Članak 2. točka (i)	Članak 2. točka (g)
—	Članak 2. točka (k)
Članak 2. točke (j) i (k)	Članak 2. točke (l) i (m)
—	Članak 2. točka (n)
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 3. stavak 2.	Članak 17. stavak 1.
Članak 3. stavak 3.	Članak 3. stavak 3.
Članak 3. stavak 4.	Članak 4. stavak 1. uvodni tekst
—	Članak 4. stavak 1. točke (a) do (f)
—	Članak 4. stavak 2. i stavak 3.
Članak 4. stavci 1. do 5.	Članak 20. stavci 1. do 5.
—	Članak 20. stavak 5. treći podstavak
—	Članak 5.
—	Članak 6.
Članak 5. stavak 1.	Članak 7. stavak 1.
Članak 5. stavak 2.	Članak 7. stavak 2.
—	Članak 7. stavak 3.
Članak 6. prvi stavak	Članak 8. stavak 1.
—	Članak 8. stavak 3.
Članak 6. drugi stavak	Članak 8. stavak 4.
Članak 7.	Članak 9.

Uredba (EZ) br. 343/2003	Ova Uredba
Članak 8.	Članak 10.
Članak 9.	Članak 12.
Članak 10.	Članak 13.
Članak 11.	Članak 14.
Članak 12.	Članak 15.
—	Članak 16.
Članak 13.	Članak 3. stavak 2.
Članak 14.	Članak 11.
Članak 15. stavak 1.	Članak 17. stavak 2. prvi podstavak
Članak 15. stavak 2.	Članak 16. stavak 1.
Članak 15. stavak 3.	Članak 8. stavak 2.
Članak 15. stavak 4.	Članak 17. stavak 2. četvrti podstavak
Članak 15. stavak 5.	Članak 8. stavak 5. i stavak 6. i članak 16. stavak 2.
Članak 16. stavak 1. točka (a)	Članak 18. stavak 1. točka (a)
Članak 16. stavak 1. točka (b)	Članak 18. stavak 2.
Članak 16. stavak 1. točka (c)	Članak 18. stavak 1. točka (b)
Članak 16. stavak 1. točka (d)	Članak 18. stavak 1. točka (c)
Članak 16. stavak 1. točka (e)	Članak 18. stavak 1. točka (d)
Članak 16. stavak 2.	Članak 19. stavak 1.
Članak 16. stavak 3.	Članak 19. stavak 2. prvi podstavak
—	Članak 19. stavak 2. drugi podstavak
Članak 16. stavak 4.	Članak 19. stavak 3.
—	Članak 19. stavak 3. drugi podstavak
Članak 17.	Članak 21.
Članak 18.	Članak 22.
Članak 19. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.
Članak 19. stavak 2.	Članak 26. stavak 2. i članak 27. stavak 1.
—	Članak 27. stavci 2. do 6.
Članak 19. stavak 3.	Članak 29. stavak 1.
Članak 19. stavak 4.	Članak 29. stavak 2.
—	Članak 29. stavak 3.
Članak 19. stavak 5.	Članak 29. stavak 4.
Članak 20. stavak 1. uvodni tekst	Članak 23. stavak 1.
—	Članak 23. stavak 2.
—	Članak 23. stavak 3.

Uredba (EZ) br. 343/2003	Ova Uredba
—	Članak 23. stavak 4.
Članak 20. stavak 1. točka (a)	Članak 23. stavak 5. prvi podstavak
—	Članak 24.
Članak 20. stavak 1. točka (b)	Članak 25. stavak 1.
Članak 20. stavak 1. točka (c)	Članak 25. stavak 2.
Članak 20. stavak 1. točka (d)	Članak 29. stavak 1. prvi podstavak
Članak 20. stavak 1. točka (e)	Članak 26. stavci 1. i 2., članak 27. stavak 1., članak 29. stavak 1. drugi i treći podstavak
Članak 20. stavak 2.	Članak 29. stavak 2.
Članak 20. stavak 3.	Članak 23. stavak 5. drugi podstavak
Članak 20. stavak 4.	Članak 29. stavak 4.
—	Članak 28.
—	Članak 30.
—	Članak 31.
—	Članak 32.
—	Članak 33.
Članak 21. stavci 1. do 9.	Članak 34. stavci 1. to 9. prvi do treći podstavak
—	Članak 34. stavak 9. četvrti podstavak
Članak 21. stavci 10. do 12.	Članak 34. stavci 10. do 12.
Članak 22. stavak 1.	Članak 35. stavak 1.
—	Članak 35. stavak 2.
—	Članak 35. stavak 3.
Članak 22. stavak 2.	Članak 35. stavak 4.
Članak 23.	Članak 36.
—	Članak 37.
—	Članak 40.
Članak 24. stavak 1.	—
Članak 24. stavak 2.	Članak 41.
Članak 24. stavak 3.	—
Članak 25. stavak 1.	Članak 42.
Članak 25. stavak 2.	—
Članak 26.	Članak 43.

Uredba (EZ) br. 343/2003	Ova Uredba
Članak 27. stavak 1. i stavak 2.	Članak 44. stavak 1. i stavak 2.
Članak 27. stavak 3.	—
—	Članak 45.
Članak 28.	Članak 46.
—	Članak 47.
—	Članak 48.
Članak 29.	Članak 49.

Uredba (EZ) br. 343/2003	Ova Uredba
Članak 11. stavak 1.	—
Članak 13. stavak 1.	Članak 17. stavak 2. prvi podstavak
Članak 13. stavak 2.	Članak 17. stavak 2. drugi podstavak
Članak 13. stavak 3.	Članak 17. stavak 2. treći podstavak
Članak 13. stavak 4.	Članak 17. stavak 2. prvi podstavak
Članak 14.	Članak 37.
Članak 17. stavak 1.	Članci 9. i 10., članak 17. stavak 2. prvi podstavak
Članak 17. stavak 2.	Članak 34. stavak 3.

IZJAVA VIJEĆA, EUROPSKOG PARLAMENTA I KOMISIJE

Vijeće i Europski parlament pozivaju Komisiju da razmotri, ne dovodeći u pitanje njezino pravo na inicijativu, mogućnost revidiranja članka 8. stavka 4. preinačene Uredbe iz Dublina kada Sud odluči o predmetu C-648/11 MA i drugi protiv Secretary of State for the Home Department, a najkasnije u roku određenom u članku 46. Uredbe iz Dublina. Europski parlament i Vijeće tad će izvršiti svoje zakonodavne nadležnosti, uzimajući u obzir najbolje interesе djeteta.

Komisija, koja želi omogućiti žurno donošenje prijedloga u duhu kompromisa, suglasna je s time da razmotri ovaj poziv, koji tumači kao poziv koji je ograničen samo na te posebne okolnosti i kojim se ne stvara presedan.

32013L0033

L 180/96

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

29.6.2013.

DIREKTIVA 2013/33/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 26. lipnja 2013.****o utvrđivanju standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (f),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Potrebno je provesti cijeli niz značajnih izmjena Direktive Vijeća 2003/9/EZ od 27. siječnja 2003. o uvođenju minimalnih standarda za prihvat podnositelja zahtjeva za azil (⁴). Tu bi Direktivu trebalo preinačiti radi jasnoće.
- (2) Zajednička politika azila, uključujući zajednički europski sustav azila, sastavni je dio cilja Europske unije za postupno stvaranje područja slobode, sigurnosti i pravde, otvorenog za one koje su okolnosti prisilile na zakonito traženje zaštite u Uniji. Takva se politika mora temeljiti na načelu solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti među državama članicama, uključujući i finansijske implikacije.
- (3) Na posebnom sastanku u Tampereu 15. i 16. listopada 1999. Europsko se vijeće usuglasilo da će nastojati uspostaviti zajednički europski sustav azila utemeljen na cjelovitoj i sveobuhvatnoj primjeni Ženevske konvencije o

statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. koja je dopunjena Protokolom iz New Yorka od 31. siječnja 1967. (dalje u tekstu: Ženevska konvencija) čime se potvrđuje načelo nevraćanja. Prva faza zajedničkoga europskog sustava azila ostvarena je donošenjem odgovarajućih pravnih instrumenata predviđenih u Ugovorima, uključujući Direktivu 2003/9/EZ.

(4) Europsko je vijeće na sastanku održanom 4. studenoga 2004. donijelo Haški program kojim se utvrđuju ciljevi koje treba ostvariti u području slobode, sigurnosti i pravde u razdoblju 2005.–2010. U Haškom je programu s tim u vezi od Europske komisije zatraženo da zaključi evaluaciju instrumenata prve faze te Europskom parlamentu i Vijeću podnese instrumente i mjere druge faze.

(5) Europsko je vijeće na sastanku održanom 10.–11. prosinca 2009. donijelo Stockholmski program u kojem je ponovno potvrdilo obvezu ostvarivanja cilja da se do 2012. uspostavi zajedničko područje zaštite i solidarnosti na temelju zajedničkog postupka za azil i jednakog statusa osoba kojima je priznata međunarodna zaštita na temelju visokih standarda zaštite te pravednih i djelotvornih postupaka. Stockholmskim se programom nadalje predviđa kako je ključno pojedinci kada se radi o uvjetima prihvata uživaju jednaku razinu postupanja, neovisno o državi članici u kojoj je podnesen njihov zahtjev za međunarodnu zaštitu.

(6) Trebalo bi aktivirati sredstva Europskog fonda za izbjeglice i Europskog ureda za potporu azilu radi pružanja odgovarajuće potpore naprima država članica pri provedbi standarda uspostavljenih u drugoj fazi zajedničkoga europskog sustava azila, a posebno naprima onih država članica koje se zbog svoga zemljopisnog ili demografskog položaja suočavaju s posebnim i nerazmijernim pritiscima na njihove sustave azila.

(7) S obzirom na rezultate evaluacija provedbe instrumenata prve faze, u ovoj je fazi primjereno potvrditi načela na kojima se temelji Direktiva 2003/9/EZ s ciljem osiguranja poboljšanih uvjeta prihvata za podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (dalje u tekstu „podnositelji zahtjeva“).

^(¹) SL C 317, 23.12.2009., str. 110. i SL C 24, 28.1.2012., str. 80.

^(²) SL C 79, 27.3.2010., str. 58.

^(³) Zajedničko stajalište Europskog parlamenta od 7. svibnja 2009. (SL C 212 E, 5.8.2010., str. 348.) i Stajalište Vijeća u prvom čitanju od 6. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 10. lipnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu).

^(⁴) SL L 31, 6.2.2003., str. 18.

- (8) Kako bi se u cijeloj Uniji osigurao jednak postupanje prema podnositeljima zahtjeva, ova bi se Direktiva trebala primjenjivati tijekom svih faza i na sve vrste postupaka u vezi sa zahtjevima za međunarodnu zaštitu, na svim lokacijama i u svim objektima u kojima su smješteni podnositelji zahtjeva i tako dugo dok oni mogu ostati na državnom području država članica kao podnositelji zahtjeva.
- (9) Pri primjeni ove Direktive države članice bi trebale nastojati osigurati potpuno pridržavanje načela interesa djeteta i cjelovitosti obitelji u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. odnosno Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.
- (10) U odnosu na postupanje prema osobama koje ulaze u područje primjene ove Direktive, države članice su dužne poštovati obveze iz instrumenata međunarodnog prava kojih su stranke.
- (11) Trebalo bi utvrditi standarde za prihvat podnositelja zahtjeva koji će biti dostatni da im se osigura dostojan životni standard i usporedivo uvjeti života u svim državama članicama.
- (12) Usklađivanje uvjeta prihvata podnositelja zahtjeva trebalo bi pomoći ograničavanju sekundarnog kretanja podnositelja zahtjeva na koje utječu različiti uvjeti njihovog prihvata.
- (13) S ciljem osiguravanja jednakog postupanja prema svim podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osiguravanja usklađenosti s važećom pravnom stečevinom EU-a u području azila, a posebno s Direktivom 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite⁽¹⁾, primjeren je područje primjene ove Direktive proširiti na podnositelje zahtjeva za supsidijarnu zaštitu.
- (14) Prihvat osoba s posebnim potrebama u vezi s prihvatom trebao bi biti glavna briga nacionalnih tijela kako bi se osiguralo da takav prihvat bude posebno koncipiran radi zadovoljavanja njihovih posebnih potreba u vezi s prihvatom.
- (15) Zadržavanje podnositelja zahtjeva trebalo bi primjenjivati u skladu s temeljnim načelom prema kojem se osobu ne bi smjelo zadržavati samo zbog toga traži međunarodnu zaštitu, posebno u skladu s međunarodnim pravnim obvezama država članica i člankom 31. Ženevske konvencije. Podnositelje zahtjeva smije se zadržati samo pod vrlo jasno definiranim iznimnim okolnostima koje su utvrđene u ovoj Direktivi te u skladu s načelima nužnosti i razmjernosti u odnosu na način i svrhu takvog zadržavanja. Kada se podnositelja zahtjeva zadržava on mora imati djelotvoran pristup potrebnim postupovnim jamstvima, kao što je podnošenje pravnog lijeka pred nacionalnim pravosudnim tijelom.
- (16) U vezi s upravnim postupcima koji se odnose na razloge zadržavanja, pojam „dužne pažnje“ prepostavlja da države članice trebaju barem poduzeti konkretne i smislene mjere radi osiguravanja da vrijeme potrebno za provjeru razloga za zadržavanje bude što je moguće kraće te da postoji realna mogućnost da se takva provjera obavi kroz najkraće moguće vrijeme. Zadržavanje ne smije biti dulje nego što je to opravdano potrebno za dovršavanje svih odgovarajućih postupaka.
- (17) Razlozi za zadržavanje navedeni u ovoj Direktivi ne dovode u pitanje druge razloge za zadržavanje, uključujući razloge za zadržavanje u okviru kaznenog postupka koji se primjenjuju prema nacionalnom pravu, koji nisu povezani sa zahtjevom za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva.
- (18) Sa zadržanim podnositeljima zahtjeva trebalo bi postupati s punim poštovanjem ljudskog dostojanstva i njihov prihvat mora biti posebno koncipiran radi zadovoljavanja njihovih potreba u toj situaciji. Države članice moraju posebno osigurati da se primjenjuje članak 37. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989.
- (19) Mogu se pojaviti slučajevi u kojima pri zadržavanju u praksi nije moguće odmah osigurati određena jamstva prihvata, na primjer zbog zemljopisne lokacije ili posebne strukture objekta za zadržavanje. Međutim, svako odstupanje od tih jamstava trebalo bi biti privremeno i trebalo bi se primjenjivati samo pod iznimnim okolnostima navedenima u ovoj Direktivi. Odstupanja bi se trebala primjenjivati samo u iznimnim okolnostima i trebala bi biti odgovarajuće obrazložena, uzimajući pritom u obzir okolnosti svakog slučaja, uključujući razinu težine primijenjenog odstupanja, njegovo trajanje i utjecaj na dotičnog podnositelja zahtjeva.

⁽¹⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

- (20) Kako bi se bolje osigurala tjesna i psihološka nepovredost podnositelja zahtjeva, zadržavanje bi trebalo biti krajnje rješenje te se smije primijeniti tek nakon što se pažljivo razmotre sve druge mjere koje nisu mjeru oduzimanja slobode odnosno zadržavanje. Sve druge mjeru koje nisu zadržavanje moraju biti u skladu s temeljnim ljudskim pravima podnositelja zahtjeva.
- (21) Kako bi se osigurala usklađenost s postupovnim jamstvima koja se sastoje od mogućnosti stupanja u kontakt s organizacijama ili skupinama osoba koje pružaju pravnu pomoć, trebalo bi osigurati informacije o takvim organizacijama ili skupinama osoba.
- (22) Pri odlučivanju o smještajnim modalitetima, države članice bi trebale na odgovarajući način uzimati u obzir interes djeteta te posebne okolnosti svakog podnositelja zahtjeva koji ovisi o članovima obitelji ili drugim bliskim rođacima, kao što su neoženjena maloljetna braća ili sestre koji se već nalaze u državi članici.
- (23) Kako bi se poticala samodostatnost podnositelja zahtjeva te smanjivanje znatnih nepodudarnosti među državama članicama, ključno je predvidjeti jasna pravila o pristupu podnositelja zahtjeva tržištu rada.
- (24) Radi osiguravanja da materijalna pomoć koju primaju podnositelji zahtjeva bude usklađena s načelima navedenima u ovoj Direktivi, države članice moraju odrediti razinu takve potpore na temelju odgovarajućih referentnih vrijednosti. To ne znači da bi odobreni iznos trebao biti jednak iznosu koji se odobrava vlastitim državljanima. Države članice mogu za podnositelje zahtjeva predvidjeti tretman koji je nepovoljniji od tretmana za vlastite državljanima, kako je precizno utvrđeno u ovoj Direktivi.
- (25) Mogućnost zloporabe sustava za prihvata trebalo bi ograničiti preciznim utvrđivanjem okolnosti pod kojima se materijalni uvjeti prihvata za podnositelje zahtjeva mogu smanjiti ili ukinuti uz istovremeno osiguravanje dostojnog životnog standarda za sve podnositelje zahtjeva.
- (26) Trebalo bi osigurati učinkovitost nacionalnih sustava za prihvata i suradnju između država članica u području prihvata podnositelja zahtjeva.
- (27) Trebalo bi poticati odgovarajuću koordinaciju između nadležnih tijela, u vezi s prihvatom podnositelja zahtjeva, kao i kvalitetne odnose između lokalnih zajednica i centara za smještaj.
- (28) Države članice trebale bi imati ovlasti uvesti ili zadržati povoljnija odredbe za državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva koji od države članice zahtijevaju međunarodnu zaštitu.
- (29) U tom se duhu također poziva države članice da primjenjuju odredbe ove Direktive u vezi s postupcima za odlučivanje o zahtjevima za druge oblike zaštite koji nisu predviđeni u Direktivi 2011/95/EU.
- (30) Trebalo bi redovito provoditi evaluaciju provedbe ove Direktive.
- (31) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno utvrđivanje standarda za prihvat podnositelja zahtjeva u državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove Direktive on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjeru u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (32) U skladu sa zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije o dokumentima s objašnjenjem od 28. rujna 2011. (1), države članice obvezuju se da u opravdanim slučajevima obavijeste o svojim mjerama za prenošenje uz jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direkтиve i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. Zakonodavac smatra da je dostavljanje takvih dokumenata u vezi s ovom Direktivom opravданo.
- (33) U skladu s člancima 1. i 2. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21. o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske u vezi s područjem slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), te ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u donošenju ove Direktive, ona za njih nije obvezujuća i u odnosu na njih se ne primjenjuje.
- (34) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22. o stajalištu Danske, koji je priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive i ona za nju nije obvezujuća niti se u odnosu na nju primjenjuje,

(1) SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (35) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i čuvaju načela koja su posebno priznata u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Ovom se Direktivom nastoji posebno osigurati puno poštovanje ljudskog dostojanstva i poticati primjenu članaka 1., 4., 6., 7., 18., 21., 24. i 47. Povelje te je treba na odgovarajući način provoditi.
- (36) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju značajnu izmjenu u odnosu na Direktivu 2003/9/EZ. Obveza prenošenja odredaba koje su ostale neizmijenjene proizlazi iz te Direktive.
- (37) Ovom se Direktivom ne bi trebale dovoditi u pitanje obveze država članica koje se odnose na rok za prenošenje u nacionalno pravo Direktive 2003/9/EZ naveden u Prilogu II. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

CILJ, DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Cilj

Cilj je ove Direktive utvrditi standarde za prihvat podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (dalje u tekstu „podnositelji zahtjeva”) u državama članicama.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive:

- (a) „zahtjev za međunarodnu zaštitu”: znači zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je definiran u članku 2. točki (h) Direktive 2011/95/EU;
- (b) „podnositelj zahtjeva”: znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu o kojem još nije donesena konačna odluka;
- (c) „članovi obitelji”: znači, ako je obitelj već postojala u zemlji podrijetla, sljedeće članove obitelji podnositelja zahtjeva koji su prisutni u istoj državi članici u vezi sa zahtjevom za međunarodnu zaštitu:
- bračni drug podnositelja zahtjeva i njegov ili njezin nevjencani partner u trajnoj vezi, kada se pravom ili praksom dotične države članice, u okviru njezina zakonodavstva o državljanima trećih zemalja, nevjencani

- parovi tretiraju na način koji je usporediv s načinom tretiranja vjenčanih parova,
- maloljetna djeca parova iz prve alineje ili podnositelja zahtjeva, pod uvjetom da nisu vjenčana i bez obzira na to jesu li rođena u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, ili su usvojena, kako je određeno prema nacionalnom pravu;
 - otac, majka ili druga odrasla osoba koja je prema pravu ili praksi dotične države članice odgovorna za podnositelja zahtjeva kada je taj podnositelj maloljetan i nije u braku;
 - (d) „maloljetnik”: znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađa od 18 godina;
 - (e) „maloljetnik bez pratnje”: znači maloljetnik koji dolazi na državno područje država članica bez pratnje odrasle osobe koja je za njega odgovorna, bilo prema pravu ili praksi dotične države članice tako dugo dok ta osoba stvarno ne preuzme brigu o njemu; definicija uključuje i maloljetnika koji je ostao bez pratnje nakon što je ušao na državno područje država članica;
 - (f) „uvjeti prihvata”: znači sve mјere koje države članice donose u korist podnositelja zahtjeva u skladu s ovom Direktivom;
 - (g) „materijalni uvjeti prihvata”: znači uvjeti prihvata koji uključuju smještaj, hranu i odjeću dane u naravi ili u obliku novčane naknade ili u vaučerima ili u kombinaciji svih triju kao i novčanu naknadu za svakodnevne troškove;
 - (h) „zadržavanje”: znači zadržavanje podnositelja zahtjeva od strane države članice na određenom mjestu na kojem je podnositelju zahtjeva uskraćena sloboda kretanja;
 - (i) „centar za smještaj”: znači svako mjesto koje se upotrebljava za zajednički smještaj podnositelja zahtjeva;
 - (j) „zastupnik”: znači osoba ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetniku bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima predviđenima u ovoj Direktivi, s ciljem osiguranja interesa djeteta i poduzimanja pravnih radnji za maloljetnika, prema potrebi. Kada je za zastupnika određena organizacija, ona određuje osobu odgovornu za obavljanje dužnosti zastupnika za maloljetnika bez pratnje u skladu s ovom Direktivom;
 - (k) „podnositelj zahtjeva s posebnim potrebama u vezi s prihvatom”: znači ranjiva osoba u skladu s člankom 21. kojoj su potrebna posebna jamstva kako bi se mogla koristiti pravima i ispunjavati obveze predviđene u ovoj Direktivi.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sve državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva koje podnesu zahtjev za međunarodnu zaštitu na državnom području, uključujući na granici, u teritorijalnim vodama ili u područjima tranzita države članice, sve dok im je kao podnositeljima zahtjeva dopušteno ostati na državnom području, kao i članove obitelji, ako su obuhvaćeni takvim zahtjevom za međunarodnu zaštitu u skladu s nacionalnim pravom.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na zahtjeve za diplomatski ili teritorijalni azil koje su podnesene predstavnanstvima država članica.

3. Ova se Direktiva ne primjenjuje kada se primjenjuju odredbe Direktive 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba⁽¹⁾.

4. Države članice mogu odlučiti primjenjivati ovu Direktivu na postupke za odlučivanje o zahtjevima za druge oblike zaštite koji proizlaze iz Direktive 2011/95/EU.

Članak 4.

Povoljnije odredbe

Države članice mogu uvesti ili zadržati povoljnije odredbe u području uvjeta prihvata za podnositelje zahtjeva i druge bliske srodnike podnositelja zahtjeva koji su prisutni u istoj državi članici kada ovise o podnositelju zahtjeva, ili iz humanitarnih razloga u onoj mjeri u kojoj su te odredbe u skladu s ovom Direktivom.

POGLAVLJE II.

OPĆE ODREDBE O UVJETIMA PRIHVATA

Članak 5.

Obavješćivanja

1. Države članice u razumnom roku, koji ne prelazi 15 dana od podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, obavješćuju podnositelje zahtjeva barem o svim pravima koja im pripadaju i obvezama kojih se moraju pridržavati u vezi s uvjetima prihvata.

⁽¹⁾ SL L 212, 7.8.2001., str. 12.

Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva dobiju sve informacije o organizacijama ili skupinama osoba koje pružaju posebnu pravnu pomoć i organizacijama koje bi im mogle pomoći ili ih obavijestiti o raspoloživim uvjetima prihvata, uključujući zdravstvenu skrb.

2. Države članice osiguravaju da obavijesti iz stavka 1. budu u pisanim oblicima i na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije. Kada je to primjerno, te se obavijesti mogu dati i usmeno.

Članak 6.

Dokumentacija

1. Države članice osiguravaju da u roku tri dana od podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, podnositelj zahtjeva dobije dokument izdan na njegovo ime koji potvrđuje njegov status podnositelja zahtjeva ili dokazuje da mu je dopušteno ostati na državnom području države članice dok odluka o njegovom zahtjevu nije konačna ili dok se ne razmotri.

Ako se nositelj dokumenta ne smije slobodno kretati na cijelom državnom području države članice, ili njegovu dijelu, dokument potvrđuje i tu činjenicu.

2. Države članice mogu isključiti primjenu tog članka kada je podnositelj zahtjeva zadržan ili tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je podnesen na granici ili u okviru postupka za odlučivanje o pravu podnositelja zahtjeva da uđe na državno područje države članice. U posebnim slučajevima tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, države članice mogu podnositeljima zahtjeva osigurati druge dokaze koji su istovrijedni kao i dokument iz stavka 1.

3. Dokument iz stavka 1. ne treba nužno potvrđivati identitet podnositelja zahtjeva.

4. Države članice donose potrebne mјere da podnositeljima zahtjeva osiguraju dokument iz stavka 1. koji mora vrijediti dok imaju pravo ostati na državnom području dotične države članice.

5. Države članice mogu podnositeljima zahtjeva izdati putnu ispravu kada nastupe ozbiljni humanitarni razlozi koji zahtjevaju njihovu prisutnost u drugoj državi.

6. Države članice ne smiju podnositelje zahtjeva opteretiti nepotrebnom ili nerazmjernom dokumentacijom ili drugim upravnim zahtjevima, prije osiguranja prava na koja imaju pravo u skladu s ovom Direktivom, samo zato jer su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 7.

Boravište i sloboda kretanja

1. Podnositelji zahtjeva mogu se slobodno kretati na državnom području države članice domaćina ili na području koje im ta država članica odredi. Tako određeno područje ne utječe na neotuđivu sferu privatnog života i omogućuje dostatan prostor za osiguranje mogućnosti ostvarivanja svih prava u skladu s ovom Direktivom.

2. Države članice mogu odlučiti o boravištu podnositelja zahtjeva zbog javnog interesa, javnog reda ili, kada je potrebno, zbog brzog razmatranja i učinkovita praćenja njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

3. Države članice mogu propisati da materijalni uvjeti prihvata ovise o stvarnom boravištu podnositelja zahtjeva na određenom mjestu koje određuju države članice. Takva se odluka, koja može biti općenite prirode, donosi pojedinačno i na temelju nacionalnog prava.

4. Države članice predviđaju mogućnost da podnositeljima zahtjeva izdaju privremenu dozvolu za napuštanje mjesta boravišta iz stavka 2. i stavka 3. i/ili određenog područja navedenog u stavku 1. Odluke se donose pojedinačno, objektivno i nepristrano te, ako su negativne, za to se navode razlozi.

Podnositelj zahtjeva ne treba tražiti dozvolu da ode do tijela ili na sud, ako se zahtjeva njegova prisutnost.

5. Države članice od podnositelja zahtjeva traže da što je prije moguće o svojoj trenutačnoj adresi obavijeste nadležna tijela te da im priopće svaku promjenu adresu.

Članak 8.

Zadržavanje

1. Države članice ne smiju zadržati osobu samo zato jer je podnositelj zahtjeva u skladu s Direktivom 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (¹).

(¹) SL L 180, 29.6.2013., str. 60.

2. Kada se pokaže potrebnim, i na temelju pojedinačne ocjene svakog slučaja, države članice mogu zadržati podnositelja zahtjeva, ako se ne mogu primjeniti druge manje prisilne mјere.

3. Podnositelja zahtjeva može se zadržati samo:

- (a) da se utvrди ili provjeri njegov identitet ili državljanstvo;
- (b) da se odredе oni elementi na kojima se zahtjev za međunarodnu zaštitu temelji, a koji se bez zadržavanja ne mogu pribaviti, posebno kada postoji opasnost od bijega podnositelja zahtjeva;
- (c) da se u okviru postupka odluci o pravu podnositelja zahtjeva da uđe na državno područje;
- (d) kada je osoba zadržana zbog postupka vraćanja, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima u državama članicama vezanim uz vraćanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave (²), da se pripremi vraćanje i/ili provede postupak udaljavanja te da dotična država članica na temelju objektivnih kriterija, uključujući i da je podnositelj zahtjeva već imao mogućnost započeti postupak za azil, može dokazati da postoje opravdani razlozi za pretpostavku da osoba podnosi zahtjev za međunarodnu zaštitu samo da odgodi ili oteža izvršenje odluke o vraćanju;
- (e) kada to zahtjeva zaštita nacionalne sigurnosti ili javnog reda;
- (f) u skladu s člankom 28. Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koju je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (³).

Razlozi za zadržavanje utvrđuju se nacionalnim pravom.

4. Države članice osiguravaju da su pravila o alternativama zadržavanju, kao što su redovito javljanje tijelima, davanje finansijskog jamstva ili obveza boravka na određenome mjestu, utvrđena nacionalnim pravom.

(²) SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

(³) SL L 180, 29.6.2013., str. 31.

Članak 9.

Jamstva za zadržane podnositelje zahtjeva

1. Podnositelja zahtjeva zadržava se što je kraće moguće i samo tako dugo dok vrijede razlozi iz članka 8. stavka 3.

Upravni postupci u vezi s razlozima za zadržavanje iz članka 8. stavka 3. izvršavaju se s dužnom pažnjom. Kašnjenja upravnih postupaka, koja se ne mogu pripisati podnositelju zahtjeva, ne opravdavaju nastavak zadržavanja.

2. Zadržavanje podnositelja zahtjeva u pisanim oblicima određuju sudska ili upravna tijela. U nalogu o zadržavanju navode se stvarni i pravni razlozi na kojima se zadržavanje temelji.

3. Kada zadržavanje nalaže upravna tijela, države članice osiguravaju brzo sudsko razmatranje zakonitosti zadržavanja koje se provodi po službenoj dužnosti i/ili na zahtjev podnositelja zahtjeva. Kada se razmatranje provodi po službenoj dužnosti, takvo razmatranje provodi se što je prije moguće od početka zadržavanja. Kada se provodi na zahtjev podnositelja zahtjeva, provodi se što je prije moguće nakon pokretanja odgovarajućih postupaka. U tu svrhu države članice u nacionalnom pravu definiraju razdoblje u okviru kojega se provodi sudsko razmatranje zakonitosti zadržavanja po službenoj dužnosti i/ili sudsko razmatranje na zahtjev podnositelja zahtjeva.

Kada se u okviru sudskog razmatranja dokaže da je zadržavanje nezakonito, predmetni podnositelj zahtjeva odmah se oslobođa.

4. Zadržani podnositelji zahtjeva odmah se pisanim putem, na jeziku koji razumiju ili se opravdano pretpostavlja da ga razumiju, obavješćuju o razlozima zadržavanja i postupcima utvrđenim nacionalnim pravom za osporavanje naloga za zadržavanje kao i o mogućnosti traženja besplatne pravne pomoći i zastupanja.

5. Zadržavanje u razumnim vremenskim razmacima razmatra sudsko tijelo po službenoj dužnosti i/ili na zahtjev predmetnog podnositelja zahtjeva, posebno kada zadržavanje dulje traje, kada se pojave relevantne okolnosti ili su dostupne nove informacije koje mogu utjecati na zakonitost zadržavanja.

6. Države članice u slučaju sudskog razmatranja naloga za zadržavanje iz stavka 3. osiguravaju da podnositelji zahtjeva imaju pristup besplatnoj pravnoj pomoći i zastupanju. To uključuje barem pripremu traženih postupovnih dokumenata i sudjelovanje u postupku pred sudskim tijelima u ime podnositelja zahtjeva.

Besplatnu pravnu pomoć i zastupanje osiguravaju odgovarajući ospozobljene osobe koje to mogu obavljati, ili im je to dopušteno u skladu s nacionalnim pravom, čiji interesi nisu ili ne bi mogli biti u suprotnosti s interesima podnositelja zahtjeva.

7. Države članice mogu također odlučiti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje odobri:

(a) samo onima koji nemaju dovoljno sredstava; i/ili

(b) samo putem usluga koje osiguravaju pravni savjetnici ili drugi savjetnici koji su u nacionalnom pravu posebno određeni za pomoć podnositeljima zahtjeva i njihovo zastupanje.

8. Države članice također mogu:

(a) odrediti novčana i/ili vremenska ograničenja na pružanje besplatne pravne pomoći i zastupanja, pod uvjetom da se njima ne ograničuje pristup besplatnoj pravnoj pomoći i zastupanju;

(b) odrediti da postupanje prema podnositeljima zahtjeva, u vezi s naknadama i drugim troškovima, nije povoljniji od postupanja koje je općenito namijenjeno njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.

9. Države članice mogu zahtijevati da im se u cijelosti ili djelomično vrati sredstva za sve odobrene troškove ako i kada se finansijski položaj podnositelja zahtjeva znatno poboljša ili ako je odluka o odobrenju takvih troškova donešena na temelju neistinitih informacija koje je dao podnositelj zahtjeva.

10. Postupci za pristup pravnoj pomoći i zastupanju utvrđuju se u nacionalnom pravu.

Članak 10.

Uvjeti zadržavanja

1. Zadržavanje podnositelja zahtjeva u pravilu se provodi u posebnim centrima za smještaj. Kada država članica ne može osigurati smještaj u posebnim centrima za smještaj i kad mora pribjeći smještaju u zatvoru, zadržani podnositelj zahtjeva mora se držati odvojeno od drugih zatvorenika i primjenjuju se uvjeti zadržavanja predviđeni u ovoj Direktivi.

Zadržani podnositelji zahtjeva, koliko je to moguće, drže se odvojeno od državljanina trećih zemalja koji nisu podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu.

Kada se podnositelji zahtjeva ne mogu držati odvojeno od državljanina trećih zemalja, dotična država članica mora osigurati da se primjenjuju uvjeti zadržavanja predviđeni u ovoj Direktivi.

2. Zadržanim podnositeljima zahtjeva omogućuje se pristup prostoru na otvorenome.

3. Države članice osiguravaju da predstavnici visokog predstavnika Ujedinjenih naroda za izbjeglice (UNHCR) mogu komunicirati s podnositeljima zahtjeva te ih posjećivati u uvjetima koji poštuju privatnost. Ta se mogućnost primjenjuje i na organizaciju koja djeluje na državnom području dotične države članice u ime UNHCR-a na temelju sporazuma s tom državom članicom.

4. Države članice osiguravaju da članovi obitelji, pravni savjetnici ili drugi savjetnici te osobe koje zastupaju odgovarajuće nevladine organizacije koje priznaje dotična država članica, imaju mogućnost komunicirati s podnositeljima zahtjeva te ih posjećivati u uvjetima koji poštuju privatnost. Pristup centrima za smještaj može se ograničiti samo kada je to na temelju nacionalnog prava objektivno nužno zbog sigurnosti, javnog reda ili upravnog poslovanja centra za smještaj, pod uvjetom da se pristup time strogo ne ograniči ili onemogući.

5. Države članice osiguravaju da se zadržanim podnositeljima zahtjeva sustavno prosleđuju informacije koje objašnjavaju pravila koja se primjenjuju u centru za smještaj te određuju njihova prava i obveze na jeziku koji razumiju ili se opravdano pretpostavlja da ga razumiju. Države članice mogu odstupiti od te obveze, u propisno opravdanim slučajevima i za razumno vremensko razdoblje koje je što je moguće kraće, u slučaju kada je podnositelj zahtjeva zadržan na granici ili u tranzitnom području. To se odstupanje ne primjenjuje u slučajevima iz članka 43. Direktive 2013/32/EU.

Članak 11.

Zadržavanje ranjivih osoba i podnositelja zahtjeva s posebnim potrebama za prihvatanje

1. Nacionalna tijela prvenstveno se brinu o zdravlju, uključujući duševno zdravlje, podnositelja zahtjeva koji su ranjive osobe.

Kada su zadržane ranjive osobe, države članice osiguravaju redovito praćenje i odgovarajuću potporu i pritom uzimaju u obzir njihov poseban položaj, uključujući njihovo zdravlje.

2. Maloljetnici se zadržavaju samo u krajnjem slučaju i nakon što se utvrdi da se druge manje prisilne mjere ne mogu primjeniti. Takvo zadržavanje traje što je kraće moguće i čini se sve što je moguće da se zadržani maloljetnici oslobođe i smjesti u objektima pogodnim za maloljetnike.

Prvenstvena briga država članica mora biti u najvećem interesu maloljetnika kako je propisano člankom 23. stavkom 2.

Kada se zadržavaju maloljetnici oni moraju imati mogućnost sudjelovanja u rekreacijskim aktivnostima, uključujući igru i rekreacijske aktivnosti primjerene njihovoj dobi.

3. Maloljetnici bez pratnje zadržavaju se samo u izvanrednim okolnostima. Čini se sve što je moguće da se maloljetnici bez pratnje oslobođe u najkraćem mogućem roku.

Maloljetnici bez pratnje ne smiju se zadržavati u zatvoru.

Koliko je to moguće maloljetnicima bez pratnje osigurava se smještaj u ustanovama koje imaju osoblje i kapacitete koji uzimaju u obzir potrebe osoba njihove dobi.

Kada se zadržavaju maloljetnici bez pratnje države članice osiguravaju da su smješteni odvojeno od odraslih.

4. Zadržanim obiteljima osigurava se odvojen smještaj koji jamči odgovarajuću privatnost.

5. Kada se zadrže podnositeljice zahtjeva države članice osiguravaju da su smještene odvojeno od podnositelja zahtjeva, osim ako su podnositelji zahtjeva članovi obitelji i ako se s tim slažu svi predmetni pojedinci.

Iznimke od prvog podstavka primjenjuju se i na uporabu zajedničkih prostora koji su namijenjeni rekreacijskim ili društvenim aktivnostima, uključujući osiguranje obroka.

6. Države članice mogu, u valjano utemeljenim slučajevima i za razumno razdoblje koje mora biti što je moguće kraće, odstupiti od stavka 2. trećeg podstavka, od stavka 4. i stavka 5. prvog podstavka kada je podnositelj zahtjeva zadržan na graničnom prijelazu ili u području tranzita, uz iznimku slučajeva iz članka 43. Direktive 2013/32/EU.

Članak 12.

Obitelji

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere da koliko je to moguće sačuvaju jedinstvo obitelji koja je prisutna na njihovu državnom području ako dotična država članica podnositeljima zahtjeva osigurava smještaj. Takve se mjere provode uz suglasnost podnositelja zahtjeva.

Članak 13.

Medicinski pregled

Države članice mogu zbog javnog zdravlja za podnositelje zahtjeva zahtijevati medicinski pregled.

Članak 14.

Školovanje i obrazovanje maloljetnika

1. Države članice maloljetnoj djeci podnositelja zahtjeva i podnositeljima zahtjeva maloljetnicima osiguravaju pristup sustavu obrazovanja pod sličnim uvjetima kao i vlastitim državljanima dok se stvarno ne izvrši mjera izgona protiv njih ili njihovih roditelja. Takvo obrazovanje može se osigurati u centrima za smještaj.

Dotične države članice mogu propisati da takav pristup mora biti ograničen na državni obrazovni sustav.

Države članice ne uskraćuju pravo na srednjoškolsko obrazovanje samo zato što je maloljetnik postao punoljetan.

2. Pristup sustavu obrazovanja ne smije se odgađati više od tri mjeseca od datuma na koji je maloljetnik podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu ili je zahtjev podnesen u njegovo ime.

Maloljetnicima se prema potrebi osigurava pripremna nastava, uključujući nastavu jezika, da im se olakša pristup sustavu obrazovanja i njihovo sudjelovanje u njemu kako je određeno u stavku 1.

3. Kada zbog posebnog položaja maloljetnika pristup sustavu obrazovanja, kako je određen u stavku 1., nije moguć, dotična država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom i praksom nudi druge obrazovne programe.

Članak 15.

Zapošljavanje

1. Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva imaju pristup tržištu rada najkasnije devet mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ako nadležno tijelo nije donijelo prvostupansku odluku i ako za kašnjenje nije kriv podnositelj zahtjeva.

2. Države članice odlučuju o uvjetima za odobravanje pristupa tržištu rada za podnositelja zahtjeva u skladu sa svojim nacionalnim pravom tako da podnositelji zahtjeva imaju učinkovit pristup tržištu rada.

Zbog politike u vezi s tržištem rada, države članice mogu dati prednost državljanima Unije i državljanima država potpisnicima Sporazuma o europskome gospodarskom prostoru te državljanima trećih zemalja koji imaju zakonito boravište.

3. Pristup tržištu rada ne smije se oduzeti tijekom žalbenog postupka, kada žalba protiv negativne odluke u redovnom postupku ima suspenzivni učinak, do službene obavijesti o negativnoj odluci o žalbi.

Članak 16.

Stručna izobrazba

Države članice mogu podnositeljima zahtjeva omogućiti pristup stručnoj izobrazbi neovisno o tome imaju li pristup tržištu rada.

Pristup stručnoj izobrazbi koji se odnosi na ugovor o zapošljavanju ovisi o tome u kojoj mjeri podnositelj zahtjeva ima pristup tržištu rada u skladu s člankom 15.

Članak 17.

Opća pravila o materijalnim uvjetima prihvata i zdravstvenoj skrbi

1. Države članice osiguravaju da su podnositeljima zahtjeva dostupni materijalni uvjeti prihvata kada podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu.

2. Države članice osiguravaju da materijalni uvjeti prihvata pružaju odgovarajući životni standard podnositeljima zahtjeva koji osigurava njihovu egzistenciju i štiti njihovo fizičko i duševno zdravlje.

Države članice osiguravaju da se taj životni standard u skladu s člankom 21. postigne u posebnom položaju ranjivih osoba i u vezi s položajem zadržanih osoba.

3. Države članice mogu osiguranje svih ili nekih materijalnih uvjeta prihvata i zdravstvenu skrb uvjetovati tim da podnositelji zahtjeva nemaju dovoljno sredstava za životni standard koji je primjereno njihovu zdravlju i koji omogućuje njihovu egzistenciju.

4. Države članice mogu od podnositelja zahtjeva zahtijevati da pokriju troškove materijalnih uvjeta prihvata i zdravstvenu skrb određenu ovom Direktivom, ili da im doprinesu, u skladu sa stavkom 3., ako podnositelji zahtjeva imaju dovoljno sredstava, na primjer ako već tijekom razumnog razdoblja rade.

Ako se pokaže da je podnositelj zahtjeva imao dovoljno sredstava da pokrije materijalne troškove za prihvat i zdravstvenu skrb u trenutku kada su te temeljne potrebe pokrivenе, države članice mogu od podnositelja zahtjeva zatražiti povrat sredstava.

5. Kada države članice osiguravaju materijalne uvjete prihvata u obliku finansijske pomoći ili vaučera, iznos se određuje na temelju razine/razina koju/koje utvrđuje/utvrđuju dotična država članica zakonom ili u praksi da državljanima osigura odgovarajući životni standard. Države članice mogu u vezi s tim podnositeljima zahtjeva osigurati nepovoljnije postupanje u usporedbi s državljanima, posebno kada se materijalna potpora daje djelomično u naravi ili kad ta razina/te razine koja/koje se primjenjuje/primjenjuju za državljane osigurava/osiguravaju viši životni standard nego što je predviđen ovom Direktivom.

Članak 18.

Modaliteti materijalnih uvjeta prihvata

1. Kada se smještaj osigurava u naravi, mora biti u jednomu od sljedećih oblika ili u njihovoj kombinaciji:

- (a) prostorijama koje se upotrebljavaju za smještaj podnositelja zahtjeva tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu sastavljenog na granici ili područjima tranzita;
- (b) centru za smještaj koji osigurava odgovarajući životni standard;
- (c) privatnim kućama, stanovima, hotelima ili drugim prostorijama prilagođenim za smještaj podnositelja zahtjeva.

2. Ne dovodeći u pitanje posebne uvjete zadržavanja propisane člancima 10. i 11., države članice u vezi sa smještajem iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ovog članka osiguravaju da:

(a) se podnositeljima zahtjeva jamči zaštita njihova obiteljskog života;

(b) podnositelji zahtjeva imaju mogućnost komuniciranja s rođacima, pravnim savjetnicima ili drugim savjetnicima, predstvincima UNHCR-a te drugim relevantnim nacionalnim, međunarodnim i nevladinskim organizacijama i tijelima;

(c) članovima obitelji, pravnim savjetnicima ili drugim savjetnicima, predstvincima UNHCR-a te drugim relevantnim nevladinskim organizacijama koje je dotična država članica priznala, osigura pristup da mogu pomoći podnositeljima zahtjeva. Ograničenje takva pristupa mogu se odrediti samo zbog sigurnosti prostorija i podnositelja zahtjeva.

3. Države članice u vezi s podnositeljima zahtjeva u prostorijama i centrima za smještaj iz stavka 1. točaka (a) i (b) uzimaju u obzir posebna pitanja povezana sa spolom i dobi te položajem ranjivih osoba.

4. Države članice poduzimaju odgovarajuće mјere za sprečavanje napada i nasilja na temelju spola, uključujući seksualne napade i uznemiravanje u prostorijama i centrima za smještaj iz stavka 1. točaka (a) i (b).

5. Države članice osiguravaju, koliko je to moguće, da se ovisni odrasli podnositelji zahtjeva s posebnim potrebama za prihvat smještaj zajedno s bliskim odraslim rođacima koji se već nalaze u istoj državi članici i koji su za njih odgovorni prema pravu ili praksi dotične države članice.

6. Države članice osiguravaju da se podnositelji zahtjeva premještaju iz jednog stambenog objekta u drugi samo kada je to nužno. Države članice podnositeljima zahtjeva osiguravaju mogućnost da o transferu i novoj adresi obavijeste pravne ili druge savjetnike.

7. Osobe koje rade u centrima za smještaj odgovarajuće su osposobljene i obvezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojeg posla.

8. Države članice mogu putem savjetodavnog odbora ili vijeća, koje zastupa rezidente, uključiti podnositelje zahtjeva u upravljanje materijalnim resursima i nematerijalnim aspektima života u centru.

9. U propisno utemeljenim slučajevima države članice iznimno mogu odrediti modalitete za materijalne uvjete prihvata koji se razlikuju od uvjeta predviđenih ovim člankom za razumno razdoblje koje mora biti što je moguće kraće, kad:

- (a) je potrebna ocjena posebnih potreba podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 22.;
- (b) su smještajni kapaciteti koji su uobičajeno raspoloživi privremeno puni.

Takvi različiti uvjeti u svakom slučaju pokrivaju osnovne potrebe.

U vezi sa slučajevima (a) i (b) kada se podnositelju zahtjeva uđe u trag ili kada se dobrovoljno javi nadležnom tijelu, na temelju razloga za nestanak donosi se odgovarajuće utemeljena odluka o ponovnom uvođenju prava na neke ili sve ukinute ili ograničene materijalne uvjete prihvata.

2. Države članice mogu također ograničiti materijalne uvjete prihvata kada utvrde da podnositelj zahtjeva bez opravdana razloga nije podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu čim je to bilo praktički izvedivo nakon dolaska u tu državu članicu.

3. Države članice mogu ograničiti ili ukinuti materijalne uvjete prihvata kada podnositelj zahtjeva utaji finansijska sredstva i zbog toga je neutemeljeno imao korist od materijalnih uvjeta prihvata.

Članak 19.

Zdravstvena zaštita

1. Države članice osiguravaju da podnositelji zahtjeva dobiju potrebnu zdravstvenu zaštitu koja uključuje, barem, nužnu skrb i osnovno liječenje bolesti i teških duševnih poremećaja.

2. Države članice osiguravaju potrebnu medicinsku ili drugu pomoć podnositeljima zahtjeva s posebnim potrebama za prihvatanje, uključujući, kada je to potrebno, odgovarajuću skrb za duševno zdravlje.

POGLAVLJE III.

OGRANIČAVANJE ILI UKIDANJE MATERIJALNIH UVJETA PRIHVATA

Članak 20.

Ograničavanje ili ukidanje materijalnih uvjeta prihvata

1. Države članice mogu ograničiti ili, u iznimnim ili valjano utemeljenim slučajevima, ukinuti materijalne uvjete prihvata kada podnositelj zahtjeva:

(a) napusti mjesto boravišta koje je odredilo nadležno tijelo i pritom ga o tome ne obavijesti ili, ako se traži, bez odobrenja; ili

(b) ne ispunjava obveze javljanja ili zahtjeva u vezi s obavljanjem ili sudjelovanjem u osobnim razgovorima vezanim uz postupak azila tijekom razumnog razdoblja koje je utvrđeno nacionalnim pravom; ili

(c) podnese naknadni zahtjev kako je definirano u članku 2. točki (q) Direktive 2013/32/EU.

5. Odluke o ograničavanju ili ukinanju materijalnih uvjeta prihvata iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovog članka donose se pojedinačno, objektivno i nepristrano i za njih se navode razlozi. Odluke se temelje na posebnom položaju predmetne osobe, posebno u vezi s osobama iz članka 21. i pritom uzima u obzir načelo proporcionalnosti. Države članice u svim okolnostima osiguravaju pristup zdravstvenoj zaštiti u skladu s člankom 19. te svim podnositeljima zahtjeva osiguravaju dostojanstven životni standard.

6. Države članice osiguravaju da se materijalni uvjeti prihvata ne ograničavaju ili ukinaju prije nego što se doneše odluka u skladu sa stavkom 5.

POGLAVLJE IV.

ODREDBE VEZANE UZ RANJIVE OSOBE

Članak 21.

Opće načelo

Države članice pri prenošenju ove Direktive u nacionalno pravo uzimaju u obzir poseban položaj ranjivih osoba kao što su maloljetnici, maloljetnici bez pratnje, invalidne osobe, starije osobe, trudnice, samohrani roditelji s maloljetnom djecom, žrtve trgovine ljudima, teško bolesne osobe, osobe s duševnim poremećajima te osobe koje su bile mučene, silovane ili izvrgnute drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, kao što su to žrtve sakačenja ženskih spolnih organa.

Članak 22.

Ocjena posebnih potreba ranjivih osoba u vezi s prihvatom

1. Kako bi učinkovito proveli članak 21. države članice ocjenjuju je li podnositelj zahtjeva osoba s posebnim potrebama u vezi s prihvatom. Države članice također navode prirodu takvih potreba.

Ta se ocjena počinje pripremati u razumnom razdoblju nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i moguće ju je uključiti u postojeće nacionalne postupke. Države članice osiguravaju da se te posebne potrebe u vezi s prihvatom također uzimaju u obzir, u skladu s odredbama ove Direktive, ako se pokažu u kasnijoj fazi postupka azila.

Države članice osiguravaju da potpora koja se pruža podnositeljima zahtjeva s posebnim potrebama u vezi s prihvatom u skladu s ovom Direktivom tijekom čitavog postupka azila uzima u obzir njihove posebne potrebe u vezi s prihvatom, te osiguravaju odgovarajuće praćenje njihova položaja.

2. Ocjenu iz stavka 1. ne treba biti u obliku upravnog postupka.

3. Samo za ranjive osobe u skladu s člankom 21. može se smatrati da imaju posebne potrebe u vezi s prihvatom i tako imaju pravo na posebnu potporu koja se daje u skladu s ovom Direktivom.

4. Ocjena iz stavka 1. ne dovodi u pitanje ocjenu potreba za međunarodnu zaštitu u skladu s Direktivom 2011/95/EU.

Članak 23.

Maloljetnici

1. Najbolji interes djeteta primarna je briga država članica pri provedbi odredaba ove Direktive koje se odnose na maloljetnike. Države članice osiguravaju životni standard koji je primijeren fizičkom, duševnom, duhovnom, moralnom i socijalnom razvoju maloljetnika.

2. Pri ocjeni najboljih interesa djeteta, države članice na odgovarajući način posebno uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:

(a) mogućnosti ponovnog spajanja obitelji;

(b) dobrobit i socijalni razvoj djeteta, i pritom posebno vode računa o sredini iz koje maloljetnik potječe;

(c) pitanja vezana uz sigurnost i zaštitu, posebno kada postoji opasnost da je maloljetnik žrtva trgovine ljudima;

(d) mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću.

3. Države članice osiguravaju da maloljetnici imaju pristup rekreacijskim aktivnostima, uključujući igru i rekreacijske aktivnosti primjerene njihovoj dobi u prostorijama i centrima za smještaj iz članka 18. stavka 1. točaka (a) i (b) te aktivnostima na otvorenome.

4. Države članice osiguravaju pristup uslugama rehabilitacije za maloljetnike koji su bili žrtve bilo kakvih oblika zlostavljanja, zanemarivanja, iskorištavanja, mučenja ili okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg postupanja ili koji su patili zbog oružanih sukoba, te osiguravaju da se prema potrebi organizira odgovarajuća psihološka zdravstvena skrb i osigura stručna pomoć.

5. Države članice osiguravaju da se maloljetna djeca podnositelja zahtjeva, ili podnositelji zahtjeva maloljetnici, smještaju zajedno s njihovim roditeljima, njihovom neoženjenom braćom i sestrama ili odraslomu osobom koja je za njih odgovorna prema pravu i praksi dotične države članice, pod uvjetom da je to u najboljem interesu predmetnog maloljetnika.

Članak 24.

Maloljetnici bez pratnje

1. Države članice što je prije moguće donose mjere kojima osiguravaju da zastupnik zastupa maloljetnika bez pratnje i pomaže mu tako što mu omogućuje da ostvaruje prava i ispunjava obvezu iz ove Direktive. Maloljetnik bez pratnje odmah se obavještuje o imenovanju zastupnika. Zastupnik svoje dužnosti obavlja u skladu s načelom najveće koristi djeteta kako je propisano člankom 23. stavkom 2. i za to ima potrebno stručno znanje. Da se osigura dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika iz članka 23. stavka 2. točke (b), osoba koja djeluje kao zastupnik zamjenjuje se samo kada je to nužno. Organizacije ili pojedinci čiji su interesi, ili bi mogli biti, u sukobu s interesima maloljetnika bez pratnje nisu prihvatljivi kao zastupnici.

Odgovarajuća tijela redovito obavljaju ocjenjivanje, uključujući i u vezi s raspoloživošću potrebnih sredstava za zastupanje maloljetnika bez pratnje.

2. Maloljetnike bez pratnje, koji podnose zahtjev za međunarodnu zaštitu, od trenutka kada im je dopušten ulaz na državno područje do trenutka kada moraju napustiti državu članicu u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnesen, ili se razmatra, smješta se:

(a) s odraslim rođacima;

- (b) u udomiteljskoj obitelji;
- (c) u centru za smještaj s posebnim mogućnostima zbrinjavanja za maloljetnike;
- (d) u drugim smještajnim kapacitetima primijerenim za maloljetnike.

Države članice mogu maloljetnike bez pratinje koji imaju 16 godina ili su stariji smjestiti u centar za smještaj za odrasle podnositelje zahtjeva, ako je to u njihovu interesu, kako je navedeno u članku 23. stavku 2.

U mjeri u kojoj je to moguće, braća i sestre drže se zajedno, i pritom uzima u obzir najbolji interes predmetnog maloljetnika, a posebno njegovu dob i stupanj zrelosti. Promjene boravišta maloljetnika bez pratinje ograničavaju se na najmanju moguću mjeru.

3. Države članice započinju tražiti članove obitelji maloljetnika bez pratinje, kada je to potrebno, uz pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija, što je prije moguće nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i pritom štite najbolje interes maloljetnika bez pratinje. U slučajevima kada je ugrožen život ili integritet maloljetnika ili njegovih bliskih srodnika, posebno ako su ostali u zemlji podrijetla, potrebno se je pobrinuti da se osigura povjerljivo prikupljanje, obrada i širenje informacija koje se odnose na te osobe, kako se ne bi ugrozila njihova sigurnost.

4. Osobe koje rade s maloljetnicima bez pratinje odgovarajuće su osposobljene i dužne su i nadalje odgovarajuće se ospobljavati u vezi s njihovim potrebama, i obvezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojeg posla.

Članak 25.

Žrtve mučenja i nasilja

1. Države članice osiguravaju da osobe koje su bile mučene, silovane ili izvrgnute drugim oblicima teškog zlostavljanja, dobiju potrebno liječenje prouzročenih takvim djelima, posebno pristup odgovarajućem medicinskom i psihološkom liječenju ili skrbi.

2. Osobe koje rade sa žrtvama mučenja, silovanja ili drugog teškog zlostavljanja odgovarajuće su osposobljene i dužne su i nadalje odgovarajuće se ospobljavati u vezi s potrebama takvih osoba, i obvezuju ih pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojeg posla.

POGLAVLJE V.

ŽALBE

Članak 26.

Žalbe

1. Države članice osiguravaju da se na odluke koje se odnose na odobravanje, ukidanje i ograničavanje prava na temelju ove Direktive ili na odluke donesene na temelju članka 7., koje utječu na podnositelje zahtjeva pojedinačno, može uložiti žalba prema postupcima utvrđenima u nacionalnom pravu. Barem u zadnjem stupnju osigurava se mogućnost žalbe ili pregleda stvarnih ili pravnih pitanja pred sudskim tijelom.

2. U slučaju žalbe ili pregleda pred sudskim tijelom iz stavka 1., države članice osiguravaju da je na zahtjev dostupna besplatna pravna pomoć i zastupanje u mjeri u kojoj je ta pomoć potrebna da se osigura učinkovit pristup pravnoj zaštiti. To uključuje barem pripremu traženih postupovnih dokumenata i sudjelovanje u postupku pred sudskim tijelima u ime podnositelja zahtjeva.

Besplatnu pravnu pomoć i zastupanje osiguravaju odgovarajuće osposobljene osobe koje to mogu obavljati ili im je to dopušteno u skladu s nacionalnim pravom čiji interesi nisu, ili ne bi mogli biti, u suprotnosti s interesima podnositelja zahtjeva.

3. Države članice mogu također odlučiti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje odobre:

(a) samo onima koji nemaju dovoljno sredstava; i/ili

(b) samo putem usluga koje osiguravaju pravni savjetnici ili drugi savjetnici koji su u nacionalnom pravu posebno određeni za pomoć i zastupanje podnositelja zahtjeva.

Države članice mogu osigurati da besplatna pravna pomoć i zastupanje nije dostupno ako nadležno tijelo smatra da žalba ili pregled nema realnih mogućnosti za uspjeh. U tom slučaju države članice osiguravaju da pravna pomoć i zastupanje nisu samovoljno ograničeni i da podnositelju zahtjeva nije onemoćen stvarni pristup pravnoj zaštiti.

4. Države članice također mogu:

(a) odrediti novčana i/ili vremenska ograničenja na pružanje besplatne pravne pomoći i zastupanja, pod uvjetom da se njima ne ograničuje pristup besplatnoj pravnoj pomoći i zastupanju;

(b) odrediti da postupanje prema podnositeljima zahtjeva, u vezi s naknadama i drugim troškovima, nije povoljnije od postupanja koje je općenito namijenjeno njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.

5. Države članice mogu zahtijevati da im se u cijelosti ili djelomično vrate sredstva za sve odobrene troškove ako i kada se finansijski položaj podnositelja zahtjeva znatno poboljša ili ako je odluka o odobrenju takvih troškova donesena na temelju neistinitih informacija koje je dao podnositelj zahtjeva.

6. Postupci za pristup pravnoj pomoći i zastupanju utvrđuju se u nacionalnom pravu.

POGLAVLJE VI.

MJERE ZA POBOLJŠANJE UČINKOVITOSTI SUSTAVA ZA PRIHVAT

Članak 27.

Nadležna tijela

Svaka država članica obavješće Komisiju o tijelima koja su nadležna za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ove Direktive. Države članice Komisiju obavješćuju o svim promjenama u vezi s takvim tijelima.

Članak 28.

Sustav za usmjeravanje, praćenje i nadzor

1. Države članice uz odgovarajuće poštovanje svojega ustavnog uređenja, uspostavljaju odgovarajuće mehanizme kako bi osigurale uspostavu primjerenog usmjeravanja, praćenja i nadzora razine uvjeta prihvata.

2. Države članice najkasnije do 20. srpnja 2016. podnose odgovarajuće informacije Komisiji, koristeći se obrascem navedenim u Prilogu I.

Članak 29.

Osoblje i sredstva

1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere radi osiguranja da tijela i druge organizacije koje provode ovu Direktivu dobiju potrebnu temeljnu izobrazbu s obzirom na potrebe podnositelja i podnositeljica zahtjeva.

2. Države članice dodjeljuju potrebna sredstva u vezi s nacionalnim pravom kojim se provodi ova Direktive.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 30.

Izvješća

Komisija najkasnije do 20. srpnja 2017. izvješće Europejski parlament i Vijeće o primjeni ove Direktive i predlaže potrebne izmjene.

Države članice do 20. srpnja 2016. dostavljaju Komisiji sve informacije koje su svrshodne za izradu izvješća.

Nakon predstavljanja prvog izvješća, Komisija izvješće Europejski parlament i Vijeće o primjeni ove Direktive najmanje svakih pet godina.

Članak 31.

Prenošenje u nacionalno pravo

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima od 1. do 12., člancima 14. do 28. i člankom 30. te Prilogom I. do 20. srpnja 2015. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjeru.

Kada države članice donose te mjeru, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Ona također uključuju izjavu o tome da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu koja se ovom Direktivom stavlja izvan snage smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja te formulaciju te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 32.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2003/9/EZ stavlja se izvan snage za države članice koje obvezuje ova Direktiva s učinkom od 21. srpnja 2015., ne dovodeći u pitanje obveze država članica koje se odnose na rok za prenošenje u nacionalno pravo Direktive navedene u dijelu B Priloga II.

Upućivanja na direktivu koja se stavlja izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i tumače se u skladu s korelacijom tablicom iz Priloga III.

Članak 33.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članci 13. i 29. primjenjuju se od 21. srpnja 2015.

Članak 34.**Primatelji**

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. lipnja 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A. SHATTER

PRILOG I.**Obrazac za izvješćivanje o informacijama koje države članice trebaju podnijeti u skladu s člankom 28. stavkom 2.**

Nakon datuma iz članka 28. stavnika 2., informacije koje države članice trebaju podnijeti ponovno se podnose Komisiji ako dođe do značajne izmjene u nacionalnom pravu ili praksi koja podnesene informacije čini beskorisnima.

1. Na temelju članka 2. točke (k) i članka 22., molimo da pojasnите različite korake za identifikaciju osoba s posebnim potrebama u vezi s prihvatom, uključujući trenutak početka identifikacije i njegovih posljedica u vezi s rješavanjem takvih potreba, posebno za maloljetnike bez pratnje, žrtve mučenja, silovanja ili drugih teških oblika psihičkog, tjelesnog ili seksualnog nasilja i žrtve trgovine ljudima.
2. Navedite potpune informacije o vrsti, imenu i obliku dokumenata predviđenih u članku 6.
3. U vezi s člankom 15. molimo navedite u kojoj mjeri je pristup podnositelja zahtjeva tržištu rada povezan s bilo kakvim posebnim uvjetima i opišite ta ograničenja.
4. U vezi s člankom 2. točkom (g), molimo opišite na koji se način osiguravaju materijalni uvjeti prihvata (tj. koji se materijalni uvjeti prihvata osiguravaju u naravi, u novcu, u vaučerima ili kao kombinacija tih elemenata) i navedite razinu naknade za dnevne izdatke koji primaju podnositelji zahtjeva.
5. U vezi s člankom 17. stavkom 5., kada je to primjenjivo, molimo objasnite referentnu(-e) vrijednost(i) koja(-e) se prema nacionalnom pravu ili praksi primjenjuje(-u) s ciljem određivanja razine finansijske pomoći koja se pruža podnositeljima zahtjeva. Ako podnositelji zahtjeva u usporedbi s državljanima imaju nepovoljniji tretman, objasnite razloge takvog postupanja.

PRILOG II.**DIO A****Direktiva koja se stavlja izvan snage**

(iz članka 32.)

Direktiva Vijeća 2003/9/EZ

(SL L 31, 6.2.2003., str. 18.).

DIO B**Rok za prenošenje u nacionalno pravo**

(iz članka 32.)

Direktiva	Rok za prenošenje
2003/9/EZ	6. veljače 2005.

*PRILOG III.***Korelacijska tablica**

Direktiva 2003/9/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. uvodni tekst	Članak 2. uvodni tekst
Članak 2. točka (a)	—
Članak 2. točka (b)	—
—	Članak 2. točka (a)
Članak 2. točka (c)	Članak 2. točka (b)
Članak 2. točka (d) uvodni tekst	Članak 2. točka (c) uvodni tekst
Članak 2. točka (d) podtočka i.	Članak 2. točka (c) prva alineja
Članak 2. točka (d) podtočka ii.	Članak 2. točka (c) druga alineja
—	Članak 2. točka (c) treća alineja
Članak 2. točke (e), (f) i (g)	—
—	Članak 2. točka (d)
Članak 2. točka (h)	Članak 2. točka (e)
Članak 2. točka (i)	Članak 2. točka (f)
Članak 2. točka (j)	Članak 2. točka (g)
Članak 2. točka (k)	Članak 2. točka (h)
Članak 2. točka (l)	Članak 2. točka (i)
—	Članak 2. točka (j)
—	Članak 2. točka (k)
Članak 3.	Članak 3.
Članak 4.	Članak 4.
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6. stavci 1. do 5.	Članak 6. stavci 1. do 5.
—	Članak 6. stavak 6.
Članak 7. stavci 1. i 2.	Članak 7. stavci 1. i 2.
Članak 7. stavak 3.	—
Članak 7. stavci 4. do 6.	Članak 7. stavci 3. do 5.

Direktiva 2003/9/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 8.
—	Članak 9.
—	Članak 10.
—	Članak 11.
Članak 8.	Članak 12.
Članak 9.	Članak 13.
Članak 10. stavak 1.	Članak 14. stavak 1.
Članak 10. stavak 2.	Članak 14. stavak 2. prvi podstavak
—	Članak 14. stavak 2. drugi podstavak
Članak 10. stavak 3.	Članak 14. stavak 3.
Članak 11. stavak 1.	—
—	Članak 15. stavak 1.
Članak 11. stavak 2.	Članak 15. stavak 2.
Članak 11. stavak 3.	Članak 15. stavak 3.
Članak 11. stavak 4.	—
Članak 12.	Članak 16.
Članak 13. stavci 1. do 4.	Članak 17. stavci 1. do 4.
Članak 13. stavak 5.	—
—	Članak 17. stavak 5.
Članak 14. stavak 1.	Članak 18. stavak 1.
Članak 14. stavak 2. prvi podstavak uvodni tekst točke (a) i (b)	Članak 18. stavak 2. uvodni tekst točke (a) i (b)
Članak 14. stavka 7.	Članak 18. stavak 2. točka (c)
—	Članak 18. stavak 3.
Članak 14. stavak 2. drugi podstavak	Članak 18. stavak 4.
Članak 14. stavak 3.	—
—	Članak 18. točka 5.

Direktiva 2003/9/EZ	Ova Direktiva
Članak 14. stavak 4.	Članak 18. stavak 6.
Članak 14. stavak 5.	Članak 18. stavak 7.
Članak 14. stavak 6.	Članak 18. stavak 8.
Članak 14. stavak 8. prvi podstavak uvodni tekst prva alineja	Članak 18. stavak 9. prvi podstavak uvodni tekst točka (a) —
Članak 14. stavak 8. prvi podstavak druga alineja	Članak 18. stavak 9. prvi podstavak točka (b) —
Članak 14. stavak 8. prvi podstavak treća alineja	Članak 18. stavak 9. drugi podstavak —
Članak 14. stavak 8. prvi podstavak četvrta alineja	Članak 18. stavak 9. drugi podstavak
Članak 14. stavak 8. drugi podstavak	Članak 19.
Članak 15.	Članak 20. stavak 1. uvodni tekst
Članak 16. stavak 1. uvodni tekst	Članak 20. stavak 1. prvi podstavak točke (a), (b) i (c) —
Članak 16. stavak 1. točka (a) prvi podstavak prva, druga i treća alineja	Članak 20. stavak 1. drugi podstavak —
Članak 16. stavak 1. točka (a) drugi podstavak	Članak 20. stavak 1. drugi podstavak —
Članak 16. stavak 1. točka (b)	—
Članak 16. stavak 2.	—
—	Članak 20. stavci 2. i 3.
Članak 16. stavci 3. do 5.	Članak 20. stavci 4. do 6.
Članak 17. stavak 1.	Članak 21. —
Članak 17. stavak 2.	Članak 22. —
—	Članak 23. stavak 1. —
Članak 18. stavak 1.	Članak 23. stavci 2. i 3. —
—	Članak 23. stavak 4. —
Članak 18. stavak 2.	Članak 23. stavak 5. —
—	Članak 24. —
Članak 19.	Članak 25. stavak 1. —
Članak 20.	Članak 25. stavak 2. —
Članak 21. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.

Direktiva 2003/9/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 26. stavci 2. do 5.
Članak 21. stavak 2.	Članak 26. stavak 6.
Članak 22.	—
—	Članak 27.
Članak 23.	Članak 28. stavak 1.
—	Članak 28. stavak 2.
Članak 24.	Članak 29.
Članak 25.	Članak 30.
Članak 26.	Članak 31.
—	Članak 32.
Članak 27.	Članak 33. prvi podstavak
—	Članak 33. drugi podstavak
Članak 28.	Članak 34.
—	Prilog I.
—	Prilog II.
—	Prilog III.

32013R0606

L 181/4

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

29.6.2013.

UREDBA (EU) br. 606/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 12. lipnja 2013.****o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 2. točke (a), (e) i (f),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Gospodarskim i socijalnim odborom,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽¹⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

(1) Unija si je kao cilj postavila održavanje i razvoj područja slobode, sigurnosti i pravde u kojem je osigurano slobodno kretanje osoba te omogućen pristup pravosuđu, posebno putem načela uzajamnog priznavanja sudskeih i izvansudskeih odluka u građanskim stvarima. Za postupnu uspostavu takvog područja Unija mora donijeti mјere u vezi s pravosudnom suradnjom u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama, posebno kada je to potrebno za valjano funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

(2) Člankom 81. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđa se da se pravosuđna suradnja u građanskim stvarima s prekograničnim implikacijama treba temeljiti na načelu uzajamnog priznavanja presuda i odluka u izvansudskeim predmetima.

(3) U zajedničkom području pravde bez unutarnjih granica, odredbe kojima se osigurava brzo i jednostavno priznavanje, te, kada je to primjenjivo, izvršavanje zaštitnih mjerkoje je odredila jedna država članica u drugoj državi članici, od ključne su važnosti za osiguravanje, da se zaštita koja se fizičkoj osobi pruža u jednoj državi članici održi i nastavi u svakoj drugoj državi članici u koju ta osoba putuje ili se seli. Potrebno je osigurati da zakonito ostvarivanje prava na slobodno kretanje i boravak unutar državnog područja država članica od strane građana Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i člankom 21. UFEU-a, ne dovede do gubitka te zaštite.

(4) Uzajamno povjerenje u rad pravosuđa u Uniji i cilj osiguravanja bržeg i jeftinijeg protoka zaštitnih mjer u Uniji opravdava načelo u skladu s kojim se zaštitne mјere određene u jednoj državi članici priznaju u svim drugim državama članicama bez potrebe provođenja posebnog postupka. Zbog toga bi zaštitnu mjeru određenu u jednoj državi članici („država članica podrijetla“) trebalo tretirati kao da je određena u državi članici u kojoj se zahtjeva njezino priznavanje („zamoljena država članica“).

(5) Radi postizanja cilja slobodnog kretanja zaštitnih mjer, potrebno je i primjereno da pravila kojima se uređuje priznavanje i, kada je to primjenjivo, izvršavanje zaštitnih mjer, budu uređeni pravnim instrumentom Unije koji je obvezujući i izravno primjenjiv.

(6) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na zaštitne mјere koje su određene radi zaštite osobe kada postoje ozbiljni razlozi za sumnju da su život, tjelesna ili psihološka nepovredivost, osobna sloboda, sigurnost ili spolna nepovredivost ugroženi, na primjer tako da se sprječi svaki oblik nasilja zbog spola, ili nasilja počinjenog od strane bliskih osoba, kao što su fizičko nasilje, zlostavljanje, spolno nasilje, praćenje, zastrašivanje ili drugi oblici posredne prisile. Važno je naglasiti da se ova Uredba primjenjuje na sve žrtve, bez obzira na to jesu li one žrtve nasilja zbog spola.

(7) Direktivom 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela ⁽³⁾ osigurava se da žrtve kaznenih djela dobivaju odgovarajuće informacije i podršku.

⁽¹⁾ SL C 113, 18.4.2012., str. 56.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 22. svibnja 2013. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 6. lipnja 2013.

⁽³⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

- (8) Ovom se Uredbom dopunjuje Direktiva 2012/29/EU. Činjenica da je određena osoba predmetom zaštitne mjere određene u građanskim stvarima, ne isključuje nužno mogućnost da se tu osoba odredi kao „žrtvu“ u smislu navedene Direktive.
- (9) Područje primjene ove Uredbe u okviru je pravosudne suradnje u građanskim stvarima u smislu članka 81. UFEU-a. Ova se Uredba primjenjuje samo na zaštitne mjere određene u građanskim stvarima. Zaštitne mjere određene u kaznenim stvarima obuhvaćene su Direktivom 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o europskom nalogu za zaštitu⁽¹⁾.
- (10) Pojam građanskih stvari trebalo bi tumačiti samostalno, u skladu s načelima prava Unije. Za potrebe ocjenjivanja građanskopravnog karaktera određene zaštitne mjere ne bi trebalo biti odlučujuće je li je odredilo tijelo građanskog, upravnog ili kaznenog karaktera.
- (11) Ova Uredba ne bi smjela utjecati na funkcioniranje Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskeih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću⁽²⁾ („Uredba Bruxelles II.a“). Odluke donesene u skladu s Uredbom Bruxelles II.a nastavljaju se priznavati i izvršavati u skladu s ovom Uredbom.
- (12) Ovom se Uredbom uzimaju u obzir različite pravne tradicije država članica te se njome ne utječe na nacionalne sustave za određivanje zaštitnih mjer. Ovom se Uredbom ne obvezuju države članice da mijenjaju svoje nacionalne sustave kako bi omogućile određivanje zaštitnih mjer u građanskim stvarima, ili uvođenje zaštitnih mjer u građanske stvari radi primjene ove Uredbe.
- (13) Kako bi se u obzir uzele različite vrste tijela koja određuju zaštitne mjeru u građanskim stvarima u državama članicama, te za razliku od drugih područja pravosudne suradnje, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na odluke kako pravosudnih tako i upravnih tijela, pod uvjetom da upravna tijela jamče posebno svoju nepristranost i pravo stranaka na sudska preispitivanje odluka. Policijska se tijela ni u kom slučaju ne bi trebalo smatrati tijelima za izdavanje u smislu ove Uredbe.
- (14) Na temelju načela uzajamnog priznavanja, zaštitne mjeru određene u građanskim stvarima u državi članici podržala trebalo bi priznati u zamoljenoj državi članici, kao zaštitne mjeru u građanskim stvarima u skladu s ovom Uredbom.
- (15) U skladu s načelom uzajamnog priznavanja, priznavanje odgovara trajanju zaštitne mjeru. Međutim, uzimajući u obzir raznovrsnost zaštitnih mjer u zakonodavstvima država članica, posebno u pogledu njihovog trajanja, te činjenicu da će se ova Uredba u pravilu primjenjivati u hitnim situacijama, učinke priznavanja na temelju ove Uredbe trebalo bi iznimno ograničiti na razdoblje od 12 mjeseci od izdavanja potvrde predviđene ovom Uredbom, neovisno o tome ima li sama zaštitna mjeru (bilo da se radi o privremenoj, vremenski ograničenoj ili neodređenoj mjeri) dulje trajanje.
- (16) U slučajevima u kojima je trajanje zaštitne mjeru dulje od 12 mjeseci, ograničavanje učinaka priznavanja na temelju ove Uredbe ne bi trebalo dovoditi u pitanje pravo zaštitne osobe da se pozove na tu zaštitnu mjeru na temelju bilo kojeg drugog postojećeg pravnog akta Unije kojim se predviđa priznavanje ili da podnese zahtjev za nacionalnu zaštitnu mjeru u zamoljenoj državi članici.
- (17) Ograničavanje učinaka priznavanja je zbog posebne prirode predmeta koji se uređuje ovom Uredbom iznimno te ne bi smjelo biti presedan za druge instrumente u građanskim i trgovačkim stvarima.
- (18) U ovoj bi se Uredbi trebalo baviti samo priznavanjem obveze nametnute zaštitnom mjerom. U njoj se ne bi smjeli uređivati postupci za provedbu ili izvršenje zaštitne mjeru, niti bi ona smjela obuhvaćati moguće sankcije koje bi se mogle odrediti u slučaju da je obvezu određenu zaštitnom mjerom prekršila zamoljena država članica. Navedena su pitanja prepustena pravu te države članice. Međutim, u skladu s općim načelima prava Unije, a posebno načelom uzajamnog priznavanja, države članice trebaju osigurati da zaštitne mjeru priznate na temelju ove Uredbe mogu proizvoditi učinke u zamoljenoj državi članici.

⁽¹⁾ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

⁽²⁾ SL L 338, 23.12.2003., str. 1.

- (19) Zaštitnim mjerama obuhvaćenima ovom Uredbom trebala bi se zaštićenoj osobi pružiti zaštita u njezinu mjestu boravišta ili mjestu rada ili drugom mjestu koje ta osoba redovito posjećuje, kao što je mjesto boravište bliskih rođaka ili škola ili obrazovna ustanova koju pohađa njezino dijete. Neovisno o tome je li konkretno mjesto ili veličina područja koje(-ja) je obuhvaćeno(-a) zaštitnom mjerom opisano(-a) u zaštitnoj mjeri jednom ili više adresa ili jednim ili više upućivanja na ograničeno područje kojoj/kojem se osoba koja predstavlja opasnost ne smije približiti odnosno ili tamo ući (ili kombinacija tih dvaju mogućnosti), priznavanje obveze nametnute zaštitnom mjerom odnosi se na svrhu koju to mjesto ima za zaštićenu osobu prije nego na konkretnu adresu.
- (20) S obzirom na navedeno i pod uvjetom da se zadrže priroda i ključni elementi zaštitne mjere, nadležnom tijelu zamoljene države članice trebalo bi biti dopušteno da prilagodi sadržajne elemente zaštitne mjere, kada je takva prilagodba potrebna kako bi priznavanje zaštitne mjere bilo djelotvorno u praksi u zamoljenoj državi članici. Sadržajni elementi uključuju adresu, opću lokaciju ili najmanju udaljenost na kojoj se osoba koja predstavlja opasnost treba držati od zaštićene osobe, adrese ili opće lokacije. Međutim, takva prilagodba ne smije utjecati na vrstu i građanskoopravnu prirodu zaštitne mjere.
- (21) S ciljem olakšavanja prilagodbe zaštitne mjere, trebalo bi u potvrdi navesti predstavlja li adresa navedena u zaštitnoj mjeri mjesto boravišta, mjesto rada ili mjesto koje zaštićena osoba redovno posjećuje. Nadalje, ako je to važno, u potvrdi bi trebalo navesti ograničeno područje (pričušni polumjer od konkretne adrese) na kojem vrijedi obveza koja je zaštitnom mjerom nametnuta osobi koja predstavlja opasnost.
- (22) S ciljem olakšavanja slobodnog kretanja zaštitnih mjera unutar Unije, ovom bi Uredbom trebalo uvesti jedinstveni obrazac potvrde i u tu svrhu predvidjeti uspostavu višejezičnog standardnog obrasca. Tijelo za izdavanje trebalo bi izdati potvrdu na zahtjev zaštićene osobe.
- (23) U višejezičnom obrascu potvrde trebalo bi što je moguće više ograničiti polja u koja se unosi slobodan, kako bi se u većini slučajeva mogao osigurati prijevod ili transliteracija korištenjem standardnog obrasca na odgovarajućem jeziku, bez nametanja bilo kakvih troškova zaštićenoj osobi. Eventualni troškovi prevođenja koje prelazi tekst višejezičnog standardnog obrasca moraju se raspodijeliti na način propisan pravom države članice podrijetla.
- (24) Ako potvrda sadrži slobodan tekst, nadležno tijelo zamoljene države članice trebalo bi odrediti je li potreban prijevod ili transliteracija. To ne bi smjelo sprečavati zaštićenu osobu ili tijelo za izdavanje države članice podrijetla od osiguravanja prijevoda ili transliteracije na vlastitu inicijativu.
- (25) Radi osiguravanja poštovanja prava na obranu osobi koja predstavlja opasnost, kada je zaštitna mjeru određena u odsutnosti ili u okviru postupka u kojem se ne predviđa prethodno obavješćivanje te osobe („postupak *ex parte*”), izdavanje potvrde trebalo bi biti moguće samo ako je ta osoba imala mogućnost pripremiti svoju obranu protiv zaštitne mjere. Međutim, s ciljem sprečavanja izbjegavanja, i uzimajući u obzir uobičajenu hitnost slučajeva u kojima su potrebne zaštitne mjere, ne bi trebalo zahtijevati da rok za isticanje takvih prava na obranu istječe prije nego što potvrda može biti izdana. Potvrdu bi trebalo izdati čim zaštitna mjeru bude izvršna u državi članici podrijetla.
- (26) Uzimajući u obzir ciljeve jednostavnosti i brzine, ovom se Uredbom predviđaju jednostavni i brzi načini obavješćivanja osobe koja predstavlja opasnost postupovnim fazama. Ti bi se posebni načini obavješćivanja trebali primjenjivati samo za potrebe ove Uredbe zbog posebne prirode njezina predmeta, oni ne bi trebali poslužiti kao presedan za druge instrumente u građanskim i trgovačkim stvarima te ne bi trebali utjecati na obveze države članice u pogledu dostave sudske i izvansudske pismene u građanskim stvarima u inozemstvu, koje proizlaze iz bilateralnih ili multilateralnih konvencija sklopljenih između države članice i treće zemlje.
- (27) Kada je o potvrdi obaviještena osoba koja predstavlja opasnost te kada je također provedena bilo koja prilagodba bilo kojeg sastavnog elementa zaštitne mjere, u zamoljenoj državi članici trebalo bi na odgovarajući način uzeti u obzir interes zaštićene osobe da se ne otkrije mjesto na kojem ona boravi ili drugi kontaktne podaci. Takve podatke ne bi trebalo otkrivati osobi koja predstavlja opasnost, osim ako je takvo otkrivanje potrebno za ispunjavanje ili izvršavanje zaštitne mjere.
- (28) Protiv izdavanja potvrde ne bi trebala biti dopuštena žalba.

(29) Potvrdu bi trebalo ispraviti kada zbog očite pogreške ili netočnosti, kao što je strojopisna pogreška ili pogreška pri prepisivanju ili kopiranju, potvrda ne odražava ispravno zaštitnu mjeru ili bi je trebao ukinuti, ako je očito pogrešno izdana, na primjer kada je korištena za mjeru koja ne ulazi u područje primjene ove Uredbe ili kada je izdana uz kršenje uvjeta za njezino izdavanje.

(30) Tijelo za izdavanje države članice podrijetla trebalo bi, na zahtjev, pomoći zaštićenoj osobi u pribavljanju informacija o tijelima zamoljene države članice pred kojima se treba pozvati na zaštitnu mjeru ili pred kojima treba zahtijevati njezino izvršenje.

(31) Usklađeno funkcioniranje pravosuđa iziskuje da se nespojive odluke ne bi smjele donijeti u dvjema državama članicama. S tim bi ciljem, ovom Uredbom trebalo predviđeti razlog za odbijanje priznavanja ili izvršenja zaštitne mjere u slučajevima nespojivosti s presudom koja je donesena ili priznata u zamoljenoj državi članici.

(32) U iznimnim je slučajevima opravданo da, zbog razloga javnog interesa, sud zamoljene države članice odbije priznavanje ili izvršenje zaštitne mjere, ako bi njezina primjena bila očito nespojiva s javnim poretkom te države članice. Međutim, sud ne bi trebao moći primjenjivati izuzeće zbog javnog porekta kako bi odbio priznavanje ili izvršenje zaštitne mjere, ako bi to bilo protivno pravima navedenima u Povelji o temeljnim pravima Europske unije, a posebno njezinom članku 21.

(33) U slučaju suspenzije ili ukidanja zaštitne mjere ili ponишtenja potvrde u državi članici podrijetla, nadležno tijelo zamoljene države članice trebalo bi po podnošenju odgovarajuće potvrde, suspendirati ili ponistići učinke priznavanja te, kada je to primjenjivo, izvršenja zaštitne mjere.

(34) Zaštićena osoba trebala bi imati djelotvoran pristup pravosuđu u drugoj državi članici. Radi osiguravanja djelotvornog pristupa u postupcima obuhvaćenima ovom Uredbom, potrebno je predviđjeti pravnu pomoć u skladu s Direktivom Vijeća 2003/8/EZ od 27. siječnja 2003. o unapređenju pristupa pravosuđu u prekograničnim sporovima utvrđivanjem minimalnih zajedničkih pravila o pravnoj pomoći u takvim sporovima⁽¹⁾.

(35) S ciljem olakšanja primjene ove Uredbe, države članice trebalo bi obvezati na pružanje određenih informacija o

njihovim nacionalnim pravilima i postupcima u vezi sa zaštitnim mjerama u građanskim stvarima u okviru Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima, osnovane Odlukom Vijeća 2001/470/EZ⁽²⁾. Pristup informacijama koje pruže države članice moguće je putem europskog portala e-pravosuđe.

(36) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u pogledu izrade i naknadnih izmjena obrazaca predviđenih u ovoj Uredbi. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije⁽³⁾.

(37) Za donošenje provedbenih akata o izradi i naknadnim izmjenama obrazaca predviđenih u ovoj Uredbi trebalo bi koristiti postupak ispitivanja.

(38) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom o temeljnim pravima Europske unije. Njome se posebice nastoje osigurati prava na obranu i pošteno suđenje, kako su utvrđena u člancima 47. i 48. navedene Povelje. Ovu bi Uredbu trebalo primjenjivati u skladu s tim pravima i načelima.

(39) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno utvrđivanje pravila za jednostavan i brz mehanizam priznavanja zaštitnih mjera u građanskim stvarima koje odredi država članica, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(40) U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, koji je priložen UEU-u i UFEU-u, navedene su države članice obavijestile da žele sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 26, 31.1.2003., str. 41.

⁽²⁾ SL L 174, 27.6.2001., str. 25.

⁽³⁾ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

- (41) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, koji je priložen UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, nije njome vezana niti se ona na nju primjenjuje.
- (42) Europski nadzornik za sigurnost podataka je 17. listopada 2011. dao mišljenje⁽¹⁾, na temelju članka 41. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka⁽²⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za jednostavan i brz mehanizam za priznavanje zaštitnih mjera određenih u građanskim stvarima u državi članici.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na zaštitne mjere u građanskim stvarima koje je odredilo tijelo za izdavanje u smislu članka 3. točke 4.
2. Ova se Uredba primjenjuje na prekogranične predmete. Za potrebe ove Uredbe predmet se smatra prekograničnim kada je priznavanje zaštitne mjere određene u jednoj državi članici potrebno provesti u drugoj državi članici.
3. Ova se Uredba ne primjenjuje na zaštitne mjere koje ulaze u područje primjene Uredba (EZ) br. 2201/2003.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zaštitna mjera” znači svaka odluka, bez obzira na njezin naziv, koju odredi tijelo za izdavanje države članice podrijetla, u skladu s njezinim nacionalnim pravom, te kojom se

⁽¹⁾ SL C 35, 9.2.2012., str. 10.

⁽²⁾ SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

osobi koja predstavlja opasnost, s ciljem zaštite druge osobe u slučaju kada bi mogla biti ugrožena tjelesna ili psihološka nepovredivost te osobe, nameću jedna ili više sljedećih obveza:

(a) zabrana ili uređenje dolaska u mjesto u kojem zaštićena osoba ima boravište, radi ili koje redovno posjećuje ili se na njemu zadržava;

(b) zabrana ili uređenje bilo kojeg oblika kontakta sa zaštićenom osobom, uključujući putem telefona, elektroničke ili obične pošte, telefaksa ili drugih sredstava;

(c) zabrana ili uređenje približavanja zaštićenoj osobi na udaljenost manju od propisane;

2. „zaštićena osoba” znači fizička osoba koja je predmet zaštite koja se pruža zaštitnom mjerom;

3. „osoba koja predstavlja opasnost” znači fizička osoba kojoj su nametnute jedna ili više obveza iz točke 1.

4. „tijelo za izdavanje” znači svako pravosudno ili svako drugo tijelo koje država članica odredi kao ono koje je nadležno za pitanja koja ulaze u područje primjene ove Uredbe, pod uvjetom da takvo drugo tijelo strankama pruža jamstva u pogledu nepristrandosti te da njegove odluke u vezi sa zaštitnom mjerom mogu, prema pravu države članice u kojoj ono postupa, biti predmetom preispitivanja od strane pravosudnog tijela i imati sličnu snagu i učinke kao i odluke pravosudnog tijela u istoj stvari;

5. „država članica podrijetla” znači država članica u kojoj je zaštitna mjera određena;

6. „zamoljena država članica” znači država članica u kojoj se zahtjeva priznavanje te, ako je to potrebno, izvršenje zaštitne mjere.

POGLAVLJE II.

PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE ZAŠTITNIH MJERA

Članak 4.

Priznavanje i izvršenje

1. Zaštitna mjera određena u državi članici, priznaje se u drugoj državi članici bez provođenja posebnog postupka i izvršna je bez izjave o izvršivosti.

2. Zaštićena osoba koja se u zamoljenoj državi članici želi pozvati na zaštitnu mjeru određenu u državi članici podrijetla dostavlja nadležnom tijelu zamoljene države članice:

- (a) presliku zaštitne mjere koja ispunjava prepostavke potrebne za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti;
- (b) potvrdu izdanu u državi članici podrijetla na temelju članka 5.; i
- (c) ako je to potrebno, transliteraciju i/ili prijevod potvrde u skladu s člankom 16.

3. Potvrda proizvodi učinke samo u granicama izvršivosti zaštitne mjere.

4. Neovisno o duljem trajanju zaštitne mjere, učinci priznavanja na temelju stavka 1. ograničavaju se na razdoblje od 12 mjeseci od dana izdavanja potvrde.

5. Postupak za izvršavanje zaštitnih mjera uređen je pravom zamoljene države članice.

Članak 5.

Potvrda

1. Tijelo za izdavanje države članice podrijetla na zahtjev zaštićene osobe izdaje potvrdu na višejezičnom standardnom obrascu, izrađenom u skladu s člankom 19., a koji sadrži informacije predviđene u članku 7.

2. Protiv izdavanja potvrde nije dopuštena žalba.

3. Na zahtjev zaštićene osobe, tijelo za izdavanje države članice podrijetla osigurava zaštićenoj osobi transliteraciju i/ili prijevod potvrde služeći se višejezičnim standardnim obrascem izrađenim u skladu s člankom 19.

Članak 6.

Prepostavke za izdavanje potvrde

1. Potvrda se može izdavati samo ako je o zaštitnoj mjeri obaviještena, u skladu s pravom države članice podrijetla, osoba koja predstavlja opasnost.

2. Ako je zaštitna mjera određena u odsutnosti, potvrda se može izdati samo ako je osobi koja predstavlja opasnost dostavljena isprava kojom je pokrenut postupak ili jednakovrijedna isprava ili je ta osoba na drugi način, i to pravovremeno odnosno na način kojim se toj osobi omogućuje da pripremi svoju obranu, prema potrebi, obaviještena o pokretanju postupka, u skladu s pravom države članice podrijetla.

3. Ako je zaštitna mjera određena u postupku u kojem nije predviđeno prethodno obavješćivanje osobe koja predstavlja opasnost („postupak ex parte”), potvrda se može izdati samo ako je ta osoba, prema pravu države članice podrijetla, imala pravo pobijati zaštitnu mjeru.

Članak 7.

Sadržaj potvrde

Potvrda sadrži sljedeće informacije:

(a) naziv i adresu/kontaktne podatke tijela za izdavanje;

(b) referentni broj predmeta;

(c) datum izdavanja potvrde;

(d) podatke o zaštićenoj osobi: ime, datum i mjesto rođenja, ako su poznati, te adresu koja se koristi za obavješćivanje, a ispred koje stoji jasno upozorenje da adresa može biti otkrivena osobi koja predstavlja opasnost;

(e) podatke o osobi koja predstavlja opasnost: ime, datum i mjesto rođenja, ako su poznati, te adresu koja se koristi za obavješćivanje;

(f) sve informacije koje su potrebne za izvršavanje zaštitne mjere, uključujući, kada je to potrebno, vrstu mjeru i obvezu koja je njome nametnuta osobi koja predstavlja opasnost te navođenje namjene mesta i/ili opsega područja u odnosu na koji je toj osobi zabranjeno približavanje ili dolazak, ovisno o slučaju;

(g) trajanje zaštitne mjere;

(h) trajanje učinaka priznavanja na temelju članka 4. stavka 4.;

- (i) izjavu da su ispunjene sve prepostavke iz članka 6.;
- (j) informacije o pravima priznatim prema člancima 9. i 13.;
- (k) radi jasnoće upućivanja, puni naziv ove Uredbe.

Članak 8.

Obavješćivanje osobe koja predstavlja opasnost o potvrdi

1. Tijelo za izdavanje države članice podrijetla obavješćuje osobu koja predstavlja opasnost o potvrdi i činjenici da izdavanje potvrde za posljedicu ima priznavanje i, ako je to potrebno, izvršivost zaštitne mjere u svim državama članicama na temelju članka 4.

2. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici podrijetla, obavješćivanje se provodi u skladu s pravom države članice. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici koja nije država članica podrijetla ili u trećoj zemlji, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način.

Slučajevi u kojima adresa osobe koja predstavlja opasnost nije poznata ili slučajevi u kojima ta osoba odbija potvrditi primitak obavijesti uređeni su pravom države članice podrijetla.

3. Podaci o mjestu boravka i drugi podaci o kontaktu zaštićene osobe ne otkrivaju se osobi koja predstavlja opasnost, osim ako je njihovo otkrivanje potrebno radi postupanja u skladu sa zaštitnom mjerom ili radi njezina izvršenja.

Članak 9.

Ispravak ili povlačenje potvrde

1. Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 2. te na zahtjev zaštićene osobe ili osobe koja predstavlja opasnost, a koji je podnesen tijelu za izdavanje države članice podrijetla ili na vlastitu inicijativu tog tijela, potvrda se:

- (a) ispravlja, ako zbog pogreške u pisanju postoji neusklađenost između zaštitne mjere i potvrde; ili
- (b) povlači, ako je očito pogrešno izdana, uzimajući u obzir prepostavke utvrđene u članku 6. i područje primjene ove Uredbe.

2. Postupak za ispravljanje odnosno povlačenje potvrde, uključujući eventualne žalbe, uređen je pravom države članice podrijetla.

Članak 10.

Pomoć zaštićenoj osobi

Na zahtjev zaštićene osobe, tijelo za izdavanje države članice podrijetla pomaže zaštićenoj osobi u prijavljanju informacija, koje su na raspolaganju u skladu s člancima 17. i 18., o tijelima zamoljene države članice pred kojima se ona treba pozvati na zaštitnu mjeru ili pred kojima treba zahtijevati njezino izvršenje.

Članak 11.

Prilagodba zaštitne mjere

1. Nadležno tijelo zamoljene države članice prilagođava, ako je to potrebno i u mjeri u kojoj je to potrebno, činjenične elemente zaštitne mjere kako bi zaštitna mjeru proizvodila učinke u toj državi članici.

2. Postupak za prilagodbu zaštitne mjere uređen je pravom zamoljene države članice.

3. O prilagodbi zaštitne mjere obavješćuje se osoba koja predstavlja opasnost.

4. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u zamoljenoj državi članici, obavješćivanje se provodi u skladu s pravom te države članice. Ako osoba koja predstavlja opasnost ima boravište u državi članici koja nije zamoljena država članica ili u trećoj zemlji, obavješćivanje se provodi preporučenom pošiljkom s povratnicom ili na drugi jednakovrijedan način.

Slučajevi u kojima adresa osobe koja predstavlja opasnost nije poznata ili slučajevi u kojima ta osoba odbija potvrditi primitak obavijesti uređeni su pravom države članice podrijetla.

5. Zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost mogu podnijeti žalbu protiv prilagodbe zaštitne mjere. Žalbeni postupak uređen je pravom zamoljene države članice. Međutim, podnošenje žalbe ne odgadja izvršenje.

Članak 12.

Nemogućnost preispitivanja merituma

Meritum zaštitne mjere određene u država članica podrijetla ne smije se ni u kom slučaju preispitivati u zamoljenoj državi članici.

Članak 13.

Odbijanje priznavanja ili izvršenja

1. Priznavanje i, kada je to potrebno, izvršenje zaštitne mjere odbija se na zahtjev osobe koja predstavlja opasnost, u mjeri u kojoj je takvo priznavanje:

- (a) očito suprotno javnom redu zamoljene države članice; ili
 - (b) nespojivo s presudom koja je donesena ili priznata u zamoljenoj državi članici.
2. Zahtjev za odbijanje priznavanja ili izvršenja podnosi se sudu zamoljene države članice o kojem je ta država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (a) podtočkom iv.
3. Priznavanje zaštitne mjere ne smije biti odbijeno zbog toga što pravom zamoljene države članice nije dopuštena takva mjeru na temelju istih činjenica.

Članak 14.

Suspenzija ili povlačenje priznavanja ili izvršenja

1. U slučaju suspenzije ili povlačenja zaštitne mjere u državi članici podrijetla, suspenzije ili ograničenja njezine izvršivosti, ili povlačenja potvrde u skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom (b), tijelo za izdavanje države članice podrijetla, na zahtjev zaštićene osobe ili osobe koja predstavlja opasnost, izdaje potvrdu o toj suspenziji, ograničenju ili povlačenju, služeći se višejezičnim standardnim obrascem izrađenim u skladu s člankom 19.

2. Nakon što zaštićena osoba ili osoba koja predstavlja opasnost dostavi potvrdu izdanu u skladu sa stavkom 1., nadležno tijelo zamoljene države članice suspendira ili ukida učinke priznavanja i, kada je to potrebno, izvršenja zaštitne mjere.

POGLAVLJE III.

OPĆE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Legalizacija i druge slične formalnosti

Legalizacija ili druge slične formalnosti ne zahtijevaju se u odnosu na isprave izdane u državi članici u okviru ove Uredbe.

Članak 16.

Transliteracija ili prijevod

1. Svaka transliteracija ili prijevod koji se zahtijevaju prema ovoj Uredbi provodi se na službeni jezik ili na jedan od službenih jezika zamoljene države članice ili na bilo koji drugi službeni jezik institucija Unije za koji je ta država članica navela da ga može prihvati.

2. Podložno članku 5. stavku 3., svaki prijevod u okviru ove Uredbe obavlja osoba koja je stručno osposobljena za prijevode u jednoj od država članica.

Članak 17.

Informacije dostupne javnosti

Države članice dostavljaju, u okviru Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovачkim stvarima, osnovane Odlukom 2001/470/EZ, a s ciljem pružanja informacija javnosti, opis nacionalnih pravila i postupaka u vezi sa zaštitnim mjerama u građanskim stvarima, uključujući informacije u vrsti tijela koja su nadležna u predmetima koji ulaze u područje primjene ove Uredbe.

Države članice ažuriraju navedene informacije.

Članak 18.

Dostavljanje informacija od strane država članica

1. Do 1. srpnja 2014. države članice dostavljaju Komisiji sljedeće informacije:

(a) vrste tijela koja su nadležna u predmetima koji ulaze u područje primjene ove Uredbe, posebno navodeći, ako je to potrebno, sljedeće:

i. tijela koja su nadležna za određivanje zaštitnih mjeru i izdavanje potvrda u skladu s člankom 5.;

ii. tijela pred kojima se na zaštitnu mjeru određenu u drugoj državi članici potrebno pozivati i/ili koja su nadležna za izvršenje te mjeru;

- iii. tijela koja su nadležna za provedbu prilagodbe zaštitnih mjera u skladu s člankom 11. stavkom 1.;
- iv. sudovi kojima treba podnijeti zahtjev za odbijanje priznavanja i, ako je to potrebno, izvršenja u skladu s člankom 13.;
- (b) jezik ili jezici koji su prihvaćeni za prijevode, kako je navedeno u članku 16. stavku 1.

2. Komisija na odgovarajući način čini dostupnim javnosti informacije iz stavka 1., a posebno putem mrežnih stranica Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovackim stvarima.

Članak 19.

Izrada i naknadne izmjene obrazaca

Komisija donosi provedbene akte za izradu i naknadne izmjene obrazaca iz članka 5. i 14. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 20.

Članak 20.

Postupak u odboru

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourg 12. lipnja 2013.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednica

L. CREIGHTON

EUR-Lex (<http://new.eur-lex.europa.eu>) omogućuje izravan i besplatan pristup zakonodavstvu Europske unije. Ta stranica omogućuje pregled *Službenog lista Europske unije*, kao i Ugovora, zakonodavstva, sudske prakse i pripremnih akata.

Više obavijesti o Europskoj uniji može se pronaći na stranici: <http://europa.eu>

4. prosinca 2014.

FX-AZ-13-464-HR-C

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR